59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 1. 173. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 185. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 150 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Quo usque.

A szerbek Baranyának a Clemenceau-vonalig megszállott területrészét még mindig elfoglalva tartják. A megszállott terület lakossága emberfeletti türelemmel szenvedi el az elnyomatás minden gyötrelmeit: eleinte csak a megszállott terület állami vagyonának kifosztásait, később a köz és magánvagyon rablásait, fosztogatásait, a személy- és vagyonbiztonság megsértéseit, majd a gyilkosságokat is (*Tassy* földbirtokos legyilkolását, a szederkényi molnár megölését stb. Helyszüke miatt az egész gyászlisztát nem sorolhatom fel.) s végül a megszállott területnek a jelenlegi logolytáborra való átalakitása. Az anyarországba megszünt a közlekedés s vereinkkel megsemmisittetett az értekezés lehetősége is. Szláv ravaszsággal közhirré tették ugyan, hogy ezentul szabad a posta- és táviróforgalom. Az összes levelek és táviratok azonban a szerbek által visszatartatnak s most már vagonszámra vannak összegyüjtve a pécsi posta- és táviróigazgatóság szép magyar stilü épületében. A hetenkint egyszer közlekedő demarkacionális vonaton utazó legfeljebb 18—20 kiváltságos vagy kiutasitott utas nem jöhet számitásba. A köz- és vagyonbiztonság ijesztő veszedelme a folytonos rablások és fosztogatások rémei az utóbbi időben elültek ugyan, de vesztegetéssel s a szociáldemokratáknak minden téren nyujtott védelemmel sikerült a munkásságot olyannyira a polgárság ellen kijátszani, hogy a határelzárásra is a vörös munkások vigyáznak s kérlelhetlenül feljelentik azon polgárokat, kik a megszállott területről az anyaországba szökésel közlekedtek.

A munkásságnak jelenleg nincs nagyobb ellensége a föld kerekségén, mint a megszállott terület polgársága. A munkásság elfelejtette, hogy hány társuk maradt kenyér nélkül a dohánygyár, a M. A. V. műhely gépeinek és felszerelésének teljes elszállitása folytán. A szerbeknek a munkásság mai támogatása nem egyébb szemfényvesztő megtévesztésnél. Nem veszik észre, mi volt jutalma dr. Sándornak, a bábaképző intézet igazgatójának a hires február 26-iki néphatározat szerzőjének hazafiatlan viselkedeseért. Az, hogy Jugoszláviában sem engedték letelepülni s Olaszországba kényszerült menekülni. Nem veszik észre, mi a sok érdemben megöszült vasutas jutalma: a kiutasitás.

Természetesen a szerbeknek jól jön a „jó falat", mert a zsarolásra berendezett szervezetük kiaknázzák a jól és kevésbé jól szituált feljelentéseket is. Céljaik elérésében az agent provokatőrséget sem vetették meg. A jó falatok szerzésében e módszer kitünően bevált eszköznek bizonyult. (*Bíró* ezredes és társai esete, *Kremzier*, *Bors* s egész sereg vagyonos polgár milliói.)

A pénzügyi és közlekedési nehézségek mellett a kitörni készülő kommunizmus réme üldözi az elgyötört szerencsétlen lakosságot, amely ölbetett, illetőleg összekötözött kézzel kénytelen nézni azt az aknamunkát, amelyet a szerbek a megszállott területen folytatnak A Munkás és Hir, általuk támogatott magyar lapokban megjelenő cikkekben hemzsegnek a Magyarország szuverénitását sértő kifejezések s emellett nyilvánvalóvá válik az a törekvésük, hogy a pécsi bányáról ők nem mondtak le. Délbaranyának megszállott részeit még mindig megakarják szerezni. Ez a terület az ő aranykörtéjük, amelyet szeretnének leszakitani.

Az elnyomott lakosság szivszorongva várja a szabadulást s ez mindjobban elhuzódik s mindig ujabb és ujabb határnaphoz kötődik. A szerbek nyiltan az antant missziók jelenléte mellett ezt hangoztatják: „Itt vagyunk s itt maradunk."

Nincs módomban megállapitani, hogy a szerbek által megszállott terület kiüritésére hányadik felszólitást kapták, de nekünk szerencsétlen elnyomott megszállottaknak a husunkba, a vesénkbe vág az antant kigunyolására a „Hir" cimü szennylapban a szerb megyei tisztviselő francia nyelven irt cikke: „Itt vagyunk, itt maradunk"!

Quo usque . . .? Meddig türi a magyar kormány a szerbmegszállott területeken a magyar haza supremaciójának lábbal tiprását? Meddig engedi kinozni az ideiglen meggyötört, az elnyomatásban kimerült lakosságot? A némaságra kárhoztatott magyarság fásult töprengésben várja a kormány erélyes intézkedését, mert a néma csend, amellyel az intéző körök és a nemzetgyülés a megszállott terület ügyeit kezeli, csak fokozza a megszállott lakosság elkeseredését s bizalmatlanságát s elhalványit minden reményt. A szerbek az antant nyelvén irták: „Itt vagyunk, itt maradunk". Mi pedig azt kérdezzük, de illetékes köröktől? Quo usque?

Gondoljunk a Murán tulra.

Nemzetgyülés.

Budapest, jul. 31. A nemzetgyülés ma ülését 10 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök.

Az elnöki bejelentés után *Kerekes* Mihály mentelmi jogának felfüggesztésére került a sor. Kerekes Mihály mentelmi jogát rágalmazás és becsületsértés miatt felfüggesztik. Ugyancsak felfüggesztik *Wágner* Károlynak a mentelmi jogát is kétrendbeli becsületsértés miatt.

Ezután *Drózdi* Győző ismeretes mentelmi ügyében ugy határozott a nemzetgyülés, hogy Drózdi Győző mentelmi joga nincs megsértve.

A kormányprogrammhoz *Milcsevics* János szólott, aki örömmel üdvözli a kormánynak a konszolidációra irányuló törekvését. Felolvassa a szociáldemokratapártnak egy levelét, amelyben kijelenti, hogy a szociáldemokrata munkások magyarok és még a megszállott területeken is magyarok maradtak. Milcsevics János folytonos közbeszólások közben felolvassa a Szakszervezeti Tanács panaszát a munkásbiztosító pénztárt ért sérelem miatt. *A munkások nem kérnek egyebet, mint megkaillgatást.*

Utána *Bodor* György beszél, aki helyteleniti, hogy a képviselők a szociáldemokraciát magas szinvonalon pártfogás alá veszik.

Budaváry László **a tisztviselők és tanitók istápolását ajánlja kormány figyelmébe. A zsidók olyan vakmerő hazafiatlansággal viselkednek, hogy kihivják a bosszut.**

Ezután *Ujváry* Géza beszélt, aki a háboruban gyüjtött vagyon 80%-kát el akarja vétenl az államkincstár javára.

A zsidókérdésben van egy inditványa.

Törvényileg mondják ki, hogy minden zsidó férfi keresztény nőt vegyen feleségül és minden zsidó nő keresztény emberhez menjen férjhez.

Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon komoly

Ujváry: Komolyan mondja mindezeket. Törvényileg kell elrendelni azt is, hogy minden ilyen házasságból születendő gyermeket meg kell keresztelni. Igy a magyar faj a zsidót lassankint fel fogja szivni.

A kormány programmja feletti vitát ezután bozárják. Az elnök a képviselők kivánságára zárt ülést rendel el.

Zárt ülés után *Teleki* Pál gróf miniszterelnök reflektál a vita során elhangzottakra. Nem szabad szem elől téveszteni sohasem, hogy nekünk csak egyetlen nagy feladatunk, van, az ország proszterálásának biztositása, kifelé és befelé. Most nem európai koncert van, hanem európai kaosz. Az összes kormányoknak együtt kell lenniök és feledni kell a háborus gyülölséget, hogy megóvhassák Európa polgári társadalmát attól a veszélytől, amely mindenkit egyformán fenyeget. Mi nem segitséget kérünk Európától, de Európa közös érdekében követeljük hogy Magyarországot ne csak szavakban, hanem tettekben is elismerjék.

A miniszterelnök ezután reflektál Renneréknek a népbiztosok ügyében elfoglalt álláspontjára és kijelenti, hogy a menedéket adó egyezséget a magyar kormány nevében *Böhm* Vilmos irta alá, ez tehát semmis.

Majd rátér a franciákkal folytatott gazdasági tárgyalásokra. Kijelenti, hogy a kormány igéretet kapott Pécs és Baranyamegye kiürítésére.

Ezután áttér belső ügyeinkre. A kormány a legerélyesebb rendszabályokkal kívánja biztosítani a jogrendet. Kijelenti, hogy a Lipót-körúti eseményekkel kapcsolatban a rendőrség további nyomon van és a nyomozás eredménye az, hogy máris több bűnösnek nyomdokába jutott. Megemlíti, hogy expozéja alkalmával említette, hogy a kormány egy különleges szervet kíván életbe léptetni. **Ebből az uj szervből eddig annyi állíttatott fel, hogy három belügyi, három hadügyi és egy igazságügyi tisztviselőből összeállítottak egy bizottságot, amely a miniszterium közötti harmóniát biztosítja.** Ami a megbizhatatlanok sorozását illeti, ez a kérdés ugy lett beállitva, mintha én a megbizhatatlan szó alatt a zsidókat érteném. Hogy kik a megbizhatatlanok, azt Magyarországon mindenki tudja.

Megbizhatatlan az, akinek a kommunizmusban akár aktiv, akár passziv szerepe volt. Senkit sem fognak vallása, faja, vagy nemzetisége szerint megbizhatatlannak nyilvánitani. A megbizhatatlanok fegyver nélkül fognak szolgálni. A szociáldemokratákkal szemben semmiféle rendkivüli intézkedésre nincs szükség. Feltétlenül tiszteletben fogja tartani a gyülekezési és egyesülési jogot. A munkásság vérünkből való vér és a munkásság zöme hazafias érzésű.

Ezután a vagonlakók helyzetéről, majd a földbirtokreformról és a gabonaárakról beszélt.

Az interpellációk során *Meskó* Zoltán arra nézve interpellál, hogy a láncosok és árdrágítók ügyének a képviseletét olyan ügyvédek, akik nemzetgyülési képviselők is, ne vállalhassák.

Nagyatádi Szabó István kijelenti, hogy a kormány nem zárkózik el a gabonarendelet módositása elől.

Népbiztosok a törvényszék előtt

Budapest, julius 31. A népbiztosok bünperében ma délelőtt a biróság kihallgatta a második miniszter tanut, *dr. Balogi* Ernőt. Balogi vallomása teljesen megegyezett *Berinkei* előadásával.

Az ülés kezdetén a biróság Berinkeinek a kihallgatását folytatta. A mai napon a vádlottak intézték kérdéseket a volt miniszterelnökhöz. Bokányi, Szabados és Ágoston kérdése után Berinkei kihallgatása befejezést nyert.

Dr. *Nagy* György a védők nevében kéri a biróságot, hogy a tanut esketesse meg, mert a megesketésnek perrendszerü akadálya nincs. A biróság erre Berinkeit megeskette.

Ezután következett *Balogi* Ernő kihallgatása, aki általában a lemondás körülményeit világitja meg.

Behálózzák

hazontalan utánzatokkal, ha nem ügyel a Diana-puder, Diana-szappan és a Diana-krém elnevezésre és csomagolásra.

Kis dobozt, illetve tégely ára — — — — 10.— K
Nagy „ „ „ — — — — 20.— K
Nagy szappan ára — — — — — — 25.— K
Teljes készlet (tartalmaz egy nagy krémet, 1 nagy pudert, 1 nagy szappant) ára — 70.— K
vagy 1 kis krémet, 1 kis pudert, 1 nagy szappant, ára — — — — — — — 50.— K

Mindenütt kapható!

Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., II. Nádor-utca 30. 989

Néhány szó nagyatádi Szabó István földbirtokjavaslatához.

Évtizedeknek legforróbb kérdése volt a magyar föld helyes megosztásának a problémája. Mérhetetlen bajnak, nyomornak és társadalmi izgalomnak a szülő anyja volt az a beteges állapot, amelyet a szükségnélküli sok nagybirtok uralma idézett elő. Ennek a pusztító állapotnak a megváltoztatása volt kezdettől fogva a Kisgazdapártnak a célja, ezért még azok is, akik nem tudták nagyatádi Szabó Istvánnal az ő kereszténytelen irányzata miatt menni, a földreform kérdésében bizalommal tekintettek feléje, mert azt hitték, hogy minden gáncs ellenére ő lesz az a férfiu, aki a magyar földmüvesnépet földhöz juttatja, aki a falura kitűzi a boldogulhatást jelentő győzelmes zászlót. Itt fekszik most előttem javaslata és a legnagyobb megdöbbenéssel és lesujtó csalódással azt kell tapasztalnom, hogy nagyatádi Szabó István, a kisgazdák állitólagos vezére nemhogy nem akar adni a magyar földmüvesnek semmit, hanem azt még inkább megakarja nyomoritani, *emelleti a legdurvább támadási inlézi javaslatával a magyar katholikus egyház ellen, amit egyébként sohasem szeretett.*

Javaslata 10 fejezetből áll, amelyek közül az I. az igényjogosultságot állapitja meg, amely a következő:

a) a hadiözvegyek, hadiözvegyek, hadiárvák, 600 négyszögöl házhelyet és belsőséget, vagy ha a föld megmüvelésére *képességgel* és hajlandósággal birnak, kertgazdasága családonként három kat. hold földet igényelhetnek,

b) a földbirtokkal nem rendelkezők és visszavándorlók, ha a mezőgazdasággal foglalkoznak, szintén három kat. holdat igényelhetnek,

c) a törpebirtokosok rendszerint megegyszer annyit igényelhetnek, mint eddigi birtokuk, ez azonban a szerzendő birtokkal együtt *nem haladhatja meg a 10 holdat*, kivételesen lehet 15 hold,

d—g) egyéb jogosultságokat sorolja fel,

h) a törpe- és tiszaszdaszok *kivül*, mint mintagazdaságok középortokok illeszthetők be, a többtermelés és mezőgazdasági népkultura érdekeben.

Ezek azok a pontok kisgazdatársaim, amelyek reátok vonatkoznak, amelyek azonban nektek nem adnak semmit. Az a) alatti szerint a rokkant csak *akkor* kaphat három hold földet, ha *maga* is tud dolgozni tekintet nélkül arra, hogy családja mekkora és hogy az tud-e dolgozni, vagy nem? Tehát eszerint nem kap semmit, mert hiszen három hold nem nevezhető birtoknak, ezzel szegényebb lesz, mint előbb volt. A rokkantak azonban nem azt várják a hazától, amit a miniszter ur akar nekik adni!

Legsértőbb a c) pont, amely a meglevő néhány holdat csak 10 holdig engedi felemelni, az pedig, akinek már van pl. 11 holdja, az nem kaphat semmit. Ez az intézkedés azt mutatja, hogy Nagyatádi miniszter ur nem akar *uj kisgazdaságokat*, hanem uj nyomorgókat, mert hiszen aki három holdat kap, az csak nem lesz kisgazdává?

Ellenben a h) pont szerint szaporitani akarja a *középbirtokot*, a 100—200 holdas birtokot. Elfeledi azonban a miniszter ur megmondani, hogy *kiknek akar adni középbirtokot?* Ezek szerint nyilvánvaló, hogy nem a falu emberemek, hanem bérlőknek stb. Ez azt jelenti, hogy a falu népével ellentétben másokat akar erősiteni.

A II. fejezet azt mondja ki, hogyha az igényjogosultak lakhelyétől *távol van* a nagybirtok, akkor az igénylők részét a kisgazdák birtokaiból kell kivenni és ezek a kisgazdák *kárpótlandók a nagybirtokból*. Tehát ezek szerint az igényjogosultnak a nagybirtok lehet *messze*, a kisgazdának *nem*. Miért maga a kisgazda adja oda a birtokát, csak azért, hogy ő menjen messzebb és miért ne menjen el az igénylő, akinek egészen mindegy, hogy *hol kapja a földet?*

A III. fejezet az igénybevétel sorrendjéről szól. E szerint:

1. igénybevehető az 1914. julius hó 28. óta eladott birtok, ha 150 holdat meghalad,
2. egyházi javadalmak stb.,
3. idegen állampolgárok vagyona stb.,
4. azok a birtokok, amelyek tulajdonosainak az ország területén más községben is van birtoka. (A nagybirtokot érti.)

Amint a kisgazdának nem *ad semmit* az I. fejezet szerint, ezen fejezet szerint pedig a legvakmerőbb támadást inlézi a katholicizmus, illetve a kereszténység ellen, a miniszter ur!

Az 1. ponthoz nem szóltunk semit, de a 2. pont arcunkba kergeti a vért. Mivel szolgált rá a katholikus egyház, hogy az ő vagyonát, amely az összes katholikusok vagyona: *kipécézi* a miniszter ur és a legelsők között azt osztaná ki? Mit adott azért a vagyonért ön miniszter ur — semmit! Miért nem teszi a 2. pont helyére azt, amit minden magyar keresztény kiván és követel, hogy: *azok az ingatlanok, amelyeknek a tulajdonosa zsidó, vagy kikeresztelkedett zsidó?* Azonban régi felfogásához hiven, le akar számolni a magyar katholikus egyházzal. Ebből azonban nem lesz semmi, mert mi, igenis ott, ahol szükség van reá, odaadjuk az egyházi vagyont, de *hogy a mi katholikus vagyonunkkal szemben a zsidó vagyon meg legyen véve, azt nem tűrjük.* Harmadsorban kerülne felosztás alá az *idegen* állampolgárok vagyona, vagyis, *ha egy kinai zsidónak van Magyarországon vagyona, az később kerülne felosztás alá, mint a veszprémi püspök!*

És csak 4. sorban jön felosztás alá az ugynevezett nagybirtok, amely között igen sok a zsidóbirtok. Ön miniszter ur egész életében a nagybirtok ellen beszélt, az ön igéi nyomán legtöbb jelölt a választáskor az ön szavait követte és most ön áll be a *nagybirtok védőjének?* Ezt nem vártuk, de különösen azt nem, hogy *a zsidónagybirtokot mindenben megvédeni akarja.* Most már tisztán látunk, most már tudjuk, hogy öntől legfeljebb egy *paraszt szociálizmust várhatunk*, de kisgazda- és kereszténypolitikát *nem.*

Felnyiljott a szemünk miniszter ur. Mi a falut erősiteni akartuk, ezért küzdöttünk és most ön az aki a faluval nem törődik, legfeljebb annyiban, hogy mankót készít azok néha alá is, akié alatt még nem volt. A falu igy terjeszkedni, erősödni sohasem tud. Az ön eszméi miatt éles ellentétbe jöttünk a várossal, azt hittük, hogy az áll utunkba és csak most látjuk, hogy az a keresztényiélek, legyen az uré, vagy paraszté, jobban megérti a mi bajainkat, mint ön, aki örökösen vezérünk akart lenni.

De legyen nyugodt miniszter ur, megcsináljuk a földbirtokreformot mi ön nélkül is, azokkal, akiknek nem az egyéni vezérkedés a főcélja, hanem mi, a szegényember és ennek millió baja.

Kisgazda

Boros hordók

uj és használt, bármily mennyiségben és nagyságban kaphatók.

Telefon 148—12. BÖHM KÁLMÁN hordógyár r.-t., Budapest, Szabolcs-u. 19

HIREK.

Vidéki előfizetőinkhez!

Lapunk vasárnapi számához postautalványt mellékellünk ama tisztelt előfizetőink részére, akik előfizetési díjaikkal hátralékban vannak. Kérjük, hogy az utalványon feltüntetett összeget mielőbb hozzánk beküldeni szíveskedjenek, mert a nagy papirhiány miatt a kiadóhivatalnak csak a julius 31-ig beérkezett előfizetések után van módjában a lapot tovább küldeni.

Az első évforduló.

Volt-e már a hármas domb alján oly kimondhatatlan örömmámor, mint ma egy éve? Volt-e az öröm oly egyetemes kunyhóban és palotában egyaránt, mint a vörös rablóuralom bukásakor. Mindenki ugy érezte, hogy ujjáéledt, valami mérhetetlenül nyomasztó vámpirnyomástól szabadult fel. Nem is vámpirnyomás volt az a 131 nap, hanem a poklok minden ördögének rémuralma. A világ proletárságai hivták fel az egyesülésre s azt a látszatot kelltették, hogy a proletárság óhaját teljesitik. S mi történt? Becsapták, kijátszották s hihetetlen nyomorba döntötték azokat, akiket rablóuralmuk védelmére egyesülésre hivtak fel. 1919. augusztus 1-je bebizonyította, hogy elenyésző kevesek voltak azok, akik sajnálták a halálautók, akasztófák s a keleti kinzások minden válfajának a letünését.

A parlament s a Batthyányi palota pinceiben még hörögtek a megcsonkitott ártatlanok, a padozat még csicsegett a „burzsoa" vérétől, amikor az országgyilkosok felpakkolva kékpénzzel, Bécsbe inaltak. Itt hagytak egy mérhetetlen nagy temetőt, amelyben alig volt annyi érték, hogy keresztet tudtunk volna ácsoltatni minden martirnak. S ebben az irtózatos pusztulásban örömmámor csap ki a tömegek lelkéből. Kezünkről leszakadtak a bilincsek, ajkunk megnyilhatott, nem kellet félni titkos kémek árulásától.

Szent fogadalmat tettünk, hogy nekifekszünk a munkának s ősi keresztény hazánk vezérárbócára felhuzzuk a kettős keresztet. Ezekben az első napokban oly nagynak látszott meggyalázott nemzetünk, kogy bátran néztünk a restauráció felé. S ime, egy év határkövéhez érünk s a vezérárbócon még mindig nincs a mi kettős keresztünk. Ha valaki fel akarja vinni, értheetlen módon lebontják a feleutjáról. Pedig mi nem fogunk várni a második augusztus elsejéig. — *gk* —

— **Petőfi ünnepély** a nagy költő halálának évfordulója alkalmából ma, vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Keresztény Otthonban. Az ünnepély müsora a következő: 1. Himnusz. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: *Pézsly* László. 3. Felolvasás Petőfiről. Tartja: *Bodrogköy* Zoltan. 4 Szavalnak Petőfi költeményeiből: *Polednák Jenő* és *Zalavary* Gyula. 5. Petőfi dalok. Énekli: *Viola* Kálmán, ifj. *Rácz* János és *Molnár* József. Zongorán kiséri: *Deáky* Mariska. 6. Szózat. — Az ünnepélyre való belépés díjtalan.

— **Kinevezés.** A kormányzó főméltósága *Kaiserheimer* Károly 48-as alezredest ezredessé s *Pirchner* Ödön őrnagyot alezredessé nevezte ki. Pirchner Ödön alezredes az ezred egyik legvitézebb katonája, aki az egész háborut a fronton töltötte. Katonái rajongásig szeretik. A háboru alatt fronton volt zászljaljparancsnok, mikor azonban magasabb beosztást kapott, kérelmére továbbra is katonái között maradhatott. Kinevezése alkalmából melegen köszöntjük.

— **Házasság.** *Schultz* Lajos és *Fabick* Lujzika e hó 25-én Budapesten házasságot kötöttek. (Mindon külön értesités helyett).

— **A Move** értesiti tagjait és barátait, hogy a napokban uj helyiségébe, Magyar-utca 3. szám alá fog költözni.

— **Ma fél 11 órakor kezdődik a mise a felsőtemplomban.** A felsőtemplomban szokásos 11 órai mise tekintettel a népgyülésre, fél 11 órakor fog kezdődni. Mise alatt *Rácz* János vezetése alatt álló énekkar „*Seyler*" nagymiséjét fogja énekelni.

— **Move varrókurzus megnyitása.** A három hónapra terjedő fehérvarró kurzus (hetenkint kétszer, hétfőn és csütörtökön délután) augusztus 2-án veszi kezdetét délután 2 órakor a központi iskola rajztermében I. em. Ki anyaggal rendelkezik, a sajátját dolgozhatja fel, kinek nincs, az egyelőre a varróiskolában kap munkát. Havonkint a tanitási dij 50 K. Tanittatik fehérneművarrás, szabás, foltozás és régi fehérnemű átdolgozása. Felkéretnek azon tanulóhölgyek, kiknek varrógépük van azt saját használatukra hozassák oda. *Move női osztály elnöksége.*

— **Felkérem a Ker. Jót. Nőegylet,** a Szociális Misió és a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nagykanizsai tagjait, hogy a vasárnap, augusztus 1-én d. e. 11 órakor a felsőtemplom előtt a központi sajtóvállalat által tartandó népgyülésen (rossz idő esetén a Polgári Egyletben) résztvenni s az ott előadottakat magukévá tenni s ezen ügyben dolgozni szíveskedjenek. *Dr. Szekeres Józsefné.*

— **Halálozás.** *Veiner* József d. v. ellenőr e hó 31-én reggel 5 órakor elhunyt. Temetése vasárnap d. u. 6 órakor lesz a róm. kath. temető halottasházából.

(x) **Vadászok!** Wöllersdorfi kézi töltények darabja 8 K. Hirtenbergi hüvelyek darabja 3 K. Vadászfegyverek, felszerelések kaphatók *Szabó Antal* fegyverkereskedésében. 753

— **A kanizsai vagonlakók ügye.** Tizenhét vagon áll a teherpályaudvaron telve a vagonlakók nyomoruságával; tizennégy család várja a hatóságok megmozdulását, hogy az általi sorból kiemelje őket. Nem kutatjuk, kinek a tehetetlensége az, hogy tizennégy család számára nem tud helyet szoritani ott, ahol négy-hat szobás lakásokban terpeszkedik a háboru alatt megtollasodott jómód. Nevetséges dolog az országszerte forrongó elégedetlenségnek s kirobbanó indulatoknak okait keresgélni, országgyülésen interpellálgatni akkor, mikor a kormány és lakáshivatalok tehetetlensége vagonokban tenyészti az elkeseredés, kommunizmus anarchia csiráit. Valaki szánja hát el magát valami határozott lépésre ez irányban, vegye az Ébredők Egyesülete a kezébe. Alakitson ad hoc bizottságot, mely végigjárja a város minden házát s lajstromra szedi a minimális igényeken felüli lakásokat; vegye névjegyzékbe a vagonlakók igényeit s azután kész elhelyezési tervet terjesszen a lakáshivatal elé. Dolgozik az csak meg kell szorongatni. A lakáshivatalnak tudomásunk szerint meg van a joga a magánlakások fölöslegét elrekvirálni. Ha nincs meg ez a joga, az ő hibája, hogy nem erőszakolta ki felülről. Ha megvan, ne féljen belenyulni a magántulajdonnak kilenc szobán végig terpeszkedő szentségébe. A magántulajdon addig szentség, amig nem válik a kiáltó nyomorral szemben arculverésé. Ősz felé evezünk s no várjuk be azt, hogy vagonlakóinknak már csak a temetőben adhassunk helyet.

(x) **Buzát és rozsot** bármilyen menynyiségben vásárol **napi árón.** Első Budapesti Gőzmalom megbizásából **Dőri Zsigmond** gabona- és terménykereskedő Nagykanizsa, Kaziczy-ut 11. szám.

— **Nyomdászkabaré.** A Polgári Egylet kertheliyiségében már lázas készülődések folynak a 9-iki nyomdászkabarére. A nivós nagyszabásunak igérkező kabaréról egyenlőre csak annyit közlünk, hogy tánc, konfetti, szerpentin, szépségverseny mellett a tombola sátor is a közönséget megfogja lepni, amennyiben a helybeli kereskedőktől adományozott több ezer értékes tárgy fog a tombola keretében kiosztatni. Részletesebben majd lapunk jövőheti számában foglalkozunk a különösnek igérkező nyomdászmulatsággal. A különösen nivós programm után tánc lesz, amely alatt Torma Tóni kitünő zenekara fog játszani.

— **Nyugdijas vasutasok!** A délivasut Elelmezési Egyesülete felhivja azon nyugdijasokat, kik julius és augusztus havi szalonnajárandóságukat még át nem vették, hogy azt mielőbb átvegyék. *Dv. Élelmezési Egyesület.*

— **Hangverseny a sétatéren.** A zalai gyalogezred kitünő zenekara augusztus hó elsején vasárnap délután 6-tól 8 óráig a sétatéren hangversenyt tart. Belépődij személyenkint 3 korona. Gyermekeknek 2 korona. A tiszta jövedelem egy részét jótékonycélra fordiják. Műsor a sétatéren kapható.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportja** felkéri az összes hivatalok vezetőit, hogy a lisztjárandóság cimén visszautalt összegek átvétele végett *Harsay* György postafőnök urnál kedden d. e. 10—12, d. u. 2—4 óráig jelentkezzenek. A kifizetendő összeg ellenében leadandó az első és második koszoru 20, 26., 28, 29., 34. és 35. szelvényei: tehát ezeket a Harsay György urnál levő jegyzékekben felsorolt alkalmazottaiktól szedjék be és Harsay György urnak adják át, amelyik szelvény esetleg már be lett szolgáltatva és a koszorukról hiányzik, azt már beszolgáltatottnak tekintik. Az egyes alkalmazottak főnökeiktől kapják meg a jegyzékben kitüntetett összegeket. A nyugdijasok téritményeiket *Gudlin* Ferenc urnál fogják megkapni a jövő héten csütörtökön. Felkérjük a közalkalmazottakat, hogy ma, vagyis vasárnap délelőtt 11 órakor a főtárgyalási teremben fontos megbeszélés céljából megjelenni szíveskedjenek. *Az elnökség.*

— **Dr. Hidvégi** műtő-sebész (operateur) julius hó 31-től Kaziczy-utca 15. sz. alatt rendel naponkint d. u. 4—6 óráig.

— **Hirdetmény.** A m. kir. Belügyminiszter Úmak a külföldiek jelentkezése és tartózkodása tárgyában kiadott 30035/1920. VI. a. rendelete alapján az alábbiakat teszem közhirré: 1. Minden külföldi honos, aki az ország területén tartózkodik, összeirás céljából személyesen utlevele felmutatása mellett a hirdetőtől számitott 15 napon belül jelentkezni tartozik. Az államrendőrség nőkődési területén a kapitányságnál, vagy kirendeltségnél (Nagykanizsán II. államrendészeti ügyosztálynál). 2. Ezen rendelkezés alá esnek azon külföldiek is, akik ezen rendelet kibocsátása után érkeznek az ország területére akár huzamosabb tartózkodás, akár átutazás céljából. Az átutazók jelentkezési kötelezettségüknek 24 órán belül tartoznak eleget tenni. 3. Az 1. §. szerinti jelentkezés kötelezettsége fennáll akkor is, ha a külföldi lakását más községbe teszi át. 4. Amennyiben a jelentkező külföldinek utlevele nincsen, azt záros határidőn belül saját — Magyarországon székelő külképviseleti hatóságnál beszerezni és bemutatni tartozik. A tartózkodás; engedély nem terjedhet hosszabb időre, mint az illető külföldi birtokában levő utlevél érvényességi ideje. Ha az utlevél érvényessége meghosszabbittatik, a tartózkodási engedély is meghosszabbitható, az alább megjelölt illeték azonban ujból lerovandó. 5. A jelentkezésre kötelezett külföldiek az országból

ÉRTESITÉS! A **„Dunántuli Ruhaáruház"** uridivatosztalya **gráczi** és **zsolnai gyapjuszövetből** készit a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitóüzem. Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk. Szabott árak! Pontos kiszolgálás! Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz. Teljes tisztelettel „Dunántúli Ruhaáruház".

való távozásukat szintén bejelenteni tartoznak. 6. A távozás bejelentésekor illeték nem fizetendő. Amennyiben a külföldi a város (község) területén 3 napnál tovább nem szándékozik tartózkodni, a jelentkezéssel egyuttal a továbbutazás is tudomásul veheto. 6. A jelentkező külföldi a jelentkezési lap kiállítása alkalmával 200 K jelentkezési díjat készpénzben tartozik lefizetni. 7. A szállásadó köteles meggyőződést szerezni, hogy a nála megszállott külföldi jelentkezési kötelezettségének eleget tett-e. Amennyiben a külföldi ezen körülményt igazolni nem tudja, a szállásadó a legközelebbi rendőrhatóságnál feljelenteni tartozik. A házmester és állambiztonsági megbizott (az ilyenek nemlétében a háztulajdonos vagy bérlő) kötelesek ellenőrizni, hogy a külföldi, illetve szállásadója ezen rendeletben körülirt kötelezettségének eleget tett-e. Az ellenőrzés alkalmával a külföldi utlevelét vagy jelentkezési lapját felmutatni köteles. Amennyiben felmutatni nem tudja, vagy a felhivásnak eleget nem tesz, a legközelebbi rendőrhatóságnál feljelentendő. 8. A királyi családnak Magyarországon tartózkodó tagjainál, valamint a kormányzó családjánál megszálló külföldiek, továbbá azok, kiket a területenkivülisége illet meg, végül a külföldi államoknak Magyarország területén székelő diplomáciai képviselői a jelentkezési kötelezettség alól ki vannak véve. 9. Aki a fenti rendelkezéseket, vagy azok alapján tett hatósági intézkedéseket be nem tartja, vagy azok megszegésében közreműködik, avagy valótlan adatok bemondásával a hatóságot félrevezeti, kihágást követ el és az 1914. évi L. t.-c. 17. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők. 10. Az a külföldi, aki jelentkezési kötelezettségét elmulasztja, mint állambiztonsági szempontból megbizhatatlan egyén, ezzel a mulasztásával okot szolgáltat arra is, hogy őrizetbo vétessék és internáltassék. Az ily külföldi tehát a kihágási büntetés kiszabása után nyomban internálásra lesz javaslatba hozva. Ezen rendelkezések kihirdetésük napján lépnek életbe. A fenti rendelkezések folytán felhivom a hatósági területemen tartózkodó és megszálló összes külföldieket, hogy a kiadott rendelkezéseknek saját érdekükben a jelzett határidőn belül a legpontosabban tegyenek eleget, mert a rendelkezések pontos betartását ugy a nyilvános helyeken (szálloda, penzió stb.), mint a magánlakásokban közegeimmel ellenőriztetni fogom s a mulasztókkal szemben a megtorló eljárást haladéktalanul folyamatba teszem. Nagykanizsán, 1920. évi julius hó 14-én. *Beusterien* s. k., r. tanácsos, a kapiság vezetője.

Szerkesztői üzenetek.

N. L. Cikkét, sajnálatunkra, nem közölhetjük.

Nyilttér*)

Nyilatkozat. A helyi sajtóban közölt és a pénzhamisitókra vonatkozó közleményben *Göllesz* György neve is szerepel. Szükségesnek tartom kijelenteni, hogy nevezett nem hozzátartozóm és vele semmiféle rokonságban nem vagyok.

Göllesz Ágoston
Nagyrécse.

*) E rovatban közöltekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Legjobb minőségű legvastagabb tölgyfából készült uj és használt
Boroshordók
(Ászokhordók is)
minden nagyságban és mennyiségben legolcsóbb napi áron kaphatók.
Grünwald Ernő, Budapest
VI., Bulcsu-utca 13. (Lehel-utcánál)

11. 329/1920.

Hirdetmény.

A m. kir. Közélelmezési Miniszterium 38.500/1920. számu rendelete értelmében a beszolgáltatandó gabonamennyiségekről összeállitott kivetési lajstrom **folyó évi augusztus hó 1-től augusztus 8-ig** bezárólag a városi Közellátási Üzemeknél közszemlére ki van téve, az a hivatalos órák alatt bárki által betekinthető s ellene a közszemlére tételtől számitott **8 napon belül** a Zalavármegyei közélelmezési kirendeltséghez intézendő s a város polgármesteri hivatalánál beadandó felszólamlásnak van helye.

A kivetés ellen beadott felszólamlásnak halasztó hatálya nincs.

Nagykanizsán, 1920. julius 30-án.

1202 **Polgármester.**

Tanitónő-képezdére előkészit **a nárnő.** Cim **Stampf Zs. kereskedésében Fő-tér 8.**

Jó házból való jónevelésü keresztény fiu tanulónak felvétetik Köhler Testvérek vaskereskedésében (Vasudvar). 1261

Bútor szőnyeg és ruhanemü Batthyány-utca 27. sz. alatt **eladók.**
Megtekinthető d. e. 10—12-ig és d. u. 6—8-ig. 1255

Eladó egy nagyon jókarban levő, teljesen felszerelt **fiakerkocsi.** Cim a kiadóhivatalban. 1256

Ház kerttel azonnal **eladó.** Cim a kiadóhivatalban. 1254

Hivatalok, irodák figyelmébe.
Legjobb minőségű Miniszterpapir Fehér finom irodai papir Fogalmi szürkés papir Levélpapirok Irógéppapir Szén (carbon) papir Itatópapir Irógépszalag Irótollak, tinta és tintatartók Irólaljzatok, borítékpapirok Irodai olló, pénzkosarak Asztali cíljegyzéktömbök stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

ZoZo
crém, szappan, puder, sampon
a legtökéletesebb és legkeresettebb toilette-szerek. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Készitö: **HUNNIA** gyógyszertár laboratoriuma, **Budapest**, IX., Ráday-utca 12. 991

A Batthyány-utcában levő **4 szobás, nagy kerttel ellátott Lázár-féle**
ház szabad kézből eladó
Bővebbet **Tröstner postafőellenőrnél, Sopronban.** 1258-1

NE TÖRJE A FEJÉT!
Ha valamit venni akar
Ha valamit elad
Ha álláshoz akar jutni
Ha lakást keres
Ha nősülni óhjat
Ha férjhez akar menni
Próbálja meg! Hirdessen a
Zalai Közlönyben
és biztos eredményt ér el.

A „Kazinczy" Kölcsönkönyvtár Budapest, VII., Dohány-utca 1. (Károly-körtöltöt)
f. évi augusztus hó 15-ével kezdve
vidékre is szállit
kölcsönkönyveket
Kérjen tájékoztatót!

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE

Nagykanizsa—Budapest

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel . . 7.[25]
érkezik Budapestre d. u . 4.[30]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével). . 12.[04]
érkezik Budapestre d. u. . 9.—
Nagykanizsáról indul minden hétfőn fürdő-exp. reggel . . 5.—
érkezik Budapestre d. e. . 10.[14]
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u. . . . . 4.[15]
érkezik Budapestre este . 10.—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli . . . . . 12.[30]
érkezik Nagykanizsára d. u 8.[44]
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . 7.[25]
érkezik Nagykanizsára d. u. 4.[02]
Budapestről indul minden szombaton d. u. fürdő-exp. . . . 5.[10]
érkezik Nagykanizsára este . 10.[24]
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel . . . 6.—
érkezik Nagykanizsára d. e. . 11.[44]

Nagykanizsa—Sopron

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . 6.[31]
érkezik Szombathelyre d. e. 9.—
„ Sopronba d. e. . . . 11.[30]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u. . . . . 5.[03]
érkezik Szombathelyre d. u. 9.[23]
(Ez utóbbi vonat további intézkedésig csak Szombathelyig közlekedik)
Sopronból indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . . . 11.[09]
érkezik Nagykanizsára d. u. 5.[20]
Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel . . . 5.—
érkezik Nagykanizsára d. e. 10.[02]

Balatoni-express*)

Budapestről indul kedden és szombaton d. e. . . . . 8.[30]
érkezik Nagykanizsára . 12.[15]
indul Nagykanizsáról . . 1.[25]
érkezik Wiener-Neustadba d. u. 5.[22]
érkezik Bécsbe d. u. . . . 6.[15]

Bécsből indul szerdán és vasárnap d. e. . . . . 9.[10]
Wiener-Neustadból . . . 10.[17]
Kanizsára érkezik d. u. . 2.—
indul Kanizsáról d. u. . . 2.[34]
érkezik Budapestre d. u. . 6.[35]

*) A bojkott tartama alatt az Express csak Soproniig és Soprontól közlekedik.

Nagykanizsa—Babócsa

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel 5.[04]
érkezik Babócsára . . . 7.—
Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel . 7.[44]
érkezik Nagykanizsára d. e. 11.[23]

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyármati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 3. Kedd 174. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-telefon 188. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K.

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 2. A nemzetgyülés mai ülését pont 10 órakor nyitotta meg *Bottlik* alelnök. *Lukovics* Aladár előadó egy órás beszédben, nagy készültséggel a mezőgazdaság érdekében szólalt fel.

Ezután *Heincz* Károly árszabálytervben benyujtja a végleges házszabályra vonatkozó szabályrendeletet.

Darányi Ferenc és *Rieger* Márton szóltak fel a törvényjavaslat mellett, majd *Rubinek* Gyula földmivelésügyi miniszter szólalt fel, melyben a gazdák társadalmi szervezkedését a multban uralkodó politikai irányok megakasztották, a liberálisok és a merkantilisták ellenségei voltak a gazdáknak. Minden gazdasági fejlődés ereje a gazdasági béke. A multban nem történt semmi arra nézve, hogy az igy utalt társadalmi rétegek megtalálják egymást. A mezőgazdaságban a munkás és munkaadó köt egy érdek képviselő testületbe kell csoportosítani, mivel szoros kapcsolattal egymásra vannak utalva Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Ezután *Budaváry* László megokolja a régebbi inditvanyt, amely kimondani kivánja, hogy a káposztásmegyeri ügetőverseny bejárójánál állami urnákat állitsanak fel, melyekbe a lóversenylátogatók a Szibériában inylődő hadifoglyok hazahozatala költségeire adakozást gyüjtsenek.

A Ház elhatározza, hogy a javaslatot tárgyalásra tűzi ki. Az elnök inditványára kimondotta a Ház, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tiz órakor tartja.

Ezután *Tomory* Jenő terjeszti elő sürgős interpellációját, hogy Kun Bélát és társait azért bocsátották szabadon, mert Berlinben is azt hihették, hogy Magyarország nem tartja politikai okokból sürgősnek az ügyet. Tudja-e, hogy a külügyminiszter Berlinbe küldött kurirja Bécsben vesztegelt. Az interpellációt kiadták a külügyminisztternek. Az ülés 1 óra után véget ért.

Tárgyalják a Tisza-gyilkosságot.

Ma délelőtt tárgyalta a katonai hadbiróság a Tisza gyilkosságot. Elnök *Zoltán* László ezredes. *Mandada* Jenő századoshadbiró pedig a tárgyalás vezetője.

A vádlottak padján a ülnek: Hüttner, Stankovszky, Dobó és Vágó Wilhelm Jenő.

Az elnök felolvassa a vádiratot, amely Hüttnert tettes minőségben gyilkossággal, Stankovszkyt szökés és gyilkosság, Dobót gyilkosság, Vágót szökéssel vádolja.

Megkezdődik Hüttner részletes kihallgatása.

Elmondja, hogy nem érzi magát bünösnek, az akkori állapotok miatt. 1918. okt. 31 én délután 5 órakor berendeltek az Astoria szállóba, az akkori Nemzeti Tanács helyiségébe. Kéry Pál szobájában gyülekeztek. Ott voltak Fényes László, Gerlner Marcell, Dobó, Horváth és mások. Kéry az asztal köré gyüjtötte őket s elibük tett egy tervrajzot, Tisza István villájáét.

Kóry: Kifogja meggyilkolni Tiszát. (Mélységes csend.)

A csendet Pogány szava zavarja meg: „Majd én elintézem." A cseléd lépcsőn mentünk le, kint katonai autó várt s ezekkel elmentünk a Hermina-ut 35/a szám alá. (Tisza villája.) Két csoportba oszlottunk, én a kapu és a villa között álltam meg. Csernyák a kapuban állott. Kéry eltávozott. Láttam, hogy Csernyák az ajtó elé szalad. Nem tudom mit intéztek, autóba ültünk s visszamentünk az Asztóriába. Utközben nem beszéltünk. Ezután Hütter elmondja a forradalom előzményeit: Elmondja, hogy a Nemzeti Tanács küldött egy delegátust a Katona-Tanácsnak s ez Friedrich István volt s a Katona-Tanács is küldött a Nemzeti Tanácsba ez Csernyák volt.

27-én a Nemzeti Tanács tagjai értekezletet tartottak. Jelen voltak: Kéry Pál, Fényes László, Hoch János, Friedrich István, Simonyi Henrik, Szántó Béla (későbbi népbiztos), Kunfi Zs. és Magyar Lajos. Ez a bizottság döntött arról, hogy kiket kell láb alól eltenni. Ezek közt volt Tisza, Lukasich s Bangha Páter. Három tagu bizottságot szerveztek, amelynek célja volt Tiszát meggyilkolni.

Mandadá: Kik voltak a bizottságban?

Hüttner: Kéry Pál, Friedrich és Fényes.

Mandada: Biztos?

Hüttner: Biztosan emlékszem. Október 28-án felmentek a Károlyi pártba. Ott láttam Kéryt s Csernyákot, amint Tisza meggyilkolásáról tárgyaltak. Azt mondták, hogy a forradalom biztositása érdekében Tiszát el kell tenni láb alól. Ezt Kéry mondta:

Mandada: Hallotta?

Hüttner: Világosan hallottam s láttam, hogy egy véleményen vannak.

Mandada: Csak ketten voltak?

Hüttner: Többen is voltak. Távozásuk után velük akartam menni, de ők távol tartottak. Délután találkoztam Csernyákkal, aki azt mondta, hogy a dolgok nagyszerüen haladnak előre. Azt is tudtomra adta, hogy a fettes 100,000 korona jutalmat fog kapni. Irásba is foglalták, mert a véleménye az volt, hogy gyilkosokat irással könnyebben lehet találni, pláne, ha olyan jó nevek vannak aláirva.

Mandada: Kik voltak aláirva?

Hüttner: A hármas bizottság irta alá.

Hüttner vallomásában Friedrichet léptonnyomon a cinkosok közt emliti s nagyon fontos szerepekben szerepelteti. Vallomása sok tekintetben teljesen hihetetlennek hangzik.

A gabonaforgalmi rendelet módositása.

Budapest, aug. 2. Politikai körökben hire terjedt, hogy a most kiadott gabonaforgalmi rendeletet a kormány módositani fogja *Szabó János* a tárgyban inditványt jegyzett be. A vidékről érkező jelentések szolgáltatják azokat a módositásra. Községek azt kivánják, hogy az ellátatlanok no gabonából, hanem lisztből kapják meg a fejkvótát. Egyébként is termésciéglenség folytán a kormány kénytelen lesz s szabadforgalom tárgyát képező gabonát is ellátás céljaira lefoglalni. Hire jár, hogy a rekvirálás is elkerülhetetlen lesz. A nemzetgyülés szombaton foglalkozik az alkotmány tervszerű helyreállításáról szóló törvényjavaslattal. *Mikovényi* Jenő előadása után a bizottság minő a tizenegy tagja felszólalt és *Thury* Béla azt kivanja, hogy az egész javaslatot dolgozzák át, mert nézete szerint ellentmondás van az uj törvényjavaslat és a régi törvény megmaradó szakaszaiban. *Bethlen* Jenő gróf levelet irt a Kormányzópárt elnökségéhez, hogy belép a pártba. A nemzetgyülés mai ülésén egyébként *Hencz* beterjeszti jelentését a végleges uj házszabályokról. Érintetlenül fenntartják a tanácskozás és határozhatozatal szabadságáról megszabó biztositékokat. A szerkesztői rendszer 1908. évi rendszabályoknak felel meg, de uj módositási rendelkezést is tartalmaz. Egyébként a ház szabálya azon az alapon épül fel, hogy a szólásszabadságot fenntartja, másrészt a többségi elv érvényesülését és a kisebbségi védelmeket biró törvényhozási akaratot.

HIREK.

— **Petőfi-ünnepély.** A költő halálának évfordulója alkalmából a Keresztény Otthonban, ugyszólva márói-holnapra rendezett vasárnap delutáni ünnepünk sikeréért hálával emlékszünk meg a hiuságmentesen, tisztán hazafias érzésből közreműködő szereplőről. Ugy a szavalatok, mint az énekszámok szerves részei voltak a nagy költő életéről, költészetéről, egyéniségéről és koráról markáns vonásokkal rajzolt képnek. Minthogy e kép művészi voltának megállapitása és kritikája ellen tiltakozott a szerző, csak ezt a megjegyzést akarjuk föltétlenül megörökiteni, melyet a szavalatokkal illusztrált felolvasás egyik hallgatója tett s ez igy szól: *„Mennyi nyszerü szépség is van ebben a Petőfiben!"* E kritika Petőfi, szellemének szólt ugyan, de bizonyára a művész ecsetjének is. Az ünnepély többi szereplői közül *Viola* Kálmán 3 Petőfi-dallal ért el nagy hatást és sok tapsot. A taps felerészben persze *Deáky* Mariska urleány magyaros zamatu, könnyed, szép zongorakiséretének szólt, melyet vállalkozó merészséggel szinte első kotta-látásra oldott meg, mivel a remélt képzettebb zongorakisérők tiszteletreméltó ok nélkül sem vállaltak. *Zalavary* Gyulának első nyilvános szavalata jól sikerült. Sajnáljuk, hogy a hosszu müsor és a zsufoltság okozta hőség miatt a leghatásosabb programbefejező pontokat volt kénytelen az elnök elhagyatni; igy Polednák Jenő szavalatát s két legszebb Petőfi-dal énekelését. Az összes szereplőknek önzetlen ügybuzgóságukért, id. és ifj. *Rátz* János uraknak segitő készségükért, a lelkes nagyközönségnek erkölcsi és anyagi támogatásáért ismételten hazafias meleg köszönetet mond az *Ébredő M. Egy. elnöksége.*

Az ünnepély után az Ébredő Magyarok elnöke, *Péczely* László magyar dalokkal szórakoztatta az oszlani nem akaró öntudatosan lelkesülő jelenlevőket. A rajongásig szeretett elnökön *Felber* Pál váltotta fel, aki szintiszta somogyi valójával egy pillanat alatt kedvence lett a jelenlévőknek. Spontán jött szellemességéből nem fogyott ki. A hallgatóság észre sem vette, hogy mint lopta be nagy misszió jának lényegét a lelkükbe. Különösen nagy hatást ért el eredeti, saját szerzeményü bakanótáival. Röviden csak annyit akarunk megjegyezni részünkről, hogy egy olyan lelkes publikumot, mint az Ébredő Magyarok, bün volna a jövőben magára hagyni. Gyakran és minél gyakrabban módot kell neki nyujtani, hogy a kellemes a hasznossal karöltve még jobban kifejlessze keresztény, becsületes öntudatukat. Az ünnepély rendezésében *Rédiger* Ödön gyógyszerész szerzett legtöbb érdemet.

—. **Helyreigazitás.** Vasárnapi lapunkban vezetőhelyen közöltük egy Pécsről jött előkelő hivatalnok cikkét. A második hasáb-ban, felülről a hetedik sorban sajnálatos sajtóhiba csuszott be: *Bifi* czredes helyett a martirhalált halt *Rifl* alezredes helyesbitendő.

— **A liszt ára és a fejadag.** A hivatalos lap, mint már ismeretes s mintahogy már mi is közöltük, a liszt árát az alábbiakban szabja meg a közvetlen fogyasztók részére: *nullásliszt kilója 24 korona, import fehérliszt 19 korona, főzőliszt 13·60 korona, buzakenyérliszt, vagy rozsliszt, árpaliszt, vagy lengeriliszt kilója 5 korona.* A horribilis lisztárak ellen igen nagy városszerte az elégedetlenség. *Maga a fejkvóta, a 4 kg., magában véve is oly kicsi, hogy nevetséges volna elhinni, hogy valaki egy hónapig elegendőkép tud majd táplálkozni 4 kg. lisztből.* Nem tudjuk semmikép sem helyeselni tehát sem az igen csekélyre szabott lisztadagot s annál kevésbé annak horribis árát. Azt hittük, hogy a gyomorkérdés az elfogadható termés folytán megoldást fog találni s ime, kisül, hogy az éhezők sora a jövőben sem igen fog csökkeni. A kevés fejadag folytán mindenki kénytelen lesz megengedett vagy meg nem engedett módon a termelőtől bevásárolni szükségletét s tessék elképzelni, hogy micsoda árakat fogunk majd ezért fizetni. A multban sem lehetett maximális áron beszerezni sehol a szükségletet s erre a jövőben sincs semmiféle remény. A vészkiáltás tehát a jövőben is ez lesz: kenyeret, kenyeret! . . .

— **A közgazdasági egyetem tanulmányi és vizsgarendje.** A hivatalos lap közli a bzdapesti m. kir. egyetem közgazdaságtudományi karának tanulmányi és vizsgarendjét. Felsorolja az egyes szakokat s közbül megszabja a tantárgyakat, amelyekből kollokválni kell. Szakok: a) egyetemes közgazdasági, b) mezőgazdasági, c) kereskedelmi, d) külügyi szak. Az érdeklődők bő felvilágositást nyerhetnek a hivatalos lap legutóbbi számából.

— **A keresztény sajtó érdekében.** A Központi Sajtó Vállalat kiküldöttei vasárnap délelőtt hatalmas népgyülésen rázták fel Nagykanizsa keresztény lakosságát, rámutatva a keresztény sajtó lanyha támogatására. Alig van város az országban, amelyiknek lakossága annyira nem törődik azzal, hogy milyen is az az ujság tulajdonkép, amit a kezébe vesz, mint Nagykanizsa keresztény társadalma. A gyülést *Péczely* László, az Ébredő Magyarok elnöke nyitotta meg lelkes szavakkal, majd *Nagy* Ferenc a Központi Sajtó Vállalat igazgatója tartott meggyőző beszédet arról, hogy mikép is kell tulajdonkép pártolni a keresztény sajtót. Rámutat arra a nemtörődömségre, amivel a sajtó ügyét kezeli a keresztény társadalom. A zsidóság e tekintetben is bámulatos öntudatosságot mutat fel Ritka látvány, hogy zsidó csak egy koronával, egy keresztény lappéldánnyal is támogatná a keresztény sajtóorganumokat. Ugyanakkor a keresztény ember nem törődik azzal, hogy az ő érdekeit szolgálja-e a lap, nemtörődömségből, vagy már csak rosszakaratból is zsidóujságot vesz, pedig bátran állithatjuk, hogy egyik sem jobb a keresztény lapoknál. *Felber* Pál kiküldött vette át a szót s pár mondata után már magával ragadta a hallgatóságot. Két hatalom van a földön már régi idők óta: (ne gondoljunk most a pénzre) az igazság és a hamisság. A mienk mindig az igazság s hányszor látjuk a hamisságot győzedelmeskedni! Beszéde mindvégig gyujtó tűz volt, amelyet a keresztény sajtó érdekében fennen lobogtatott. A népgyülés végén *Hedly Jeromos* atya tartott rövidebb beszédet, vonatkozással a helyi viszonyokra. Nagykanizsán sajnos, csak egy keresztény sajtóorganum van s ez a „Zalai Közlöny." „Pártoljuk tehát ezt teljes erőnkből s ne vegyünk más ujságot." Rámutat a kereszténység ostobaságára, amikor a világ egyik legnagyobb hatalmát, a sajtót engedte kiütni a kezéből. Kegyetlenül ostorozta a tömeget. Szavakat nem keresve, fejükhöz vagdalta tunyaságukat. A nem nagyon hizelgő szavak nyomában is fenetikus hatás támadt, bizonyság, hogy a szidalmazás nem volt alaptalan. *Péczely* elnök ezután bezárja a gyülést s a jelenlevők a Szózat dallama mellett nyugodtan szétoszlottak.

Gondoljunk a Murán tulra.

— **Katonák ellátása.** A m. kir. honvédelmi minisztérium a tényleges, nyugdijas, hadirokkant tisztek, altisztek illetve azok özvegyei és árvái s ezek családtagjai hatósági ellátását a Move Nyukosz és egyéb szövetkezetekre, illetőleg a körlet katonai beszerzési központjára bizza. Felkérjük mindazon tényleges, nyugdijas, hadirokkant tiszteket, altiszteket, ezek özvegyeit, árváit, valamint családtagjait, akik a Move utján akarják hatósági ellátásukat biztositani, a Move irodában mielőbb jelentkezzenek.

— **A nyomdászok nyári ünnepélye** folyó hó 8-án, vasárnap lesz. Délután 5 órakor várakozáson felüli kabaré fogja szórakoztatni a jelenlevőket. A kabaré eddig remélt leghatásosabb számai egyike lesz az a prolog, amit a 9 éves kis *Offenbeck* Teruska fog bámulatos közvetlenséggel szavalni. Közreműködik az *Ipartestület dalárdája* is. Emelni fogják a sikert: *Véghelyi* Iza, *Novák* Manci, *Szalóky* Dezső, *Török* Sándor, *Gutlág* Sári, ifj. *Szalóky* Dezső és *Révész* Zoltán. Jegyek még válthatók: Fischel Fülöp Fiai, Szerb Ernő és Schless Testvérek papirüzletében, valamint az ujságárus bódékban.

— **Rendelet a lakásügyekben.** A lakásügyi hatóság az üresen álló, vagy megüresedő lakások felől ugy rendelkezik, hogy azokban legelőször *hajléktalanokat* tartoznak elhelyezni a lakáshivatalok. A rendelet előirja azt is, hogy kik tartoznak a hajléktalanok kategóriájába: mindazok, akik saját hibájukon kivül, lakással nem rendelkeznek. Első helyen: *a megszállott területekről kiutasitottak, az áthelyezett közszolgálati alkalmazottak, katonai egyének s a fogságból hazatért lakásnélküliek.* (A rendelet különösen kiterjeszkedik a vagonlakókra.) A rendelet kimondja azt is, hogy *1920. okt. 31-ike után igénybe lehet venni a nyári lakásokat is.* Idetartoznak mindazok a hajlékok, amelyeket a tulajdonosok csak a nyári idényben használnak s tisztán nyári tartózkodásra tartanak fenn.

(x) **Amatőrök!** Fényképészeti cikkeket, lemezeket, másolópapirokat, előhivót, aranyfürdőt, szinezőket és egyéb vegyszereket a legolcsóbban beszerezhetik *Szabó Antal*, fényképészeti szaküzletében.

— **Tilos az egy és két koronások behozatala.** Külföldről, illetőleg Magyarország nem magyar igazgatás alatt álló területéről engedély nélkül behozható minden bel- és külföldi pénz, kivéve az Osztrák-Magyar Bank le nem bélyegzett bankjegyeit. Tehát az egy és két koronásokat is tilos behozni.

— **A zalai gyalogezred zenekarának hangversenye** a kellemetlen idő mellett is nagyszerűen sikerült. Sajnos, sokan nem jelenhettek meg a sétatéren a hirtelen eső miatt. Ennek elmultával azonban zavartalanul és nagy sikerrel játszották el művészi programmjukat a kitűnő zenészek. Reméljük, hogy eme első sikerük nem lesz az utolsó.

— **A „Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Vállalat" — Részvénytársaság.** A „Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Vállalat" az augusztus hó 1-én, vasárnap megtartott alakuló közgyülésen, 2.000,000 korona alaptőkével részvénytársasággá alakult át. A „Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaság" igazgatóságába *Mussel* János földbirtokos (elnök), Dr. *Darás* László ügyvéd, Dr. *Gózony* István földbirtokos, Dr. *Kreisler* József ügyvéd és *Balázs* Ignác kereskedő; a felügyelőbizottságba *Ötvös* Emil m. kir. állampénztári igazgató, Dr. *Domján* Lajos ügyvéd és *Vegele* Károly főgimn. tanár választattak be. Az intézet vezérigazgatójává *Balázs* Ignác, ügyvezető igazgatójává pedig *Frankovits* Lajos neveztetett ki.

— **Hangverseny.** A Menekülteket Védő Szövetség hazánk megszállott részeiről kiüldözött véreinknek erkölcsi és fizikai elpusztulástól való megmentése céljából, valamint az ország területi integritására irányuló propaganda s ez irredentizmus megizmositása céljából a Balaton környékén *hangverseny-körutat* rendez. A Szövetség ezuton anyagi eszközök birtokába óhajt jutni, hogy a fenti céloknak sikeresen eleget tehessen. A hangversenyeket *Oroszy Géza*, a balatoni fürdők kormánybiztosa támogatásával eszközli. *Nagykanizsán f. hó 7-ére tervezik egy nagyszabásu hangversenyt.* Ugyanilyen hangversenyt rendezni fognak még Keszthelyen, Tapolcán, Kaposvárott s a nagyobb fürdőhelyeken.

— **Adomány.** Hadifoglyaink hazaszállitásának céljaira *Kraft* József főszámvivő 30, *Mazol* Gyula főszámvivő 30, *Várkelyi* Gergely üzlethelyettes 30, *Plichta* László I. o. számvivőaltiszt 30 koronát adományoztak. Összesen 120 koronát. Az összeget továbbitás végett szerkesztőségünkhöz juttatták, amelyet köszönettel nyugtázunk s továbbitani fogunk. *Szerkesztőség.*

(x) **A Dunántul legszebb mozgóképszinháza.** Az újonnan átalakitott s hatalmas váróteremmel kibővitett „Világ"-mozgó a közeli napokban megnyitja kapuit. A „Világ"-mozgó tulajdonosai igazán nem sajnálták sem költséget, sem fáradtságot, hogy a nagyközönség számára egy minden tekintetben nagy, szép és kényelmes mozgószinházat létesitsenek, ami ezuttal sikerült is nekik. Idei műsoraik pedig a filmek gyöngyei lesznek, minthogy Amerika, Olasz- és Franciaország legkiválóbb filmtermékeit kötötték le s mint értesülünk saját amerikai filmjeiket fogják bemutatni.

Csinosan butorozott szobát
keres tisztviselő. Cim a kiadóhivatalban.

Szigriszt László
ingatlanforgalmi irodája, Zrinyi-u. 33.

!! Sok ház kerül eladásra !!

Kisebb házak 00.000 koronától, magányos házak kerttel és anélkül, üzletház, nagy telkű emeletes házak, modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas somogyi birtok, 24 holdas révfülöpi szőlőbirtok. Kiskanizsan több ház olcsón eladók. — Üzlet, hentesüzlet, vendéglő bérlete átadó.

Kis házakra jó vevőim vannak!

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Főüzlet: Hunyadi-utca 19. Gyüjtőtelep: Kazinczy-utca 3.
Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztit.
Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Értesités!
A Dunántuli Ruhaáruház
uridivatosztálya
gácsi és zsolnai gyapjuszövetből
késziti elegáns
uri öltönyöket
3000—4800 K-ig
Külön vegytisztitó és javitó üzem!
Gyors vasalást egy óra alatt eszközlünk
Szabott arak! Pontos kiszolgálás.
Gyüjtotelep: Erzsébet-tér 20.
Teljes tisztelettel
Dunántuli Ruhaáruház

Hivatalok, irodák figyelmébe.
Legjobb minőségü
Miniszterpapir
Fehér finom irodai papir
Fogalmi szürkés papir
Levélpapirok
Irógéppapir
Szén (carbon) papir
Itatóspapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Iróaljzatok, boritékpapirok
Irodai olló, pénzkosarak
Asztali előjegyzéktömbök
stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 4. Szerda 175. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-telefon 183.
Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

A waggonlakók ügye.

Ujra szóvá tesszük s felszinen tartjuk azt a keserü kérdést, mig a hatóságok részéről egyetlen komoly lépést nem látunk ennek megoldására. Amit a lakáshivatal tesz, az tehetetlen szalmacséplés. A napokban a következő jelenetnek voltunk tanui a lakáshivatalban: Egy szegény waggonlakó asszony lakást kért, mert gyermekei hónapok óta betegen feküsznek a waggonban. A lakáshivatal végtelen sajnálatát fejezte ki előtte, nem a beteg gyermeke fölött, hanem mert nem tud lakást adni. Hozzon a jó asszony egy jó tippet, egy üres lakás cimét, akkor majd kap lakást,

Alig huzta ki lábát az elutasitott asszony, jött a másik waggonlakó, aki cimet is hozott, egy X utcai házban üres szobát talált, nincs benne más, csak egy függönyrud, a háziur azonban hallani sem akar arról, hogy abba waggonlakó költözzön. No, és a lakáshivatal természetesen ugrott, hogy helyszini szemlét tartson s a lakást, törik-szakad, kiutalja a waggonlakónak. Nem az történt, ellenben a lakáshivatal most már a háziur magas engedélyét kérte szegény waggonlakó vérünktől, amely nélkül nem utalhatja ki számára a szobát. Hiába hivatkozott a menekült arra, hogy éppen a háziur botozni való ellenállása miatt nem mehet a szobába.

Megállapithatjuk, hogy a lakáshivatal nem is akar és nem is tud segiteni a waggonlakókon; egy, a feladatára képtelen szerv. A hivatal egész munkája ugyszolván egy emberre szakad, aki panaszokat vesz fel, helyszini szemlét tart, lót-fut, ordit, káromkodik, ir, könyörög, imádkozik s azzal kénytelen elbocsálani a waggonlakót, hogy keressen üreslakás cimeket. A waggonlakó keressen, akit most vetett az átok és balsors épen Kanizsára. Kanizsából nem ismer egyebet, mint a boltajtókban pöffeszkedő pocakos háztulajdonosokat s talán ezeket sem, mert a waggon becsurgó tetejét kell reparálnia s a waggonban megbetegedett hüléses, tüdőbajos gyermekeit ápolnia. Hát kinek volna legelső és legkutyább kötelessége lakást kutatnia, felturnia a várost, ujhegyre szednie a pocakos háztulajdonosok négy-öt szobáját s tisztelettel vinni ki a felkuttatott lakást a becsület martiraihoz, a waggonokhoz. Mire való a lakáshivatal? De ehhez valaminek nevezhető apparatus kell, a lakáshivatal állandó permanenciája kell

Most hetenkint egyszer-kétszer összeül egy bizottság, melynek urai a tárgyalás előtt öt perccel jól, roszszul informálódnak az igények felől, öt percig tárgyalnak, két perc alatt kihirdetik az eredményt s összesen tizenkét perc után több tárgy nem lévén, hazamennek, a waggonlakók pedig várhatják hogy majd a lakáshivatal lakást szerez. Nem az emberek a hibásak, hanem a szervezet egy lehetetlen valami.

Ismételten felhivjuk az „Ébredő Msgyarokat", vegyék kezükbe a waggonlakók ügyét. Ha Debrecenben tudta — kemény verekedés árán s a szent magántulajdonosok bordájának megropogtatása után — helyezni a tömérdek erdélyi menekültet, Kanizsán is, a rózsás kövér ábrázatok Hébronjában el lehet tizennégy családot helyezni.

Székely

Sztanykovszky vallomása.

Zoltán László hadbiró-ezredes elnök egynegyed tiz órakor nyitja meg a főtárgyalást.

Sztanykovszky védője, *Lengyel* dr. kérdést intéz a vádlotthoz, hogy az október 27-iki tárgyaláson, amikor a forradalmat elhatározták, tud-e *Friedrich* szerepéről. Nemmel felelt.

Arra a kérdésre, hogy ismerte-e Friedrich irását, igennel felelt. Kijelentette, hogy a 100.000 koronás jutalmat ők tüzték ki és irták alá.

Lengyel Zoltán: Mi szerepe van abban, hogy ön erre, amikor Friedrich október 29-én azt a kijelentést tette, gyáva vagyok. Ez volt a végső motivum.

A 100.000 koronás jutalomból egy fillért sem láttam.

November 16 án kikiáltották a köztársaságot, erre a katonaság és a munkásszervezetek kivonultak. Ekkor olyat beszéltek, hogy Pogányék már akkor kommunizmust terveztek.

Erre Csernyák és Friedrich arra akartak rábirni, hogy öljem le Tiszát. Erre vállalkoztam is, azonban közbejött akadályok miatt meghiusult.

A hadbiró kérdésére elmondja, hogy azért ment ki a villába, mert Friedrih azt mondotta, hogy egymás között intézzük el és ne vonjunk bele parasztokat. Csernyák délután 4 órakor az Astoriában felszólitotta, hogy menjen ki a villába. Erre elhatározták, hogy Hubner, Dobó, Horváth, Sanovics, Pogány, egy tengerész, Kunbeckor és Kéri kimennek. Friedrich nem volt jelen. Kéri Pál irt egy cikket, amelyben a Rohei villa alaprajza volt meg, hogy hogyan kell bemenni.

Elmondja, hogy Dobó, Horváth, Sanovics és Pogány fognak a villába bemenni. Az volt a megállapodás, hogy a villát Pogány fogja megnézni. Friedrich és Csernyák úgy kért, hogy öljem le Tiszát, én azonban azt mondottam nem. Többen is hallották. Öt óra felé érkeztünk a villához, akkor már sötét volt. Kiszálltunk. Kéri előre ment. Öt perc mulva visszajött s azt mondta, mehetünk. Pogány vezetésével megindultunk Elől ment Pogány, azután Horváth, Dobó és én. Utánunk jött Gertner. Négyen mentünk az előszobába. Pogány a hall üvegajtaja mögé állitott

Tárgyalásvezető: Nem emlékszik, hogy egy vörösbajuszu csendőr is ott volt, akitől Pogány elvette a puskát?

Sztanykovszky: Nem, de lehet.

Ezután elmondja a gyilkosság ismert lefolyását. Az első két lövés után valamit kiáltottam, de nem tudom mit, nagyon ideges voltam.

Ezután kiszaladtunk az udvarba, ahonnan a lentlevők a lövések zajára elmenekültek.

Tárgyalásvezető: Azt mondta, hogy az első sortűznél két vagy három lövés hangzott. Különbség kettő és három.

Sztanykovszky: Egyszerre hallottam a lövéseket. Ha két lövés volt, akkor Horváth és Pogány lőttek. Ezeket láttam, hogy lekapták a puskát.

Ezután menekülésük részletét beszéli el. A visszajövet alatt nem beszéltek.

Tárgyalásvezető: Ne tagadja, hogy résztvett a gyilkosságban. Ott volt a tett elkövetésénél, ha nem lőtt is. Ismertesse, mi inditotta erre.

Sztanykovszky ezután elbeszéli az okt. 24-iki tüntetést. A következő napon a Gizella-téri Károlyi-pártkörbe mentek, ahol Csernyák fogadta őket tiszti ruhában. Arról beszélt, hogy a nemzeti királyság létrehozása céljából meg kell alakitani a Katona Tanácsot. Innen küldöttség ment Károlyihoz s közölték vele a megalakult Katona Tanácsot. A küldöttségben beszélt Fényes László is.

26-án reggel mindenki megkapta a szerepét. Szó volt egy nagy népgyülés rendezéséről.

Tárgyalásvezető: Hogy érti a népgyülés rendezést?

Sztanykovszky: Ugy, hogy tömeget fogunk. Reggel 4 órakor távoztunk elsőnek és a Rákóczi-uti rokkant cigarettárusokkal közöltük a megalakult Katona Tanácsot. Kértük őket, közöljék ismerőseikkel és délután 3 órakor legyenek a Gizella-téri népgyülésen.

26-án a tengerészek is bejelentették csatlakozásukat. A Nemzeti Tanács Friedrichet delegálta a Katona Tanácsba s amaz viszont Csernyákot.

Mindjárt szó volt magasabb rangu politikusoknak őrizetbevételéről. A forradalom kitörése attól volt függővé téve, hogy Károlyi mint miniszterelnök jön-e vissza Bécsből, vagy sem. A politikusok közül őrizetbe voltak veendők Tisza és Wekerle is.

Tárgyalásvezető: Ki hozta őket szóba?

Sztanykovszky: Ugy emlékszem, hogy Friedrich és Csernyák. Most azonban, ha utána gondolok, látom, hogy mi rút eszközök voltunk.

Tárgyalásvezető: 27-én jelen volt azon a gyülésen, amelyen Magyar Lajos inditványozta Lukasich és Bangha meggyilkolását?

Sztanykovszky: Nem voltam jelen. Erről csak hallottam. 28-án délután 2 órára berendeltek a Royal szállóba, ott találtam Hütt-

nert, Kéryt és Csernyákot. Előadták, hogy Tiszát el kell tenni láb alól. Többet nem beszéltek, mert bejött Fényes, mialatt Kéry intett a szemével, hogy ne beszéljünk.

Tárgyalás vezető: Az ön vallomása ellenkezik Hüttnerével. Hüttner szerint Fényes sürgette Tisza meggyilkolását. (Hüttner közbeszól: Az egész más dolog volt. Amikor én bent voltam, nem jött be Sztanykovszky.)

Sztanykovszky: A Tisza-ügyről csak 28-án beszéltünk a katonatanácsban. Ekkor Friedrich felre hivott és előadta, hogy milyen nagy ember lehetek, ha Tiszát eltüntetem. Kapacitált, mert mondta: ez az ember Magyarország kerékkötője. Én mondtam, hogy nem vagyok rá kapható. 29-én a Nemzeti Tanács elhatározta Tisza meggyilkolását.

Tárgyalás vezető: Kapott ön ezért valami jutalmat?

Sztanykovszky: Nem. December 3-án Hüttner egy gépirásos, Friedrich aláirásu ivet adott, amelyen 100,000 korona volt igérve.

1919. augusztus 22-én tartóztattak le. A rendőrségen a legkülönbözőbb fenyegetések után olyan vallomást vettek ki tőlem, mintha a 11-es Katona Tanács tervezte volna a gyilkosságot. Ez nem felel meg a valóságnak. Friedrich akkor miniszterelnök volt. En is tudok gondolkodni. Láttam mindjárt, hogy vallanom kell. Amikor a Markó-utcai fogházba vittek, két napra Kovács vizsgálóbiró meghalt.

Negyed 2-kor befejezték a tárgyalást. Holnap reggel 9 órakor Dobó tárgyalása következik.

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 3. A nemzetgyülés mai ülését *Rakovszky* István elnök pontban 10 órakor nyitja meg. Bejelenti *Szabó* Sándor dr. lemondását a tiszalöki csonkakerület mandátumáról.

Mikovényi Jenő beterjeszti a közjogi biróság jelentését a kormány hatáskörének kiterjesztéséről szóló javaslatot.

A ház áttér a mezőgazdasági érdekeket képviselő érdektárgyalásokra. A tárgyalási javaslat egyes szakaszaihoz *Frühwirt* Mátyás nyujtott be módositásokat.

Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter felszólalása után részleteiben módositás nélkül megszavazzák a javaslatot.

Az elnök javaslatára a nemzetgyülés elhatározza, hogy a legközelebbi ülést holnap tartják. Ezután az elnök az ülést fél 2 órakor felfüggesztette.

Fél kettő után *Rakovszky* István elnök ujból megnyitja az ülést és kisorsolták a *Széchenyi* Viktor összeférhetetlenségi ügyében itélkező 12 rendes és 3 póttagot.

Az ülés háromnegyed kettőkor véget ért. A kisorsolt összeférhetetlenségi bizottság nyomban a gyülés után összeült és megkezdte a tanácskozást.

Uj főkapitány.

Budapest, aug. 3. *Horthy* Miklós kormányzó *Mattyasovszky* György főkapitányt állásából felmentette és bellügyminiszteri helyettes államtitkárnak nevezte ki. Az uj főkapitány *Nádassy* József dr. igazságügyi miniszteri tanácsos lesz.

Gyóni gyilkosság áldozata lett.

Budapest, aug. 3. *Hajós* Ferenc mérnök orosz hadifogságból jött meg és elmondja, hogy *Gyóni* Géza költő nem lett öngyilkos, hanem egy fogolyőr lőtte agyon. Gyóni többször megszökött a fogságból s akkor lőtték agyon, amikor harmadszor akart elmeneküli.

A lengyel delegáció.

Varsó, augusztus 3. Félhivatalosan jelentik, hogy Aranovici és Brzesko közelében levő főutvonal találkozásánál a bolsevikiek a lengyel delegátusok megérkezését várták. Amikor a delegáció autója át akart menni Brzecskótól keletre a hidon, észrevették, hogy a hidat felrobbantják. A lengyel delegáció elnöke azért megparancsolta a soffőrnek, hogy vigye át a hidon és az autó utasai életük veszélyeztetésével mentek át a folyó túlsó partjára. Néhány perccel később a hid a folyóba zuhant.

A többtermelés érdekében.

Annakidején megirtuk, hogy a népies mezőgazdasági termelés fokozása céljából gazdasági szakiskolánnk Nagykanizsán leendő felállítása ügyében tárgyalás volt a közoktatásügyi minisztériuban s az iskola életrekeltése érdekében támogatásért városunk nemesgondolkozásu, kiválóan humánus érzésü főurához, herceg Batthyányhoz fordult.

Gazdasági életünk a szó szoros értelmében romokban hever. Az ország koldus, a nemzet éhinakarása az ujjáépitést parancsolja. Ezt az óriási feladatot a mezőgazdasági termeléssel kell megoldani. A föld lesz az alap, amelyből a gazdasági rekonstrukciónak kiindulnia kell. Ez ma már köztudat.

A többtermelést kell bevezetni, hogy általa a nemzet szunnyadó termelő s vele kapcsolatban teherviselőképessége emelkedjék. Az áldott magyar föld ereje, népünk józansága, szorgalma, kitartása megnyugtató biztositék a feladat sikeres megoldásához. A népet azonban nem szabad magára hagynunk, mert hiába a talaj, hiába a tőke, a munka, ha a szakértelem nem teszi azokat jövedelmezővé, virágzóvá.

Nálunk a liberális korszak nem törődött a népies agrárkultura fejlesztésével. Az ipar és kereskedelem érdekeit mindenek fölé helyezte. Keletre magyar, tengerre magyar volt a jelszó, a mezőgazdaságról nem volt divat beszélni.

Hamis prófétát, a termelés internacionálizmusát hirdették, bizonyitgatván, hogy mindent ott kell termelni, ahol az a legolcsóbban állitható elő. Következménye az lett, hogy iparunk egyes ágai teljesen a külföld kényétől, kedvétől függő helyzetbe kerültek s agrárállam létünkre odáig jutottunk, hogy fokozódó szükségleteink kielégitésére már-már gabonaneműek behozatalára szorultunk.

Rettenetesen nyögtük a háboru alatt ennek a politikának következményeit, az ujjáépités munkájában még inkább megérezzük nehézségeit. Igaz ugyan, hogy a háboru tanulságai folytán a helyzet tökéletesen megváltozott. A mezőgazdasági termelés fontosságánal fogva első helyre került. Nincs ma már irányadó tényező, aki ne meggyőződésből hirdetné, hogy meglevő erőinket elsősorban a mezőgazdasági termelés emelésére, a többtermelés megvalósitására kell összpontositanunk.

Ez az irányváltozás nem lehet szalmaláng, hanem állandósága, belső igaza parancsoló nemzeti érdek.

Magyarország 5.6 métermázsás buzaátlagtermése nagyon alacsonynak mondható, Németország 10.3 métermázsás átlagával szemben. Pedig Németország talaja átlagában nem jobb s klimája sem kedvezőbb a miénknél. Gazdáinak szakértelme azonban sokkal nagyobb. Hogy ez a szakértelem pénzre átszámitva, mily hatalmas fegyvert képvisel, kiviláglik abból, ha például buzaátlagainkat a közel jövőben kat. holdanként egy métermázsával növelhetnénk, szerény követelés Németország nagyság átlagával szemben csonka hazánknak nagy céljai elérésére, de sok milliárddal több anyagi eszköz állana rendelkezésére.

A többtermelésre való törekvésben a szakértelem fejlesztése a legfontosabb. Ez az az eszköz, melynek segitségével alapjában foghatjuk meg a többtermelés óriási fontosságuvá nőtt kérdését.

A szakértelem fejlesztésének módozatainál döntő fontosságu kérdés az, kinek a kezében van a föld tulajdonképen?

A statisztika tanusága szerint hazánkban 100 holdon aluli kisgazdák kereken 20 millió kat. holdon gazdálkodtak, ami összes szántóinknak több mint kétharmada. Ez a birtoklati arány a földbirtokreform következtében még inkább az ő javukra billen.

A kisgazdák vagyonosodása, adózóképessége tehát az ország jövője szempontjából igen nagy fontossággal bir. Ennek az osztálynak kell az ország talpraállásához, boldogulásához szükséges milliókat előteremtenie. A kormányzó körök erre a megoizható társadalmi osztályra kivánják az ország jövőjét alapozni s azáltal óhajtják erősiteni, hogy a földreform kapcsán még nagyobb területet adnak uralma alá.

Az ország érdekében kötelességünk azon őrködni, hogy ez a terület az ő kezükben azután tényleg a többtermelés érdekét szolgálja.

A magyar kisgazda szakértelme a legnagyobb mértékben fejlesztésre szorul. Szüksége a nyugati államok fényes termelés eredményeivel igazolható.

A gondnoksági ülés egy izben a kisgazdák szakértelemfejlesztésének módozataival részletes javaslat kapcsán foglalkozott. Figyelembe véve a kis- és nagybirtok jelenlegi termelésének százalékos arányát s a földbirtokreform által e tekintetben előidézendő eltolódásokat, melynek eredményeként oly gazdasági iskolatipus sürgős felállitása iránt tett a város képviselőtestületének javaslatot, amely leginkább alkalmas arra, hogy a földmüvelőnép széles rétegének a szükséges gazdasági ismereteket megadhassa.

Egyhanguleg kimondotta, hogy e célra nem altiszképző földmüvesiskola rendszeresitendő, hiszen okleveles gazdatisztekből is jelentékeny tultermelés van Magyarországon, hanem a kisgazda üzemével mindenben hasonlatos, önálló gazdasági népiskola állitandó fel.

Az iskola szervezéséhez a város főurának s a környék nagybirtokosainak támogatását óhajtja megnyerni s oly megoldási módot keresett, amely mellett a város csupán 4—5 éven át terhelhetnék meg kisebb kiadással.

Tőzsde.

Valuta: Napoleon 645. Font 660. Dollár 165. Frank 1340. Márka 445, Lira 960, Rubel 305, Lei 406. Szoko 340 Svájci Frank 2050. Dinár 370, Jugoszláv —. Bécsi 90.

Boros hordók uj és használt, bármily mennyiségben és nagyságban kaphatók.
Telefon 148—12. BÖHM KÁLMÁN hordógyár r.-t., Budapest, Szabolcs-u. 19.

HIREK.

Egy indiánus pap levele.

„*Bácskátok egy része most Jugoszlávia, összohasonlithatatlanul szép Tátrátok most a Csehszlovákok országa és ősi Erdélytek most Románia*“ — *igy ir nekünk magyarok egy indián, aki 1912-ben meglátogatta és igen megszerette Magyarországot. Di-bishko-gi-zik — a levél irójának a neve — a Chippewa-törzs főnökének a fia, St.-Paulban, az Egyesült-Államokban kezdte tanulmányait, elvégezte a teológiát s most saját törzsének a katholikus papja. Az egyik közkedvelt, régi ifjusági lap, a Zászlónk szerkesztőségének küldte levelét. Levele az egyszerű magyar szivnek szólt, de a lap olvasóinak, hanem minden magyarnak szólnak. Soraiból látjuk, hogy vannak még a nagy külföldön olyanok is, akik rokonszenvvel viselteltnek iránt unk, azért, — mert igazán megismerték bennünket. Di-bish-ko-gi-zik érdekes levele további részében azt irja, hogy a háboru alatt sokszor gondolt Magyarország fiaira, azokra, akik közöttélete legkedvesebb három hónapját töltötte. Gyakran felzugott benne a magyar csárdás lelkesitő zenéje s a magyar nóta dallama, amelyek Magyarország kicsiny falvaira, egyszerű fiaira emlékeztették.*

Az indián származásu pap e szavakkal fejezi be sorait: „. . . Ne feledd, magyar ifjuság, hogy az igazi amerikaiak a ti jóbarátaitok s nektek a legjobbat akarják e világon . . . Vigyázzatok csak, eljön az a nap, amikor az igazi amerikai fog uralkodni és akkor Di-bisch ko-gi-zik örömében ujra táncolni fogja a magyar csárdást és ismét enni fogja a csodálatosan jó gulyást, nem bánja, ha nagyböjt is lesz akkor!

Fiuk, hazátok halálosan meg van sebezve, önhibátokon kivül! Rajta, tömörüljetek Ismét! Reménykedjetek, de dolgozzatok is! Prohászka püspökötök egyike a világ vezéremberein ek. Más nagy emberei tek is vannak. Ezek megmutatják az utat, kövessétek őket s a magyar nemzet ujra virágozni fog a kék Duna termékeny partjain.

. . . Amerika indiánjai, mint jóbarátaitok; ugy üdvözölnek titeket és Di-bishko-gi-zik ajkai nem mondanak hazugságot, amikor azt állitja, hogy a nagy háboru alatt minden nap imádkozott, hogy hogy tarson meg Isten benneteket dicsőségére és munkájára.

Di-bisch.ko-gi-zik köszöni titeket és kezet ráz veletek!

Bad-River (Wis), 1920. május 12.

Hej, derék Di-bish-ko-gi-zik, ha tudnád, mennyit sirtunk mi már Bácskánkért, Erdélyünkért, Muraközünkért!

Gondoljunk a Murán tulra.

Házi áldás
minden családban a valódi
DIANA-
sóaborszesz.
Kis üveg ára 16.— K
Közép „ „ 40.— K
Nagy „ „ 80.— K
Mindenütt kapható!
Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., Nádor-utca 30.

— **Országos vásár.** A helypénzkezelőség ezuton értesit mindenkit, hogy a legközelebbi országos vásár Nagykanizsán folyó hó 9-én (hétfőn) fog megtartatni.

— **Uj hivatal a menekülteknek.** A Központi Menekültügyi Hivatal Zala, Sopron, Moson és Vasvármegyék részére kirendeltségeket állitott fel. Vezetőjéül Dr. Keith Ferenc menekült, Vasvármegyébe beosztott vármegyei főjegyzőt bizta meg. Az uj hivatal feladata, amelyet Szombathelyen ellátnak fel, az, hogy a nevezett vármegyékben levő menekülteket minél sürgősebben lajstromozza és a jövőre nézve állandóan nyilvántartsa.

— **Kifizetik a rokkantak, hadiözvegyek és árvák illetményeit.** A hadirokkantak, a hadiözvegyek és a hadiárvák illetményeit intéző Katonai Rokkantellátási Hivatal az V., Falk Miksa-utca 9. sz. alatt lévő laktanyába költözött s működését ismét megkezdte. Az ellátási ügyek elintézésének gyorsitása érdekében a hivatal a következőket közli: Azok a vidéki hadirokkantak, akik időlegesen lottek ellátva és a nyugilletményük odaitélésének ideje lejárt, mielőbbi felülvizsgáltatás végett forduljanak a lakóhelyük szerint illetékes nyilvántartó tiszthez, vagy a legközelebbi vármegyei katonai parancsnoksághoz. Ugyanoda kell fordulni mindennemű panasszal is. Azok, akik illetményt még egyáltalán nem kaptak, bár felülvizsgálatuk már megtörtént, panaszukkal forduljanak az előljárósághoz. Az özvegyek és árvák, akiknek az ellátási kimutatáshoz tartozó iratai már feküldettek, de részükre kiutalás még nem történt, ezt hivatalos levelezőlapon sürgethetik az előljáróságok által. Azok az özvegyek és árvák, akik illetékeiket egy idő óta nem kapják meg, ugyancsak az előljárósághoz forduljanak. Mindennemű ellátási illetmény kifizetése csakis az igényjogosult lakóhelyéhez tartozó postahivatalnál vagy állampéntárnál történhetik, miért is készpénzfizetést egyik hivatáltól vagy hatóságtól sem követelhetnek.

— **Nyilt levél Nagyságos Ujváry Géza nemzetgyülési képviselő urhoz.** *Vonatkozással a képviselő urnak előterjesztett törvényjavaslatára, engedje meg, hogy ahhoz több nagykanizzai magyar leány nevében hozzászólhassak. Mi magyar leányok és asszonyok a háboruban mindent feláldoztunk, odaadtunk jegyest, férjet, családapát. Szépségünket elsirtuk hazánk romlása felett, nem maradt nekünk semmi más, mint egy boldogabb jövőbe vetett hit, mely el fog jönni, mire megöregszünk, ki pártában, ki még szomorúbb özvegységben. De, hogy mi a mi szép magyar ideéljainkhoz hűtlenek legyünk, hogy mi az oly sokszor megsiratott kedveseinket, kik idegen országokban álmodnak szépeket felőlünk, elcseréljük csámpálábu zsidógyerekekért, azt nem fogjuk megtenni. Mi magyar lányok nem vagyunk kisértéti nyul, hogy bennünket zsidóvérrel megfertőzzenek, hanem vagyunk egy fajtiszta magyar nép fenntartója, kik csak magyart fognak adni hazánknak. Mert irva van, hogy nem szülhet gyáva nyulat Nubia párduca. Az ön javaslatára azt feleljük, hogy: Nem! Nem! Soha! Több magyar leány nevében H. S.*

— **A Területvédő Liga** augusztus hó 6-án délután 5 órakor a városháza diszterm ében rendkivüli közgyülést tart, melyre a Liga és a Move tagjait meghivja. Tárgysorozat: 1. Elnöki előterjesztések 2. Kőrössy Endre budapesti megbizott előadása. 3. Cseregyermek-akció megbeszélése.

— **Polgári iskolai tanfolyam.** A Move a kultuszminiszter engedélyével és irányításával hivatásos és tartalékos altisztek részére szeptember 1. kezdettel polgári iskolai tanfolyamot rendez. Hivatásos altisztek feletes hatóságik utján, tartalékos, egyszer sebesült, vagy legalább is 20 hónapi frontszolgálattal biró, feddhetlen előéletü altisztek a Move irodában jelentkezzenek.

— **Bátor életmentő.** Dr. Fried Ödön ügyvéd Bőzsike leánykája tegnap délelőtt a helybeli uszodában lubickolt. Egyszer azonban az uszni nem tudókra életveszélyes zónába keveredett és ott, ahol körülbelül 2½ méter mélységű a medence, a fiatal leány elmerült. A tisztán csak nőkből álló fürdőző társaság soraiból nem akadt senki, aki megmentésére siettet volna, ellenben tépték a hajukat és velőtrázó sikoltozásban törtek ki. A nagy lármára lett figyelmes Bród Jenő is, ki berontott a hölgyek közé és habozás nélkül a fiatal leányka után ruhástól a vizbe ugrott. Ekkor izgalmas percek keletkeztek, mert a leányka Bródot ugy megragadta, hogy kezével dolgozni sem tudott és ugy látszott, hogy mindaketten odavesznek. Tiz perenyi küzdés után Bródnak mégis sikerült magát szabaddá tennie és a félholtra ijedt kis leányt környezetének átadni.

— **Ellopta a szentségtartót.** Még a kora tavasszal történt s annak idején mi is megirtuk röviden, hogy a szombathelyi székesegyházból ismeretlen tettesek ellopták a most felbecsülhetetlen értékű ezüstarany szentségtartót. Néhány nap multva egy hid alatt megtalálták ugyan, de a tettest nem sikerült kézrekeriteni. A rendőrség azonban nem elégedett meg ennyivel, folytatta a nyomozást és most sikerült is egy 36 éves asszony, Orbán Róza személyében a betörőt elcsipni. Orbán Rózát már régóta megfigyelés alatt tartotta a rendőrség bünügyi osztálya, mig a rendőrség egyik értékes nyomozója házkutatást nem tartott a gyanusitottnál és ebből kifolyólag le nem tartóztatta. Talált a lakáson kegyszereket, egyházi öltönyöket, a szent Domonkos-rendi templomból ellopott oltárterítőket, szőnyegeket stb. Kihallgatása alkalmával az asszony bevallotta, hogy a székesegyházból is ő lopta el a szentségtartót április 21-én a déli órákban. Mikor látta, hogy baj lesz belőle, elrejtette a hid alatt, ahol azután meg is találták. Orbán Róza egyenlőre a rendőrségen van, de csakhamar az ügyészség fogházába kerül, ahol azután majd elveszi méltó büntetését. Nincs kizárva, hogy a notorius szarkatermészetű asszonynak beteges mániája eme szent tárgyak gyűjtése.

— **Önkéntes adományok** a vasárnap megtartott Petőfi ünnepély alkalmával az Ébredő Magyarok zászlajára. Nagy Ferenc, Szabó József 100—100 K, Engels Andorné, N. N. 50—50 K, Németh Mihálynné 25 K, Dr. Szekeres Józsefné, Brukki Mária, Lichtfusz Irén, Bruncsics Anna, Pécsy Gyula, Urbányi István, Freizlinger Józsefné, Dr. Kaufmann Lajosné, Hromelschek Vince, N. N. 20—20 K, Mersits Nővérek 15 K, Molnár Györgyné, N. N., Maray János, N. N., Somogyi József, Töllössy Péter, Szechenyi Istvánné, Tóth Lajos, Gyergyák Pál, Schonck

ÉRTESITÉS! A „**Dunántuli Ruháaruház**“ uridivatosztálya **gráczi** és **zsolnai gyapjuszövetből** keszit a legelegánsabb kivitelben
uri öltönyöket 3000-4800 K-ig
Külön vegytisztitó és javitóüzem. Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk. Szabott árak! Pontos kiszolgálás! Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz. Teljes tisztelettel „Dunántuli Ruháaruház“.

János, ifj. Barabás Kálmán, Kövér János, Szmodics Györgyné, Zalaváry József, Kedinenecz József, Németh Károly, Szücs Ferenc, Vargha Ottó, Felber Pál 10—10 K, özv. Sándor Józsefné, Kvicsák Károly, Horváth Józsefné, Bánati Lajosné, Tóth József, N. N., Pasqueletti Gyula, N. N., Székács Pál, Orbán József, Vas Mihályné, Mátyás István, Kalamár Margitka, N. N., N. N., N. N. 5—5 kor., Kovács Jánosné, Varga Jánosné, Mayer Karolin, Köbli Katalin, Takács Anna, Balázs Mariska, Balázs Teréz, Horváth József 4—4 kor., Király Péterné, Sebesi Sándor, Kiss Péterné, Borzák István 3—3 K, özv. Németh Istvánné, N. N., Pethő Jánosné, Szücs Gizella, Reiner Antal, N. N., N. N., N. N., N. N., Holecz János 2—2 K. Összesen 876 koronát.

— **A szinházi zenekar** ma este hangversenyt rendez. A hangverseny nagyszabásúnak igérkezik.

(x) **Vadászok!** Wöllersdorfi kézi töltények darabja 8 K. Hirtenbergi hüvelyek darabja 3 K. Vadászfegyverek, felszerelések kaphatók *Szabó Antal* fegyverkereskedésében. 753

— **Egy millió Ady összes müvelért.** Egy budapesti könyvkiadóvállalat magához akarja váltani Ady Endre hátrahagyott összes munkáinak kiadói jogát. Erre nézve ajánlatot tett azok egyedüli örökösének, Ady Endre özvegyének. A könyvkiadóvállalat egy millió koronát ajánlott fel. Bármily nagy az összeg, mégis nagyon csekélynek találjuk Ady összes müveiért. Illetékeseknek ajánlatos lenne közbelépni s megakadályozni, hogy egy vállalat tulajdona legyen az a ma még fel sem értékelhető kincs, amit Ady Endre összeirt. Az eladás azért is veszélyes, mert olyan kézbe kerülnének Ady költeményei, akiknek éppen nem szánta a akik ezeket is saját céljaikra használnák fel.

Nyilttér*)

A „*Zala*" augusztus 1-ei számában megjelent „*Egy-két szó Drózdy Gyulához*" cimü közlemény második bekezdésére vonatkozólag az alábbiakat tartjuk szükségesnek olvasóink tájékoztatásául leadni:

A leghatározottabban utasitjuk vissza a a cikkiró ama alapnélküli értelen állitását, amikor azt mondja, hogy: „*a keresztény szó levélelének a háta mögött kis pénzügyi érdek játszott közre.*"

Erre csak az a megjegyzésünk, hogy a fent apasztrofált sorok értelmi szerzőjének halvány fogalma sincs egy lap adminisztrációjához, vagy irányitásához s igy feltételezzük, hogy nem volt tisztában gyanusitásainak tulajdonképeni céljával sem. Mert a lap szellemi részét illetőleg a szerkesztőség, az anyagi részt illetőleg pedig a kiadóhivatal illetékes. Már most nem judjuk, hogy cikkiró melyik malomban akar szegénységével őrölni?

Ha a kiadóhivatalt vádolja a cikkiró, csak arra kérjük, legyen olyan bátor, jellemes és becsületes keresztény s fáradjon be kiadóhivatalunkba, ahol a legmagyarabb gavalériával találkozva, keresztényi jóakarattal megmagyarázzuk, hogy a „*Zalai Közlöny*" *több mint félszázados becsületes, ügyszerű multjával mindig a haza, a kereszténység az igazság ügyeért harcolt és áll sikra*, tehát ezek ellen soha nem vétett s soha semmiféle megvesztegetést el nem fogadott.

Ha pedig a szerkesztőséget akarja vádolni üres, semmitmondó képzelődéseivel, ugy erre nézve lapunk fő- és felelős szerkesztői — valószinü — megtalálják módját az igazságnak.

A „*Zalai Közlöny*" kiadóhivatala.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szerkesztői üzenetek.

A vers beküldőjének. A tegnapi póstával hozzánk küldött verset értékesnek találtuk. Minden tekintetben dicséret illeti a szerzőt. Sajnos, a papiriság miatt még az ilyen értékes versekjet sem használhatjuk. Talán, ha jobb világot látunk.

Taniténő-képezdére előkészit tanárnő. Cim **Stampf Zs. kereskedésében Fo-tér 8.**

VISZKETEG

rüh, sömör gyógykezelésére jó hatásu szer a szagtalan és kellemes illatu Gerö-féle

BORÓKAKENÓCS

Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló **Borókaszappan** 22 korona. — Kapható minden gyógyszertárban. — Készitö: **Hunnia gyogyszerészi laboratórium**, Budapest, IX. Ráday-u. 12. 50Q—12

Nagymagyó-szinház — VILÁG — Szarvas-szálloda

Csütörtökön és pénteken, 1920. augusztus 5. és 6.

Nagy és fényes megnyitó premier két müsorral!

Paris királya

Dráma 4 felvonásban. — Ohnet György világhiru regénye után.

Főszereplők: **Szontgyörgyi Martha és Petchó Atilla.**

A másik:

Amerikai müvészekkel!

A mexikói nő

Cow-boy és bünügyi dráma 5 felvonásban.

Szombaton és vasárnap

Nyugat csillaga

Nagy amerikai Cow-boy-dráma

Buffet! Uj és kitünő zenekar!

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasár- és ünnepnapokon órakor.

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségü Mintaszterpapir Fehér finom irodai papir Pergalmi szürke papir Levélpapirok Irógéppapir Szén (carbon) papir Itatópapir Irógépszalag Irótollak, tinta és tintatartók Irólajzatok, borítékpapirok Irodai olló, pénzkosarak Asztali előjegyzéktömbök stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésében Nagykanizsán

NE TÖRJE A FEJÉT!

Ha valamit venni akar
Ha valamit elad
Ha álláshoz akar jutni
Ha lakást keres
Ha nősülni óhajt
Ha férjhez akar menni

Próbálja meg! Hirdessen a

Zalai Közlönyben

és biztos eredményt ér el.

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára Nagykanizsán.

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. Gyüjtőállomás: Kazinczy-utca 3.

Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényesz és vegyileg tisztit.

Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Szigriszt László

ingatlanforgalmi irodája, Zrinyi-u. 33.

!! Sok ház kerül eladásra !!

Kisebb házak 90,000 koronától, magányos házak kerttel és anélkül, üzletház, nagy telkü emeletes házak, modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas szomogyi birtok, 24 holdas révfülöpi szőlőbirtok. Kinkanizsán több ház folyamatosan eladók. — Üzlet, hétesüzlet, vendéglő bérlete átadó.

Kis házakra jó vevőim vannak!

Vendéglőt vennék

jóforgalmut, lehetőleg nagy telekkel, házzal, megfelelő melléképületekkel helyben, esetleg Kanizsához közel fekvő városban. Cim a kiadóban. 1190

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE

Nagykanizsa—Budapest

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel . . . 7.[illegible]
érkezik Budapestre d. u . . . 4.[illegible]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével). . 12.[illegible]
érkezik Budapestre d. u. . . 9.—
Nagykanizsáról indul minden hétfőn fürdő-exp. reggel . . . 5.—
erkezik Budapestre d. e. . . 10.[illegible]
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u. . . . 4.[illegible]
érkezik Budapestre este . 10.—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli . . . . 12.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 8.[illegible]
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . . 7.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 4.[illegible]
Budapestről indul minden szombaton d. u. fürdő-exp. . . 5.[illegible]
érkezik Nagykanizsára este . 10.[illegible]
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel . . 6.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e. . 11.[illegible]

Nagykanizsa—Sopron

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . 8.[illegible]
érkezik Szombathelyre d. e. 9.—
Sopronba d. e. . . . 11.[illegible]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u. . . . . 5.[illegible]
érkezik Szombathelyre d. u. 9.[illegible]
(Ez utóbbi vonat további leérkezési csak Szombathelyre lehetséges)
Soproníról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . . . 11.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 5.[illegible]
Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel . . . 5.—
érkezik Nagykanizsára d. e. 10.[illegible]

Balatoni-express*)

Budapestről indul kedden és szombaton d. e. . . . . 8.[illegible]
érkezik Nagykanizsára . 12.[illegible]
indul Nagykanizsáról . . 1.[illegible]
érkezik Wiener-Neustadba d. u. 5.[illegible]
érkezik Bécsbe d. u. . . 6.[illegible]

Budapestről indul szerdán és vasárnap d. e. . . . . 9.[illegible]
Wiener-Neustadtból . . . 10.[illegible]
Kanizsára érkezik d. u. . 2.—
indul Kanizsáról d. u. . . 2.[illegible]
erkezik Budapestre d. u. . 6.[illegible]

*) A bujkoltt tartama alatt az Express csak Sopronig és Soprontól kezlekedik.

Nagykanizsa—Babócsa

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel . 6.[illegible]
érkezik Babócsára . . . 7.—
Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel . . 7.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e. 11.[illegible]

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 5. Csütörtök 176 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 133. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 4. A nemzetgyülés mai ülésén *Ereki* Károly megindokolta indítványát, mely szerint báró *Korányi* Frigyes pénzügyminiszter politikájának felülvizsgálására szakbizottság kiküldését kívánja. Nagy mozgás közben felolvas egy bizalmas iratot, amelyet a pénzügyminiszter a karhatalmi parancsnoksághoz intézett.

A pénzügyminiszter tiltakozik a bizalmas irat felolvasása ellen és azt árulásnak minősíti. Ezután reflektál Ereki kijelentéseire. Megállapítja, hogy a magyar Budge előrelátólag 19 milliárd lesz. Ezt az összeget pedig bankóprésssel előteremteni nem lehet.

Ereki Károly, *Gaál* Gaston és *Korányi* Frigyes ujabb felszólalása után a Ház Ereki indítványát elveti.

Utána *Szabó* József a kisgazdák folytonos közbeszólásaitól és tiltakozásaitól zavarva, megindokolja indítványát, hogy a lisztárakat szállítsák le és a fejadagokat emeljék fel.

Nagyatádi Szabó István ellenzi az indítvány napirendretűzését, de nem zárkózik el attól, hogy ujra szakbizottság elé vigye a természendeletet. Figyelmezteti a Házat, hogy a folytonos rekvirálásnak rossz vége lehet.

Szabó József ismételten kéri indítványának tárgyalását és letesz a Ház asztalára egy darab kenyeret, amely a háboru alatt volt a napi fejadag és egy sokkal kisebb kenyeret, amely a mai fejadag. Azután egy üvegbe a háboru alatti napi lisztadagot, egy másik sokkal kisebb üvegbe pedig a most megállapitott napi lisztadagot mutatja be.

Szabó miniszter ujbóli felszólalása után a Ház többsége az indítványt elveti.

A holnapi ülés napirendjének megállapitása után *Rubinek* Gyula miniszter válaszol *Beniczky* Ödön multkori interpellációjára.

Wágner Károly, *Dániel* Béla, *Csernus* Mihály interpellációi után *Perlaki* György interpellációban kérdi, van-e tudomása a külügyminisztternek arról, hogy Pécsett olyan mozgalom készül, hogy a szerbek kivonulása után a hatalmat ne a törvényes kormánynak, hanem a szociáldemokratáknak adják át.

A külügyminiszter kijelentette, hogy ha a szerbek kiüritik Pécsett, a bevonuló csapatok, de a kormány is biztositják az ottani munkásságot, hogy üldözés nem lesz, aki azonban bünös, az rendes biróság előtt fog felelni. A kormány a rendet nemcsak Pécsett, hanem az egész országban minden eszközzel fenn fogja tartani. A választ tudomásul vették.

Az ülés délután 3 órakor ért véget.

Vizsgáló-bizottság jön Magyarországba.

Genf, augusztus 4. *Thomas* Albert volt francia miniszter kijelentette, hogy a magyar kormány felszólitást intézett a nemzetközi munkaügyi hivatalhoz, hogy vizsgálóbizottságot küldjenek ki Magyarországba az állitólagos fehér terror ügyében. A bizottság néhány hét multva utnak indul Magyarországba.

Népbiztosok a törvényszék előtt.

Budapest, aug. 4. A népbiztosok bünperének mai tárgyalásán további öt tanut hallgattak ki. A tárgyalás folytatását péntekre halasztották el.

Kivégezték a devecseri ellenforradalom leverőjét.

Veszprém, aug. 4. A veszprémi törvényszék még a mult hónapban halálra itélte *Csaplár* János tanitót, aki a kommün alatt a forradalmi törvényszék elnöke volt és ebben a minőségben a terroristák segitségével a devecseri ellenforradalmat leverte és több ellenforradalmárt kivégeztetett. Csaplár kegyelemért folyamodott, a kormányzó azonban elutasitotta kegyelmi kérvényét. A döntés hétfőn délután érkezett le a törvényszékhez és annak tartalmát Csaplár előtt este kihirdették. A halálos itélet ujbóli kihirdetése után Csaplár keddre virradó éjszaka a siralomházban öngyilkosságot kisérelt meg. Egy óvatlan pillanatban fel akarta metszeni bal kezén az ereket, de szándékát ideje-korán észrevették, ugy, hogy a halálraitélt csak könnyebb sebet ejthetett magán. A kivégzés kedden reggel 7 órakor megtörtént.

Tizenkét évet kapott a Lipót-körüti gyilkos.

Budapest, augusztus 4. A hadbiróság ma folytatta a Lipót-körüti gyilkosság ügyében a tárgyalást.

Kihallgatták *Verebély* Leó gyárigazgatót, aki elmondja, hogy lakása ablakából látta, amint egy embert hárman-négyen üldöztek, majd leszurták. Csak később tudta meg a házmesterétől, hogy az áldozat az ő testvéröccse volt. A biróság megcsekkette Verebélyt, majd meghallgatták az orvos- és fegyverszakértők jelentését. Ezután a perbeszédekre került a sor.

A biróság közölte, hogy az itéletet délután 5 órakor fogja kihirdetni. Pontban 5 órakor vonult be a biróság a tárgyalási terembe és a tárgyalást vezető százados-hadbiró kihirdette az itéletet, amely *Rigóczkyt* bünösnek mondja ki a katonai büntetőtörvénykönyv 413. szakaszába ütköző gyilkosság büntettében és ezért őt 12 évi sulyos börtönre itéli, minden év julius 26-án sötét zárkával szigoritva. Fellebbezésnek nincs helye.

Pécsett ujból megalakitották a Nemzeti Tanácsot.

Kaposvár, augusztus 4. A megszállott Pécs szerb kormánybiztosa julius 29-én proklamációt bocsátott ki, amelyben közli, hogy a jugoszláv kormány a pécsi szociáldemokrata munkásságnak megengedte, hogy népgyülést hivjanak egybe, amelyen a Nemzeti Tanácsot ujból megalakithassák. Egyuttal hozzájárultak ahoz is, hogy Pécsen uj törvényhatósági bizottságot alakitsanak és az ujonnan választott tisztikar lesz hivatva a város ügyeit vezetni. Ezt a népgyülést a szociáldemokraták vasárnap délután meg is tartották. A gyülésen megalakitották a Nemzeti Tanácsot és megválasztották annak tagjait. A Nemzeti Tanács elnökévé dr. *Sándorl* a bábaképzőintézet főorvosát választották meg, ki a Károlyi-forradalom idején is betöltötte ezt a tisztet.

Lengyelország megsegitése.

Boroszló, aug. 4. A franciák nagyarányu előkészületeket tettek Lengyelország megsegitésére. Nagy csapatszállitmányok utra készen állanak.

Dobó és Vágó vallomása.

Budapest, aug. 4. A katonai biróság ma reggel 9 órakor folytatta *Tisza* meggyilkolása ügyében a tárgyalást.

Dobó István kihallgatása következett, aki nem érzi magát bünösnek. Elmondja, hogy október 30-án délután 5 órakor az Astoriaszálló elé ment, majd a Károlyi-párthoz. Egy küldöttséggel ő is elment Károlyihoz bejelenteni a Katona Tanács csatlakozását a Nemzeti Tanácshoz.

Elnök; Hogy van az, hogy az ügyészi nyomozó eljárás során bélsmerő i vallomást tett.

Dobó kijelenti, hogy több mint kilenc hónapig az igazság mellett volt. Állandóan magas láza volt és nem tudja mit beszélt később.

Elnök: Csodálatos, hogy lázas állapotban tett vallomása megegyezik *Sztanykovszky* és *Hüttner* vallomásával.

Dobó szemlesütve áll és kezeit tördeli, majd kijelenti, hogy az felel meg a valóságnak, amit az előbb mondott és amit a tanuk is igazolnak.

Ezután *Vágó* Wilhelm kihallgatása következik, aki nem érzi magát bünösnek. Elmondja, hogy *Kéri* Pál 27-én ismerte meg. Többször ellátogatott a Károlyi-pártkörbe, ahol nagyon sokan voltak. Látta *Fényes* Lászlót, *Károlyit*, *Hoch* Jánost, *Friedrich* Istvánt és másokat. Október 31-én az Astoriában voltak, ahol már 30-án kezdődtek a zárt ülések. A zárt ülésre három embernek volt szabad bemenni: Fényesnek, Friedrichnek és Kérnek.

Elnök: Mikor értesült arról, hogy Tiszát meggyilkolták?

Vágó: Egy katona jött jelenteni Fényesnek, hogy végrehajtották a gyilkosságot.

Elnök: Impressziói szerint kik voltak a forradalom mozgató erői.

Vágó: Fényes, Kéri és Friedrich.

Elnök: Tud-e tényeket előadni, melyek alapján ezen három személy szereplése a gyilkossággal összefüg.

Vágó: Március 20-án lefogtak és bevittek *Nánás*hoz. A kihallgatáskor azt mondtam, hogy egyedül én öltem meg Tiszát. Majd elmondja, hogy november 1-én miniszter tanácsi volt, amelyen *Pogány* rámutatott Tisza arcképére és azt mondotta, erről gondoskodtam.

— **A Területvédő Liga rendkivüli közgyülése.** A Területvédő Liga helyi fiókja *Kőrössy* Endre budapesti kiküldött kivánságára rendkivüli közgyülését előbbeni közlésünktől eltérőleg nem 6-án, hanem *ma (csütörtökön) délután 6 órakor fogja megtartani a városháza nagytermében.*" Tekintettel az igen fontos tárgysorozatra, az elnökség kéri a tagokat feltétlen teljes számban megjelenni.

Tőzsde.

Budapest, augusztus 4. A tőzsdén a hangulat nyugodt volt. Az irányzat megszilárdult.

Valuta: Napoleon 850, Font 665, Dollár 165, Frank 1340, Márka 440, Lira 970, Rubel 300, Lei 435, Szokol 345, Svájci Frank 2910, Dinár 865, Jugoszláv —, Bécsi 90.

HIREK.

— **Személyi hír.** Dr. *Bensterien* Erich rendőrtanácsos, a nagykanizsai m. kir. állam rendőrkapitányság vezetője ma reggel hivatalos és magánügyei elintézése céljából Budapestre utazott.

— **Az Irredentizmus érdekében** valamint küldözött véreink anyagi támogatására az alispáni hivatal közlése szerint folyó hó 7-én (szombaton) nagyszerűnek ígérkező hangverseny lesz városunkban. A hangverseny a Menekültek Védő Szövetség rendezi. Bővebb adatokat rövidesen közölni fogunk.

(x) **Amatőrök!** Fényképészeti cikkeket, lemezeket, másolópapirokat, előhívót, aranyfürdőt, axinetköket és egyéb vegyszereket a legolcsóbban beszerezhetik *Szabó Antal* fényképészeti szakkereskedésben.

— **Néhány szó a szabadlábrahelyezéshez.** A minap még nagy ambicióval fogdosta össze a rendőrség a pénzhamisító társaság bűnöseit. Becsületére legyen mondva, pár nap alatt rajtacsapott a díszes kompánia kisebb és nagyobb bűnösein s rövid idő alatt szűknek bizonyult a rendőrség fogháza. A rendőrség keze messze elnyult a város falain túl s mindenütt sikerrel járt. 37 tettest tartóztattak le, akik kivétel nélkül kisebb-nagyobb mértékben, bűnösek. Mert nem bűn-e már maga az is, ha a rendelkezésével ellentétben, meg nem engedett pénznemet vásárolnak össze s azzal kupeckednek? Nem szólva arról, hogy tudva pénzt hamisitanak s abban aktive is részesek, vagy azt leplezik. Ezeknek a sorából került ki a 37 letartóztatott egyén. A tettesek között voltak, akiknek bűnök kisebb volt, talán mert messzebb voltak a tűztől. Ezeket az állitólagos kisebb bűnösöket szabadlábra helyezték. Mi csak a város lakosságának a hangulatát adjuk meg, amikor nem helyeseljük a szabadlábrahelyezést. A szabadonbocsájtottak között olyanok is szerepelnek, akiknek bűnök nem kisebbitheto semmikép sem s reméljük, nem is akarja senki sem kisebbiteni. A szabadonbocsájtottak nacionáléja különben ép azt a képet adja, amit az internálási tábnoké. Jól tudjuk, hogy már az őszi hónapokban alig lehetett találni zsidót a táborokban.

— **Atlétikai verseny kiírás.** Zalavármegyei tj. testnevelési bizottsága folyó évi szeptember hó 8-án délután fel 4 órakor Zalaegerszegen a ZSE sporttelepen atlétikai versenyt rendez. Sorrend: 1. 100 m-es sikfutás. 2. Diszkoszvetés. 3 400 m-es sikfutás. 4. Magasugrás. 5. 1500 m-es futás 6. Sulydobás. 7. Távolugrás. 8. 800 m-es futás. 9. 4x100 m-es staféta futás. Nevezési zárlat 1920. szeptember 1. d. u. 6 órakor. Nevezési díj egyenként 10 korona. Nevezések és tétek Egli József-hez, a ZSE. titkárához küldendők. (Zalaegerszeg, Vörösmarti-ut 14. sz.) Tőlünkiküli és elkésett nevezések figyelembe nem vétetnek. A versenyre benevezhetnek a zalavármegyei sportegyletek tagjai, a vármegyei középiskolák tanulói és a vármegye területén állomásozó katonaság tisztjei és legénysége. A nevezések az egyletek által, továbbá tanulóknál az intézeti pecsétjét és tornatanár által, katonáknál a közvetlen feljebbvaló és pecsétje által igazolandók. Nem igazolt nevezések érvénytelenek. A verseny a MASZ szabályai szerint rendeztetik. Díjazás: I-nek ezüst érem vagy emléktárgy, II-iknak nagy bronz, III-iknak kis bronzérem. *Horváth* főhadnagy a. k., testnevelési előadó. *Egli József* s. k., ZSE. titkár.

(x) **A Világ-mozgó megnyitása.** Tegnapi számunkban már jeleztük a „VILÁG"-mozgóról, hogy a közeli napokban megnyílik. Most értesít bennünket, hogy nagy megnyitó premierjét f. hó 5. és 6-án tartja, mely alkalmakkor két műsorral fog a mozgó vezetősége kedveskedni. Az egyik slágere: Páris királya cimü négyfelvonásos dráma, mely Ohnet György regénye utan készult és magyar felvétel, Szentgyörgyi Mártha és Petchó Attila főszereplésével. A másik pedig egy remek amerikai bűnügyi és Cow-boy dráma 6 felvonásban. A cime „Mexikói nő", amerikai művészekkel. A mozgóban van nagy buffet és új kitünő zenekar. Jegyek már mától d. u. 11 órától kezdve előjegyezhetők.

Szigriszt László

ingatlanforgalmi irodájn, Zrinyi-u. 33.

!! Sok ház kerül eladásra !!

Kisebb házak 96,000 koronától, magányos házak kertted és anélkül, üzlethár, nagy telku emeletes házak, modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas somogyi birtok, 24 holdas régifüldpi szőlőbirtok, Kiskanizsán több ház jutányosan eladók. — Üzlet, hentesüzlet, vendéglő bérlete átadó.

Kis házakra jó vevőim vannak!

Vérfürdő a nagyszebeni állomáson.

Kétszáz magyar halott.

Nap-nap után érkezik hozzánk a demarkációs vonalon tulról azoknak a vérlázitó kegyetlenkedéseknek a híre, amelyeket a megszálló oláhok a mártirsorsa jutott magyarsággal elkövetnek.

A fegyveres erőszaknak és kegyetlenkedéseknek a következményei azok a lázadások, amelyekben a keresztrefeszitett magyarság kesersége itt-ott kirobban. Ilyen lázadás történt a közelmultban a nagyszebeni állomáson.

Négy esztendei orosz fogság után nemrég tért haza Józsa Márton nagyszebeni gazdálkodó. A derék magyar gazdát végtelenül elkeseritette, hogy hazája földjén a bocskoros oláhok uralmát találta, de még nagyobb lett elkeseredése, amikor az oláhok besorozták katonának. Hiába protestált ellene, hiába hivatkozott arra, hogy négy évi szibériai szenvedés után most tért haza, engedjék otthon maradni családjánál, nem használt semmit. Mennie kellett.

A nagyszebeni állomáson indulásra készen állott a katonavonat, amely a besorozott magyarokat akarta Bukarestbe vinni. Az állomáson a hozzátartozók százai búcsuztak a férfiaktól. Józsa Mártont özvegy édesanyja és felesége ölelte át. Egy oláh katona rájuk szólt, hogy takarodjanak a vonattól.

Mivel a zokogó asszonyok nem teljesitették az első pillanatban a parancsot, az oláh katona puskatussal verte szét őket. A hetven éves, beteges asszonyt olyan szerencsétlenül találta az ütés, hogy összeesett és meghalt.

Ennek a vérlázitó jelenetnek rendkivüli hatása volt az egész vonat magyarságára, melyben az elkeseredés már különben is tetőfokra hágott.

Abban a pillanattban, amikor Józsa Márton rátámadt az édesanyja gyilkosára, mintegy adott jelre felfelázadtak a besorozott magyarok s az oláhokra vetették magukat.

Irtózatos, vad tusa keletkezett. Az a néhány száz szebeni magyar az egész magyarságon esett sérelmet akarta megboszulni a kegyetlenkedő oláh katonákon. Még tartott köztük a harc, amikor telefonértesitésre három század oláh katona érkezett futólépésben a katonai parancsnokságról.

Az elszánt magyarok nem ijedtek meg a három század oláh katonától sem Szembeszáltak velük, mire az oláhok parancsnoka sortüzet vezényelt. Irtózatos vérfürdő rendeztek erre az oláhok. A egyenlőtlen harcban a fellázadt, fegyvertelen magyarok közül több, mint kétszáz halott maradt a pályaudvaron.

Az áldozatok közt több volt a magyarok hozzátartozói közül is. A harcban elesett Józsa Márton is. Feleségét szintén halálos golyó találta. Igy Józsa, felesége és édesanyja közös sirba kerültek. A nagyszebeni vérfürdő még jobban fokozza az elkeseredést Erdély mégkinzott magyarságában, mely alig várja a pillanatot, hogy számonkérhesse az oláhoktól gazságaikat.

A nagykanizsai Hangya fogyasztásiés értékesitő szövetkezetnél **azonnal alkalmazást nyerhet** egy a kereskedő: szakma minden ágában jártas intelligens óvádékképes **üzletvezető.** Fizetés megállapodás szerint. Ajánlatok az igazgatósághoz nyujtandók be.

Legjobb minőségű legvastagabb fölgyfából készült uj és használt

Boroshordók

(Ászokhordók is)

minden nagyságban és mennyiségben legolcsóbb napi áron kaphatók.

Grünwald Ernő, Budapest

VI., Holcsu-utca 13. (Lehel-utcánál)

Eladó egy kitünő állapotban levő **Smits-Premier** és egy **Remington** irógép.

Lichtschelndl Pál, Kisfaludy-u. 17.

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára Nagykanizsán.

Pósfuet: Hunyadi-utca 19. Gyűjtőtelep: Kaslacky-utca 8.

Hófehérre mos, lökörfényesre vasai, fényez és vegylleg tisztít.

Sifekl munkák is 1-teskáti mértékben elkészítetnek és elszállittatnak.

Értesités!

A Dunántuli Ruhaáruház

uri divatosztálya

gácsi és zsolnai gyapjuszövetből

készit elegáns

uri öltönyöket 3000—4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitó üzem!

Gyors vasalást egy óra alatt oszközlünk

Szabott árak! Pontos kiszolgálás!

Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes tisztelettel

Dunántuli Ruhaáruház

Nagymozgó-szinház = **VILÁG** Szarvas-szálloda

Csütörtökön és pénteken, 1920. augusztus 5. és 6.

Nagy és fényes megnyitó premier két műsorral!

Páris királya

Dráma 4 felvonásban. — Ohnet György világhiru regénye után.

Főszereplők: Szentgyörgyi Mártha és Petchó Attila.

A másik:

Amerikai művészekkel!

A mexikói nő

Cow-boy és bünügyi drama 5 felvonásban.

Szombaton és vasárnap

Nyugat csillaga

Nagy amerikai Cow-boy-drama

Buffet! Uj és kitünő zenekar!

Fiókdaok kerjetek: Hétköznapokon 7 órakor. Vasár- és ünnepnapokon 6 órakor.

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségű
Miniszterpapir
Pelér finom irodai papir
Fogalmi szürkes papir
Levélpapirok
Irógeppapir
Szén (carbon) papir
Iratóspapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irósaljzatok, borítékpapirok
Irodai olló, pénzkosarak
Asztali cifjegyzőktömbök
stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésében Nagykanizsán

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 6. Péntek 177. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-telefon 185. Megjelenik mindig kora reggel.

Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY ügyvéd, képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K, Félévre 130 K, Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 5. A nemzetgyülés mai ülését tíz órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök és jelenti, hogy *Somogyi* István sürgős interpelláció előterjesztésére kapott engedélyt.

Ezután körülbelül 154 kérdést intéztek el, majd *Huszár* Elemér megindokolta indítványát, a terméskerendelet módosításáról. A Ház az indítvány tárgyalását a holnapi ülés napirendjére tűzte ki. Huszár másik indítványát, a politikai államtitkári állások megszüntetését a Ház nem kívánja tárgyalni.

Utána *Miskovényi* Jenő előadó ismerteti a kormányzói jogkör kiszélesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Szmrecsányi György bejelenti ugy a maga, mint *Friedrich* István és *Dömötör* Mihály mentelmi jogának a megsértését, mert egy cédulát kapott, melyet a szombathelyi hadosztálypárancsnokság a budapesti rendőrséghez intézett, felszólítva a rendőrséget, hogy Dömötör Mihályt, Friedrich Istvánt és Szmrecsányi Györgyöt idézze be a Margit-körúti katonai bírósághoz.

Ezután folytatták a javaslat tárgyalását, amelyhez *Fáy* Gyula és *Rakovszky* István szólt hozzá. A javaslatot mindketten elfogadják.

A Ház a javaslatot általánosságban, majd *Tomcsányi* igazságügyminiszter módosításával, mely szerint a Ház elnapolása csak harminc nap időtartamra szólhat és amennyiben a felosztláskor az uj választói jogról szóló törvényjavaslat még nem volna megalkotva, akkor a nemzetgyülési tagok-választása a jelenlegi törvény alapján történik, részleteiben is egyhangulag elfogadta.

A holnapi ülés napirendjének megállapitása után *Somogyi* István terjeszti elő sürgős interpellációját az orosz veszedelem kérdésében.

Teleky Pál gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a kérdés olyan, hogy annak egyes részleteit a nyilvánosság előtt nem mondhatja el. Amennyiben szükséges, az összes erkölcsi és testi erőnket kifogjuk fejteni. Figyelmezteti a közvéleményt, hogy ne higyjen mindenféle kósza hirnek. A kormány információja szerint az orosz offenziva csupán Lengyelország felé irányul, azonban számolnunk kell azzal az eshetőséggel is, hogy kombinációba van véve, hogy ide is betörjenek. A nagyhatalmak már észrevették a veszedelmet, különösen Franciaország részéről már támogatásban is részesülünk oly célból, hogy erősebb védelmet tudjunk kifejteni. Számoltunk azzal az eshetőséggel is, hogy segitséget kapunk, de azzal is, hogy segitség nélkül maradunk. Az előkészületeket minden irányban megtettük, erről azonban a nyilvánosság előtt nem nyilatkozhatom. A választ tudomásul vették.

Az ülés délután negyed két órakor ért véget.

Tőzsde.

Budapest, augusztus 5. A tőzsdén az irányzat ma némileg ellanyhult. A valutapiacon egyedül a dollár szilárd.

Valuta: Napoleon 675, Font 680, Dollár 180, Frank 1340, Márka 440, Lira 980, Rubel 300, Lei 420, Szokol 345, Svájci Frank 2975, Dinár 870, Jugoszláv —, Bécsi 9.

A Tisza-per tárgyalása.

Helyszini szemle a gyilkosság szinhelyén. Ujabb adatokra bukkantak.

Budapest, aug. 5. A katonai biróság *Zoltán* László ezredes elnöklésével ma folytatta a *Tisza*-per tárgyalását. A tárgyalás iránt ma is óriási érdeklődés nyilvánult meg. *Lévai* Tibor, *Dobó* védője kéri, hogy szembesités előtt hallgassák ki Dobót, mert bejelentette neki, hogy vallomását kiakarja egészíteni.

Dobó tegnapi vallomását visszavonja. Elmondja, hogy elment annak idején Tisza grófhoz, de azért, mert azt hitte, hogy csak lefogják ta-tóztatni. Nem tudta, hogy ez a letartóztatás gyilkossággal fog végződni. Nagy urak beszélték rá, hogy kimenjen. Lerészegitették és telo beszélték a fejét. Kéri két alkalommal azt mondotta néki, hogy ez nem gyilkosság lesz, hanem népakarat.

Majd a két fegyverszakértőt hallgatták ki.

A biróság azután helyszini szemlére a védőkkel és vádlottakkal kiment a Rohein villába. Itt lebontottak egy faburkolatot. Kétségtelenül megállapitást nyert, hogy oly lövés történt, melyről eddig nem tudtak. A falban egy teljesen ép üzlapult golyót találtak, melyre vastagon tapadt a kőpor. Megvizsgálták a hallból a szalonba nyiló üveg tolóajtó jobbszárnyának alsó részét is. Ennek kibontásakor megtalálták a gróf zsebórájának darabját. Ezt a hallálos lövés sodorta oda, amely a grófot lágyékán érte. A fegyverszakértők megállapitása szerint a lövés tiz lépésről történt. Majd a vádlottak elmondják, hogyan hatoltak be a villába. Sztanykovszky elmondja az elhelyezést is.

A helyszini szemlét délután fél két órakor befejezték, ami után a vádlottokat visszavitték a Margit-körúti fogházba.

Krimail francia főmérnök a Máv. bérbevételéről.

Pápa, aug. 5. A Nemzeti Sajtó Iroda jelenti: A napokban egy francia misszió érkezett Pannonhalmára. *Bárdos* Remig főapát bankettet adott tiszteletükre, amelyen *Krimail* francia főmérnök beszédet mondott és a következő kijelentést tette:

„Magyarországon az a hir van elterjedve, hogy Franciaország tárgyalásokat folytat a magyar államvasutak bérbevétele tárgyában. Kijelentem, hogy ez a hir ebben a formájában nem felel meg a valóságnak. Mi azért jöttünk ide, hogy személyes tapasztalatok alapján meggyőződjünk arról, vajjon érdemes-e egy hitelképesen mozgatható nagyobb tőkét Franciaországnak belefektetni a magyar államvasutakba, hogy azok helyreállithatók legyenek.“

A misszió tagjai innét Balatonfüredre utaztak.

Megszünik a bojkott.

Bécs, aug. 5. A „Wiener Mittagspost“ jelenti: A Magyarország elleni bojkottot a legközelebbi napokban megszüntetik, miután a bojkott Magyarországnak nem okozott nagyobb kárt és a kivánt hatást nem érte el, mert csak a bojkottolóknak hozott bajt. Másik verzió szerint a bojkott már holnap megszünik. A hir még hivatalosan nincs megerősitve.

A Lipót-körúti eset.

Budapest, aug. 5. A Lipót-körúti gyilkosság tettesei ma átkisérték az ügyészségre. A statáriális eljárás hétfőn kezdődik.

Tombor alezredes a biróság előtt

Budapest, aug. 5. A *Tombor*-ügyben ma kihallgatott tanuk mind kedvezően vallottak Tomborra. *Ambrózi* őrnagy hadbiró egy névtelen levelet olvas fel, amely szerint Tombor a kommunistáktól nagy összegü pénzt vett fel, amit Tombor az öccsénél rejtett el. Tombor a vádat visszautasitja és kéri annak legszélesebb körü bizonyitását.

A tárgyalást holnap folytatják.

Friedrich mentelmi jogának felfüggesztése.

Budapest, aug. 5. Ma délelőtt megérkezett a kir. ügyészség átirata a nemzetgyülés elnökségéhez, amelyben *Friedrich* István mentelmi jogának sürgős felfüggesztését kéri. A mentelmi bizottság holnap összeül és megteszi javaslatát, hogy felfüggesszék-e vagy ne Friedrich mentelmi jogát. A javaslatról azután a Ház plénuma fog dönteni.

A lengyel—orosz helyzet.

Varsó, aug. 5. A lengyelek visszavették Bródi és Radzivilov városokat. Bródi-szakaszon még folyik a harc. Lemberg megerősitését befejezték.

HIREK.

— **Személyi hir.** Gróf *Csiráky* József kormánybiztos f. hó 11-én hivatalos látogatásra városunkba fog érkezni.

— **A „Tevel“ rendkivüli közgyülése.** Tegnap d. u. 6 órakor a Területvédő Liga helyi csoportja rendkivüli közgyülést tartott. *Dr. Hajdu* Gyula elnök nyitja meg s előterjeszti a budapesti Tevel ama indítványát, hogy a Liga elnöki székébe a vidéki és budapesti Ligák egyetemesen kérjék fel gróf Apponyi Albertet. Hajdu Gyula elnök keresetlen szavakkal jellemzi Apponyi grófot, hasonlitja az eke vasához, amely ha örogszik is, mégis fényes, sima kemény és dolgos. Amelyik nép megbecsüli nagyjait, az nem veszhet el, ezért van nekünk ma nagy szükségünk a Ligában Apponyi grófra. Majd átadja a szót *Körössy* Endre budapesti kiküldöttnek, aki bámulatosan lekötve a figyelmet, másfél óráig beszélt a Tevel működéséről, céljáról és sikereiről. Szájából mindvégig az önbizalom s a jövőbe vetett remény hangja szólt. S még csak gondolni sem engedett arra,

OLCSÓBB

készitményt sokat kinálnak a vevőközönségnek egyes üzletekben, de jobbat s hatásban biztosabbat senki sem nyujthat, mint a valódi

DIANA-

sósborszesz, mely változatlan kiváló minőségben

Mindenütt kapható!

1 kis üveg ára 10.— K
1 közép „ „ 40.— K
1 nagy „ „ 80.— K

Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., Nádor-u. 30.

hogy területi épségünket elvesztik. *„Integritásunkat egy éven belül visszaszerezzük. Nem a karddal, mert az hosszabb időt igényel, hanem visszaszerzi történelmünk, földrajzunk, gazdasági egységünk és főleg életlani kapcsolatainak.“* A kormányzó a Liga küldöttsége előtt ezt mondta nemrég: *Magyarország területe visszajön, ha lábamat sem mozdítom e számolyról.* Igen visszajön, mert a jognak mindenkor ereje van. Az erőszaknak nines joga s igy nem is érvényesülhet. „Azért jöttem, hogy az ország hangulatát elmondjam: Magyarország nem fog belenyugodni a megcsonkításba, mert ellenzi az ország apraja, nagyja. Mi pedig ezt a tiltakozást fogjuk még a csecsszopókkal is az anyatejjel a vérükbe oltani s szolgálatunkba állítjuk még a halottakat is.“ Végigmegy a történelem még a mainál szomorubb időin s azokból az időkből keres vonatkozást a jelenre. Rámutat földrajzi és gazdasági egységünkre, majd bőven foglalkozik a legbiztosabb sikert hozó élettani kapcsolatainkkal, amelyekkel a megszállott területek hozzánk vannak láncolva. A jelenlevők megbűvölve hallgatták a szónokot s lépten-nyomon kitörő lelkesedéssel ünnepelték. A gyülés végén dr. Hajdu Gyula megtette elnöki beterjesztését, majd felhívta a figyelmet a folyó hó 11-én Budapesten lefolyó nagy, központi választmányi gyülésre, amelyen belül a Liga fényes Lavotta-ünnepélyt is rendez. Akik részt akarnak venni, jelentkezhetnek a titkárnál, dr. Kaufman Lajosnál.

— **Adomány.** *Remete* István a hadifoglyok javára szerkesztőségünkhöz 50 K-át hozott be.

— **Büntársával akarta leületni a büntetését.** Két eszteregnyei polgár állt tegnap a főszolgabirói hivatal előszobájában hosszu orral s mélységes bünbánattal. *Dani* István s az öreg *Böjthy* Ferenc. Bünük az, hogy — mit tehetnek róla — Dani Istvánnak megbetegedett a borjuja s bele is döglött a kórságba ... de hát ez még nem volna bün, egyedül szérencsétlenség. A baj ott volt, hogy Dani István sajnálván dögtemetőbe vontatni a dögöt, megkérdezte komáját, a tapasztaltabb Böjthy Ferencet, hogy mit lehetne csinálni az állattal, hogy kárba ne vesszen. Az öreg Böjthy tapasztalt feje azt ajánlotta, hogy ki kell mérni. „Felmetszettem — mondja — s oly gyönyörü husa volt, hogy kár lett volna elföldelni.“ Dani István megfogadta a tanácsot és kiméte a döglött borjut. A főszolgabiról hivatal azonban tudomást szerzett a dologról s tegnap itélkezett az ügyben. Dani István egy és fél havi elzárásra s 400 korona pénzbüntetésre, Böjthy Ferencet pedig 10 napi elzárásra s 200 korona pénzbüntetésre itélte. Az itéletbe nem igen nyugodtak bele az atyafiak s tanáccsal próbáltak szolgálni a birónak: „A Böjthy már öregember, neki már mindegy, hogy hol ül, nem töltheté-e le az én időmet is — mondja — Dani — a pénzt szivesen megfizetem.“ A biró azonban hajthatatlan volt s igy mégis csak bele kellett nyugodni a két polgárnak az itéletbe, akik még igy is jól jártak, hisz a borju árából csak 600 korona veszett oda. Legfellebb az a kis hüvös lesz majd kellemetlen ebben a nagy dologidőben.

— **Uj lakáshivatali elnök.** *Eitner* Zsigmond kormánybiztos-főispán leiratban értesitette a polgármestert, hogy dr. *Balázs* Zsigmond lakáshivatali alelnököt saját kérelmére állása alól felmentette s a lakáshivatal elnöki teendőinek ellátásával ideiglenesen *Bogenrieder* Frigyes lakáshivatali alelnököt bizta meg. Örömmel vesszük a szerencsés megbizást, mert ily módon remélhető, hogy a lakáshivatalban végre a kivánatos munka megindul. Bogenrieder Frigyes, még eddig ahol megjelent s ahol munkáját s nagy körültekintését érvényesitette, mindenütt kiváló eredményeket tudott felmutatni. Ez alkalommal nincs módunkban minden ténykedésre kiterjeszkedni, egyedül a Nagykanizsai Tornaegylet agilis és ritka eredményes vezetését emlitjük fel. Ezek után azt is reméljük, hogy a tél fagya nem fogja menekültjeinket vagonokban és a barakk-kórház hihetetlenül összezsúfolt szobáiban érni.

— **Nyomdász-ünnepély** Városszerte egyébről sem beszélnek, mint a vasárnapi nyomdászünnepélyről. Nyilvánvaló, hogy vasárnap lesz a nyár s a város legmulatságosabb napja. Mindenki megtalálja szórakozását s társaságát. Késtüljön tehát mindenki a nyomdászok mulatságára, amelyet azért rendeznek, hogy egy téglát rakhassanak az elaggott nyomdászok menházának falába.

— **Orvosi jelentés.** *Rácz* János városi tisztiorvos az elmult hóról az alábbi orvosi jelentést tette: *Közegészségi állapot* felnőttek-nél kedvező, leginkább könnyebb hurutos megbetegedések történtek. Gyermekeknél 12 halaleset történt. *Járvány és fertőző megbetegedés történt:* vörheny 1, torokgyik 3, kanyaró 1, tifusz 3, hörghurut 1, vérhas 1. *Összesen 10.* Törvényszéki és rendőri boncolás nem volt. Sulyos sérülés 3, szerencsétlenség 1 eset (Levár Antal erdőkerülő). Öngyilkosság nem történt. Halálozások: agybántalmak miatt 6, haslövés 1, bélhurut 12, tüdőgümőkór 3, kimerülés 3, ránggörcs 3, szervi szivbaj 4, gyomorhurut 1, tüdőbántalmak 5, rák 1, cukorbetegség 1. *Összesen 40 halálesel.*

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportja** felkéri az összes közhivatalok vezetőit, hogy a kiosztásra kerülő élelmiciklek jegyzékének átvétele végett megbizottaikat pénteken délelőtt 9—12 óráig *Gudlin* Ferenc urhoz küldjék el. A nyugdijasok hétfőn délelőtt 9—12 és délután 3—5 óráig ideiglenes igazolványukkal nála jelentkezzenek, a továbbiakat ő szóval fogja közölni és a kiosztásra kerülő cikkek árát beszedi. Felhivjuk továbbá azon négy, vagy ennél több családtaggal biró azon közalkalmazottakat, kik az érkezett textiláruból a bizottság által megállapitott mennyiséget átvenni szándékoznak, ebbeli igényüket folyó hó 6-ától 12-éig *Gudlin* Ferenc urnál jelentsék be. A hivatalok az igénylők nevét s családtagjainak számát tartalmazó kimutatást külön is átadhatják *Gudlin* Ferenc urnak. Később jelentkezők igényüket elvesztik. *Az elnökség.*

— **A kommün bukásának megünneplése.** Zalaegerszeg augusztus 8-án a kommün bukásának emlékére nagy örömünnepséget rendez. Értesülésünk szerint az ünnepségre lejönnek: *Haller* István miniszter, *Turi* és *Tassler* képviselők, dr. *Ambrózi* szerkesztő. Budapesti neves művészek a „Bárány“-ban hangversenyt rendeznek. Az ünnepély részletes müsora a következő: Reggel 7 órakor katonai zenekar járja be a várost. Délelőtt 9 órakor diszközgyülés a Városházán. 10 órakor tábori mise katonazenekisérettel, utána népgyülés, melyen többek közt *Szmrecsányi* György és *Zadravecz* István tábori püspök beszél. Délután 2 órakor a Vásártéren népünnepély, melyen a Nemzeti Szinház elsőrangu művészei szerepelnek. 5 órakor a Sportpályán sportverseny, este a Baross-ligetben a Nemzeti Szinház tagjai nyujtanak magasabb élvezetet.

(x) **Vadászok!** Wöllersdorfi kész töltények darabja 8 K. Hirtenbergi hüvelyek darabja 2 K. Vadászfegyverek, felszerelések kaphatók *Szabó Antal* fegyverkereskedésében. 753

— **A Hivatalos Közlönyből** értesülünk, hogy a *„Balaton Express“* s a *„Fürdő Express“* vonalain történt 100%-os díjszabásemeléssel kapcsolatban a kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy a *hivatalos vasuti szabadjegyek birtokosai, továbbá a szövetségi jeggyel biró közlisztviselők is díjtalanul utazhatnak.*

Szigriszt László
ingatlanforgalmi irodája, Zrinyi-u. 33.

!! Sok ház kerül eladásra !!

Kisebb házak 80,000 koronától, magányos házak karttel és anélkül, üzletház, nagy telku emeletes h... , modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas somogyi birtok, 24 holdas tévfulópi szőlőbirtok, Kiskanizsán több ház tulnyosan eladók. — Üzlet, hentesüzlet, vendéglő bérlete átadó.

Kis házakra jó vevőim vannak!

Üvegezési munkálatokat

és gittelést elvállal VOJNOVITS JENŐ, Magyar-utca 24. szám.

Ház azonnal beköltözhető, **eladó.** Bővebbet Kossuth-tér 3 szám.

A nagykanizsai „Hangya“ fogyasztási és értékesitő szövetkezetnél **azonnal alkalmazást nyerhet** egy, a kereskedoi szakma minden ágában jártas intelligens óvádékképes **üzletvezető.** Fizetés megállapodás szerint. Ajánlatok az igazgatósághoz nyujtandók be.

Értesités!

A Dunántuli Ruhaáruház

uridivatosztálya

gácsi és zsolnai gyapjuszövetből

készit elegáns

uri öltönyöket 3000—4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitó üzem!

Gyors vasalást egy óra alatt eszközlünk Szabott árak! Pontos kiszolgálás! Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes tisztelettel

Dunántuli Ruhaáruház

Eladó egy kitünő állapotban levő 4-es **Smits-Pramier** és egy 7-es **Remington** irógép.

Lichtscheindl Pál, Kisfaludy-u. 17.

Nagymozgó-szinház = VILÁG Szarvas-szálloda

Csütörtökön és pénteken, 1920. augusztus 5. és 6.

Nagy és fényes megnyitó premier két müsorral!

Páris királya

Dráma 4 felvonásban. — Ohnet György világhiru regénye után.

Főszereplők: **Szentgyörgyi Mártha és Petchő Attila.**

A másik:

Amerikai művészekkel!

A mexikói nő

Cow-boy és bunügyi dráma 5 felvonásban.

Szombaton és vasárnap

Nyugat csillaga

Nagy amerikai Cow-boy-dráma

Buffet! Uj és kitünő zenekar!

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasár- és ünnepnapokon órakor.

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségű Mindszterpapir Fehér finom irodai papir Fogalmi szürkés papir Levélpapirok Irógéppapir Szén (carbon) papir Itatóspapir Irógépszalag Irótollak, tinta és tintatartók Irószíjzatok, borítékpapirok Irodai olló, pénzkosarak Asztali előjegyzéktömbök stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésében Nagykanizsán

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyermaki könyvnyomdájában.

...-II: évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 7. Szombat 178. szám.

...ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

...ség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-telefon 183. ...nek mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Nemzetgyülés.

Budapest, aug. 6. A nemzetgyülés mai ...t *Rakovszky* István elnök 10 órakor ...nta meg. Bemutatja a Move átiratát, ...lyben kérik, hogy a nemzeti hadseregben ... tiszt, sem hivatalnok zsidó vallású ne ...ssen.

Ezután tárgyalták *Huszár* Elemérnek a ...ésrendelet megváltoztatásáról benyujtott ...ányát.

Kerches Mihály határozati javaslatot nyujt ...melyben kéri, hogy a fejadagot 12 kiló...állapitsák meg. A buza árát pedig 500 ...nában.

Melczer István és *Temesvári* Imre fel...lása után *Gaál* Gaszton szólalt fel. Rá...t arra, hogy ki az oka a nyomornak. ...olsevizmus csirája a rekvirálásokban ke...dő. Ezzel szoktatták hozzá az embere...hogy a magánvagyon nem tiszteletre...ó. Amit *Kun* Béláék csináltak, az csak ...k a folytatása. A *Károlyi*- és a *Kun*...ány garázdálkodásáért Budapest munkás... és a tisztviselőkarnak az a része felelős, ...y nem tiltakozott a forradalom ellen. A ...lelmesebb a földtekén a magyar gazda, ...a hurt tulfeszitik, akkor megbicsaklik ...mondja, hogy Budapestnek pedig ...rt.

(Felkiáltások: Az országról van szó, nem ...pestről!)

Gaál: Az országot csak bizzák reánk. ...zdák nem hoztak az országra sem fehér, ...vörös bolsevizmust. Élesen támadja ez... az Áruforgalmi Részvénytársaságot. Meg...ja, hogy a társaság hivatalnokai egye...em csináltak, mint Budapest és a vidék ...utaznak, vendéglőkben ülnek, isznak és ...ináznak. Ezért kerül 240 korona a gabona ...ijtése.

Szünet után *Perlaki* György védelmébe ...a tisztviselőket *Gaál* Gaszton támadá...szomben.

Berki Gyula hibáztatja, hogy a falut ...beállitják a várossal.

Szilágyi Lajos szerint meg kell bélyc...azokat, akik a legutóbbi választások... ...ortesbeszédeikkel belevitték a köztudatba ...kérdést és felizgatták a népet.

A holnapi ülés napirendjének megállapi...után *Teleki* Pál gróf külügyminiszter ...szól. *Tomori* Jenőnek Kun Béla és társai... kiadatása ügyében Kun Bélát azért ...tették szabadon a németek, mert a ma...kunír megkésett. A késedelemre tisztán ...kai okok játszottak közre. A német ...ány nem járt el helyesen, amikor Kun ... szabadonbocsátotta. A szabadonbocsátás ... a késedelem miatt, hanem a bolseviki ...ereg előnyomulásának presszója követ...ben történt. A kiadatás nem a külügy...ztérium hibájából maradt el. A választ ...rsul vették.

A gyülés délután háromnegyed 2 órakor ...ert.

Tőzsde.

Budapest, augusztus 6. A tőzsdén ked...ő hangulat mellett jobb volt az üzlet...

...ahlta: Napoleon 685, Font 690, Dollár 180, ...1500, Márka 437, Lira 980, Rubel 300, Lei 425, ...ny, Svájci Frank 3080, Dinár 875, Jugoszláv ...

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, aug. 6. A *Tisza*-gyilkosság bünperének mai tárgyalásán a tárgyalásvezető felkérésére *Almássy* Denise grófné elmondja 1918. október 31-ike délelőttjének és magának a gyilkosságnak részletes körülményeit. Ezután szembesitik *Hüttnerrel*, akire azt mondja, hogy nem ismeri. *Sztanykovszky*ban felismeri azt, aki az ajtóban állt. *Dobó*ban pedig felismeri azt, aki középen állott. A grófnét vallomására megeskették.

Szünet után *Csernák* Rezsőné, *Dömötör* László, *Veszeli* Margit, *Roheim* Samu és *Roheim* Géza tanukat hallgatták ki. Az összes tanukat megeskették.

Friedrich mentelmi ügye.

Budapest, augusztus 6. *Friedrich* István mentelmi ügyében ma délelőtt tizenkét órakor kezdte meg a mentelmi bizottság tanácskozását. Az ülésen *Ercky* Károly elnökölt. *Mikovényi* Jenő dr. volt az előadó. A bizottság huszonegy tagja közül 16 volt jelen. A tanácskozás másfél óra hosszat tartott. Mikovényi beterjesztette az ügyészség átiratát, amelyben Friedrich István gyilkosságra való felbujtással vádolja. Elmondja, hogy a hadusztálybiróság előtt Tisza gyilkosainak ügyében most folyó tárgyaláson oly vallomások hangzottak el, hogy ezek alapján a kir. ügyészség indíttatva érzi magát Friedrich ellen eljárni. Bizonyitó iratokat az ügyészség a vádirathoz nem mellékelt. A bizottság hosszas tanácskozás után ugy határozott, hogy Friedrich István mentelmi jogát felfüggeszti. Kilencen szavaztak a kiadatás mellett, öten ellene, ketten nem szavaztak. *Somogyi* István kisebbségi elleninditványt adott be, melyben előadja, hogy a bizottságnak formahibák miatt nem lett volna szabad ilyen határozatot hoznia, hanem szigoruan a törvény rendelkezéséhez kellett volna tartania magát. A további eljárás a következő: vagy maga a bizottság javasolja a sürgősség kimondását, vagy a kormány kéri és ez esetben a legközelebbi ülés napirendjén kerül a jelentés tárgyalás alá, vagy ha nem kérik a sürgősség kimondását, a jelentés kimondásáról számitott harmadik napon kerül az ügy a nemzetgyülés elé. Minden valószinüség szerint a mentelmi bizottság jelentése a sürgősség kimondása mellett a holnapi ülésen kerül a Ház elé.

Budapest, augusztus 6. A Nemzeti Sajtó Iroda értesülése szerint a Friedrich-ügyben hamarosan oly fordulat fog beállani, amely őt tisztázni fogja a vádak alól és nyilvánvalóvá lesz, hogy az egész támadás egyszerű hajsza Friedrich ellen, akit a keresztény irányzat ellenül ezzel a módszerrel akarnak eltávolitani.

Nagyatádi és Rubinek tárca-cseréje.

Budapest, augusztus 6. *Nnagyatádi Szabó* István és *Rubinek* Gyula tárcacseréjének ma kellett volna megtörténnie. Az elmaradás okáról a következőket tudtuk meg: A földbirtokreform tervezete teljesen elkészült és a jövő héten kerül a miniszterlanács elé, ahol még Rubinek fogja képviselni a javaslatot. Ha letárgyalták megtörténik a tárcaváltozás. A nemzetgyülésnek már nagyatádi Szabó fogja benyujtani a javaslatot.

Orosz települtek Pécs környékén.

Kaposvár, augusztus 6. A Nemzeti Sajtó Irodának jelentik: Pécsett és Baranyamegye meszállott részein nagyon sok menekült orosz tiszt él, köztük Galicyn herceg, a cári kormány volt hires külügyminiszlere, aki kastélyt is vásárolt Baranyában.

Népbiztosok a torvényszék előtt.

Budapest, aug. 6. A népbiztosok bünperének mai tárgyalásán kihallgatták *Horváth* Győző századost, az ellenforradalom egyik vezérét, aki elmondja, hogy az ellenforradalom már *Károlyiék* alatt szervezkedett. A kommün alatt áprilisra volt kitüzve az ellenforradalomnak első dátuma, ez azonban *Friedrich* taktikázása miatt meghiusult. Az ellenforradalom kitörése ezután május 4-ére állapittatott meg, de a szélvihar miatt meghiusult. A junius 24-iki ellenforradalmat az ő tervei szerint csinálták. Az augusztusi puccsot *Kormos* rendőrfelügyelő hajtotta végre az ő tervei szerint és mindenki más, aki ennek a végrehajtását magának vindikálja, valótlant állit.

A tárgyalást több tanu kihallgatása után holnapra halasztották el.

A lengyel—orosz helyzet.

London, augusztus 6. Az uj lengyel delegáció augusztus hó 4-én utazott el Minszkbe.

Koppenhága, augusztus 6. *Foch* tábornagy Varsóba utazott a helyzet tanulmányozására.

HIREK.

Gondoljunk a Murán tulra.

— **Házasság.** *Palaki* Kornél gyógyszerész e hó 5-én házasságot kötött *Mártonffy* Ilonka urleánnyal. (Minden külön értesités helyett.)

— **Megjött az alispán éhségliasztje.** Nagykanizsa város lakossága, ne rökönyödj meg, vedd némán tudomásul az alispáni hivatal rendelkezését. Augusztus hóra, egész szept. 1-ig 700 mm. lisztet utaltak ki az ellátatlanok részére. Kétségbe se ess, hisz az ujabb rendelkezés szerint életbelépett. már augusztus hóra a 4 kg. fejkvóta s vele együtt a horribilis ár. A 25,000 korona évi jövedelemmel birokról a rendelkezés nem gondoskodik már, azok éhen halhatnak. (Pláne, ha 3, 4 esetleg 5 családtaggal rendelkeznek.) Egy kis mézesmadzag azonban végighuzódik a rendelkezésen: a nehéz testi munkát végzőknek a különbözet kiadandó. Meglátjuk, hogy fest a gyakorlatban a humánus rendelkezés a nyár közepén.

— **Ébredő Magyarok Egyesülete** f. hó 8-án (vasárnap) lehetőleg a kora délutáni órákban, az alapszabály szerinti havi taggyülését tartja ismeretterjesztő előadással kapcsolatban. Pontos kezdet a lap következő számában.

— **Tengeri és Szárazföldi Harcjátékok a Balatonon.** A *Horthy* Miklós Kormányzó Ur. Ő Főméltósága védnökssége alatt álló „Honszeretet Nevelőintézet" alapja javára olyan nagyszabásu ünnepélyt rendez a „Tengeri és Szárazföldi Harcjátékok" rendezőbizottsága augusztus hó 22-én Siófokon, amilyen nagyszabásu látványosságban még sohasem volt része az ország közönségének. Annak a jellemzésére, hogy milyen nagy apparátussal dolgozik a rendezőség, felemlitjük, hogy egy zászlóalj gyalogság és megfelelő számu tengerész katonaság, már is lázas szorgalommal készül a szárazföldi, illetve vizi harcjátékokra. *Dáni* Béla tábornok, Budapesti körlet parancsnok ur szives előzékenységéből, azonkivül két zenekar, számos ágyu, gépfegyver, fényszóró, valamint még igen sok olyan katonai apparátus működik közre, mely az ünnepély sikerét szenzációssá emeli. Külön látványosság lesz a Kormányzó Ur Ő Főméltósága és családjának ünnepélyes fogadtatása. Az ünnepély keretében athlétikn, football, lóverseny, díjugratás, ezenkivül evezős-, uszó-, ugrató- és futóversenyek szórakoztalják a nézőt, majd este a fényszórók nappali világitása mellett a vizi harcjátékok teszik feledhetetlenné a nap sikerét. Belépődij 100 korona. Jegyek minden nagyobb tőzsdében és a rendezőség hivatalos helyiségében Budapesten, VII., Károly-körut 3. sz. alatt kaphatók.

— **A pótadójavaslat.** A pénzügyi bizottság, gyűléseit még mindig folytatja. Tegnap este tető alá juttatták a pótadó javaslatot amely mint már irtuk is, a számvevőség és a tanács javaslata szerint 200% volt. A pénzügyi bizottság azonban hosszas tanácskozás után ugy döntött, hogy redukálja 120%-ra. A bevételek és a kiadások egyes tételeinek változatlan meghagyásával a közélelmezési üzemek nyereségéből fogják a pótadó csökkentését megejteni.

— **Határkiigazitás Biharmegyében.** A határkiigazitó bizottságok megkezdték munkájukat Biharmegyében. Biharugar, Mezőgyán, Geszt, Körösnagyharsány községek régi közigazgatási határait visszállitották. E községek az illető magyar hatóságok birtokába adattak vissza.

— **Dv. nyugdijasok figyelmébe!** A jövő hét folyamán készpénz ellenében cipő kapható az élelmezési hivatal jelenlegi helyiségében.

— **A gabonamennyiség bejelentése** Nagykanizsa város területén a terméskendelet végrehajtása befejeződött. A bejelentett gabona mennyisége az idén sem tér el attól a quantumtól, amelyet a város más, megelőző években szolgáltatott be. Az idei bejelentés 867 mm. 194 kisgazda ellen azonban a szigoru eljárás megindittatott, mivel a törvény által előirt gabonabejelentés alól kivonták magukat. Az ország sulyos állapota nem javult, az éhezők száma lényegesen nem csökkent, a várt s világszerte kürtölt kitünő termésben szomoruan csalódtunk, tekintve a próbacséplések eredményét s a szivtelenség mégsem szünik meg azok részéről, akik hagyományos magyar átkuknál fogva nem látnak még ma sem tul a falu tornyánál.

(2) **Amatőrök!** Fényképészeti cikkeket, lemezeket, másolópapirokat, előhivót, aranyfürdőt, színezőket és egyéb vegyszereket a legolcsóbban beszerezhetik *Szabó Antal* fényképészeti szaküzletében.

— **Felhivás!** A „Honszeretet Nevelőintézet" magasztos céljának támogatására folyó hó 22-án a siófoki versenypályán mezőgazda lóversenyt rendez. Felhivatnak a medfelelő lóanyaggal rendelkező mezőgazdák az ezen való részvételre. A versony kétfutamu lesz. Az egyik 4 és 5 éves magyar tenyésztésü lovak részére 1400 méter távra, a másik 6 éves és idősebb magyar tenyésztésü lovak részére 1800 m. távra. A versenyen csak mezőgazdák vehetnek részt. Ezenkivül lesz az e futamokban résztvett kancák részére dijazás a lótenyésztésre való alkalmasság és kondició szempontjából. Nevezés a részvételre a pályán lesz harminc perccel a verseny kezdete előtt. Beiratási és indulási dij 50 korona. Érdeklődőknek szivesen szolgál a rendezőség (Budapest, VII Károly-körut 3. sz.) felvilágositással.

— **A nagykanizsai szép lányoknak** megint üdvözletet küldenek a még távollevő zalai fiuk. A Magyaróváron levő utászszázlóalj alant felsorolt vitézei forró üdvözletet küldenek s kérik a kanizsai szép lányokat, ne feledkozzenek meg róluk s viszontválasszal keressék fel őket. Mankovits János tizedes, Takács Andor tizedes, Horváth István tizedes, Kovács Károly tizedes, Fliszár József, Balog József, Hertelendy József tizedes, Willinger György tiszthelyettes; Kozma Lajos utász, Novák József utász, Perger Márton, Varga Gábor, Nagy Gyula szkv., Gócza Ferenc, Takács János tizedes, Bódi Gyula, Sándor János utász, Bedő József utász, Kéri Lajos, Orbán István, Pálfy Dániel utász, Kövér Ferenc, Ádám Ferenc, Strom József, Bicó Lajos, Kék József, Sédü István tizedes, Cunic István, Kósa Dezső, Kuttay Kálmán.

(x) **A „Világ" mozgó** grandiozus filmalkotása a „Nyugat csillaga" amerikai Cowboy dráma került ma szombaton és vasárnap bemutatóra. A hatfelvonásos amerikai Vitagraph felvétel egyike a legszebb filmeknek s külön érdekessége az, hogy Dusztin Farmum a világhirü sportmann és ujságiró a főszereplője.

(x) **A „Színházi Élet"** legujabb száma is bővelkedik érdekességekben. Vészi Margit Rómából küld értékes cikket, riport számol be a hallgató színházakról. Farkas Imre elmondja, hogy született a „Debreczenbe kéne menni", Zugligeti szenzációs fényképekkel szolgál a jövő szezon slágereiről, kabaré a bolondokházában. Intim Pista, pályázat, regény, szindarab egészitik ki még a szenzációs szám tartalmát. A „Színházi Élet" előfizetési ára negyedévre 60 korona. Kiadóhivatal: Erzsébet körut 29.

Szerkesztői üzenetek.

Keresztény olvasó. Üzenetünk röviden a következő: Ha visszaemlékezik a kommün bukására, amikor az a bizonyos *Peidl*-kormány megalakult s nyomban *Friedrich* is megalakitotta kabinetjét, önnek, mint jó kereszténynek be kell azt látni, hogy ezzel a kormányalakitással elfeledhetetlen érdemeket szerzett magának Friedrich. Jó. „Ha" vannak nagy bünei, nem szabad feledünk, hogy érdemei sem kisebbek. Az első hónapokban fanatizálta az egész országot a keresztény Magyarország mellett. Igaz, hogy akinek vaj van a fején, ne álljon a napra, mert leolvad, de biztos ön már most abban, hogy oly rettenetes sok vaj van Friedrich fején, mint ahogy a gyilkosok vallják? Nem gondol ön arra, hogy a vizbefuló minden lengő szalmaszálhoz kapaszkodik? Nem gondol ön arra, hogy *Sztanykovszky* most is „*tud gondolkodni*", ha mélyen belekever a gyilkosságba nagy embereket is? Várjuk ki hát türelemmel a dolgok végét.

Elsőrendű birkahus naponta kapható
Falca József hentes és mészárosnál, Kiskanizsa, Szepetneki-u. 4. sz. 1277

Ház azonnal beköltözhető, **eladó.** Bővebbet Kossuth-tér 3 szám.

Megnyilt
az Erzsébet-téren lévő
Rákóczi vendéglő
Elsőrendü kiszolgálás. Kitünő balatonmelléki borok. Minden időben hideg és meleg ételek.
Olcsó árak! Olcsó árak!
Szives támogatást kér
WEISZ ARNOLD, vendéglős.

Szarvas-szálloda **VILÁG** Nagymozgó-szinház
Szombaton és vasárnap, aug. 7. és 8.
Dusztin Farnum felléptével.
Nyugat csillaga
(A Cow-boyok királya) Amerikai dráma 6 felv.
Hétfő és kedden
A sors gyermeke és Columbus Kristóf II. része
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasár- és ünnepnapokon órakor.

Értesités!
A Dunántuli Ruhaáruház
uridivatosztálya
gácsi és zsolnai gyapjuszövetből
készit elegáns
uri öltönyöket 3000—4800 K-ig
Külön vegytisztitó és javitó üzem!
Gyors vasalást egy óra alatt eszközlünk
Szabott árak! Pontos kiszolgálás!
Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.
Teljes tisztelettel
Dunántuli Ruhaáruház

Eladó egy kitünő állapotban levő 6-os **Smits-Pramier** és egy 7-es **Remington** irógép
Lichtscheindl Pál, Kisfoludy-u. 17

Szigriszt László
ingatlanforgalmi irodája, Zrinyi-u. 33.
!! Sok ház kerül eladásra !!
Kisebb házak 90,000 koronától, magányos házak kerttel és anélkül, ujalatház, nagy telku emeletes házak, modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas somogyi birtok, 24 holdas révfülöpi szőlőbirtok. Kiskanizsán több ház jutányosan eladók. — Ület, hentesüzlet, vendéglő bérlete átadó.
Kis házakra jó vevőim vannak!

Lóhúr, lucerna és édes szarvasmarha
szénát
waggonba rakva nagy mennyiségben megvételre keresek (Ügynökök díjazva) 1236
POLLÁK M. EMIL
takarmánynagykereskedő, Nagykanizsa
Telefon: 195. Távirati cim: „Terminy"

Hivatalok, irodák figyelmébe.
Legjobb minőségü
Miniszterpapir
Fehér finom irodai papir
Fogalmi szürke papir
Levélpapirok
Irógóppapir
Szén (carbon) papir
Hatóspapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irólaljzatok, boritékpapirok
Irodai olló, pénzkosarak
Asztali cipőjegyzőkönyvek
stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsa

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 8. Vasárnap 179. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-telefon 188. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY ny. miniszter, képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Ujváry Géza beszéde.

Alkalmunk volt megszerezni *Ujváry Géza*, városunk képviselőjének hivatalos, parlamenti gyorsirók által pontosan feljegyzett beszédét, amit teljes terjedelmében itt közlünk:

T. Nemzetgyülés! Bocsanatot kérek, hogy néhány percre igénybe fogom venni szives türelmüket, de az elhangzott beszédekben nagyon sok olyan tünet mutatkozott, melyeket nem hagyhatok figyelmen kivül.

T. Nemzetgyülés! Alig vagyok pár hete, egy hónapja képviselő és máris két kormánynak a temetésénél voltam jelen. (*Derültség.*) Nagyon szomoru dolog az uraim, ne nevessünk rajta, hogy ilyen nehéz időkben nem találjuk meg azt az igazi kormányt, amely ezt a szerencsétlen Magyarországot már egyszer a rend felé vezesse. Az igen tisztelt pénzügyminiszter ur olyan szomoru adatokat közölt a Nemzetgyüléssel, amelyek igazán megdöbbentők. Nagyon sajnálom, hogy a pénzügyminiszter ur nincs jelen. Ha a pénzügyminiszter ur igazán megnyugtató, igazságos adójavaslatot akar benyujtani, ha igazán meg akarjuk nyugtatni az adózókat és elő akarjuk teremteni azt a rengeteg összeget, amelyre az országnak szüksége van, akkor vissza kell menni 1914. augusztus elsejére és azt a vagyont, amely 1914. augusztus elseje előtt megvolt, el kell választani az 1914 elseje utáni vagyontól. Mert az a vagyon, mely 1914 augusztus elseje után felszaporodott, egészen más elbirálás alá esik, mint az a vagyon, amely 1914 augusztus elseje előtt már megvolt. Ha mi azt a nagy összeget, amelyre az országnak szüksége van, valami módon össze akarjuk gyüjteni, akkor kötelességünk, hogy mindazokat az adózó alanyokat megtaláljuk, amelyek ezt a rengeteg adót be tudják szolgáltatni. Én azt ajánlom, t. Nemzetgyülés, hogy három kategóriába sorozzuk ezeket. Mert aki terméssel foglalkozik, az is gyüjtött össze vagyont, de az még sem esik olyan elbirálás alá, mint az iparos és a kereskedő. A III. osztályba pedig azok tartozzanak, akiknek a háboru előtt semmi vagyonuk nem volt s a háboruból nagy vagyonnal kerültek ki. Én azt ajánlom, hogy ezek vagyonát 80%-ban be kell vonni, mert ezek mégakkor is igen jól járnak, hiszen 20% megmarad számukra, holott a háboru előtt semmijük sem volt, a háboru alatt pedig mindenféle uzsorával és olyan uton-módon szerezték vagyonukat, amelyet kétséget kizárólag meg nem engedhetőnek mondhatunk.

A Nemzetgyülés igen sokat foglalkozik a szociális munkáskérdéssel. Én kisgazda vagyok, 40 év óta husz földön gazdálkodom és 40 év óta állandóan politizálok. Mindig a függetlenségi párt táborában voltam. (*Éljenzés.*) Én 40 év óta ismerem Magyarország politikai multját; benne voltam minden olyan alakulatban, amely politikai mozzanatokban nevezetes volt. En azt látom, hogy az igen tisztelt Nemzetgyülés vagy az igen tisztelt társadalom, amennyire előbb keveset vagy semmit sem foglalkozott a munkáskérdéssel, most annál többet foglalkozik vele. Nincs egyetlenegy szociáldemokrata sem ebben a Házban és még sincs más kérdés a napirenden, mint éppen a szociális kérdés. Állandóan ezt emlegetjük.

Azt mondta Giesswein Sándor t. képviselőtársam, hogy menjük ki, hirdessük ezt a tant és tanitsuk a népet. A mi népünknek már nem kell tanulni a szociálizmust, mert nagyon jól ismeri a mult esztendőben teljesen kitanitották. (*Felkiáltások: Jóllakott vele! Elvontotta a gyomrát!*) Elmondhatom, nincs 25 esztendeje, hogy a szociálizmus Magyarországon kisért. Én emlékszem, hogy amikor a darabont-kormány adott egy rendeletet, hogy a nemzeti jelvényeket nem szabad viselni, akkor mi Nagykanizsán egy nemzetiszinü zászlót vittünk keresztül a városon nagy diadallal. Természetesen a rendőrség el akarta kobozni, de nem tudta. Ekkor a főkapitány azoknak a szociálistáknak a vezetőjével, akik velünk együtt jöttek a nemzetiszinü zászló alatt, összebeszélt és azt mondta neki, hogy nekik semmi közük sincs a nemzetiszinü zászlóhoz. Erre a szociálisták el is huzódtak tőlük. Innen kezdődik a szociálizmus. (*Derültség.*)

Magyarországon tulajdonképen szociálizmus nincs. És ha van is, a szociálizmuson nem lehet ugy segiteni, amint azt az urak vélik. A szociálizmuson csak egy intézménynyei lehet segiteni. Ha mi olyan intézményt létesitünk, amely népjóléti lesz, akkor a szociálizmus erupcióját mindenesetre megelőzhetjük. Mert csak az az ember haragszik a vagyonra, akinek öregségére nincsen miből megélnie és az a gondolat bántja mindig, hogy öregségére mi lesz vele. Ha az állam már a szabadelvű éra alatt is foglalkozott volna kissé a szociális intézményekkel, akkor talán még a kommunizmus sem tört volna ki.

Ha az állam behozna valami általános biztositást, vagy nyugdijfélét ugy, hogy a munkás tudná, hogy akár baleset éri, akár megöregszik, az élete biztos lesz, akkor megszünnék az ellenséges hangulat, ami a munkásság körében uralkodik. De eddig nem történt semmi. Mindig csak beszéltek, de soha megfelelő intézményeket nem létesitettek. Tessék beszélni öregebb munkásokkal, akik tisztességes magyar emberek, akiket ezek a maszlagok nem mérgeztek meg, akik hisznek az Istenben, szeretik a hazájukat. Nem nemzetköziség kell azoknak, hanem attól félnek, hogy mi lesz öregségükre velük és családjukkal. En azt hiszem, hogy a munkás szivesebben adná hetenként az ő filléreit egy ilyen intézménynek, mint a munkassegélyzőnek, vagy a betegsegélyzőnek vagy nem tudom, minő más cimekre, ahol azokat a filléreket nem az ő tulajdonképeni érdekeiknek előmozditására, hanem a munkasvezérek hasznára és a szociális propagandára forditják. A gazdaközönségnek is nagyon jó lenne, ha az általános biztositást hozná be az állam, ha biztositaná az életét és a vagyonát mindenféle kár ellen. Csináljanak állami kényszerbiztositást. Hiszen tudjuk, hogy a biztositó intézetek, milyen óriási nyereséggel dolgoznak. Nem tudná ezt az állam is megcsinálni? Hányszor megesik, hogy egy gazdanak kivesz minden disznaja vagy elhullik minden marhája! A károsult hosszu időre, 10—20 évre lönkre van téve, mert nem tudja veszteségét pótolni.

Ha mi azt akarjuk, hogy igazán több termelés legyen, akkor mezőgazdasági iskolákat kell létesiteni. Nem földmüvesiskolákat, hanem mezőgazdasági iskolákat a kisgazdák számára. A mi vidékünkön, pedig kulturában elég előrehaladott vidék, alig ismerik a műtrágyát, a tulajdonképeni müveleti ekékkel, a paternosterekkel, vetőgépekkel alig tudnak dolgozni. Ha a kisgazdáknak alkalmuk lenne ilyen iskolákban a maguk szemével látni, hogyan kell müvelni a földet, akkor ezvel sokkal többet érünk, el, mint mindenféle elméleti oktatással. Nekem husz hold földem van. Olyan intenziven gazdálkodom, hogy nem ritkaság a szőlőmben a 120 hektoliter bor, és a földemen a 16 métermázsa gabona. Ha én ezt meg tudom csinálni, meg tudná csinálni a szomszédom is. Igen sokszor az én egy hold szőlőmben több van, mint a szomszédom két holdján.

Kuna P. András: Hátha a jég elveri?

Ujváry Géza: Az Isten akarata ellen nem lehet semmit sem csinálni. A fő a munka és a szorgalom. Ha mi ezekben az iskolákban megmutatjuk, hogyan kell gazdálkodni és már az apró gyermeket betanitjuk a gazdálkodásba, akkor azt hiszem el fogjuk érni azt, hogy Magyarország boldog lesz és mindenki jól jár, nemcsak a gazda, hanem a fogyasztó is.

En egy város képviselője vagyok. Csodálkozom, hogy itt a nemzetgyülésen sok városi képviselő ül, mégis a városok szomoru helyzetét még senki fel nem tárta. Az állam annyi terhet hárit a városokra, hogy pótadójuk legnagyobb része az állam által rájuk rótt kötelezettségek teljesitésére szolgál. Arra kérem a kormányt, hogy ne részesitse olyan mostoha sorsban a városokat, mint eddig, mert különben nem tudnek kulturális és anyagi kötelezettségeiknek megfelelni.

Huszár Elemér: Szubvenciókat kapnak!

Ujváry Géza: Igen 30.000 koronát s czért 300.000 korona terhet viselnek.

Áttérek most a tisztviselőkérdésre. Lehetetlennek tartom, hogy a megmaradt 16 vármegye olyan anyagi megélhetést biztositson a tisztviselőknek, mint amilyet azelőtt az egész ország nyujtott. Mióta képviselő vagyok gyakran bejárok a miniszteriumokba és azt látom, hogy ott csak ugy hemzsegnek a hivatalnokok és hivatalnoknők. Ennyi hivatalnokot nem bir el a kis Magyarország. De hiába van sok hivatalnok, akármire van szüksége annak a városnak vagy községnek, mégis évekig tart, amig a miniszteriumban elintézik a dolgát. Arra kérem a miniszterelnök urat, hasson oda, hogy a miniszteriumokban gyorsabban intézzék el az aktákat.

Sok szó esett a szerencsétlen vagonlakókról is. Ezeknek az ügyét nem lehet ugy megoldani, mint ahogy akarják. Ezt csak ugy lehet megoldani, há elsősorban a háziuraknak visszaadják házaikat, másodszor, ha a lakáshivatalt felszámolják, végül harmadszor, ha az épitőipart a kormány elősegiti.

A mai miniszteri rendeletek annyira korlátozzák a házigazdákat, hogy a ház tulajdonképen nem is a házigazdáké, hanem a lakó, a lakást nem a házigazda adja ki, hanem a lakásbizottság. Engedelmet kérek, ily körülmények között senki sem fog lakást épiteni és ha nem fognak lakást épiteni,

akkor nem fog javulni semmikép sem a lakok helyzete. Én sokat foglalkoztam a lakáshiány kérdésével. A lakáshiányt csak ugy lehet megjavitani, ahogy elmondtam.

Bodor György: Ki kell verni a románokat és akkor haza mehetnek!

Ujváry Géza: Most pedig egy másik kérdésre térek át. Nekem volna egy ideám a zsidókérdésben. Nem tudom hogyan fogja fogadni a t nemzetgyülés. (*Halljuk! Halljuk!*) Én 40 esztendő óta figyelemmel kisérem Magyarországon a zsidókérdést. Hogy mi a véleményem erről, azt én nem mondom most el: nem akarom pedig elmondani azért, mert előbb látni akarom, hogy fogadja a zsidóság javaslatomat.

Somogyi István: Nem kell azzal törődni!

Ujváry Géza: De igen, azzal törődni kell, mert ez minden erőszakoskodás nélkül megoldaná azt a nagy kérdést, melyet másképp nem fogunk tudni megoldani. (*Halljuk! Halljuk!*) Huszár volt miniszterelnök urnak igaza van abban, hogy a bikacsökkel nem lehet a zsidókérdést megoldani, sem pedig ugy, mint azt eddig itt, a parlamentben hangoztatták, mert hiszen mindenki mondott valamit, de konkrét dolgot senki sem hozott fel. (*Halljuk! Halljuk!*) Én beolvasztani szeretném a zsidóságot. (*Zaj.*)

Somogyi István: Olvasszd kohóba!

Ujváry Géza: Azt szeretném, ha minden zsidó férfiu keresztény nőt venne feleségül és minden zsidó nő keresztény férfihoz menne. (*Derültség.*) Ez azt eredményezné, hogy Magyarországon nem lenne többé zsidókérdés. *Derültség és zaj.*)

Elnök: Kérem a képviselő urat, maradjunk meg a tárgyalások komolyságánál.

Meskó Zoltán: Ő komolyan mondja!

Ujváry Géza: Egészen komolyan mondom.

Elnök: Ha komolyan is mondja, ez olyan privát dolog, mely minden egyes férfinak és nőnek a dolga. (*Derültség.*)

Ujváry Géza: Kérem . . .

Elnök: Ne méltóztassék ellenkezni, hanem folytatni a beszédét.

Meskó Zoltán: Tanácsokat ad!

Ujváry Géza: Amikor aztán ez megtörténnék, törvényben ki kellene mondani, hogy attól fogva minden Magyarországon születendő gyermek megkeresztelendő és a keresztény vallásban nevelendő. Ha ez megtörténik, akkor megszünik a zsidókérdés Magyarországon mindörökre. (*Derültség.*) Ezt én azért mondom el és azért szeretném megvalósitani, mert nézetem szerint Magyarországnak nagy nemzeti érdeke lenne, ha a zsidókat fel tudnánk magunkba szívni.

Meskó Zoltán: Miért nem kezdte meg?

Ujváry Géza: Köszönöm a nemzetgyülés szives figyelmét, mellyel meghallgatott. (*Helyeslés.*)

Rakovszky elnök odaizent Ujváryhoz, hogy fejezze be a beszédét, mert a miniszterelnök van szólásra feljegyezve s az idő már nagyon előrehaladott, igy beszédét megszakitva fejezte be és a beszédének a hátralevő részét a legközelebbi alkalommal fogja elmondani.

Megszünt a bojkott.

Budapest, augusztus 7. Félhivatalosan jelentik: **Budapest, Bruch, Királyhida és Bécs között a különleges gyorsvonatok hétfőtől, e hó 9-től kezdve ismét forgalomba hozatnak. Ettől a naptól kezdve a személyvonatok, amelyek eddig csak Budapest, Bruck, Királyhida között közlekedtek, folytatják utjukat egészen Bécsig.**

— Az Ébredő Magyarok Egyesülete ma (vasárnap) délután 2 órai kezdettel tartja havi rendes taggyülését a Keresztény Otthonban Egyesületi és közérdekü kérdésekről szóló szabad előadást tart ez alkalommal P. Hédly Jeromos. Minden férfi és női rendes és rendkivüli egyesületi tag szives megjelenését kéri a vezetőség.

Az általános politikai helyzet.

Friedrich István mentelmi ügye. — Konfliktus a határozat megszövegezésénél. — A pénzügyi bizottság tárgyalása. — Adóamnesztia azoknak, akik eltitkolták vagyonukat. — Henz Károly kinevezése közélelmezési miniszterré. — Bleyer Jakabném mond le.

Budapest, augusztus 7. A mentelmi-bizottság *Friedrich* István kiadatása ügyeben meghozott határozata ma nem került a Ház elé. A határozat megszövegezése körül konfliktus támadt *Mikovényi* Jenő bizottsági előadó és *Ereky* Károly elnök között. Mikovényi Jenő ma bemutatta a bizottsági jelentést Ereki Károlynak aláirás végett. Ereki azonban megtagadta az aláirást, mert véleménye szerint a szöveg nem fedi a bizottság állásfoglalását és nem ugy indokolja, mint jogszerüen elő van irva. Az előadó és az elnök között hosszabb tárgyalás indult meg, amelyen időközben maga az igazságügyminiszter is részt vett. Végül abban allapodtak meg, hogy ma délután ujból összeülnek és megpróbálják a jelentést átszövegezni. Ilyenformán a mentelmi-bizottság jelentése csak hétfőn kerül a Ház elé.

A pénzügyi bizottság tegnap letárgyalta az egyenes állami adó felemeléséről szóló novelláris javaslatot. A pénzügyminiszter a tárgyalás folyamán nagyjelentőségű javaslattal állot elő. Adóamnesztiát inditványoz azok számára, akik eddigi vallomásaikban eltitkolták vagyonukat, amennyiben mulasztásukat most jóvá teszik. Ellenkező esetben a vagyondézsmáról szóló törvényjavaslat büntető rendelkezései fognak alkalmazásba vétetni, amelyek igen sulyosak.

Értesülésünk szerint *Henczy* Károly kinevezése élelmezési miniszterré a jövő hét derekára várható.

Hirek kerültek forgalomba *Blejer* Jakab nemzetiségi miniszter lemondásáról ezek a hirek nem felelnek meg a valóságnak.

Budaváry inditványa a zsidókérdésről.

A Ház elfogadta harmadszori olvasásban a kormányzó hatáskörének kibővitéséről szóló javaslatot. — Budaváry inditványa. — A Ház megszavazta az inditvány napirendre tüzését. — Sigrai interpellációja az osztrák delegátusok agitációja ügyében.

Budapest, aug. 7. A nemzetgyülés ma ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Bottlik* István alelnök.

Iklódi Szabó János előadói jelentése után *Milcsevics* János a határozatképesség megállapitását kérte. Minthogy a Ház tagjai nem voltak jelen határozatképes számban, az elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után elfogadták harmadszori olvasásban a kormányzó hatáskörének kibővitésére vonatkozó javaslatot.

Utána *Mahunka* Imre részletesen megokolta a kisipar védelmére vonatkozó inditványát. A teendők megállapitása és előkészitése céljából bizottság kiküldését ajánlotta. A nemzetgyülés az inditvány napirendre tüzését határozta el.

Budaváry László okolta meg ezután a magyarországi zsidóké dés megoldására beterjesztett inditványát, amelyet pontonkint olvas fel. Többek közt inditványában követeli: **Magyarországon zsidó se nem vehet, se nem bérelhet földet. A zsidóknak csak egy házuk lehet. A zsidók letelepedési jogot vagy honosságot nem kaphatnak. Az 1914 óta bevándorolt zsidók kitoloncolandók és vagyonuk megváltás nélkül elkobzandó. Követeli az oktatás terén a numerus clauzust. Szinházak élén zsidók nem állhatnak. Zsidók semmiféle közszállitást nem kaphatnak. Zsidók nem tarthatnak személyes szolgálatra keresztény alkalmazottat. Napilapok vagy folyóiratok főszerkesztői, felelősszerkesztői és főmunkatársai zsidók vagy szabadkőmivesek nem lehetnek: Az ujságirók eskütt tartoznak tenni a magyar alkotmányra és a hazához való hűségre. Az összes állami kedvezményeket és jogositványokat revizió alá kell venni. Zsidók köztisztviselők, katonatisztek nem lehetnek és politikai jogokat nem gyakorolhatnak.**

A nemzet érdekében szükségesnek tartja az inditvány sürgős tárgyalását.

Nagyatádi Szabó István azt javasolja, hogy a nemzetgyülés az inditványt vegye tárgyalás alá és bizza az elnökre, hogy a kormánnyal egyetértően mikor tüzi ki tárgyalásra.

A nemzetgyülés nagy többsége megszavazza az inditvány napirendre tüzését.

Ezután áttérnek *Huszár* Elemér inditványának tárgyalására. Huszár azt javasolja, hogy közélelmezési adót vessenek ki. Csökkentsék a költségeket és biztositsák a gazdák vetőmagszükségletét.

Nagyatádi Szabó István válaszában hangsulyozza, hogy sulyos következményei lehetnek annak, ha a kormányzópárt kebelében ez az akció a gabonaforgalmi rendelet ellen tovább tart. Elfogadja *Pallavicini* inditványát, hogy egy kilenctagu bizottságot küldjenek ki.

Ezután az elnök megállapitja a hétfői ülés napirendjét.

Sréter honvédelmi miniszter válaszol ezután *Gonda* Jeanőnek és *Dániel* Bélának a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ügyében hozzáintézett interpellációjukra. A miniszter megnyugtató kijelentéseket tett.

Csontos Imre 3 interpellációt terjeszt elő.

Sigrai Antal gróf interpellációt terjeszt elő a külügyminiszterhez az iránt, van-e tudomása arról, hogy Sopronban az ottani antantmisszióhoz beosztott osztrák megbizottak agitációt fejtenek ki a célból, hogy a lakosságot az osztrák köztársasághoz való csatlakozás eszméjének megnyerjék. Azzal érvelnek, hogy Ausztria rövidesen Németországhoz fog csatlakozni.

A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy hivatalos tudomása nincs erről, de nem tartja kizártnak, hogy az osztrák delegátusok visszaélnek megbizatásukkal. Mindenesetre vizsgálatot indit ez ügyben.

Sigrai és a Ház tudomásul veszik a választ.

Szőcs Dezső a pápai szövőgyár keresztényszocialista munkásainak ügyében interpellál.

Gressler a tanitók vasuti dijkedvezményéről terjeszt elő interpellációt.

Az ülés délután 3 órakor ért véget.

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, aúg. 7. A Tisza-gyilkosság bünperének mai tárgyalásán a biróság folytatta a tanuk kihallgatását.

Elsőnek *Hazolinszky* Hugó dr. rendőrorvost hallgatták ki, aki mint a rendőri bizottság orvosa vett részt a gyilkosságot követő helyszini szemlén.

A tanu megesketése után *Radvánszky* Béla bárót, Tisza unokaöccsét hallgatták ki. Bennem, amikor a tárgyalás érdekében semmi sem történt, megérlelődött az a hit, hogy Károlyi tudott a gyilkosságról. Mikor a diktatura megbukott, beadvánnyal fordultam az ügyészséghez, amelyben kértem, hogy Károlyi ellen inditsa meg az eljárást bünpártolás cimén. A tanut megeskették.

Ezután következett *Luck* Sándor dr. kihallgatása, akit legelőször hivtak Tisza holttestéhez. A tanut megeskették.

Klein Rezső 18 éves müszerészt hallgatták ki ezután, aki elmondja, hogy a katonákra már nem emlékszik, csak a vezetőjükre, aki egy alacsony termetü, szőke, nyirott bajuszu ember volt.

A tárgyalásvezető arcképeket mutat a tanunak és kérdi, hogy nem hasonlit-e valamelyik hozzá.

A tanu Kéri Pált hasonlónak találja. A biróság a tanu megesketését mellőzte.

Majd *Barta* Anna és *Klein* Józsefnét hallgatják ki.

Ezután *Zilahy* Lajos hirlapiró következett. A gyilkosság estéjén ki akart menni a villába riportot csinálni. Felment a Nemzeti Tanácsba, hogy Magyar Lajos révén kocsit szerezzen. Pogánytól kért kocsit, aki, mikor meghallotta, hogy ki akar menni a Roheim-villába, azt mondta, hagyjon békét, nincs kocsi. A tanut megeskették.

Ezután *Szentkirályi* Béla államrendőrségi főkapitányhelyettes kihallgatása következett. Elmondotta, hogy Tisza holttestét azért nem boncolták fel, mert a család kérte ezt.

Mondada: Mi történt később a nyomozással?

Szentkirályi: A nyomozási iratok egy része az előadónál volt. A fontosabb része nálam. A diktatura első napján megtagadtam a szolgálatot. Az iratok ott maradtak a fiókokba. Április 12-én letartóztattak, akkor hivatali fiókomat feltörték és a Tisza-féle iratokat elvették.

Mondada: A diktatura bukása után kapott-e a rendőrség valami utasitást további nyomozásra?

Szentkirályi: Nem tudom. Én hat honapig szolgáltam, azután felfüggesztettek. Annak idején nem kaptam utasitást senkitől, mert hivatalból üldözendő büncselekmény, erre külön utasitás nem kell.

Mondada: Azt szeretném tudni, szoritották-e a rendőrséget, hogy a tettes után nyomozzon?

Szentkirályi: Senki se szoritotta. A kormány részéről ilyen lépés nem törént. Csak kérdezősködés volt.

Mondada: Mi oka lehetett annak, hogy a rendőrség nem forszirozta tavaly szeptemberben az ügyet?

Szentkirályi: Ugylátszik magasabb személyiségek jártak közbe. Friedrich személyét láttam a háttérben. Elmondja azután Szentkirályi, hogy Károlyival egy beszélgetés folyamán szóba jött a Tisza gyilkosság is. Ő azt mondotta, hogy nem tudunk ebben a dologban előbbre jutni. Károlyi azt felelte, hogy talán jobb is, ilyen nehéz időben ne zavarják a közhangulatot. A tanut megeskették.

HIREK.

— **Változás a kathollkus főgimnázium tanárikarában.** A helybeli kath. városi főgimnázium tanári karában a jövő iskolai évben a következő változások lesznek. Elhelyeztettek: *Hársing* István Sátoraljaujhelyre s *Erdélyi* József Nagykárolyba. Idehelyeztettek: *Rozs* Lajos, *Berlalan* István Vácról, *Surányi* Gyula Lőváról és *Szücs* Imre Budapest. *Madarász* Pált nyugdijba helyezték.

— **Csomagolnak a jugoszlávok.** A megszállott Muraköz, ma még jugoszláv közigazgatási közegei sürgős távirati rendelkezést kaptak, hogy utasitsák a jugoszláv közalkalmazottakat és minden ujonan szervezett jugoszláv intézményt, hogy sürgősen csomagoljanak össze. A rendelet utasitja a pályaudvarokat, hogy két vont állandóan fütve készen álljon. A katonai parancsnokságok minden fontosabb hadifölszerelést, ágyukat, kocsikat, barmokat stb. már elinditottak Jugoszlávia belseje felé. Muraköz fölött gyakoriak az olasz repülők, melyek a muraköziek nyelvén irt röpcédulákat dobnak le. A röpcédulák türelemre buzditják a leigázott muraközieket, hogy csak egy rövid ideig türjék még kitartással a szerbek uralmát, rövid időn belül ugyis visszakerülnek ősi hazájukhoz, Magyarországhoz. A muraköziek 85 százaléka epedve várja az idők változását. Két hete Kotor község két esküttje leutazott Zágrábba a bánhoz, hogy a határátkelést kieszközöljék. Itt megrökönyődve hallják: „Muraköz ügye nem az én hatáskörömbe tartozik, forduljanak Zalavármegye alispánjához.“ Oda hiába fordulunk — mondják — a jugoszlávok nem akceptál, ják ugysem a rendelkezéseit. „Eh, ugysem lesz a mienk sokáig, várjanak pár hétig még“ s ezzel elbocsájtotta a két kottori esküdtet, akik boldogan távoztak. Jugoszláviában el van terjedve a hire, hogy a magyarok f. hó 10-ére bemasiroznak Muraközbe és Pécs s Baranya környékére. A felesleges vérontás, rablás és gyujtogatás elkerülése végett, állitólag az átvétel előtt a kiüritendő területeket olaszok szállják meg. Jugoszláviában félelemmel gondolnak a magyar nemzeti hadseregre, s ezért keresik a barátságot Romániával. Jugoszlávia jól tudja, hogy minden oldalról ellenséggel van körülvéve, akik közül legjobban félnek a magyaroktól és a bolgároktól. A Zalai Közlöny különösen jól értesült forrásból azt az örvendetes hirt közölheti, hogy Muraköz teljes visszacsatolása biztosra vehető. A déli határ a Dráva. Még Légrád visszacsatolását is remélhetjük, melyért most folyik elkeseredett diplomáciai harc.

— **Ne menjen ma látogatóba,** *ne menjen vizitbe, mert ma ismerősével egyedül a nyomdászmulatságon találkozhat. Ott lesz az egész város apraja, nagyja, leánya, fia. A mulatság szenzációs lesz.*

— **Elkészült a végleges földbirtokreform.** *Rubinek* Gyula földmivelésügyi miniszter földbirtokreform javaslatát a kiküldött bizottság letárgyalta és elfogadta. A javaslat már nyomtatás alatt van és a jövő héten a nemzetgyülés elé kerül. Örömmel állapitjuk meg, hogy *Rubinek* miniszter javaslata minden irányban kielégiteni igyekszik a kisgazdák igényeit és *sokkal bőkezübb*, mint Nagyatádi Szabó István szerencsétlen tervezet. A javaslat nem állapit meg feltétlen jogot az igényhez, de megállapitja, hogy kik nem kaphatnak földet és kik részesitendők *előnyben* az igénylés jogosultságát a felállitandó Birtokrendező Biróság állapitsa meg. Legközelebb a javaslatot részletesen ismertetjük.

— **Nyomdászok ünnepélye.** A mai nyomdászünnepély iránt Nagykanizsa társadalmának minden rétegében nagy érdeklődés nyilvánul meg. Derék nyomdászaink már hetek óta azon fáradoznak, hogy a közönségnek minél kellemesebb estélyt szerezzenek. Sikerülni is fog nekik. Ünnepélyük felül fogja mulni az eddig tartott mulatságokat. Legjobb szinészeink és szinésznőink, valamint legtehetségesebb helyi mükedvelőink fognak fellépni. Az ipartestületi dalárda hangversenye lesz az ünnepély legkiemelkedőbb pontja. Tombolatárgyak oly értékesek és oly nagy számban vannak, hogy minden jegy nyerni fogja a jegy árának sokszorosát. A tombola játék még eddig nem tapasztalt kielégitést fog nyujtani a közönségnek. Azonkivül szépségverseny lesz. A legszebb hölgyek remek és értékes tárgyakat nyernek. Müsor után kezdődik a tánc. A zenét Torma Tóni ujonan szervezett zenekara szolgáltatja. A rendezőség ezuton hozza tudomására város közönségének, hogy meghivót nem bocsátott ki s tekintettel a jótékony célra, ezuton fejezi ki óhaját, hogy ünnepélyét minél számosabban látogassák.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesületének** tagjai igazolványaikat átvehetik a Ker. Otthonban. Ugyanott egyesületi jelvény kapható a délutáni órákban. Hivatalos órák naponkint d. u. 5—7-ig. Rendes tagsági dij havi 2 K, rendkivüli tagdij évi 6 K. Tagsági előjegyzések a hivatalos órák alatt történnek. Tagdij befizetések helybeliek részére szombaton délután 4—6-ig, vidékieknek mindennap a hivatalos órák alatt.

— **Közellátási közlemények** A m. kir. miniszterium 4787/1920. M. E. sz. rendelet 16. §-a alapján felhivjuk a város ellátatlan lakosságát, kik a multban is pótjegyekkel el voltak látva, hogy folyó hó 9-étől 11-ig bezárólag hatósági élelmezési könyvecskéikkel és a munkaadójuk által kiállitott igazolványaikkal (mellyel igazolják, hogy tényleg nehéz munkával foglalkoznak) a városi élelmezési hivatalban jelenjenek meg.

— **Jótékonycélu képkiállitás.** E hó 10-én nyilik meg a *Polgári Egylet* nagytermében a Magyar Festőművészek jótékonycélu képkiállitása, melynek tiszta jövődelme egyrészt a szibériai hadifoglyok, másrészt a Move helybeli főosztály javára szolgál. A kiállitáson kiváló művészeknek nagyértékü festményei lesznek láthatók. A kiállitást dominálja báró *Szvetenay* György, ki egy egész nagy kollekcióval vesz részt, láthatók lesznek azonkivül *Dayka* Antal, *Burghardt* Bélaváry, *Bernáki* Sándor stb. alkotásai. E képek mind eladásra kerülnek, még pedig — miután minden közvetités elkerültetik az eladásnál — egész jutányos áron. Tekintettel a kiállitás nemes céljaira, bizonyosak vagyunk benne, hogy azt közönségünk a leghathatósabb pártfogásban részesiti. A kiállitás megtekinthető: naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 3—7 óráig.

— **„Hazánk“** cimü fővárosi keresztény heti lap 4-ik száma rendkivül érdekes tartalommal megjelent. A 16 oldalas lap tömve van legelsőrendü irók cikkeivel és költeményeivel. Kapható a Move bódéjában 4 K-ért.

— **Birák és ügyészek fizetésének rendezése.** Amint értesülünk, a képviselőház igazságügyi bizottsága lényeges módositásokat eszközölt az eredeti javaslaton és pedig meghagyta az 1800 K fizetés természetével biró külön képező pótlékot, ezenfelül az elsőfolyamodásu, kir. ügyészségeknél ténylegesen müködő ügyészek és főügyészhelyettesi cimmel és jelleggel felruházott ügyészek, valamint a vizsgálóbirák részére évi 2000 K müködési pótlékot rendszeresitett. A javaslatot a nemzetgyülés hétfőn tárgyalja.

ÉRTESITÉS! A **„Dunántuli Ruhaáruház“** uridivatosztálya **gráczi** és **zsolnai gyapjuszövetből** keszit a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K.-ig

Külön vegytisztitó és javitóüzem. **Gyorsvasalást egy óra alatt eszkozlünk.** **Szabott árak! Pontos kiszolgálás!** **Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz.**

Teljes tisztelettel
„Dunántuli Ruhaáruház“

(x) **Fajgalambok**; óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. Szabó Antal csemegekereskedőnél.

— **P. Zadravetz István** tábori püspök a „Forradalmi évben" és a „Liturgiai konferenciák az Oltáregyesülethez" cimü könyvei darabonként 25 K árban a Keresztény Otthonban kaphatók.

Legujabb.

Dr. Strausz Istvánt felmentették.

Budapest, aug. 7. **A budapesti büntetőtörvényszéken ma hirdették ki dr. Strausz István bünügyében az itéletet. A biróság dr. Strausz Istvánt az ellene izgatás büntette miatt emelt vád alól felmentette. A felmentő itélet folytán dr. Strausz Istvánt nyomban szabadlábra helyezték.**

A szociáldemokraták küldöttsége a miniszterelnöknél.

Budapest, augusztus 7. Félhivatalosan jelentik: Milcsevics János nemzetgyülési képviselő vezetésével a magyarországi szociáldemokratapárt háromtagu küldöttsége Miakits Ferenc, Farkas István és Malasics Géza felkereste Teleki Pál gróf miniszterelnököt. A szociáldemokratapárt megbizottai előadták a párt legfőbb kivánságait és ezek során beható eszmecserét folytatott a kiküldöttekkel, mindazokra a kérdésekre vonatkozóan, amelyek a szociáldemokratapárt követelései sorában helyet foglalnak. Különösen beható megvitatás tárgya volt az internálási rendelet és általában az internálási kérdés, amelyre Teleki miniszterelnök kijelentette, hogy igyekezni fog ezt a kérdést minél előbb közmegelégedésre megoldáshoz juttatni. Egyébként a szociáldemokratapárt követeléseinek egész komplexumát olyan sürgős kérdésnek tekinti a miniszterelnök, amely lehetőleg minél előbb kell, hogy lekerüljön a közvélemény napirendjéről, mint olyan probléma, amely utjába állhat a nemzet további konszolidációjának.

Biciklizni tudó fiatalember

irodaszolgának,

küldöncnek azonnal felvétetik. **Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi Nagykanizsa, Főut 8. Bazár-épület.**

Elsőrendü birkahus naponta kapható **Fuics József** hentes és mészárosnál, Kiskanizsa, Szepetneki-u. 4. sz. 1277

Eladó ház. A városnak egy csendes utcájában van egy háromszobából álló modern — uj, még adómentes — ház eladó. Bővebbet **Rakos Györgynél**, Magyar-utca 40. szám. 1285

Megvételre keresek egy jókarban levő 20—25 akós szűrcteló kádat. Ifj. Simon István, Kiskanizsa, Varasd-utca 30. sz. 1281

Ház azonnal beköltözhető, **eladó.** Bővebbet Kossuth-tér 3 szám.

1046/1920.

Hirdetmény.

Sormás község urbéres birtokosságának tulajdonát képező

sormási nagykorcsma

a hozzá való melléképületekkel, kert, telek és két hold szántófölddel együtt 1920. évi augusztus hó 16-án délután 2 órakor Sormáson a körjegyzői irodában nyilvános árverésen **három évre** bérbe adatik. Feltételek a körjegyzői irodában megtudhatók.

Sormás, 1920. julius 31-én.

A birtokosság.

A Nagykanizsai Kaszinó vendéglői és kávéházi üzemének vezetésére

bérlőt keres.

A bérleti idő kezdete **f. évi szeptember hó 15-ike.** A feltételek irodámban közöltetnek és az irásbeli ajánlatok f. hó 20-ig hozzám adandók be. 1287—3

Dr. Rapoch Aladár ügyvéd,
Nagykanizsa, Csengery-utca 7.

ÉRTESITÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Magyar-utca 28. sz. alatti „Turulhos" cimet vendéglőben f. hó 8-án, vasárnap d. u. ujonan épitett földalatti téli, nyári

tekepálya megnyitás lesz

Kijátszva lesz egy arany óralánc tula ezüst órával és egy konyhaszekrény.

Szives megjelenést kér **Kéri József** vendéglős

Értesités!

Néhai férjem **Bernhard József szabóüzletét** özvegyi jogon tovább folytatom.

Kérem a nagyközönség szives támogatását.

Özv. Bernhard Józsefné
Király-utca 18. szám.

Legjobb minőségű legvastagabb tölgyfából készült uj és használt

Boroshordók
(Ászokhordók is)

minden nagyságban és mennyiségben legolcsóbb napi áron kaphatók.

Grünwald Ernő, Budapest
VI., Bokréta-utca 13. (Lehel-utcánál)

Üzletnyitás!

Van szerencsém tisztelettel értesiteni a n. é. közönséget, hogy Eötvös-tér 22. szám alatti, Teleky-u sarkon az udvarban

lóvasaló- és kocsijavitó-

műhelyt rendeztem be, hol szakszerű munkámmal, gyors és pontos kiszolgálással kivánom a n. é. közönség bizalmát elnyerni.

Teljes tisztelettel

BAZSÓ SÁNDOR, okl. lóvasaló és kocsikovács.

1286—1

VISZKETEG

rüh, sömör gyógykezelésére jó hatásu szer a szagtalan és kellemes illatu **Gerő-féle**

BORÓKAKENÖCS

Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló **Borókaszappan** 22 korona. — Kapható minden gyógyszertárban. — Készitő: **Hunnia gyógyszerészi laboratórium**, Budapest, IX. Ráday-u. 12. 560—12

Szarvas-szálloda VILÁG Nagymozgószinház

Szombaton és vasárnap, aug. 7. és 8.

Dusztin Farnum felléptével.

Nyugat csillaga

(A Cow-boyok királya) Amerikai dráma 6 felv.

Hétfő és kedden

A sors gyermeke és Columbus Kristóf II. része

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak, Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Szigriszt László

Ingatlanforgalmi irodája, Zrinyi-u. 33.

!! Sok ház kerül eladásra !!

Kisebb házak 90,000 koronától, magányos házak kerttel és anélkül, üzlethász, nagy telkü emeletes házak, modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas somogyi birtok, 24 holdas révfülöpi szőlőbirtok, Kiskanizsán több ház lutányosan eladók. — Üzlet, hentesüzlet, vendéglő bérlete eladó.

Kis házakra jó vevőim vannak!

Megnyilt

az Erzsébet-téren lévő

Rákóczi vendéglő

Elsőrendü kiszolgálás. Kitünő balatonmelléki borok. Minden időben hideg és meleg ételek.

Olcsó árak! Olcsó árak!

Szives támogatást kér

WEISZ ARNOLD, vendéglős.

Lóher, lucerna és édes szarvasmarha

szénát

waggonba rakva nagy mennyiségben megvételre keresek (Gyönökök díjazva) 1230

POLLÁK M. EMIL
tatarmisnyanagykereskedő, Nagykanizsa

Telefon: 195. Távirati cim: „Termény"

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségű
Miniszterpapir
Fehér finom irodai papir
Pogalmi szürkés papir
Levélpapirok
Irógéppapir
Szén (carbon) papir
Itatópapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irólajzatok, borítékpapirok
Irodai olló, pénzkosarak
Asztali előjegyzőtömbök
stb. irodai szorok nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 10. Kedd 180. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 188. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Nemzetgyülés.

Budapest, aug. 9. A nemzetgyülés mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök.

Frühwirt Mátyás megindokolta inditványát a magántisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és iparosok nyugdijának biztositását illetőleg. Az inditvány tárgyalását napirendre tüzték ki.

Ezután folytatták *Huszár* Elemérnek a természendelet megváltoztatására vonatkozó inditványát.

Ezután *Mikovényi* Jenő beterjesztette a mentelmi bizottság jelentését *Friedrich* István ügyében, *Somogyi* István kisebbségi véleményével együtt. A Ház kimondotta a sürgősséget és azt a holnapi ülés napirendjére tüzték ki.

Majd *nagyatádi Szabó* István befejezte nagyobb beszéd kiséretében a termésrendelat megváltoztatásáról benyujtott inditvány vitáját. Javasolja, hogy a Ház fogadja el *Pallavicini* és *Huszár* első inditványát, a többit pedig vessék el.

A Ház úgy határozott és elfogadták a 9 tagu parlamenti bizottság kiküldésére vonatkozó Pallavicini féle inditványt.

Ezután *Wágner* Károly előadó ismertette az itélőbirák és ügyészek fizetésrendezéséről szóló javaslatot.

A holnapi ülés napirendjének megállapitása után az ülés délután fél 3 órakor ért véget.

A lengyel—orosz helyzet.

Páris, augusztus 9. Az itteni lapok londoni levelezői a Reuter-ügynökség táviratai vel egybehangzóan kiemelik az angol hivatalos körök optimizmusát, amellyel az Oroszországgal való tárgyalások kimenetele elé néznek. A lapok mindazonáltal fejtegetéseikben tartózkodóak, mert azt vélik, hogy meg kell előbb várni a hythei konferencia eredményeit. A Journal szerint Lloyd George és Kamenev a tegnapelőtti összejövetel alkalmával megegyezésre jutott. A fentebb emlitett megegyezés alapján a vörös csapatok azonnal megszüntetik előnyomulásukat és defenzivában maradnának. A lengyel parlamentairokat teljhatalommal látnák el, hogy a békéről tárgyaljanak és a bolseviki kormánynak biztositékokat nyujtsanak, hogy Lengyelország később nem fog offenzivába menni.

Varsó, augusztus 9. A lengyel vezérkajelenti: Tarnopoltól délre az ellenség támadásba ment át és a harc a Szereth folyóért folyik. Osztrolenkát is makacsul támadják.

Berlin, aug. 9. Lengyel forrásból közlik, hogy Bródinál a lengyelekre nézve kedvezően folynak a harcok. A Bug mentén is eredményesen harcolnak a lengyelek. Mikolinál felmorzsoltak egy bolseviki gyalogezredet.

London, aug. 9. *Lloyd-George* kijelentette, hogy a szövetségesek minden eszközzel rá akarják bírni Csehországot, hogy támadja meg Szovjetoroszországot.

Rövid táviratok.

Budapest, aug. 9. A kormány hir szerint *Milosevics* János képviselőt fogja a népjóléti miniszterium államtitkárává kinevezni.

Budapest, aug. 9. A büntetőtörvényszék elrendelte *Jellinek* Morton országos körözését.

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, augusztus 9. A Tisza-gyilkosság bünperében vasárnap azokat a csendőröket hallgatták ki, akik a Rohein villát őrizték. A vallomásokból kitűnt, hogy a csendőrök pipáztak, szórakoztak és kártyáztak akkor, amikor a Tisza elleni merénylet végrehajtása már biztositva látszott.

A mai nap folyamán szintén több tanut hallgattak ki, köztük *Koronicsai* Margit telefonkezelőnőt, aki elmondja a telefonközpont lefoglalásának történetét és azt, hogy a lefoglalás után a telefonközpontot kikapcsolták.

Ezután kihallgatták *Macsánszky* Kálmán tisztviselőt, *Szendrei* Imre volt főhadnagyot, *Bleyer* Ede artistát, aki azt állitja, hogy *Friedrich* Istvánt a forradalom éjszakáján az Astoriában látta.

Kihallgatták ezután *Libits* Adolfot, József főherceg jószágkormányzóját, aki elmondja, hogy a Károlyi kormány épen akkor volt esküttelen a főhercegnél, amikor meghozták Tisza meggyilkolásának a hirét, amit Károlyi egykedvüen fogadott. Tehát nyilvánvalóan előre tudott a dologról.

A biróság felolvassa azután *Gisse* százados levelét, amelyből kitűnik, hogy Károlyi Mihály egy alkalommal többek előtt a következő kijelentést tette: Ha az ördöggel kell is szövetkeznem, ezt az embert el fogom puszitani.

A tárgyalást holnap folytatják.

Megrablóink jegyzéke.

Nagyszeben, augusztus 9. *A Damián távirati ügynökség jelenti: Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia képviselői jegyzéket intéztek a magyar kormányhoz, amelyben tudatják, hogyha a magyar kormány nem gondoskodik a békeszerződés pontos betartásáról, vagy ha azt a magyar parlament nem ratifikálná, kénytelenek lesznek közös katonai rendszabályokat alkalmazni Magyarországgal szemben.*

Friedrich mentelmi jogát csak részben függesztették fel.

Budapest, aug. 9. A nemzetgyülés mentelmi bizottsága ma délben tartott ülésén *Friedrich* István mentelmi jogának kérdésével ujból foglalkozva elhatározta, hogy Friedrich István mentelmi jogának sürgős felfüggesztését javasolja azzal a megszoritással, hogy *a mentelmi jog felfüggesztése csak az eljárás meginditására terjedjen ki és amennyiben az eljárás folyamán Friedrich személyes szabadságának korlátozására irányuló intézkedések válnának szükségessé, az eljáró biróság ebben az esetben az összes iratok csatolása mellett ujból forduljon a nemzetgyüléshez a mentelmi jog felfüggesztésével.*

Tőzsde.

Budapest, aug. 9. A tőzsdén ma kedvetlen hangulat mellett elgyengült az irányzat.

Valuta: Napoleon 690, Font 710, Dollár 182, Frank 1350, Márka 430, Lira 980, Rubel 300, Lei 425, Szokol 340, Svájci Frank 3025, Dinár 385, Jugoszláv —, Bécsi 89.

HIREK.

Gondoljunk a Murán tulra.

— **Személyi hir.** *Pauler* Ákos, a magyar tudomány-egyetem rendes tanára huzamosabb időre városunkban fog tartózkodni. A kiváló tudós *Bogyay* huszárőrnagy és családjának vendége.

— **A nyomdászmulatság.** Ahogy mindenki várta is, nyomdászmulatság siker tekintetében példásan sikerült. Nem hiába készült hetek óta oly nagy buzgalommal az a kisded nyomdászgárda a mulatság érdekében, mert fáradságukat teljes siker koronázta. Ha valaki ismeri a *nyomdászlelket*, annak aprólékos pedantériáját, az tudja, hogy amibe belekapnak, azt alaposan meg is valósitják. Ebből magyarázzuk, hogy bár alig vannak 30—40-en Nagykanizsán, mégis maguk köré tudták gyüjteni vasárnap az egész várost. Már a kora délutáni órákban nagyon szükmek bizonyult a Polgári Egylet kerthelyisége. A pénztárak nem tudták elég serényen elraktarozni a belépődijakat. Pedig a nyomdászokat nem vezette a kapzsiság. (Egy jegy ára 10 K volt.) Igy is 15000 koronára tehető az összbevétel. Sajnos az összegből sok felmegy a váratlan kiadásokra. Erkölcsileg is minden dicséretet megérdemel a mulatság, bár a rendezőséget kissé mintha meglepte volna a várakozáson felüli nagy tömeg, mégis minden jelenlevőnek sikerült kivánságát kielégiteni. Dicséret illeti a Polgári Egylet uj bérlőjét, *Takács* vendéglőst. Reméljük, hogy benne végre agilis és minden tekintetben a nagyközönség érdekeit szolgáló bérlőt kapott a már régi idők óta pusztulásra s kihalásra itélt Polgári Egylet. Fél hét felé megkezdődött a szabadban felállitott dobogón a kabaré. A programm a legbájosabb számmal, *Offenbeck* Teruska szavalatával kezdődött. *Zalai* Károly prológját adta elő hihetetlen átérzéssel. Az a nagy taps, amit kapott, szólt a szerzőnek is, aki a nyomdászsorsot megrázó szinezettel öntötte strófákba. Sok tapsot kaptak *Gultág* Sári és *Krause* Annus. Az ipartestület fegyelmezett s jóhangu dalárdája *Büchler* kezében ismét hatalmasat produkált. A szabadban messze tul harsogtak a dalárda crescendói s a publikumban fülről-fülre jártak a leheletszerü piano részletek. Felséges élvezetet nyujtottak. Kabaré után megkezdődött az elkeseredett verseny a szépségért. Első lett *Horváth* Mariska, második *Véghelyi* Iza, a harmadik *Kovács* Jolán. Ez azonban nem jelentette azt, hogy minden hölgy, aki jelen volt, nem lehetett volna az első. A leányok asszonyok, mind jókedvűek, üdék és bájosak voltak. Közben *Torma* Tóni rázenditett a talpalávalóra s ropták a ropogós, majd lejtették a bosztonokat, tipegtek a vansztepperket egész a késő éjszakáig. A mulatság célja az volt, hogy az elaggott nyomdászok menháza s a hadifoglyok javára a nyomdászok is juttasanak némi összeget. Azt hiszszük tekintélyes összeg fogja a humanus célokat szolgálni.

— **Országos vásár** A tegnapi országos vásárra feltünő módon nagy marha- és lófelhajtás volt. A nagy kinálat mellett is, a marhaárak szilárdan magasak voltak.

— A keresztényszocialisták a vagyondézsma érdekében. A nagykanizsai keresztényszociálisták gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy felirnak a nemzetgyűléshez és kérik az ország pénzügyi viszonyainak rendbehozása céljából a vagyondézsma behozatalával a háboruban szerzett vagyonnak 90 százalékig való leadását és a progressziv adó behozatalát. Az állami munkálatok megkezdésével egyidejűleg a drágaság letörésére irányuló törvények megszerkesztését, a vagonlakók nyomorának és a nyomasztó lakásviszonyok enyhítésére szükséges lakások felállítását, e célra a kaszárnyákban lévő üres helyiségek és barakok igénybevételét és a háboru alatt ide tolakodott és produktiv munkát nem végző egyéneknek fellebbezésre való tekintet nélküli kitiltását. Az iparengedelmek revíziójával kapcsolatban a közre káros foglalkozásuakénak és a feleslegesekének a bevonását. A liszteltlántlanok fejadagjának 12 kilogrammra való felemelését, továbbá a földreformtörvény alapján lehetővé tenni azt, hogy a munkások örök tulajdonául hosszu lejáratu fizetéssel földhöz juthassanak, munkásházak és telepek létesülhessenek. A zsidókérdés radikális megoldását kérik. Az italmérési és dohánytőzsdei jogoknak a zsidóktól való elvonását kivül a husiparban a numerus clausus behozatalát, a pénzhamisítók vagyonának elkobzását, internálását, a büntetőtörvénynek és novellának különösen a nyereségvágyból elkövetett bűncselekményekre való megszigorítását és a destruktiv sajtó betiltását. A kormányhoz intézett feliratban kérik még a közép- és felsőiskolákban a numerus clausus behozatalán kivül a zsidóknak minden állami és hadseregszállításhoi és uradalmi bérletekből való kizarását, a mozgószinházak városi vagy állami kezelésbe való vételét, a szabadkőmüves zsidók tulajdonát képező gyárak és vállalatok államosítását, mert az ott istápolt szellem a legveszedelmesebb az országra. A munkaskérdéssel kapcsolatosan a munkások kötelező állami élet- és rokkantsági biztosítását, a nyereségosztalék-rendszer bevezetését a nem állami üzemekben is. A munkaényszer behozatalát és a nemzetközi antikeresztény irányu tömörülések felosztalását követelte meg a gyűlés.

— Öreg ember nem vén ember. Szombaton este lesz a bemutatója *Lieb* Oszkár egy felvonásos vigjátékának, az *„Öreg ember nem vén ember"-nek.* A fiatal szerző, akinek a nagykanizsai Irodalmi Kör csak nem régiben mutatta be egyik sikerült elbeszélését, ez alkalommal a vigjáték terén tett kísérletet s minden jel arra mutat, hogy ezen a téren is a legszebb reményekre jogosit fel bennünket. A vigjáték főszemélye Steinach professzor, akinek találmányahoz fűződik a darab meséje, mely mindvégig leköti és jóizu kacagásra készteti a közönséget.

— A „Move" ujságáruda kéri mindazokat, kik a helybeli, vagy fővárosi lapokat házhoz kivánják kézbesittetni, ebbeli szándékukat jelenisék be a „Move"-pavilon Erzsébet-téri kezelőségénél.

— A „Move" felkéri tagjait, hogyha a hatósági lisztellátáson felül szabadforgalmu uton lisztet akarnak vásárolni, jelentkezzenek a „Move" irodában.

— A menekült egyetemek elhelyezése. A jelenleg Budapesten működő pozsonyi és kolozsvári egyetemek ügyében a kultuszminiszter a két egyetem tanárainak meghallgatása után ugy döntött, hogy a szóbanforgó két egyetem 1921/22. tanévben még Budapesten marad és együtt működik. Már e tanév alatt is azonban minden intézkedésnek meg kell történni arra nézve, hogy az 1921—22. tanév kezdetétől mindegyik egyetem abban a városban kezdje meg működését, amelyben mindaddig marad, amig tulajdonképpeni székhelyére vissza nem térhet. A kolozsvári egyetem Szegedre megy, a pozsonyi pedig Pécsre, esetleg a kolozsvárival együtt megy Szegedre.

— Feldulták Zadravecz püspök szüleinek lakását. Tudvalevő, hogy lángszavu tábori püspökünk egy szülei Csáktornyán élnek. Apja Festetich uradalmában volt alkalmazva évtizedek óta. Nemrég teljesen alaptalan feljelentést tettek ellenük, hogy Magyarországon levő püspök fiukkal összeköttetésben állanak s lakásukon Jugoszláviából kitiltott ujságokat, könyveket s iratokat rejtegetnek. A feljelentésre kimondhatatlan brutális házkutatást rendeztek. Az egy házban nem maradt egy butordarab sértetlen. Még a padozatot is felfeszegették s a szekrényekből, ládákból a legapróbbkosabban mindent kidobáltak. Szerencse, hogy a felbőszült vandálok tettleg nem bántalmazták az öregeket. A kutatás persze eredménytelen volt. Távozáskor megfenyegették őket, hogy visszajönnek még s ha valamit találnak, kutyakorbácsal fogják börtönről-börtönre kiséri őket. Az eredménytelen házkutatás mellett is, a jövő hó elsejétől felmondtak nekik s igy valószinűleg el kell hagyniok azt a házat, ahol becsületben megöregedtek. Reméljük nem sokára.

— Mennyi gabonánk lesz. A földmivelésügyi miniszterium kiadott vetésjelentése szerint a termésátlás a buzában némi csökkenést mutat, a rozs, árpa és zabtermés kilátás csak egészen lényegtelen mennyiségben változott. A zabnak legkevesebb áriott az időjárás. A buza aratását csaknem mindenütt befejezték. A csépiest helyenkint megkezdték. A gabononemüekkel szemben a kapásnövények, különösen a tengeri igen jó kilátást nyujt, a burgonya és árpa erőteljes fejlődésnek indult. A földmivelésügyi miniszterium számszerű becslése a legutóbbival szemben a következő: A buza átlagos termése 5·8 mázsa katasztere holdankint, a várható termés 9,068.438 mázsa, a rozs átlagos termése 5 mázsa, a várható termés 4,558.584 mázsa, árpa átlagos termése 5·38, várható termés 4,696.247 métermázsa, a zab átlagos termése 5·09, varható termés 3,540.108 méternázsa.

Sándor regény lakása és a poszt. Egy Belgrádból jott fiatalember meséli, hogy *Sándor* trónörökös egy közönséges, fehérre meszelt négyablakos földszintes házban lakik. A ház előtt lugymatagon összetolt egy baka, akinek magaviseletéből semmiféle sem látszik, hogy Jugoszlávia urának testőrtestére s legnagyobb dicsősége áll ott. Pongyolán vállára van dobva a puskája a ha éppen ugy tetszik, hát nyugodtan leül, vagy elmacsosul a járókelőkkel, esetleg cigarettára, vagy gyomötesre alkuszik. Nincs parádé vezénylések, fejlődések és ilyenféle a magas residencia előtt s ez már annyira természetes ott, mint nálunk a katonák vezetés tisztelgése, vagy „vigyázz" állása.

(x) A Világ-mozgó *Columbus* II. részét mutatja be kedden *Leontine Massart* k. a. a párisi Theatre Antoine tagja felléptével. A film egyik spanyol gyár kiváló terméke, s átütőerős mesére épült. Ugyanakkor meg egy másik remek Pathé-siláger is, a „Sors gyermeke" cimü filmregény is kerül bemutatóra a francia szinnyőszkor szine-java közreműködésével.

— „A Centrál" kávéház renoválás miatt f. hó 10-től kezdve 14 napig zárva lesz. A sotterrain helyiség azonban állandóan a közönség rendelkezésére áll.

(x) Fajgalambok: ortás, továbbá angol polyvás, fehér, ezüst, kék, vörös ortás 30 pár eladó. *Szabó Antal* csemegekereskedőnél.

Üvegezési munkálatokat es gittelést elvállal VOJNOVITS JENŐ, Magyar-utca 24. szám.

Családi házat 2, 3 szobásat keresek bérbe, istállóval, pajtával Kiskanizsán, esetleg helyben. Cím a kiadóban.

Jóforgalmu kisebb **falusi vendéglő** azonnal eladó **Szigriszt** ingatlanforgalmi iroda Zrinyi Miklós-utca 33. I. em.

Ház azonnal beköltözhető, **eladó.** Bővebbet Kossuth-tér 3 szám.

Elsőrendű birkahus naponta kapható **Fales József** hentes és mészárosnál, Kiskanizsa, Szepetneki-u 42 sz 1277

Szigriszt László
ingatlanforgalmi irodája, Zrinyi-u. 33.
!! Sok ház kerül eladásra !!
Kisebb házak 90,000 koronától, magányos házak kerttel és anélkül, üzlethász, nagy lelkü emeletes házak, modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas somogyi birtok, 24 holdas révfülöpi szőlőbirtok, Kiskanizsán több ház irányosan eladók. — Ügylet, bentesüzlet, vendéglő bérlete átadó. — Balatonkereszturi behutozott szép villa szőlővel elcserélhető nagykanizsai házzal, esetleg a villa eladó.
Kis házakra jó vevőim vannak!

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Főüzlet: Hunyadi-utca 19. ◆ Gyűjtőtelep: Kaszinczy-utca 8.
Hófehérre mos, tükörfényesra vasal, fényez és vegyileg tisztít.
Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Szarvas-szálloda **VILÁG** Nagymozgó-szinház
Kedden augusztus hó 10-en
Columbus II. része
Történelmi dráma 4. felv. — Ezenkivül még:
A sors gyermeke
Film regény 4. felv. A francia Pathé-gyár remeke.
Szerdán, csütörtökön és pénteken
A titokzatos autó cirkusz attrakció
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor

A Nagykanizsai Kaszinó vendéglői és kávéházi üzemének vezetésére
bérlőt keres.
A bérleti idő kezdete **f. évi szeptember hó 15-ike.** A feltételek irodámban közöltetnek és az ajánlatok f. hó 20-ig hozzám adandók be. 1287—3
Dr. Rapoch Aladár ügyvéd, Nagykanizsa, Csengery-utca 7.

Ertesités!
A Dunántuli Ruhaáruház
uridivatosztálya
gácsi és zsolnai gyapjuszövetből
készült elegáns
uri öltönyöket 3000—4800 K ig
Külön vegytisztító és javító üzem!
Gyors vasalást egy óra alatt eszközöltünk
Szabott árak! Pontos kiszolgálás!
Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.
Teljes tisztelettel
Dunántuli Ruhaáruház

Lóher, lucerna és édes szarvasmarha
szénát
waggonba rakva nagy mennyiségben megvételre keresek (Ügynökök díjazva) 1230
POLLÁK M. EMIL
takarmánynagykereskedő, Budapest
Telefon: 195. Távirati cím: „Termény"

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 11. Szerda 181. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-telefon 183. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Vigyorog a vörös ember.

Uraim, a vörös ember felénk vigyorog a külföldről, mondotta Sréter tábornok, honvédelmi miniszter. Mi ismerjük a vörös embert. Nem is az ember, hanem vérszopó állatot. Mi láttuk a vörös hiénát, láttuk röhögni s hallottuk Istent káromló, hazát pusztító szavát, s véltük hallani halálhördülését abban a piszokban, amelyet összehordtak. S ma, vésztjósló hang jön a honvédelmi miniszter torkából: vigyorog a vörös ember.

Lengyelország, a mi magyar sorsunk iker testvére, ma mérhetetlen pusztulás előtt áll. A térképdaraboló antant meghökkenve tekint keletre, mert a keleti szél, uraim, borzalmas vörösre festi az ég alját. S ez a pusztító vörös tüz ellátszik Párisig s a vérsugarak elcsapnak Londonig. Az antant pallosa alatt még ott fetreng a német hétfejű sárkány, de él s hogy mennyire él, bizonyítja az, hogy az orosz bolseviki hadsereg nyomul előre.

Uraim, rettenetes rágondolni, de mába, nyomul és pusztít, jön a vörös veszedelem s az irányt a hétfejű sárkány mutatja. Németország mérhetetlen megaláztatásában képes szövetkezni az iszonyattal, szolgálatába állítja a poklok minden ördögét, hogy habzó germán szájjal ő diktáljon végeredményben. Németország a kulisszák mögött eszeveszetten keveri a kártyát, a vörös ember ezalatt átvigyorog Európára, de nem gondolják meg, hogy végeredményben az nevet, aki utoljára nevet. Az utolsó nevető Németország akar lenni, de nem akatja látni, hogy ez az ut a Girkum dederumhoz viszi a mindig rettegett, hatalmas Deutschlandot. S a „Deutschland über alles"-t át játsza a vörös embernek s a nagy német energiát, azt a kemény germán akaratot destrukcióvá vizenyósíti a zsidó ruszki koponyák agyvaládékával, a bolsevizmussal.

Mi magyarok különösen átérezzük testvérünk, Lengyelország helyzetét. Kelet kapuja ma Lengyelország s ugyancsak nekiveselkedett a vörös ember. Ha összeroppan, a Kárpátok gerince lesz a legszilárdabb kapufélfa. Innen azonban kikergették az ősi birtokosokat s felvörös ajtonállókat, zöldfrakkos lakájokat állítottak posztnak. Mi nem bizunk ezekben a gyáva rabló muzsikusokban. A cseheket ismerjük a Doberdóról, ismerjük Galiciából. Bukovinából, ismerjük Rarance mellől s tudjuk, hogy a kardot azonnal leoldják oldalukról, ha megdördülnek az ágyuk. A Kárpátok őrei mi magyarok vagyunk s uraim higyjék el, nem kérdezzük senkitől, szabad-e a Kárpátokban ismét kupán csapni nekünk ugyanazt az ellenséget, ha vörösre van festve s vérrel va átitatva. — *gk* —

A cseh mozgósitás.

A csapatok összevonása a demarkációs vonalon történik. — A mozgósitás Magyarország ellen irányul. — A cseh sajtóiroda cáfolja a hirt.

— A Nemzeti Sajtó Iroda jelenti. —

Sátoraljaujhely, augusztus 10. A demarkációs vonalról érkezett hirek szerint a cseh mozgósitás nagy hivatalos aparátussal folyik. A Kassa—rozsnyói vonalon naponkint ujabb csapatszállitmányok érkeznek főleg Csehországból. Legfeltünőbb a csapatok összevonása a magyar demarkációs vonal mellett. Ezek a csapatmozdulatok nem is annyira az oroszok, mint inkább a magyarok ellen irányulnak.

Varsó, augusztus 10. Lengyel politikai körökben az a fölfogás, hogy a cseh mozgósitás nemcsak Oroszország, hanem Magyarország ellen is irányul.

Hága, augusztus 10. A cseh sajtóiroda jelenti: A csen köztársaságban senki sem tud semmiféle mozgósitásról. A cseh sajtóirodát felhatalmazták ennek a hirnek a megcáfolására.

Friedrich mentelmi ügye a Ház előtt.

Megválasztották a kilences bizottságot. — Somogyi István kisebbségi véleménye. — Mikovényi Jenő a javaslat elfogadását ajánlja. — Ereki Károly rámutat arra, hogy Friedrich ellen politikai hajsza folyik.

Budapest, augusztus 10. A nemzetgyűlés mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök.

Megválasztották a kilences bizottságot, amelynek tagjai: *Csontos* Imre, *Henz* Károly, *Huszár* Elemér, *Kerekes* Mihály, *Pallavicsini* György, *Sándor* Pál, *Szabó* József, *Szijj* Bálint, *Vass* József.

Ezután áttértek a mentelmi bizottság jelentésére *Friedrich* István mentelmi ügyében.

Somogyi István, a mentelmi bizottság egyik tagja kisebbségi véleményét indokolta meg. Kijelentette, hogy Friedrich István mentelmi jogát felfüggeszteni nem lehet, mert a nyomozati iratokat az ügyészség nem csatolta az átirathoz. **Azt inditványozza, hogy mondja ki a Ház, mivel az iratok csatolva nincsenek, a zaklatás esetét látja fentforogni, vagy ha a nemzetgyűlés ezt ki nem mondaná, ugy adja vissza az ügyet a mentelmi bizottságnak azzal, hogy ha szükséges, a nyomozati iratokat szerezze be.**

Mikovényi Jenő, a mentelmi bizottság előadója rámutat arra, hogy a zaklatás esete nem forog fenn. Semmi adat sincs, amelyből azt lehetne következtetni, hogy politikai zaklatás esete forog fenn. Igazságot kell szerezni minden áron, minél gyorsabban és minél bizonyosabban. Kéri a bizottság javaslatának az elfogadását.

Teleki Pál gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány semmiféle álláspontot nem foglal el ebben a kérdésben.

Ezután *Hornyánszky* Zoltán szólal fel. Beszéde közben *Ereki* Károly közbeszól: Szovjetbiróság a katonai biróság.

Gömbös Gyula megfenyegeti kezével Ereki Károlyt. Erre óriási vihar tört ki.

Az elnök Gömbös Gyulát rendreutasitja.

Gömbös Gyula felugrik helyéről és Ereki Károly felé kiáltja: Hogy merj a katonai biróságot szovjetbiróságnak nevezni.

Az elnök Gömbös Gyulát másodszor is rendreutasitja.

Zákány Gyula hozzájárul a kisebbségi véleményhez.

Berki Gyula azt mondja, hogy független magyar biróság felett a nemzetgyűlés nem gyakorolhat birálatot.

Friedrich István maga is kéri, hogy adják ki. Ő maga sem lát zaklatást fentforogni.

Ereki Károly rámutat arra, hogy Friedrich István ellen politikai hajsza folyik. Valóságos részvénytársaság alakult több millió alaptőkével Friedrich ellen. Ha a részvénytársaság nincs is meg, a pénz mindenesetre meg van. Friedrich ellen tanukat vásárolnak. Kéri a kisebbségi inditvány elfogadását.

A legközelebbi ülés napirendjének megállapitása után az ülés délután két órakor ért véget.

— **Ismét drágul a vasut.** A Délivasut alig pár nete drágította meg az utazást, melyre az utazóközönség alaposan felsziszzent. Most még melegében tudatjuk, hogy a díjszabás felemelésével nem elégedett meg a Délivasut, mivel f. hó 20-tól kezdve ismét drágít 50 százalékkal. Ha ez ilyen tempóban halad, még az árdrágitók sem tudnak utazni.

— **Bodó Pál ezredes** a „Magyar hadifogolymentő mozgalom" helybeli bizottságának elnöke fölkéri Ádám Róbert, Balog Dezső, Elek Ernő, Elek Mór tanár, Fleischner Miksa, Dr. Hajdu Gyulá, Kertész József, Kertész Lajos, Kosteia Ferenc, Lendvai Vilmos, Nagy Lajos, Ötvös Emil, Pintér Nándor, Polgár Zsigmond, Dr. Adtschild Béla, Dr. Szabady Lőrinc, Sztranyavszky Ágoston, Dr. Tamás János és Zalaváry József urakat, akik a gyűjtésre már szivesek voltak vállalkozni, továbbá a helybeli Szent-Ferenc rend, a kegyesrendi főgimnázium, a polgári fiu és leány, az elemi fiu és leányiskolák tanári és tanitó karának tagjait, a hadifogságból már kiszabadult tartalékos tiszteket és katonákat, a hadfogságban lévők hozzátartozóit és Nagykanizsa minden lelkes honfiát és honleányát, aki még a hadifogságban sinylődő magyar testvéreink javara önzetlen munkára kész, hogy ma, szerdán (aug. 11-én) d. u. 6 órakor a városháza tanácstermében tartandó értekezleten okvetlenül megjelenni szivesked jenek. Tárgy: a f. hó 20—23-án teljesitendő gyűjtés módozatainak megállapitása.

— **Levél a kereskedőkhöz.** Mult hó 25-én a fenti cim alatt a „Zalai Közlöny"-ben megjelent cikkre vonatkozólag s ebből kifolyólag közöttünk egy akció indult meg a sajnos lesülyeztett kereskedelem megvédésére. Azt hiszem ezzel nem is kell bővebben foglalkoznom, mert mindnyájan tudjuk és érezzük, hogy nagyon sok illetéktelen ember birolja e nevet: kereskedő. Tehát ez ellen tiltakoznunk kell, mert az utóbbi időben nagyon sok uj kereskedő furakodott közénk a vallja magát kereskedőnek. Ezek az alakok nagyon káros hatással vannak az igazi kereskedelemre, tehát a kereskedelem megtisztitásához erős összetartásra van szükségünk. Ennek elérése céljából eljártunk a helyi hatóságoknál, hogy ők legyenek támogatóink, azonban eddig eredmény nélkül. Továbbá megpróbáltuk a helyi nagykereskedők és kereskedelmi kamarák tagjai segitségét is kérni, igaz, hogy igéretet szépet kaptunk, de támogatást nem. Most tehát segitségül hivjuk vidéki kollégáinkat is, hogy legyenek segitségünkre tisztességes kereskedelmünk megóvánál s segédkezzenek egy nagyobbszabásu gyülés megtartásánál, ahol megbeszélhetjük további teendőinkat. Addig is tartsák magukat távol a befurakodóktól s ne azonositsák magukat velük, mert sajnos ezen iparág törvényeink szerint nincsen képesitéshez kötve s ezért gyakorolhatja, illetve bitorolja ezt minden nem tanult dologkerülő és erkölcsileg is kifogásolható egyén. Mindezekért okoljuk helyi nagykereskegőinket és ügynökeinket, mert ők nem tartják szem előtt, hogy e kereskedők salakjai mennyi kellemetlenséget s szégyent hoznak az igazi, szolid kereskedelemre, eltekintve, hogy egyes nagykereskedők szándékosan — talán kapzsiságból nevelik a kereskedelem szégyenfoltjait és nem tekintik, hogy tanult kereskedő-e az illető, avagy láncos. Ujból felhivjuk tehát kartársainkat, hogy addig is, amig a kereskedelmi kamaráknál eljárhatunk, járjunk el a kormánynál s hassanak oda, hogy azokat az iparigazolványokat, amelyeket egy bizonyos időn belül szereztek meg, — vegyék revizió alá, s azoktól, akik jogtalanul bitorolják — vonják meg tőlük s csak olyan egyén juthasson ilyenhez, aki erre képesitését feltudja mutatni, mert e salakok nagyon káros hatással lennének továbbra is a tisztességes kereskedelemre. Nagykanizsa, 1920. augusztus hó 4. *Matán Ödön.*

— **Borzalmas családi dráma a pénz miatt.** Győrmegye Medvés községében történt a megrázó eset, melynek folytán egy egész család áldozata lett az apa könnyelmű kijelentésének. A jómódu gazda jó vásár után hazaérkezett s 15 000 koronát, amit egyik jószágáért kapott, az asztalra dobta ezekkel a szavakkal: „Itt van a sok türevaló." Közben kiment a szobából, ahol egyedül maradt 5 éves fiacskája. A gyermek ártatlanul összeszedte a pénzt s mint hallá apjától, hogy türevaló, bedobta a lobogóba tüzhelybe. A pénz hamarosan a tüz martaléka lett. Az apa látva óriási veszteségét, éktelen haragra lobbant s ütni-verni kezdte a gyermeket. A nagy sikoltozásra s jajveszékelésre az épen csecsemő gyermekét fürdető anya berohant s ki akarta szabaditani a fiut apja karmaiból, ami alatt a teknőben felejtett csecsemő belefulladt a vizbe. Mikor visszatért az anya, látta a kis hullát kétségbeesésében a közel levő kutba vetette magát, melybe belefulladt. A férfi látva családjának rémes tragédiáját, nem tudta a kemény megpróbáltatásokat elviselni, maga is kioltotta életét, a ház padlásán felakasztotta magát.

— **A „Move" ujságáruda** kéri mindazokat, kik a helybeli, vagy fővárosi lapokat házhoz kivánják kézbesittetni, ebbeli szándékukat jelentsék be a „Move"-pavillon Erzsébet-téri kezelőségénél.

(x) **Fajgalambok;** óriás, továbbá angol golyvás, fehér, szürke, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó Antal* csemegekereskedőnél.

Közgazdaság.

Gyilkosság a méhészetben.

A „Zalamegyei Méhészek Egyesülete"-nek vezetősége felhivja tagjainak figyelmét ama sajeálatos eljárásra, mellyel a falusi méhészek méhállományukkal szemben viseltetnek. A régi idők barbár szokásaként a dologirész mellőzésével a méhtőrzseket lefojtják, lekénezik csak azért, hogy könnyebb szerrel juthassanak a mézhez. Ennek megtiltását minden egyesületi tag tegye erkölcsi kötelességévé, hasson oda, hogy kiméletlen eljárása az illetőnek a méhek gazdaságosabb és intenzivebb kezelése iránt az érdeklődést felébressze s győzze meg őket az egy keletkező magasabb jövödelemről.

Nyár közepén vagyunk s egyes helyeken máris kénezik a méheket. Ez korai. Most virágzik a tisztesfü, a japánakác stb. Kár ezért a pár kilogramm mézért a nagyobb mennyiséget feláldozni.

Kérem azokat a falusi méhésztársaimat, kik méhállományuk egy részét lekénezésre itélték, mielőtt ezt végre hajtanák, jelentsék be (Nagykanizsa, Vörösmarty-u. 26.) ezen szándékukat s az Egyesület igazolványnyal felszerelve egy tagot küld ki az anya és népének elvétele végett. Ezzel kettős célt fog szolgálni. Ugyanis vérfelujitás céljából szükségesek az anyák, s a gyenge családok felerősitésére.

Az idei természetellenes időjárást nyomon követte a törzsek rendellenes rajzása, ezek tömeges szökése és a meganyátlanodás. Az igy nyert anya és népe hozzáadásával erőteljesebb törzsek kitelelésével biztosithatnák méhésztársaim a jövő mézhozamot.

Ismétlem és kérem méhésztársaimat, amennyiben módjukban áll, akadályozzák meg ezt a tömeges gyilkosságot, mert mégis csak nagyfoku lelki elburvulás megsemmisiteni azokat a kis állatkákat, amelyek megélhetési előnyöket biztositanak tulatdonosuknak.

Mégegyet: Több kezdő méhésztársamtól hallottam már azt a panaszt, hogy a szomszéd méhesse tönkre teszi az övét. Ne tessék ezt gondolni. Nem a szomszéd méhesse teszi tönkre méhesét, hanem a panaszos maga. Ha a méhesek egymás szomszédságában vannak, természetes, hogy az intenzivebben kezelt méhes erejénél és az ezzel járó bátorságágál, valamint kapzsiságánál fogva tönkre teszi a rosszabbul kezelt méhállományt s igy magától értetődik, hogy a fülemüle bizony a szomszédnak fütyöl. A szomszédságban levő méheknek semmi szin alatt sem szabad a homlokzatnak egymással szemben, avagy egyiknek a másikéra merőlegesen állani, hanem mindig háttal. Sok kellemetlenségtől menekül meg igy a méhész. A közel levő méhészek óvakodjanak a szabadban való pergetéstől, mert ebben a hónapban a méhek legvadabbak, ingerültek, gyorsan hajlanak a rablásra. Könnyelmüsége ilyenkor veszedelmes a méhésre nézve. Ugyszintén óva intem kezdő méhésztársaimat attól, hogy törzseiket ebben a hónapban háborgassák. Ez a hónap az, melyben a téli fészket nagy körültekintéssel a család megcsinálja.

Kiss László
egyesületi titkár.

A nagykanizsai kir. járásbiróság.

B 141/920 szám.

A magyar állam nevében!

A nagykanizsai kir. járásbiróság, mint büntetőbiróság rágalmazás vétsége miatt Dr. *Plósz* Sándor ellen inditott bünügyben az ügyészségi megbizott vádja felett *Lajpczig* Antal járásbiró és *Bíky* Béla jegyzőkönyvvezető részvételével, *Dr. Krausz* Aladár ügyészségi megbizott, *Dr. Domján* Lajos ügyvéd, mint főmagánvádló képviselője, a szabad lábon levő vádlott és *Dr. Schleiffer* Imre ügyvéd, vélő jelenlétében Nagykanizsán, 1920. évi julius hó 1. napján megtartott nyilvános tárgyalás napján, a vád és vedelem meghallgatása után meghozta a következő

itéletet:

Dr. Plósz Sándor vádlott, 41 éves, r. kath. vallású, budapesti születésű pacsai lakós, magyar állampolgár, nős, vagyonos, körorvos bünös az 1914. évi 41. t.-c. I. szakaszába ütköző s az ugyanazon szakasza szerint minősülő rágalmazás vétségében, amelyet ugy követett el, hogy Pacsán, 1919. évi december 14-én *Drozdy* Győző nemzetgyülési képviselő által tartott programmbeszéd alkalmával, midőn két karhatalmi tiszt a nagyatádi Szabó István közélelmezési miniszter nevének emlitésekor azt a megjegyzést tette, hogy népbiztos volt s Drozdy Győző azt hazugságnak minősitette, közbeszólt, hogy nagyatádi Szabó István velük paktált.

Miért kerül most egy üveg Diana sósborszesz 16 koronába? Ezt kérdi mmindenki! — A válasz egyszerü! . . mert ma is ugyanabban az egyedülálló, hatásában páratlan, erejében felülmulhatatlan minőségben készül, mint a háboru előtt, mikor közkedveltségét éppen ezzel szerezte! Mindenki tudja, hogy azok a finom, részben tengerentuli hatóanyagok, melyekből a Diana sósborszesz össze van téve, a világháboru kitörése óta több százszorosan megdrágultak. VI. 668

A kir. járásbiróság ezért Dr. Plósz Sándor vadlottat az id. t.-c. 3. §-a alapján a Btk. 92. §-ának alkalmazásával 300 (háromszáz) K pénzbüntetésre, mint főbüntetésre, czenfelül 100 (ezer) K pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre itéli.

A pénzbüntetést behajthatatlansága esetére a Btk. 53. §-a alapján 20 (husz) koronánkint 1 (egy) napi fogházra kell átváltoztatni.

A pénzbüntetést az itélet jogerore emelkedésétől számitott 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a nagykanizsai kir. járásbiróság vezetőjénél az 1892. XXVII. t.-c. 3. §-ában meghatározott célra megfizetni.

A vádlott a Bp. 480. §-a értelmében köteles az ezután esetleg felmerülő bünügyköltséget az államkincstárnak megtéritení.

Köteles a vádlott a Bp. 489. §-a értelmében nagyatádi Szabó István sértettnek 200 K. ügyv. képv. költség fejében az itélet jogerőre emelkedésétől számitott 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni.

Az ügyvédek dija fejében a Bp. 485. §-a alapján Dr. Domján Lajos részére nagyatádi Szabó István mvádlóval szemben 200 koronát.

A kir. jbiróság elrendeli, hogy ez az itélet jogerőre emelkedvén, a vádlottnak költségeire a Nagykanizsán megjelenő „Zalai Közlöny" czimü napilapban egy izben közzé tétessék.

Indokolás.

A kihallgatott Csősz Tath Károly és Vida István tanuknak a vallomásával s a vádlottnak részben való beismerésével bizonyitást nyert az a tényállás, hogy Pacsán, 1919. évi december hó 14-én Drozdy Győző, a pacsai választókerület egyik képviselőjelöltje programmbeszédét tartva, a nagyatádi Szabó István közélemezési miniszter nevét is felemlitette, mire az egybegyűlt tömegből két karhatalmi tiszt beleszólt, hogy nagyatádi Szabó István is népbiztos volt s midőn ezt Drozdy Győző hazugságnak nyilvánitotta, a vádlott azt állitotta, hogy ő is bizonyitja, hogy nagyatádi Szabó István velük paktált.

Tekintve, hogy a vádlott ezzel a kijelentéssel olyan tényt állitott nagyatádi Szabó István fóméganvádlórol, mely tény valóság esetén alkalmas volna arra, hogy ez ellen a bünvádi eljárás megindittassék s őt a közmegvetésnek is kitennő s igy az 1914. évi 41. t.-c. 1. §-ában meghatározott rágalmazás vétségének a tényalládékát kimeriti, mivel a vádlott javára beszámitást kizáró, vagy büntethetőséget megszüntető ok nem forog fenn, őt alban bünösnek kellett kimondani.

Büntetése kiszabásánál enyhitő körülmény nyül vétetett büntetlen előélete, részbeni beismerése, hogy a tárgyaláson őszintén megbánta a vádbeli kijelentését és boesánatot kert, hogy a választási küzdelem alatt keletkezett izgalottságában tette azt, mig sulyositónul vette a biró, hogy az ország egyik akkori miniszterét nyilvánosan ragálmazta s igy tekintettel az enyhitő körülmények nyomatékosságára s ugy számára, mivel a eselekményére megállapitott büntetés legkisebb mértéke is aránytalanul sulyosnak mutatkozott, a kir. járásbiróság a Btk. 92. §-ának alkalmazásával őt főbüntetésül is pénzbüntetéssel sujtotta.

Az itélet egyéb rendelkezési, a vonatkozásu idézett törvényszakaszokon alapulnak.

A kir. jbiróság, mint büntetőbiróság.

Nagykanizsa, 1920. julius hó 1-én.

Lajpczig Antal
kir. jbiró.

A kiadvány hitelül:
Perger
irodatiszt.

Ház azonnal beköltözhető. **eladó.** Bővebbet Kossuth-tér 3 szám.

Családi házat 2—3 szobással keresek bérbe, istálóval, pajtával Kiskanizsán, esetleg helyben Cim a kiadóban.

Jóforgalmu kisebb **falusi vendéglő** azonnal eladó. **Szigriszt** ingatlanforgalmi iroda Zrinyi Miklós-utca 33. I. em.

Pályázati hirdetmény.

A galamboki közbirtokosság 1920. szeptember hó 26-án d. e. 8 órakor pályázatot hirdet a birtokossági kovács felfogadására. A kovács evi öt magyar hold szántó és két hold rét, három legeltetési jog és $^1/_4$ hold kert, lakás gazdasági épületekkel együtt. Ezekért tartozik a birtokosság szántóvasát dij nélkül megélesiteni. Pályázni akarók a birtokossági elnöknél jelentkezzenek.

Galambok, 1920. VIII. 8-án.

Molnár Imre k. b. elnök.

Nyilvános árverés.

Az inkei közbirtokosság tulajdonát képező mészáros- és hentesüzlettel egybekötött közbirtokossági korcsma **1921. január hó 1-től kezdődőleg 3 évre** nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni. Az árverés a helyszinen **1920. évi szeptember hó 5-én d. u. 1 órakor** fog megtartatni.

In ke, 1920. augusztus 8-án.

Inkei közbirtokosság.

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Pőlzer: Hunyadi-utca 19. ◆ Gyéjtőtelep: Kaniczy-utca 8.
Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényesz és vegyileg tisztit.
Vidéki megbízók is betekintést pontosan elkésüfiltetnek és elszállittatnak.

A Nagykanizsai Kaszinó vendéglői és kávéházi üzemének vezetésére

bérlőt keres.

A bérleti idő kezdete **f. évi szeptember hó 15-ike.** A feltételek irodámban közöltetnek és az irásbeli ajánlatok f. hó 20-ig hozzám adandók be. 1257—3

Dr. Rapoch Aladár ügyvéd,
Nagykanizsa, Czengery-utca 7.

Zalamegyei faluban 5 holdas birtok, nagy 3 szobás épülettel, nagy istálóval

elcserélhető

nagykanizsai megfelelő szőlővel. Felvilágosit **SZIGRISZT ingatlanforgalmi iroda** Zrinyi Miklós-utca 33. I. emelet.

Szarvas-szálloda **VILÁG** Nagymozgószinház

Szerdán, csütörtökön és pénteken augusztus 11., 12. és 13-án

Szenzációs attrakciós bemutató.

A gyémánthajó

Attrakciós szerelmi történet 6 felvonásban

Szombaton és vasárnap

A titokzatos autó cirkusz attrakció

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor

Megnyilt

az Erzsébet-téren lévő

Rákóczi vendéglő

Elsőrendű kiszolgálás. Kitünő balatonmelléki borok. Minden időben hideg és meleg ételek.

Olcsó árak! Olcsó árak!

Szives támogatást kér

WEISZ ARNOLD, vendéglős.

Szigriszt László

Ingatlanforgalmi irodája, Zrinyi-u. 33.

!! Sok ház kerül eladásra !!

Kisebb házak 90,000 koronától, magányos házak kertlel és anélkül, üzlethez, nagy telkü emeletes házak, modern emeletes házak, házhely, szőlők, 12 holdas somogyi birtok, 24 holdas révfülöpi szőlőbirtok, Kiskanizsán több ház jutányosan eladók. — Üzlet, hentesüzlet, vendéglő bérlete átadó. — Balatonkeresztúri bebutorozott szép vil'a szőlővel elcserélhető nagykanizsai házzal, esetleg a villa eladó.

Kis házakra jó vevőim vannak!

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségű
Miniszterpapir
Fehér finom irodai papir
Pogalmi szürkés papir
Levélpapirok
Irógéppapir
Szén (carbon) papir
Itatóspapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irólajzatok, borítékpapirok
Irodai olló, pénzkosarak
Asztali czipzkötőmbök
stb. irodai szerek nagy válaszatékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE

Nagykanizsa—Budapest

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel . . 7.[illegible]
érkezik Budapestre d. u. . 4.[illegible]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével). . 12.[illegible]
érkezik Budapestre d. u . 9.—
Nagykanizsáról indul minden hétfőn fürdő-exp. reggel . . . 5.—
érkezik Budapestre d. e. . . 10.[illegible]
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u. . . . 4.[illegible]
érkezik Budapestre este . 10.—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli . . . . 12.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 8.[illegible]
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . . 7.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 4.[illegible]
Budapestről indul minden szombaton d. u. fürdő-exp. . . . 5.[illegible]
érkezik Nagykanizsára este . 10.[illegible]
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel . . . 6.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e. . 11.[illegible]

Nagykanizsa—Sopron

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . 6.[illegible]
érkezik Szombathelyre d. e. 9.—
„ Sopronba d. e. . . 11.[illegible]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u. . . . 5.[illegible]
érkezik Szombathelyre d. u. 9.[illegible]
(Ez utóbbi vonat tovább istázkodik csak Szombathelyig közlekedik)
Soproníól indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . . . 11.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 5.[illegible]
Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel . . . 5.—
érkezik Nagykanizsára d. e. 10.[illegible]

Balatoni-express*)

Budapestről indul kedden és szombaton d. e. . . . . 8.[illegible]
érkezik Nagykanizsára . . 12.[illegible]
indul Nagykanizsáról . . . 1.[illegible]
érkezik Wiener-Neustadba d. u. 5.[illegible]
érkezik Bécsbe d. . . . . 8.[illegible]

Bécsből indul szerdán és vasárnap d. e. . . . . 9.[illegible]
Wiener-Neustadból . . . 10.[illegible]
Kanizsára érkezik d. u. . 2.—
indul Kanizsáról d. u. . . 2.[illegible]
érkezik Budapestre d. u. . 6.[illegible]

*) A bojkott tartama alatt az Express csak Soproníg és Sopronról közlekedik.

Nagykanizsa—Babócsa

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel 6.[illegible]
érkezik Babócsára . . . 7.—
Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel . 7.[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e. 11.[illegible]

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 12. Csütörtök 182. szám

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-telefon 165. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Friedrich István kihallgatása.

— *A Nemzeti Sajtó Iroda jelenti.* —

Budapest, aug. 11. A *Tisza*-ügyben eddig még soha nem tapasztalt érdeklődés mellett kezdődött meg a tárgyalás. A közönség óriási izgalommal várta *Friedrich*nek a tárgyaló terembe való belépését.

Friedrich nyugodtan lépett a terembe, meghajtotta magát a bíróság előtt, bemondja nacionáléját, majd miután az elnök figyelmezteti, hogy tanúként lesz kihallgatva, kijelenti, hogy minden kérdésre felelni fog. Tisza meggyilkolásáról sem közvetett, sem közvetlen tudomása nem volt. Csak azt tudja, amit az ujságokból olvasott. Sem a Nemzeti Tanácsnak, sem a Katona Tanácsnak soha sem volt tagja. A Katona Tanácsból csak *Csernyákot* és *Hüttnert* ismerte, akikkel a *Károlyi*-pártban találkozott. Október 28-án fentjárt a pártban. A lánchidi eseményeknél szerepelt és az ott kiált izgalmaktól rosszul lett. Az utolsó villamossal hazement. Másnap egész nap feküdt, délután egy társaság volt nála. 30-án egész nap a műhelyben dolgozott. 31-én délután 2 óráig otthon volt, utána *Hefner* Zsigmond miniszteri tanácsossal Budapestre jött. A Muzeum-körúton találkozott *Csillery*vel. Előzőleg lakásán telefonon keresték, hogy *Károlyi* hivatalában sürgősen keresse fel.

Csillery közölte vele, hogy a hadügyminisztériumban teljes anomália van és felkérte, hogy a hadügyi tárcát vállalja el. A Muzeum-körutról az Astoriába mentek, amely előtt a tömeg vihorsan követelte *Lukasich* halálát. Az Astoria egyik szobájában látta Lukasichot, akinek kardját és sapkáját elvették. Rákiáltott a körülötte álló zsidógyerekekre, hogy azonnal adják vissza, ami meg is történt.

Ezután Lukasichchal közölte, hogy csak ugy mentheti meg életét, hogy ha ő a balkonról tudatja a tomeggel, hogy Lukasich letette az esküt a Nemzeti Tanácsra. Tényleg kiment a balkonra, amikor azonban Lukasich nevét emlitette, a tömeg olyan ellenséges magatartást tanusitott, hogy erre elhatározta, hogy a hadügyminisztériumba megy *Szurmai*hoz. *Furó* földbirtokossal ment a hadügyminisztériumba, ahol Szurmaival arról tanácskozott, hogyan lehetne a teljes összeomlást megakadályozni. Ugy találtuk, hogy 100—200 fónyi megbizható csendőrrel az egész zsidótársaságot szétrebbenthettük volna Sajnos azonban ennyi megbizható embert nem tudtunk összeszedni.

Közben telefonon jelentették Tisza meggyilkolását, ami általános konsternációt keltett és csak ekkor jutott eszünkbe, hogy Tiszát is megmenthettük volna, ha őt eszünkbe juttatják.

Szurmaival együtt Furóval civilruhát csempésztettek be Lukasichhoz és másfél óra mulva Lukasich meg volt mentve.

Kilenc órakor bejött *Károlyi Linder*rel és közölte, hogy a szocialisták kivánságára Linder lett a hadügyminiszter.

Ezután elmondja, hogy Tiszát személyesen nem ismerte. Közelről sem látta. Majd elmondja Károlyival való megismerkedését.

Az elnök felhivására kijelentette, hogy *Hüttnert*, *Vágót*, *Dobót* ismeri. Hüttnerrel ellenséges viszonyban van, mert a diktatura alatt Hüttner őt kiszolgáltatta *Korvin-Klein* Ottónak. *Sztanykovszkyt* soha sem látta.

Az elnök kérdésére Hüttner és Sztanykovszky kijelentették, hogy vallomásaikat fenntartják.

Friedrich a 100,000 koronás levél létezéséről semmit sem tud. Ő ilyen levelet soha sem irt alá.

Ezután Sztanykovszky elmondja, hogy október 29-én délelőtt hozta tudomásukra Friedrich, Csernyák és Kéri, hogy a Nemzeti Tanács ugy határozott, hogy Tiszát el kell tenni láb alól.

Friedrich kijelenti, hogy az egész ügyről semmit sem tud.

Goltra őrnagy: Igaz-e, hogy Hüttner kérte 1919 januárjában, majd meg is fenyegette, hogy járjon közbe érdekében a rendőrségen.

Friedrich kijelenti, hogy neki ilyet nem mondott

Lengyel Zoltán védő kérdi, hogy néhai *Kovács* vizsgálóbirónál miért voltak olyan jelenetek a megismerés körül.

Friedrich: Azért, mert Hüttner egyszer megismert, egyszer nem.

Lengyel: A vádlottak miért állanak elő Friedrich ellen a legképtelenebb vádakkal. Mind ellensége Friedrichnek.

Friedrich: Nem tudom. El sem tudom képzelni. Majd elmondja, hogy amikor, miniszterelnök lett első dolga volt a Tisza-ügyben a legsürgősebb vizsgálatot elrendelni. Nála jelentkeztek azok, akik a legnagyobb készséggel az ellenkezőjét igazolják, amit itt ezek az urak elmondtak. Kéri a Nemzeti Tanács összes tagjainak, tiszviselőinek, szolgáknak a kihallgatását, hogy látták-e őt a Nemzeti Tanácsban.

A bíróság Friedrichet nem eskette meg, mivel a polgári biróságnál ebben az ügyben eljárás lediul meg ellene.

Ezután *Festelics* volt hadügyminisztert hallgatták ki, aki az elnök kérdésére kijelenti, hogy megfelel a valóságnak az, hogy a Nemzeti Kaszinóban többek előtt olyan kijelentést tett, hogy az utcán találkozott Tisza gyilkosával. Az ő hadügyminiszter sége idején a kormány ugy határozott, hogy a Tisza-ügyet most nem lehet tárgyalni, mert nehéz viszonyok vannak. Megállapitja, hogy minden mögött Pogány állott. Friedrichről egy pillanatig sem volt oka feltételezni, hogy bele volna a dologba keverve. Nem eskették meg.

Utána kihallgatták *Spitzer* hadnagyot, aki látta a 100 000 koronás levelet Friedrich és Fényes aláirásával. Elmondja, hogy a rendőrségen őt kinozták és Torning főtanácsos azt kérdezte tőle: Friedrich kegyelmes ur nincs benne a dologban. Azt felelte, hogy nincs. Vallomására nem eskették meg.

Kállai Tamás tanu kijelenti, az a benyomása, hogy Kéri a gyilkosságban bent van.

Fenecsy Sándor tanu lényegtelen vallomása után a tárgyalás véget ért.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** folyó hó 12-én, csütörtökön délután 6 órakor a Keresztény Otthonban választmányi ülést tart. Az egyesület egész tisztikarának és választmánya minden tagjának szives megjelenését kéri a *vezetőség*.

— **Apáthy István Budapesten.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: *Dr. Apáthy* István, a kolozsvári egész europai hirű tanára, aki hónapokon át sinylődött román fogságban, Budapesre érkezett. A pályaudvaron *dr. Szadeczky* Lajos kolozsvári egyetemi

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 11. A nemzetgyülés mai ülését délelőtt tiz órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök.

Karaffiáth Jenő megindokolta első inditványát a testnevelési főiskola felállitásáról, amelyet elfogadtak. A másik két inditványát, amelyek szintén az ifjuság testnevelésével kapcsolatosak, *Haller* miniszter felszólalása után elvetették.

Utána *Bernolák* Nándor szólalt fel *Friedrich* mentelmi ügyében Szükségesnek tartja, és javasolja, hogy a nemzetgyülés minden korlátozás nélkül függessze fel Friedrich mentelmi jogát. Beszéde során megvádolta *Vári* Albertet, a királyi főügyészség vezetőjét, aki vádiratát a Tisza gyilkosság ügyében, amelyben a katonai biróság ellen is vádat emel, a nyilvánosság előtt publikálta.

Az elnök Bernolákot rendreutasitja.

Bernolák konstatálja, hogy Friedrich ellen igen sulyos gyanuokok vannak, de reméli, hogy ezek megfognak cáfoltatni. Elismeri, hogy Hüttnerék züllött csirkefogók, de viszont tény, hogy bérgyilkosságra csak züllött emberek vállalkoznak. Megemliti, hogy a tegnapi birósági tárgyaláson szünet alatt egy katonaruhába öltözött egyén bement Vágó Wilhelmhez és felelősségre vonta, hogy miért vallott Friedrich ellen. A nemzet presztizsét védi meg a nemzetgyülés, amikor lehetővé teszi a férfi becsület tisztázását.

Beniczky Ödön bejelenti, hogy néhány nappal ezelőtt Balatonfüreden, ahol Friedrich és családja tartózkodott, megjelent egy katonai gépkocsi 4 tisztttel és rendőrkutyákkal. Itt olyan viselkedést tanusitottak, mintha vagy támadni, vagy valami ellen megvédeni akarták volna Friedrichet. Friedrich budapesti lakása valósággal katonai megszállás formáját mutatja. Háza körül rendőrőrjárat van. Kémlelnek ellene. Látogatói feltartóztatják és igazoltatják. Miután Friedrich nem tudhatja, hogy az őrjárat nem fenyegeti-e életét, Napokon át nem hagyhatja el lakását. Erről a rendőrségnek is tudomása van. Kéri, hogy a mentelmi bizottság huszonnégy óra alatt tegyen jelentést. A Ház igy határozott.

Tomcsányi igazságügyminiszter megállapitja, hogy nem történtek olyan természetű mulasztások, amelyek miatt felelősségrevonásnak volna helye. Nem tudja, hogy a vádiratot ki publikálta Azt hiszi, hogy a védők. Intézkedni fog az indiszkréció miatt, a bűnvádi eljárás megindításával. A cenzura teljesen pártatlanul jár el. A mentelmi bizottságnak feltételek nélkül kellett volna Friedrich mentelmi jogát felfüggeszteni.

Az elnök jelenti, hogy harmincnál több képviselő zárt ülést kért. Ezt elrendeli. A zárt ülés három órakor végződött.

Az ülés ujabb megnyitása után megállapitják a holnapi ülés napirendjét, majd áttértek az interpellációkra.

Csernus Mihály kérte, hógy a hadirokkantak, özvegyek, árvák és napszámosoknak a lebélyegzés alkalmával visszatartott 5000 koronán aluli pénzét adják vissza, továbbá, hogy a munkáslakások és tisztviselőházak épitése tárgyában a telek megszerzésére már most adják ki a rendeletet és irassák össze az igényjogosultakat. Választ nem kapott, mire az ülés véget ért.

Augusztus 20, 21 és 22, hadifogolynapok! Adakozzunk!

HIREK.

Személyi hír. *Gróf Csiráky*, a Dunántúl kormánybiztosa hivatalos vizsgálatra városunkba érkezett.

— **„Adakozzunk a hadifoglyok javára!"** Folyó hó 20, 21 és 22-én országszerte megindul az energikus gyűjtés a hadifoglyok javára. Nem lesz falu, melynek házába be ne kopogtatnának ezzel a felszólítással: *„Adakozzunk a hadifoglyok javára!"* Városunkban is nagy előkészületekkel fognak a nemes akcióhoz, fáradtságot nem ismerő, mindig a közügyet legelőször szem előtt tartó emberbarátok. A gyűjtést a nemzeti hadsereg tisztikarával válivetve fogják végezni. Tegnap este a gyűjtő-bizottság egy kis töredéke felosztotta a várost utcák szerint. Kijelölte nagyjából a hármasbizottságokat, amelyek minden családot fel fognak keresni. A bizottság tagjai igazolványokkal lesznek ellátva, amelynek felmutatását mindenki kérheti. Nagykanizsa város és környékéről nagy összeg összegyűjtését reméljük, ha a városnak a multban teljesitett nagy áldozatkészségét tekintjük. Ez a gyűjtés is *„bugyellárisk érdés"* s reméljük, kellőleg meg is fognak nyilni, amikor testvéreink lelkét és testét akarjuk visszavásárolni rajta.

— **A „MOVE" tagjaihoz.** A MOVE gazdasági tevékenységének féléves lezárásakor a becsülettel teljesitett munka öntudatával fordul tagjaihoz. 1920 január havában vettük gazdasági programmunkba azt, hogy a mindennapiakért való keserű küzdelmünkben, ahol és amivel lehet, támogatására legyünk tagjainknak. El lehetünk készülve arra, hogy az üzleti élet kiméletlen versenyében sem magasztos céljaink, sem nevünk, nem ruhánk nem fog olcsóbb árukat biztositani s minden fillér kedvezményt ki kell verekednünk, vagy az eredményt alig megérő fáradsággal összehordaaunk. Aki nem volt tisztában a beszerzés óriási nehézségeivel, csodákat várt. A MOVE a felhajtás, a beszerzés tömérdek nehézségein átvergődve, eredményesnek látta munkáját, hacsak valamelyes kedvezményt is tudott biztositani. A fáradtságot, a küzdést kiegyenlitette a jóleső tudat, hogy eredménnyel dolgozott. Most megnövekedett erkölcsi erővel, munkakészséggel áll gazdasági feladatai előtt: ott, ahol teheti és amennyiben teheti, segitségére lenni tagjainak a megélhetés reánk meredő nehézségei között. Csodákat nem tehet, de meg van a létjogosultsága, hacsak fillérecket is takarit meg tagjai javára ugyanakkor, mikor az egész élet kiuzsorázásunkra van berendezve. Munkánk elé azonban a város ismeretes lakásinsége miatt egyelőre nagy akadály került: a helyiség hiány. Nem okolunk senkit, hiszen tömérdek jó tanáccsal láttal el minden oldalról, tény azonban az, hogy a sok jó tanácsból sehogy sem tudott megszületni egy alkalmas helyiség. A szükség most arra az elhatározásra birta az Elnökséget, hogy tagjai részére a megélhetési cikkek bevásárlásánál eddig adott kedvezményt egy keresztény cég utján adja meg, illetve ennek a cégnek helyiségeiben adjon tagjai részére továbbra is minden kedvezményes árut. Az elnökség erre a célra *Gyenes* Lajos urnak Kaziczy-utcai fűszer- és csemegeáru üzletét látta a legalkalmasabbnak, mint központi fekvésű s a kanizsai keresztény által jól ismert üzletet. A MOVE tagjainak Gyenes ur üzletében, mely egyuttal a MOVE-nak is elárusító helye, tagsági könyvecskéjük ellenében feltétlen kedvezményes ár van biztositva minden cikkből. Mindazon élelmiszeráruk, melyeket kedvezményes árakon beszerezhetünk, továbbra is csak tagjainknak vannak biztositva. Kérjük tagjainkat, hogy ugyanolyan bizalommal forduljanak hozzánk, amilyennel eddigi fáradozásainkban támogattak. Az elárusitás az uj helyen augusztus hó 16-án kezdődik meg.

MOVE nagykanizsai főosztály elnöksége.

— **Halálozás.** Özv. *Merkly* Jánosné rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 12-én, csütörtökön délután 5 órakor lesz a Kinizsy-utcai 4. sz. gyászházból. Az engesztelő szentmiseáldozat 12-én d. e. 10 órakor lesz a Ferencrendiek templomában a Mindenhatónak bemutatva. Egy régi vendéglőscsalád pályafutása zárultig az elhunytban.

— **Munkához kezd, az itt maradt szinészgárda.** Az a kisded szinészgárda, amelyik Bethlen-Bruckner társulatából még Nagykanizsán maradt, nem adta fel a reményt, hogy sikerül magához vonzani a közönséget. Erre feljogositja őket az a tudat, hogy a felbomlott társulat legjobb s legnépszerűbb erői még mindig együtt vannak s a kis töredék nagy ambicióval kezd a reparációhoz. A szombati előadásra már válthatók a jegyek a Mair és Szerb könyvkereskedésekben. (Bethlen-Bruckner értesülésünk szerint Pápán kisértetezik, a Nagykanizsán elátszott szerencséjét visszaszerezni.)

(x) **Értesitési** A „Polgári-Egylet" étterem és kerthelyiségét átvettem és *folyó hó 14-én, szombaton d. u. 5 órakor* megnyitom. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy t. vendégeimet figyelmes és jó kiszolgálásban részesitsem. Naponkint Torma Tóni elismert zenekarával hangversenyez. Kiváló tisztelettel *Takács Sándor* vendéglős.

(x) **Fajgalambok;** óriás, további angol golyvás, rebér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

— **A „Move" ujságáruda** kéri mindazokat, kik a helybeli, vagy fővárosi lapokat házhoz kivánják kézbesittetni, ebbeli szándékukat jelentsék be a „Move"-pavillon Erzsébet-téri kezelőségénél.

— **Magyar Gazda Közönség!** Hozzátok szólunk! Az anyaföld halkuló szivdobbanásaiból. Ti már tudjátok, hogy szegény édes anyánk Magyarország ma nagyon beteg. Tudjátok, hogy egészséges ujra csak akkor lesz, ha összes fiainak munkás verejteke öntözi beteg testét, ha az egyetértés és egy célért való küzdés szent derüje vidámitja meg borus anyai tekintetét. Önzés, viszály, széthúzás, közömbösség voltak nemzetünknek gyorsan ölő mérgei. Megértés, szövetkezés erős akarat és tudás a diadalmas jövő alapkövei. Ezeket az alapköveket, a gazdaságilag hatalmas uj Magyarország fundamentumának fektette le az *„Akarat" Magyar Munkások Beszerző, Takarék és Lakásépitő Szövetkezete.* Minden üzletrész, minden részvényjegy melyet kibocsát egy tégla, melyekből a keresztény magyar társadalom jóléttének temploma épül fel. Az értéktelen pénzt elpusztithatatlan értékké, gyümölcsöző tőkévé teszi az *„Akarat."* Minél többen, minél hatalmasabb tőkét tudunk összehozni, annál biztosabb alapokra fektettük gazdasági élettünket, annál értékesebbé tettük veszendő pénzünket. Jöjjetek Ti Földmivelők! Irjátok fel arany betűkkel neveiteket hazánk történelmének el nem mosható lapjaira. Hiv, vár Titeket az uj Magyarország termelési munkájához az *„Akarat"* szövetkezet. Eddig több mint 18,000 tag és cca 8,000,000 korona üzletrész tőke. Egy üzletrész 50 K, fizethető 52 hét alatt.

(x) **Legujabb divat** megérkezett és kapható *Szerb Ernő könyvkereskedésében.*

(x) **„A gyémánthajó"** a cime annak a remek felvételü filmnek, melyet három napon át, szerdán, csütörtökön és péntéken mutat be a VILÁG-mozgó Rossel Orla és Carl de Vogt főszereplésével. A film egyike a mozgófénykép ipar csodás termékeinek s a művészek önmagukat mulják felül játékukkal. A trükkök végtelen sorozata tárul a néző elé a filmen. Jegyek előjegyezhetők d. e. 10—12-ig a mozi irodájában.

— **A „Move" felkéri tagjait,** hogyha a hatósági listellátáson felül, szabadforgalmi uton lisztet akarnak vásárolni, jelentkezzenek a „Move" irodában.

Üvegazési munkálatokat és gittelést elvállal VOJNOVITS JENŐ, Magyar-utca 24. szám.

Családi házat 2—3 szobásat keresek bérbe, istállóval, pajtával Kiskanizsán, esetleg helyben. Cim a kiadóban.

Eladó egy használt álló fürdőkád saját vizmelegitővel s külön egy vizmelegitő. Cim a kiadóhivatalban. 1209

Szarvas-szálloda **VILÁG** Nagymozgószinház

Szerdán, csütörtökön és pénteken augusztus 11., 12. és 13-án

Szenzációs attrakciós bemutató.

A gyémánthajó

Attrakciós szerelmi történet 6 felvonásban

Szombaton és vasárnap

A titokzatos autó cirkusz attrakció

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Megvételre

keresek egy jókarban lévő

ványológépet

Ajánlatot ár megjelölésével az alanti cimre kérek. **Bakonyi Ferenc** cipészmester **Hahót,** Zalamegye.

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára Nagykanizsán.

Pádrat: Hunyadi-utca 19. Gyűjtőtelep: Kaziczy-utca 3.

Háztartra mos, tükörfényre vasal, fényez és vegyileg tisztít.

Vidéki munkák is kétszeres pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Eladó házak!

A város jobb, csendes részeibe vannak még uj magánházak, melyek jutányos áron eladók. Bővebbet **Rakos Györgynél,** Magyar-utca 45. 1032

Értesités!

A Dunántuli Ruhaáruház

uridivatosztálya

gácsi és zselnai gyapjuszövetből

készit elegáns

uri öltönyöket 3000—4800 Kig

Külön vegytisztitó és javitó üzem!

Gyors vasalást egy óra alatt eszközlünk Szabott árak! Pontos kiszolgálás! Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes tisztelettel

Dunántuli Ruhaáruház

A legszebb virágnak a magyar nőnek DIANA-PUDER adja úde bamvát.

Kis doboz, illetve tégely 10.— K
Nagy „ „ „ 20.— K

Mindenütt kapható!

Gyártja: Diana Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., Nádor-utca 30. 959

Nyomatott a Tapty Sándor és Gyermekei könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 13. Péntek 183 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-ut 15. Interurban-telefon 183. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Korlátozással kiadta a Ház Friedrichet.

— *A Nemzeti Sajtó Iroda jelenti.* —

Budapest, aug. 12. A nemzetgyűlés mai ülését *Rakovszky* István elnök fél 11 órakor nyitotta meg.

Bernolák Nándor szemelyes kérdésben való felszólalása után folytatták *Friedrich* István mentelmi ügyének vitáját.

Kovács József szerint 1920 február 4-ike óta nemcsak zaklatják *Friedrichet*, hanem agyonzaklatási kísérletet folytatnak ellene. Kérdi a honvédelmi minisztert, miért tűri, hogy katonai körök hajszolják Friedrichet.

Ereki Károly, a mentelmi bizottság elnöke, bejelenti, hogy Friedrich ujabb mentelmi ügyében jelentést tenni most nem tud, mert a tényállást 24 óra alatt nem lehetett tisztázni.

Ruppert Rezső szerint nincs törvényes alap a tárgyalásra, mert a vizsgálóbiró végzése törvénytelen. Amellett érvel, hogy ne adják ki Friedrichet.

Tomcsányi igazságügyminiszter polemizál Ruppertlel és beigazolja, hogy zaklatás esete nem forog fenn.

Gaál Gaszton kijelenti, hogy eddig a kiadatás mellett volt, most azonban véleményét megváltoztatta és a kisebbségi véleményt fogadja el.

Dinics Vidor tiltakozik az ellen, hogy *Tisza* Istvánt, mint magyar nemzeti hőst állitsák be és igy akarjanak egy másik nagy embert keresztrefeszíteni. Nemcsak Friedrichet akarják eltemetni, hanem a keresztény Magyarországot is.

Fengler Béla nem szavazza meg Friedrich kiadatását.

Mikovényi Jenő előadó és *Somogyi* István a kisebbség véleményének előadója után az elnök elrendeli a szavazást.

A Ház 48 szavazattal 23 ellenében elfogadta a mentelmi bizottság javaslatát, vagyis felfüggesztette Friedrich mentelmi jogát, azzal a megszoritással, hogy amennyiben személyes szabadságának korlátozásáról lenne szó a Háztól ujból ki kell kérni.

Szünet után tárgyalták a birák és ügyészek illetményeiről szóló törvényjavaslatot.

Somogyi István és *Hornyánszky* Zoltán felszólalása után az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta.

A Tisza-ügy tárgyalása.

Budapest, augusztus 12. A Tisza-ügy mai tárgyalásán *Lengyel* Zoltán bejelenti, hogy *Heltai* Tibornak a szüleit minden ok nélkül letartóztatták és a rendőrségre vitték. Felhivja erre az illetékes körök figyelmét

Ezután felolvastak egy levelet, amely szerint *Friedrich* november másodikán este a szabadkőmüves nagypáholyban jelen volt, ahol támadta a klerikálizmust és a militárizmust.

Kihallgatták ezután *Simoncsics* Elemért, aki elmondotta, hogy *Barta* Albert volt hadügyminiszter mesélte neki, hogy *Csernyákék* állandóan Friedrichhez jártak pénzért Friedrichet megkérdezte, hogy igaz-e ez, mire Friedrich kijelentette, hogy be kell tömni a szájukat, hogy elhallgattassuk őket. Ugyancsak Barta beszélte neki, hogy *Károlyi* Mihály *Pogányról* a következő kijelentést tette: Ez az ember olyasmit tud rólunk, hogyha megbosszantanánk tönkretehetne bennünket. A biróság elrendelte Barta kihallgatását.

Ezután *Wirth* János alezredest hallgatták ki, majd *Gertner* Móricot, aki elmondja, hogy 31-én délelőtt tényleg volt Tiszánál és figyelmeztette a közeledő veszélyre.

Szlanykovszky és *Hüttner* a szemébe mondják Gertnernek, hogy velük volt Tisza meggyilkolásánál is.

Ezután *Békesi* Zoltán miniszteri tanácsost, *Eichtner* Soma hirlapirót, *Kovács* László főhadnagyot, majd *Nagy* Zsuzsána gépirónőt hallgatták ki, aki elmondotta, hogy hallott egy 100.000 koronás levélről, amelyet állitólag Friedrich irt alá. Kijelenti, hogy Horváth Sanovics egy alkalommal olyan kijelentést tett előtte, hogy Friedrich Magyarország legnagyobb forradalmárja A biróság megeskette.

Ezután *Smidek* Marcel földbirtokost hallgatták ki, majd *Bus Fekete* László hirlapirót és *Hangai* Imre századost, akinek tényegtelen vallomása után *Czenner* Zoltán, a 11-es Katona Tanács volt tagja előadja, hogy Friedrich egyszer bent volt a Katona Tanács ülésén. Ez alkalommal nyilvánvalóan szó volt Tiszáról, mert ő a másik szobából hallotta, hogy *Hock* a következő kijelentést tette: Én pap vagyok, nekem ilyent ne mondjanak. Pár perc mulva kijött Friedrich és azt mondta, hogy a Nemzeti Tanács gyáva, nem mer tenni semmit, mert olyan emberek vannak benne, mint Hock, akik a forradalom szótól megijednek. Végül kijelenti, hogy Friedrichet a forradalom napján látta az Astóriában. A tanut nem eskették meg.

A tárgyalást holnap folytatják.

A lengyel - orosz helyzet.

London, augusztus 12. *Lloyd-George* az alsóházban tegnap nyilatkozott az orosz-lengyel háborúról. A szövetségesek — ugymond — egyedul azt a politikát követik, hogy olyan béke jöjjön létre, amely biztositja Lengyelország függetlenségét. Tudatták Lengyelországgal, hogy kezdjen tárgyalásokat a fegyverszünetről és kössön békét, mig a néprajzi Lengyelország függetlensége veszedelembe nem jut. Azonban a bolsevikiek ragaszkodnak olyan feltételekhez, melyek éppen nem egyeztethetők össze Lengyelország függetlenségével és szabad nemzetként való fentmaradásával A szövetségesek nem lehetnek közömbösek, amikor Lengyelország sorsáról van szó.

Berlin, aug. 12. Moszkvai távirat szerint nagyon erős támadás készül Varsó erődtményei ellen. A varsói lakosság izgatottsága elérte tetőpontját. A bolseviki lovasság már Prágu külváros falai előtt áll. A támadók többszörös tulsulyban vannak a lengyel csapatok felett

Páris, aug. 12. Varsói jelentés szerint *Weygaud* francia tábornok, *Foch* tábornagy vezérkari főnöke átvette a lengyel hadsereg vezetését.

Páris, augusztus 12. A francia kormány *Wrangel* tábornok katonai sikereire való tekintettel elhatározta, hogy Wrangel kormányát elismeri, Déloroszország tényleges kormányául.

HIREK.

Gondoljunk a Muran tulra.

— **Becsületbeli kérdés hadifogolyaink hazahozatala.** Az egész nemzetnek szégyenfoltja lenne örökké, ha kint hagynánk veszni őket akkor, amikor semmi máson nem fordul már meg a hazajutásuk, mint a pénzkérdésén. Óriási összegre van szükség. A magyar ember a jó világban feltünő gavallériával tudott minden külföldi segélyakciót támogatni. Sajnos, amikor hazai ügyről van szó, gavallériáját kevésbé szokta kimutatni. A hadifogoly gyüjtőakcióban azonban nemcsak gavallériára, hanem igen messze menő áldozatkészségre apellálunk, különösen azok részéről, akiket nem érint érzékenyen még 10—50,000 koronás adományozás sem. Nagykanizsa város korifeusai remélhetőleg ki fogják venni részüket az országos gyüjtőakcióból s nem lesz szükség unszolásra s kapacitálásokra.

— **A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában** a magánvizsgálatoknak valamint a felvételi vizsgálatoknak a sorrendje az 1920—21. iskolai év elején a következő: Augusztus 26-án felvételi vizsgálat. Augusztus 27., 29., 30-án irásbeli magánvizsgálatok az I., II., III., IV. évfolyamban. Augusztus 31-én javitóvizsgálatok. Szeptember 1., 2. és 3-án beiratások. Szeptember 6., 7-én d. u. a IV. évfolyam szóbeli vizsgái. Szeptember 15., 16., 17., 19. és 20-án irásbeli érettségi vizsgálat. Szeptember 23-án szóbeli érettségi vizsgálat. Szeptember 23. és 24-én az I., II., III. évfolyam szóbeli vizsgálata.

— **Bolsevizmus és pánszlávizmus.** Az oroszok lengyelországi előnyomulásának sikerei onnan magyarázhatók, hogy Ázsiában a hátuk teljesen fedezve van s igy teljes erejükkel Lengyelországra vethetik magukat. Lengyelország ma a nyugat bástyája s igy katasztrofálissá válhatna, ha Lengyelország teljes mértékben kapitulálni volna kénytelen. Az oroszok előnyomulása a *bolsevizmusnak* és a *pánszlávizmusnak* egy különös keveréke. Állitólag magának az előnyomulásnak is különös és teljesen szokatlan képe van. Mintha nem is hadjárattal, hanem népvándorlással állanánk szemben. Az orosz hadsereg legkevébbé mondható orosznak. Külön hadtestekre vannak oszolva, melyek között tiszta mohamedán, kinai, sőt a többi közt még magyar hadtestek is vannak. A jól felfegyverzett arcvonal után a katonák teljes pereputtya, asszonyok, gyermekek s állatok jönnek. Sok helyen borzalmas gyilkolást visznek végbe, még a csecsemőknek sem kegyelmeznek. Az elfoglalt területet kifosztják s teljesen felélik. A hadsereg Bruszilov vezetése mellett operál, de a hadvezér teljesen ki van szolgáltatva Leninéknek. Lenin álma, hogy a szláv államokat egységes kommunisztikus szervezetbe egyesiti. Ez a birodalom volna azután a költőfészke annak az uj társadalmi rendnek, amely Nyugat-európa civilizációját lassankint aláásná. Ha Lengyelország megfagadja európai orientációját és a szláv gondolathoz csatlakozik, ugy ez végét jelentené a Balti-tengertől a Fekete-tengerig a francia-angol befolyásnak és megvalósitását az orosz-német blokknak rövid idő alatt. Látható most, hogy milyen sulyos hibát követett el az antant, amikor elmulasztotta az orosz határszéli államok kellő támogatását.

— **Atvágta a barátjának a nyakát.** *Horváth* János 14 éves balkónaki fiut borzalmas sérülésekkel szállitották be tegnap a kórházba. A nyaka át van vágva egész a gégéig, ugy, hogy beszédje alig érthető. A fiu Galambokon szolgált, mint béresgyerek s volt neki egy 18 éves barátja, valami *Mérei* Jóska nevü legény. Mérei Jóska azzal gyanusitotta meg Horváthot, hogy ellopta a zsebkését. Ennek fejében követelte az övét. Horváth ellenkezett, mire Mérei oly brutálisan rátámadott, hogy a dulakodásban keresztülmetszette a fiatalabb suhanc nyakát, sőt az orrát is csaknem leharapta s a karját is össze-vissza rágta. Mérei azökésben keres menedéket s legutóbb a kertek alatt látták bujkálni. Azóta azonban valószinűleg a csendőrség fogva.

— **A Tevel nagy balatoni sportünnepélye.** A Területvédő Liga augusztus hó 15-én vasárnap Balatonfüreden nagyszabásu országos sportünnepélyt rendez. Az ünnepély kiemelkedő része evezős, vitorlás és uszóversenyek. A sportnap iránt vármegyeszerte nagy az érdeklődés.

— **Betonházak Budapesten.** Bécsből eredő hir szerint egy amerikai konzorcium Budapesten még ebben az évben betonházakat fog épiteni munkások és tisztviselők számára. E célra 100 millió korona van előirányozva

— **Uj expressvonat Szegeden át** A spaai konferencia elhatározta, hogy Bordeauxból Milanón, Zágrábon, Szegeden és Belgrádon át uj keleti expressvonatot indit meg. Az uj keleti express már e hónap végén megindulhat.

— **A tótok „felsővidéki magyaroknak" nevezik magukat.** Rimaszombaton fulius 25 én nagygyülés volt, amelyet a gömörmegyei gazdasági egyesület hivott össze. A gyülésen mintegy tizenötezer ember vett részt. Legkiemelkedőbb és legmeghatóbb része volt a gyülésnek a magyar és tót testvériség megnyilatkozása. A magyarok boldogan öleltek, szivükre a tótokat, akik *„felsővidéki magyarokuak"* nevezték magukat. Szónokuk által tántorithatatlan hűségről és ragaszkodásról biztositották a magyarokat. A szónok szavai könnyekig meghatotta a jelenlevőket. A nagy tömeg lelkesedése oly magasra hágott, hogy a gyülés végén feltartózhatatlanul bejárták az utcákat a Himnuszt és a Fel, fel vitézek s más hazafias magyar dalokat énekelve.

— **Vétkes hanyagság áldozata.** *Vas* Tibornét, a fováros társaságában jólismert, alig 18 éves fiatalasszonyt, aki anyai örömöknek nézett elébe, a múlt hét péntekjén beszállitották a bábaképző intézetbe, ahol rögtön kezelés alá vették. A műtétnél *Suber* Károlyné főmadám vétkes hanyagságból kinin helyett higanypasztillát adott be Vas Tibornénak, aki néhány perc multva meghalt. E mulasztásra csak a halál utan jöttek rá. Suber Károlyné ellen meginditották a bünvádi eljárást.

— **Gyümölcskonzervgyár Szombathelyen.** A francia tőke magyarországi elhelyezkedésével kapcsolatban a franciák több nagyobb szombathelyi gazdasági vállalat bevonásával nagyarányu konzervgyár létesitését vették tervbe, melynek feldolgozandó szükségletét a Dunántul és elsősorban Nyugatmagyarország bőséges gyümölcstermelése nyujtaná.

— **Amerikai benzint hoznak be** A Gazdasági Tudósító jelenti: Tárgyalások folynak amerikai benzin behozatalúról A benzin olcsóbb és sokkal jobb minőségü, mint a lengyel, vagy az oláh benzin és 18 literes ólmozott kannákban kerülne forgalomba. A vidéken a benzin szétosztását a szövetkezetekre biznák.

— **A kabarében** ma este 9 órakor föllépnek *Guttág* Sárika, *Waligurszky* Tóni, *Barabás* Lola, id. *Szalóky* Dezső, *Máday* Ödön és *Ollop* Géza.

Augusztus 20, 21 és 22, hadifogolynapok! Adakozzunk!

— **A szentes-csongrádi Tisza-hid helyreállitása.** Az olahok által a tavalyi harcokban többé-kevésbé elpusztitott összekötő tisza-hidak ujraépitése gazdasági szempontból igen fontos gondja a kormánynak s ez értelemben szorgalmazta is a munkálatokat, katonai erőket is igénybe véven. Igy a nemzeti hadsereg munkáscsapatai már is befejezték a szentes—csongrádi hid helyreállitását.

— **Sétahangverseny.** A zalai gyalogezred kitünő zenekara világhirű zenészek szerzeményeiből összeállitott programmal lepi meg a város közönségét. Folyó hó 15-én délután 6—8-ig a sétatéren sétahangversenyt rendez. Már a mult alkalommal tapasztalható volt, hogy a közönség nagy érdeklődéssel viseltetik a kitünő zenekar iránt. A jövőben kivánatos volna inkább népszerüsiteni magát a jól összeállitott programjaival gyakran a nyilvánosságba lépni.

— **Kommunizálnak Csehországban.** A cseh kormány — mint Prágából jelentik — a népruházás érdekében egy gyapju- és posztógyár, továbbá egy bőr- és egy cipőgyár kommunizálását határozta el.

— **Képkiállitás.** Felhivjuk olvasóink figyelmét a Polgári Egylet nagytermében berendezett s a Move kezelőségében levő képkiállitásra. Megtekinthető d. e. 10—12-ig s d. u. 3—7 óráig.

— **Jugoszlávia gabonatermése** — mint nekünk Pécsről kerülő uton jelentik — nagyon gyönge. A legjobb kövér földek Baranyában, Bácskában és Bánságban igen gyenge hozamot adtak, mert a közel négy hetes májusi aszályra tulságosan bő esőzés következett. A tartós záporeső egymást érte, gyakori volt az orkánszerü szél, sok a hüvös nap, ami megakasztotta a magfejlődést és mert aratás idején is sok volt az eső, a betakaritott buza között sok az elázott, üszkös. A sovány földek jobban állták a kedvezőtlen időjárást, valamivel jobb termést adtak, de az nem javithatta meg az általános hozamot, mert a szerbek által megszállott terület legnagyobb része kövér szántó. Sok a panasz a gazdák körében amiatt, hogy a szerb hatóságok erőszakoskodnak. Főleg nagy- és középgazdaságokban az egész termést lefoglalják, sürgősen kicsépelik és elszállitják anélkül, hogy arról vagy megtéritésről szó lenne. Emiatt a lakosság ellátására nincs gabona és hozzáférhető buzatételekért már 1600 K-t is fizetnek métermázsánkint. Nagyon megnehezíti a forgalmat az is, hogy kevés a készpénz, a hitelezéstől pedig mindenki irtózik, mert általános a bizalmatlanság.

— **Felkérem** a VAC. taglait, hogy tagdij-kötelezettségüknek négy napon belül tegyenek eleget. *Vindisch*, titkár.

(x) **Fajgalambok**; óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

A Nagykanizsán székelő

Dunántuli Közgazdasági R.-T.

részvényesei felhivatnak, hogy az általuk jegyzett részvényekre részvényenkint a névértéknek **40 (negyven) százalékát 1920. évi szeptember hó 15-étől déli 12 óráig** bezárólag a részvényjegyzés helyén, vagy a társaság pénztáránál (a Nagykanizsai Takarékpénztár helyiségében) fizessék be.

Nagykanizsa, 1920. augusztus 10-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

4. §. A befizetésre kitüzött határidőben be nem fizetett minden részlet után 5% késedelmi kamat téritendő meg. Azon ideiglenes részvénybefizetési elismervények számai, amelyekre a befizetések nem teljesittetnek, a társaság hivatalos lapjában háromszor közzétetnek és a befizetésre azok birtokosai felhivatnak. Az a részvényes, aki a harmadik közzététel megjelenésétől számitott egy hónap alatti sem tesz eleget befizetési kötelezettségének, a társaság elleni jogait, valamint a befizetett összeget elveszti és a be nem fizetet ideiglenes elismervények semmiseknek jelentetnek ki. Az igazgatóság a semmiseknek nyilvanitott ideiglenes elismervények helyett a részvényeket kiállitja és azokat értékesiti.

Családi ház 2—3 szobával keresek bérbe, istállóval, pajtával Kiskanizsán, esetleg helyben. Cim a kiadóban.

Eladó egy használt **ülő fürdőkád** saját vizmelegitővel s külön egy vizmelegitő. Cim a kiadóhivatalban. 1299

Eladó házak!

A város jobb, csendes részeibe vannak még uj magánházak, melyek jutányos áron eladók. Bővebbet **Rakos Györgynél,** Magyar-utca 45. 1032

Szarvas-szálloda **VILÁG** Nagymozgószinház

Szerdán, csütörtökön és pénteken augusztus 11., 12. és 13-án

Szenzációs attrakciós bemutató.

A gyémánthajó

Attrakciós szerelmi történet 6 felvonásban

Szombaton és vasárnap

A titokzatos autó cirkusz attrakció

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Megvételre

keresek egy jókarban lévő

ványológépet

Ajánlatot ár megjelölésével az alanti cimre kérek. **Bakonyi Ferenc** cipészmester **Hahót,** Zalamegye.

Értesités!

A Dunántuli Ruhaáruház

uridivalosztálya

gácal és zsolnai gyapjuszövetből

készit elegáns

uri öltönyöket 3000—4800 Kig

Külön vagytisztitó és javitó Szam!

Gyors vasalást egy óra alatt szakszerüen Szabott árak! Pontos kiszolgálás!

Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes tisztelettel

Dunántuli Ruhaáruház

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségü
Mintazterpapir
Fehér finom irodai papir
Pogalmi szürke papir
Levélpapirok
Irógéppapir
Szén (carbon) papir
Iratópapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irólajzatok, boritékpapirok
Irodai olló, pénzkosarak
Asztali olójegyzéktömbök
stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésében Nagykanizsán

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 14. Szombat 184 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Interurban-telefon 183.
Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő:
Dr. HEGEDÜS GYÖRGY
nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Cseh katonai felvonulás Magyarország ellen.

Szőny, augusztus 13. **A Nemzeti Sajtó Irodának jelentik: Komáromba az utolsó napokban nagyobb cseh csapatszállitmányok, köztük nagyszámu lovasság érkezett. A katonaságot a legkiméletlenebb rekvirálások közt helyezik el ugy, hogy sok helyen a polgári lakósságot kiüzik otthonából. A csehek a legnyiltabban beszélik, hogy Oroszországgal együtt Magyarország ellen fognak harcolni.**

Balassagyarmat, augusztus 13. **A Nemzeti Sajtó Irodának jelentik: Az utolsó napokban Csehszlovákiából beérkezett jelentések szerint a cseh részleges mozgósitás egyre nagyobb mérveket ölt. A magyar demarkációs vonal mentén valóságos stratégiai felvonulás történik. Az Ipoly völgyébe a napokban egy teljes hadilétszámon levő cseh hadosztály érkezett, köztük a hirhedt 25. és 28. gyalogezred. (Az utóbbi a világháboruban halhatatlan nevet vivott ki magának áruló magatartása miatt, amelynek következtében az ezredet feloszlatták.** *Szerk.)* **Azonfelül a csehek az Ipoly völgyében napok óta nehéz ütegekkel éles lövőgyakorlatokat tartanak. A határmenti falvakban egész nap hallani a lövések detonációját. Éjjel a csehek fényszórókkal dolgoznak, ugy hogy a demarkációs vonal, valósággal front impresszióját mutatja.**

Nemzetgyülés.

Budapest, aug. 13. A nemzetgyülés mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Rakovszky* elnök.

Az elnöki előterjesztés után *Pallavicini* megindokolta az összeférhetetlenségről szóló inditványát.

Teleki miniszterelnök az inditvány tárgyalásához hozzájárul.

Vass József, a 9 tagu bizottság előadója a bizottság jelentését terjesztette elő. *A bizottság javasolja az egész buza- és rozstermés zár alá vételét. Minden eshetőséggel szemben biztositani kell a lakosság egész évi lisztellátását. A fejadagokra vonatkozólag a bizottság a következő lisztkvótát ajánlja: Altalános lisztkvóta 7·5, tisztviselőknek 8·4, nehéz testimunkásoknak 8·7, éjjeli munkásoknak, bányászoknak és kohómunkásoknak 12, mozdonyvezetőknek, fütőknek 15, a tárnákban dolgozó munkásoknak 16·5 kgr.* Végül a bizottság javasolja a csempészés és árfelhajtás szigoru megbüntetését. A buza és rozs beszerzési ára 500, illetőleg 400 koronában meghagyassék. A 240 koronás gyüjtési költség leszáll 162 korona 83 fillérre. A kenyérliszt ára nagyban számitva 200 koronánál, a főzőliszt ára pedig 100 koronánál nagyobb ne legyen.

Nagyatádi Szabó István kéri a nemzetgyülést, hogy a javaslatot a Ház mai ülésén tárgyalják.

Az elnök kijelenti, hogy ez lehetetlen, de ha a Ház kimondja a sürgősséget, ugy a holnapi ülés napirendjének első pontja lesz. A Ház igy határozott.

Ezután áttért a Ház a birók és ügyészek státusrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Az első felszólaló *Koszó* István, aki a vagonlakók szomoru helyzetét ecseteli. A javaslatot elfogadja.

Pető Lajos a javaslat alapelvéül azt kivánja látni, hogy az alsófoku biróság tagjainak helyzetét javitani kell.

Hegedüs György: T. Nemzetgyülés! Midőn ennél a törvényjavaslatnál felszólalok, ráakarok térni annak a ténynek a megállapitására is, hogy a magyar nép lelkében mindig magasan lobogó törvénytiszteletnek az elhalványulása volt az oka annak, hogy a mi belső konszolidációnk nem tud helyreállani és ez az oka annak is, hogy kifelé a mi aktivitásunk, a kormány ereje eléggé gyenge. Az igazságügyminiszter urnak ezt a javaslatát a legnagyobb megnyugvással üdvözlöm, mert nem csupán egy testületet jutalmaz meg végre, hanem azzal a magyar államiság és jogszolgáltatás terén olyan nagy lépést tett előre, amely mindannyiunknak jól esik azért, mert nekünk rendkivül fontos annak a tudata, hogy a bekövetkezhető időkban olyan biróságunk és olyan ügyészségünk lesz, amelynek testületére bizalommal tekinthetünk minden internacionalista, vagy nemzetet fenyegető veszéllyel szemben. Ebből az alkalomból kötelességemnek tartom, hogy leróljam a birók és ügyészekkel szemben hálámat azért a hazafias és kitartó munkáért, amelyet a kommun alatt végeztek.

Igen kevés biró tévedett meg és ezt konstatálnom kell itt a nemzetgyülés termében.

Az ő templomukat is felgyujtották vörös tüzzel. Azonban alig van testület, amely elmondhatja magáról, hogy akkor, amikor éhezve és rongyosan ott állott és körülötte a családtagok és igéretek özöne volt, nem tévedt meg.

Rá akarok mutatni arra, hogy a magyar nemzet már a legrégibb időben milyen nagy sulyt helyezett a maga igazságszolgáltatására és különösen arra, hogy a biró hozzáférhető ne legyen, viszont arra is, hogy a biró se élhessen vissza a neki adott jogokkal. A magyar igazságszolgáltatás már a legrégibb idők a magyar közéletnek egyik legfontosabb alkotmányjogi szerve volt. A magyar birói kar a magyar intelligenciának, a magyar faj legkiválóbbjainak tagjait foglalja magában. Lelkébe zárja a magyar faj legszebb tulajdonságait, a pártatlanságot, igazságérzést és lelke telitve van krisztusi szeretettel.

Közszabadságunknak legnagyobb biztositéka az, hogy biróságunk és ügyészségünk független legyen. Nagy csalódással látom azonban azt, hogy a kormány most, amikor a birák kérdését anyagilag is meg akarja oldani, igen erősen krajcároskodik. Ez a javaslat nem más, mint a Károlyi-kormány néptörvényének a lemásolása.

Azt mondja a pénzügyminiszter ur, hogy nincs pénz. Nyugodtan állithatom, hogy van pénz.

Nemrég államositották a rendőrséget es mi történt, több 300 embert vettek fel magasabb állásba a rendőrségnel olyanokat, akik azelőtt sohasem szolgáltak a rendőrségnél és olyan fizetést adtak nekik, amilyeneket a birói pályán csak késő öregségben értek volna el. Pl. Egy ma alkalmazott közrendőrnek, ha 1—2 családja van, körülbelül 3000 korona a javadalmazása. Egy törvényszéki birónak pedig, bármennyire áldotta meg az Isten családdal, havi 1400—1600 korona a fizetése van. Egy határrendőrtanácsosnak évente 70—75 ezer korona jövedelme van. Hol van itt az igazság? Ez oly anomália, mely továbbra nem tartható fenn.

Közállapotaink teljesen le vannak züllve. Mig egyfelől a kétségbeejtő nyomor és szegénység jajgat, másfelül a szennyes uton felszaporodott milliók dőzsölnek virágos asztalnál, akkor sajgó szivvel kell azt látnunk, hogy a birók éhező gyomorral, az éhségtől lázas szemmel végzik és kötelesek végezni munkájukat. Amikor látjuk, hogy az állam a falusi lakosságra ujabb adót igyekszik róni, a kormány a hadimilliomosokhoz, illetőleg az ő millióikhoz nyulni nem mer, talán nem is akar.

Itt van az a főszerepe a keresztény irányzatnak, amely most indul utnak és amely elé annyi gáncsot vetnek.

Ezeket akartam elmondani azzal, hogy az általános vita alapjául a javaslatot elfogadom.

(Élénk helyeslés, taps a jobb és baloldalon.)

Utána *Bródi* Ernő kijelenti, hogy a biráknak és ügyészeknek meg kell adni a minimális megélhetés feltételeit.

Ruppert Rezső *Somogyi* István külön véleményéhez csatlakozik.

Kovács József csak kényszerüségből fogadja el a javaslatot. Reméli, hogy ezzel a javaslattal megkezdődik a tisztviselők jólétére vezető processzus.

Tomcsányi igazságügyminiszter köszönetét fejezi ki azon képviselőknek, akik felszólaltak a birák érdekében. Felhivja a figyelmet arra, hogy a nemzetgyülés kötelessége, hogy ne engedje a birói tekintélyt csorbitani.

Somogyi István kéri a Házat, hogy az ő különvéleményét fogadja el.

Az elnök szavazásra teszi fel a kérést, de a Ház határozatképtelen.

Szünet után a Ház nagy többséggel az eredeti javaslatot fogadja el. A részleges tárgyalásra holnap tér át a Ház

Nyilt konfliktus Anglia és Franciország között.

Rotterdam, augusztus 13. *Anglia és Franciaország közt nyilt konfliktus támadt, mert Franciaország elismerte Wrangel tábornok kormányát, akinek a kiadatását a szovjetkormány követelte. Lloyd George* az alsóházban kifejezte rosszallását Franciaország eljárása miatt és azt mondotta, hogy még mindig nem tudja elhinni, hogy a francia hivatalos sajtóügynökség által terjesztett hir valóban igaz. Az angol király, aki legközelebb Skóciába akart utazni, a helyzet komolyságára való tekintettel elhalasztotta utazását. Tegnap délután Lloyd George audiencián jelent meg a királynál. Lloyd George különben Svájcba készült, de a legujabb incidens miatt ugyancsak elhalasztotta utazását.

Páris, augusztus 3. Angliában Franciaország eljárása nagy elkedvetlenedést keltett. Oroszország Franciaország eljárását ellenséges cselekedetnek tekinti. *Kamenev* és *Krassin* környezete kijelentette, hogy Szovjetoroszország azzal fog válaszolni, *hogy háborut izen Franciaországnak.*

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, augusztus 13. A hadosztálybiróság mára idézte be *Lukasich* altábornagyot, aki kihallgatásának 17-ére való halasztását kérte. A mai napon tanuként kihallgatták *Nádas* Sándor hirlapirót, aki elmondotta, hogy 1918. november 1-én fegyveres matrózok keresték a lakásán és minthogy nem volt odahaza, levelet hagytak hátra, melyben tudomására hozták, hogy a katonatanács halálra itélte, mert gunyosan mert róluk irni. Nem tudja, kik voltak a fegyveres katonák, mert nem látta őket.

Balázs Béla volt főispán elmondja, hogy ő már előbb figyelmeztette gróf Tisza Istvánt, hogy távozzon a fővárosból, mert látta, hogy mi készül ellene.

Pásztor Béla moziszinész hosszasan adja elő, hogy kiket látott többször a katonatanács tagjai között. Előadásában gyakran szerepel Friedrich István neve.

Kihallgatták még *Estefányi* Jenő századost, *Hoffmann* György hadnagyot és *János* Andort, a katonatanács volt tagját.

A tárgyalást holnap folytatják.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** panaszkönyvet fektetett fel a Keresztény Otthonban. Ebbe a napi hivatalos órák alatt (d. u. 5—7-ig) komoly alappal biró panaszt, adatokkal bizonyitható magánsérelmek s főként a közerkölcsiséget és a magyar nemzet állami érdekét sértő mindennemü jelenséget a keresztény társadalom bármely tagja (ha nem is egyleti tag) diktálhat vagy bejegyezhet. Az egyesület minden igaz ügyben a harcot vállalni fogja

HIREK.

— **Ujabb eredmények a pénzhamisitási ügyben.** Az utóbbi napokban mintha megszünt volna az érdeklődés a notórius pénzhamisitó banda manipulációi iránt. A dolgok mintha stagnáltak volna, mindenki azt hitte, hogy a nyomozás zsákutcába került. *Dr. Kiss* Lajos rendőrkapitány, aki az egész bonyolult ügyet igyekszik kideriteni, tegnap érkezett vissza Kaposvárról sok s nyomós adatok birtokában. A kaposvári rendőrségen letartóztatva találta *Székely* Kálmánt, aki szoros összeköttetésben volt *Bokor* bácsival, az emberroncs *Bogenglück* Izidorral. Ma már nyilvánvaló, hogy Székely Kálmán a levezetője az egész bonyolult ügynek. Kaposvárott semmiről sem akart tudni. Kiss Lajos rendőrkapitány jónak látta elhozni Kanizsára, hogy itt szembesitsék a bünösökkel. Eleinte itt is tagadott, de tudja Isten hogy, hogy nem, végre mégis bevallotta, hogy Bokor bácsi hozta össze Peschek jóbarátjával, Riszlics Péterrel. Risztics jugoszláviai származásu, veszedelmes csempész, aki régóta jóbarátságban volt Peschekkel s a Károlyi-éra alatt közösen bonyolitották le csempészeti ügyeiket. Székely Kálmán Bokor bácsi közvetitésével valami Veszelovszky nevü főiskolai hallgatótól vette a bélyegzőt 36.500 koronáért, aki viszont, szintén Bokor bácsi közvetitésével Riszticsnek adta el 42.000 kornnáért. A nyereségen Bokor bácsival osztoztak. Bokor bácsi ügyesen keverte a kártyát s a sápot mindenütt kellő mértékben huzta. Igy aztán a Risztics birtokában levő bélyegző Peschekkel levő barátsága folytán megkezdte müködését. Veszelovszky Kaposvarott letartóztatva van. Mivel azonban Székely még Kaposvárott tagadott, nem lehetett tudni, hogy főrészes a dologban. A kaposvári pénzhamisitó banda pecsétje szintén Veszelovszkytól származott, de sokkal primitivebb volt, mint a nagykanizsai. Az egész kaposvári pénzhamisitás is sokkal kisebb volt, mint a Peschek-féle kanizsai. Ma már bizonyos, hogy a pecsétek egy közös helyről származnak s mind a kettőnek szálai Veszelovszky felé vezetnek. A kaposvári pecsétet, amely — mint emlitettük — sokkal primitivebb, mint a kanizsai, egy ottani orvostanhallgatónál találták meg. Előreláthatólag, most már nyilt az ut a kifejléshez.

— **A város korifeusaihoz.** Kimondhatatlan fájdalom adja kezünkbe most a tollat. Dorgálunk, ütünk, szidalmazunk s ha kell az ostort is csattogtatjuk azokuak a hátán, akiknek az érdekében máskor *másoknak* a szemét is ki tudtuk volna kaparni. A tollat különben most is az ő, *ami* érdekünkben mártjuk mélyebbre a tintába. *Nagykanizsa város keresztény társadalma minden kritikán aluli indolenciával, nemtörődömséggel viseltetik a hadifogoly akcióval szemben.* Szeretnénk őket a messze Szibériában tönkremenő foglyaink itélőszéke elé állitani s mind egytől-egyig kipellengérezni, hogy: ezok azok a keresztény magyarok a keresztény irányzatban, akik a hatéve fogságban sinylődő hadifoglyok érdekeken ezt mondják: *„rá érünk arra még.“ Uraim, leszögezzük, hogy a gyüjtés szervezésében a zsidók Nagykanizsán nagyobb érdeklődést mutatnak fel, mint a keresztények.* Még a zsebet sem kell kinyitni, csak energikus munkához kell látni s nincs rá mód, hogy a város »korifeusait egy táborba lehessen hozni. Pedig uraim, ma nincs párt s más, a közmunkától elvonó ok, ami máskor jogcimnek talán elég volt. Százával vannak a „felmentettek“, a „bizonytalan időre szabadságoltak“, a még ma is gondtalanul élők s ilyen fontos országos kérdésnél is engedik; hogy a fülüket befonja a pók s hogy bedagadjon a jólettől a szemük. Azzal nem törődnek, hogy csupán megjelenésük is mérhetetlen erkölcsi és anyagi támaszt adna a nagy akciónak. Ne keressünk *most* „kérdéseket“, ne feszegessünk ilyen, vagy amolyan okokat, hanem tegyük a kezünket a szivünkre s valljuk be, hogy *hallatlan nemtörődömséggel kezeljük Nagykanizsán a hadifoglyok ügyét.* Akinek nem inge, nem galléra, ne vegye magára a fentieket, de igenis, szivlelje meg mindenki, akinek ha más nem is de lelkiismerete felébred e sorok olvasása kapcsán.

— **A Keresztény Otthonban** ma délután 4—6-ig lehet befizetni az *Ebredő Magyarok Egyesületénél* a második félévi esedékes 12 K rendes és 3 K rendkivüli tagsági dijat; ugyszintén az esetleges hátralékos tagsági dijakat. Ugyanott 5—7-ig az egyesületi igazolványok átvehetők és jelvény kapható.

— **Bodó Pál ezredes,** a hadifogolymentő mozgalom helybeli gyüjtőbizottságának elnöke ujból felkéri azokat a nemesszivü honfiakat és honleányokat, akik a folyó hó 20—22-én teljesitendő gyüjtésekre vállalkozni már szivesek voltak és még hajlandók lesznek, hogy *ma szombaton, augusztus 14-én este 6 órakor a városháza tanácstermében* okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

— **Nyugállományu tisztek kedvezményes ellátása.** Nyugállományu volt hivatásos havidijasok, valamint ezek családtagjai, özvegyei és árvái a m. kir. honvédelmi miniszter 74007/eln. 33 1920. sz. Körrendelet (Szabályrendeletek 45 szám) értelmében kedvezményes ellátásban fognak részesülni. Minden igényjogosult a honvédelmi minisztérium 33. osztályától, saját cimére, ajánlottan postán a további utasitásokat meg fogja kapni, kivéve a volt cs. és kir. közös hadsereg hivatásos egyénei után visszamaradt özvegyek és árvákat, kiknek nyilvántartási adatai a honvédelmi minisztérium előtt teljesen ismeretlenek. Utóbbiak felszólittatnak, hogy a kedvezményes ellátás elnyerése céljából, nyugdijkönyvecskéjük, valamint a tulajdonukban levő egyéb okmányok beküldése mellett akar postán, akár személyesen a honvédelmi minisztérium 33. osztályánál (I., Vár., Tárnok-utca 2. szám, I. emelet) jelentkezzenek, ahonnan a további utasitásokat megkapják. *M. kir. zalavármegyei katonai parancsnokság kiegészitő csoportja.*

— ***Mérei József* még szökésben van.** Tegnapi számunkban megirtuk, mily bestiális módon sebesitette meg *Mérei* József 18 éves galamboki legény barátját, *Szántó* Jánost (tegnap helytelenül Horváthnak közöltetett). Érdeklődtünk a városi közkórháznál, ahová sulyos sérüléseivel beszállitották s azt a felvilágositást kaptuk, hogy bár sebesülése igen sulyos, beszélni csak alig hallhatóan tud, állapota tegnap már javulóban volt. Tegnap már sikerült is teljesen kihallgatni. A tettes, Mérei József még mindig szökésben van s a csendőrség erélyesen körözi.

— **Szállingóznak a hadifoglyok.** Szórványosan fel-feltünik az utcán időnkint egy-egy Oroszországból jövő hadifogoly. Tegnap délelőtt nagy csoportosulás támadt *Beke* József zalaujlaki polgár körül, aki 1914 november 4-én került fogságba, mint invalidus. Elmesélte hazajutásának hosszu kálváriáját, amelyből legérdekesebb az, hogy az oroszok lépten-nyomon meg akarják őket téveszteni hazájuk iránti bizalmukban. Azt hiresztelik, hogy itthon, a hazatérő foglyokat táborokba zárják s legutóbb is 80,000 hazatért hadifoglyot mészárolták le a tisztek. Beke József elmondja, hogy az ilyen aljas hazugságokban nem hisznek s alig várja mindenki, hogy hazakerüljön. Környékbeli foglyokról nem tud semmit, egyedül *Furdán* József kiskanizsai legényről tud, kivel Csinkendben volt egy táborban. Később elváltak s *Kocsis* János bocskai lakostól hallotta, hogy Furdán József valamilyen betegségben meghalt.

(x) **Délivasutasok figyelmébe!** A forgalomhoz tartozó összes délivasuti tényleges, valamint nyugdijas és kegydijas alkalmazottak felhivatnak, hogy liszt, zsir és egyéb ellátás végett hatósági igazolványukkal legkésőbb folyó hó 20-áig az állomásfőnöki irodában összeirás végett jelentkezzenek. Későbbi bejelentés figyelembe nem vehető. Az eddigi összeirások érvénytelenek.

— **Külön személyvonat a vasvári bucsura.** Vasárnap lesz a vasvári bucsu. Ez alkalomból a délivasut egy külön személyvonatot indit, amely reggel 6 óra 15 perckor indul Nagykanizsáról és délután 6 órakor indul Vasvárról vissza Nagykanizsára.

— **Felkérem** a VAC tagjait, hogy tagdij-kötelezettségüknek négy napon belül tegyenek eleget. *Vindisch*, titkár.

Gondoljunk a Murán tulra.

(x) **Rolf Loer** a legujabban annyira népszerüvé vált német filmszinész friss alkotását mutatja be a VILÁG mozgó abban a frappánsul rendezett detektivdrámában, amelynek cime a „Titokzatos autó“ és amelyben Phantomas szerepét játsza. A világmozgóban ma és holnap (szombaton és vasárnap) bemutatóra kerülő filmnek 4 felvonásán keresztül a filmkultura modern eredményeinek legtökéletesebb kvalitásaiban gyönyörködhetünk.

(x) **Pajgalambok:** ónás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

Szarvas-szálloda **VILÁG** Nagymozgó-szinház

Szombaton és vasárnap, augusztus 14. és 15-én

Szenzációs detektiv ujdonság!

A titokzatos autó

(Phantomas)

Detektivdráma 4 felvonásban

Hétfőn és kedden a

Szendomiri kolostor

Dráma 6 felvonásban

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Megvételre

kerestetik egy jókarban lévő

ványológép.

Ajánlatot ár megjelölésével az alanti cimre kérek. **Bakonyi Ferenc** cipészmester **Hahót,** Zalamegye.

Magbaváló

SZILVÁT

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon: **59.**

Távirati cim: **Transdanubia.**

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztitó és javitó üzeme

Elvállal és szakszerüen tisztit, javit mindennemü férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabatokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyüjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** Üzem: **Teleky-ut 15.** Telelefon: **319.**

Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu- és gyermekruba raktárunkra.

Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.

Elegáns női divatos öltönyöket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdáiában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 15. Vasárnap 185. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 188. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Széna vagy szalma?

Valami van a levegőben. Lóg a lábuk a nagy dolgoknak. Az utóbbi időkben egy kérdés jár szájról-szájra, mint valamikor a háboru alatt: *„Mikor lesz már béke?"* Igen. Ma is ez a nagy kérdés. Mikor lesz már béke. A régi latin mondást ugyancsak betartják Európa nemzetei s hogy békét csináljanak, hogy beke csinálódjon, előbb mérhetetlen dühhel kovácsolják a háborut.

Az orosz bolsevikl hadsereg, melyet az utóbbi napokban pánszláv, sőt nacionálista hadseregnek keresztelnek, ma már erősen döngeti a lengyelek ősi rezidenciáját, Varsót. Prága külvárosának falai alatt már bolsevikl lovasság csattogtatja a patáját s az ólombetűk írontja, az ujságok hasábjai, keleti veszedelemről írnak. Valaha keleti veszedelemnek a sárga veszedelmet neveztük s rettegve gondoltunk unokáink sorsára, ha Kina mérhetetlen embertömege rázudul Európára. S ime zudul a veszedelem, nem sárga, hanem vörös szinben s nem unokáinkra, hanem mireánk.

Magyarország helyzete ma is a legkritikusabb. Minden világrázkódásnál érezzük szerencsétlen földrajzi fekvésünk veszedelmét. Mi magyarok nem gombolkozhatunk be állig. *Janus* dupla arca nekünk nem adatott meg. Nekünk dönteni kell: széna vagy szalma.

Európa ujból nagy veszedelemben van, a háboru kaszása fent suhogtat a levegőben. A két látszólagos jóbarát, Francia- és Angolország civakodnak s ugylátszik, a zöld asztal mellett már régóta cibálják egymás haját. Ezalatt a pánszlávizmus és a pángermánizmus (Oroszország, Németország és Csehország) barátli csókkal ismernek egymásra. Ugyanakkor Magyarországtól saját fiai azt kérdik: széna-e vagy szalma? A betegágyából lábadozó Magyarországnak nagyon nehéz ma igent vagy nemet mondani. Viszont a kunktátoroskodás is kigyót melenget oldalán. Magyarország nacionalizmusának ma *egy* okos fejjel kellene gondolkozni s minden idegszálát a helyes orientálódás szolgálatába állitani. Minden jó, ami magyar nemzeti s keresztény szempontból jó s minden rossz, ami ezeket veszélyezteti. A külföld, különösen a kisebb rablónemzetek, kardot csörtetnek ellenünk s ideiglenes határainkat fényszórózzák, ami alatt veszedelmesen erősitik a végeket. Ezalatt a belső állapotok rendezetlenek s lépten-nyomon lekésett problémákba botlik a lábunk.

A kormányzó tiltakozik az ellen, hogy mi háborura fegyverkeznénk. A napokban hozta a sürgönydrót a hírt: Magyarország nem mozgósit, mert nem is mozgósithat. De ha netalán tán mégis szükség volna rá, hogy markolaton kapjuk a kardot, Magyarországnak vigyáznia kell, hogy nehogy odakössék a beteg szamár mellé.

— gk —

Lövészárkot épitenek az oláhok.

Orosháza, augusztus 14. **Megbizható forrásból szerzett értesülés szerint az oláhok az anyaországból verbuvált munkáscsapatokkal Predeáltól Máramarosszigetig betonlövészárkot épitenek. A munkálatok oly erős katonai ellenőrzés mellett folynak, hogy bizonyos körletekben minden közlekedést eltiltottak. Még a környék lakossága köréből sem engednek senkit se a fegyveres katonákkal őrzött körlet átlépésére, mely intézkedés a lakosság körében érthető módon nagy izgalmat és nyugtalanságot keltett. Az erdélyi szorosok megerősitésén is éjjel-nappal dolgoznak az oláh pionirok, de itt a kirendelt katonai védőrség a munkálatokat végző munkásokat és katonákat ellenőrzi, mert közöttük a legtöbb erdélyi oláh és ezért a felsőbb vezetőség nem tartja őket teljesen megbizhatóknak.**

Szomszédaink idegesek.

— A Miniszterelnöki Sajtóosztály közli. —

Budapest, augusztus 14. A világháboru epilogusa zajlik most a északkeleten Lengyelország és Szovjetoroszország harcalban. A küzdelemnek Lengyelországra nézve szomoru fejleményei miatt zavarba jött az entente, mely az uj Lengyelországot kreálta. Jókora idegesség vett erőt közvetlen szomszédainkon: Németausztrián és Cseh-szlovákországon is, melyek a vörös orosz tanácsköztársasággal paktáltak és Lengyelország vesztére spekulálnak, de félnek az entente beavatkozásától és aggódva tekintenek Magyarország felé.

Izgatottan szegezik a szemüket ránk és nemzeti hadseregünkre. Sajtójuk tele van nervozus hiresztelésekkel, hogy Magyarország mozgósit, vagy már meg is cselekedte s fegyveres fellépése a lengyel harctéren megváltoztathatja a helyzetet. Renner osztrák kancellár és Benes cseh-szlovák külügyminiszter állanak ez ujsághaboruság mögött. Ők az informátorok és uszitók, hogy hangulatot csináljanak ellenünk. A külföldön szükséges volt, hogy a magyar kormány is megszólaltassa a hazai sajtót s megadja félhivatalos formában az objektiv tájékoztatást Magyarország álláspontja és szándékai felől. Nyugodt kijelentései s a reális alap, melyen azok nvugosznak, bizonnyal megnyugtatólag fognak hatni a közvéleményre itthon és a külföldön sőt talán lecsillapitják a szomszéd tényezők hivatali neuraszténiáját is. *Lényege ez illetékes nyilatkozatnak, hogy Magyarország távol áll a beavatkozási szándéktól sőt minden katonai vagy diplomáciai akcióban való részvételtől is tartózkodni kván, mely az ország érdekest nem érinti közvetlenül.*

Határozott bejelentése a magyar-állam lojális semlegességének s kategorikus cáfolata minden kalandos hiresztelésnek. Aki viszonyainkat kellően ismeri s jóhiszeműen tud itélni rólunk, az be is érheti kormányunk félhivatalos megnyilatkozásával.

A szerencsétlen ötödfélévi háboru, annak katasztrófális vége, a két forradalom, a proletárdiktatura, az idegen megszállás s a hosszu átmeneti idő a béke létrejöttéig ugy megdulták szegény hazánkat, a szigoru békefeltételek pedig annyira redukálták erőforrásait, hogy sok esztendei gyarapodásra van szüksége.

Annyi a dolgunk itthon a saját tüzhelyünknél, hogy kifelé csak arra figyelhetünk, nehogy állami megujhodásunk munkájában külső események fel ne tartóztassanak. E szolid és józan érdekpolitika szellemével ellenkeznek minden kalandos külső gravitáció és a vele való vabankjáték. Ilyesmi nemcsak a magyar kormánytól áll távol, hanem a magyar nemzetgyüléstől s egész közvéleményünktől is.

De szemünket mindenesetre nyitva tartjuk kifele is s erőnket készen tartjuk a defenzivához, nehogy bármely fordulat készületlenül találjon.

A kormány semlegességi nyilatkozata

Budapest, augusztus 14. A kormány békés szándékáról kiadott nyilatkozatát politikai körökben semlegességi nyilatkozatnak tekintik, amelyet mint velünk közlik, azért kellett kiadni, hogy a külföldön hamis vagy rosszul értelmezett hirek kellő értékre leszállittassanak. Lengyelországban ugyanis azt a hirt korpoltálják, hogy mi körülbelül 150 ezer fényi segitő csapatot küldünk a lengyelek támogatására, amire sem módunk, sem fizikai lehetőségünk nincs. Ezért vált szükségessé, hogy egy kategorikus nyilatkozatot adjon ki a kormány, amely quasi semlegességét biztositja a most folyó európai kérdésben.

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 14 *Rakovszky* István elnök 11 órakor nyitotta meg a mai ülést. Az ülés megnyitása után felolvassák az interpellációs és inditványos könyvet.

Ezután rátérnek a gabonarendelet revizióját tárgyaló kilences bizottság jelentésére.

A gabonarendelet tárgyában kiküldött kilences parlamenti bizottság jelentését *Vas* József előadó ismertette. A bizottság javasolja, hogy nehogy a szükös termés kiszivarogjon az országból, a bizottság szükségesnek tartja az egész termés zár alá vételét. Összesen 3.100.000 métermázsa gabonára van szükség. A bizottság javasolja, hogy a kenyérliszt ára métermázsánkint 200 koronát nál, a főzőliszt ára pedig métermázsánkén-1000 koronánál magasabb ne legyen s a finom tésztaliszt ára pedig métermázsánkint 3200—4000 koronába legyen megállapitva. A főzőliszt olyan lesz, hogy a középfoku háztartások nem szenvednek csorbát.

A javaslathoz hozzászóltak *Reischl* Richárd, *Ereki* Károly, *Dányér* Béla, *Sándor* Pál és *nagyaládi Szabó* István miniszter, aki a maga részéről hozzájárul a bizottság javaslatához.

A nemzetgyülés egyhangulag tudomásul vette a kilences bizottság jelentését.

Az elnök inditványára kimondja a Ház, hogy a legközelebbi ülését hétfőn tartja.

Ezután *Tomcsányi* igazságügyminiszter válaszol *Hornyánszky* Zoltánnak a Tisza-per ügyében hozzáintézett interpellációjára. A kormanynak tudomása volt és van a tárgyalás kitüzéséről és tudja, hogy a polgári és katonai büntetőbiróság között hatáskori összetüzés van. Azért nem intézkedett a katonai tárgyalás elhalasztása miatt, mert abban semmi törvénytelenséget nem látott. A kormanynak az az álláspontja, hógy a pert mielőbb le kell folytatni.

Hornyánszky a választ nem veszi tudomásul, a Ház azonban igen.

Ezután *Szilágyi* Lajos terjeszt elő interpellációt a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák érdekében. Beszédében kijelenti, hogy a Move-nak az volt a hibája, hogy politizált. A Károlyi-éra idejében a Move akkori elnöke: *Gömbös* Gyula a népköztarsaság rendithetetlen hivének vallotta magát.

Sréter honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a Szilágyi által emlitett javaslatot ismeri, ő azonban a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvákkal szemben messzebb fog elmenni. Kéri, hogy bizalommal varjak be intézkedését.

Gömbös Gyula személyes kérdésben válaszol Szilágyi Lajosnak. Őt január 19-én választották meg elnöknek, éppen azért, mert a tisztikart felszólitotta, hogy helyezkedjék szembe Károlyival és kormányával. Nemsokára ezután a Move-t felosztották, akkor Szegeden folytatták ellenforradalmi működésüket.

Ismét *Szilágyi* szólal fel, aki felolvas egy hirlapi nyilatkozatot, melyben a Move elnöksége kijelenti, hogy semmiféle ellenforradalmi és reakciós mozgalomban nem vett részt.

Gömbös kijelenti, hogy ezt a nyilatkozatot csak praktikus szempontból tették közzé, Titkos iratokban már akkor felhivták a tisztikart, hogy szervezkedjék a vörösek ellen.

Mahunka Imre a lakásnyomoruság ügyében interpellál.

Utána *Beniczky* Ödön kérdést intéz a honvédelmi miniszterhez, van-e tudomása arról, hogy Heltai Viktor szabadlábon van és hajlandó-e erről felvilágositást adni.

Sréter honvédelmi miniszter kijelenti, hogy Heltai tényleg szabadlábon van. Meg fogja vizsgáltatni, nem történt-e valami hiba. Ugy tudja, hogy a foghagymaillatu forradalomban Heltai jelentős szerepet játszott. Lehet, hogy a most folyó Tisza perhez fontos adatokat szolgáltatott. Ha igazságtalanság, vagy jogtalanság történt, azt helyre fogja hozni. Kéri válasza tudomásul vételét.

Beniczki Ödön ideiglenesen tudomásul veszi a választ abban a reményben, hogy mielőbb érdemleges feleletet kap. Heltait már a forradalom idején letartóztatták gyülöldés és sikkasztás miatt. Kellemetlenül érinti, hogy a honvédelmi miniszter a Heltai által által adandó adatokra hivatkozott, mert az ugy tünteti fel a dolgot, mintha Heltait quasi jutalomképen bocsátották volna szabadon.

Sréter honvédelmi miniszter félreértett szavainak helyreigazitása után a Ház a választ tudomásul vette.

Forgács Miklós és *Frühwirth* István interpellációi után az ülés délután két órakor véget ért.

Lengyel—orosz helyzet.

Bécs, augusztus 14. *Varsói jelentés szerint a lengyel bikadelegáció ma reggel 9 órakor átlépte az orosz frontot.*

London, agusztus 14. *Vezető angol katonai körökben Varsó elestét már a mai napra várják.* Lengyel körökben viszont azt hangoztatják, hogy Varsó valamenyi erődje ágyukkal felszerelve kellő állapotban van, ugy, hogy a francia szakértők véleménye szerint 14 nap előtt a város elestére gondolni nem lehet.

Bécs, augusztus 14. A legutóbbi lengyel jelentések hirül adják, hogy az oroszok nemcsak észak és kelet felől, hanem Varsótól nyugatra is körülzárni készülnek a lengyel fővárost. Az oroszok körülbelül 15 kilométerre vannak Varsótól.

Varsó, aug. 14. A varsói szinházban népgyülést tartottak, melyen elhatározta a lakosság, hogy a lengyel csapatok mellett ki fog tartani és a várost az utolsó lehelletükig védelmezik.

MAGANNYOMOZÓ VÁLLALAT
VIOLA ÉS TARSA
Elvállal mindennemü bizalmas természetü nyomozást, bünügyekben is. Megfigyel, informál ugy helyben, mint a vidéken.
Telefon 157. szám.
Nagykanizsa Sugár-ut 28

— **Muraköz kiéheztetés előtt.** Már megirtuk, hogy Jugoszláviában milyen gőzerővel folyik a rekvirálás. A Muraközben eléggé jó termés van, azonban a szerbek olyan mohósággal vetették rá magukat, hogy Muraköz éh-inségnek néz elébe. Az elrekvirált gabonát messze beszáltják Horvátország és Szerbia belsejébe. Ami csekélység még a gazdáknál marad, azt a *Max—Neumann—Junior-féle* gabonakereskedő vállalat vásárolja össze hihetetlen árakon. A vállalat minden pénzt megad a gabonáért. Szinte az a látszat, hogy az utolsó szemtől is meg akarják fosztani a lakosságot. Az igy összevásárolt gabonát is Szerbiaba szállitják. Muraközben már most sem lehet kapni lisztet. Ha valakinek lisztre van szüksége, kénytelen Zágrábba, vagy az ország belső részébe menni érte, ahol a felhalmozás folytán 10 koronáért is lehet kapni kilogrammját. Emiatt végtelen nagy az elkeseredés. A muraközieknek másra nem gondolnak, mint vagy az a célju, hogy kiéheztetik vagy, hogy a kivonulás előtt minden értékükktól meg akarják fosztani őket.

Augusztus 20, 21 és 22, hadifogolynapok! Adakozzunk!

HIREK.

Hir Nagy Győzőről.

A napokban jött haza orosz fogságbó! *ifj. Kenedy Imre*, aki *Nagy* Győzőről is hirt hozott. A finom lelkü poétától egy-két verset is hozott haza, melyek közül itt közlünk egyet:

Hol vagy?...

Hol vagy? Kereslek! Valamit akartam
Mondani neked, valami szépet,
Valami mesét, valami álmot . . .
Es le akartam terileni
Puha nyoszolyának elébed.
Hogy édes legyen pihenésed . . .
Ne féljl Beszélni nem akartam,
Levasztam mindent, ami régi,
Minden kopottat láncra vertem;
Beleruglam egy Pantheonba,
Belenyultam a jövendőbe.
S hogy többé senkit meg ne ejtsen,
Feleskűdott hóhéra lettem
A sima arcu Hazugságnak . . .
Hol vagy? Kereslek életre-halálra,
Akarok én elébed állni!
Nem szomorun, nem mosolyogva,
Ugy sem, mint egy szürke akárki!
Büszkén akarok menni hozzád —
S hogy te magad sose légy fáradt,
Ajkadhoz tartom homlokomat
Es tüzet viszek nyoszolyának,
Hogy erőmet örökké lássad,
Hogy na hüljön ki sohse ajkam . . .
Hol vagy? Kereslek? Valamit akartam!

— **Nagy katonai készülődések Jugoszláviában.** Az egész Jugoszlávia tele van azzal a kósza hirrel, hogy Magyarország mozgósitanak és megakarjuk őket támadni. A hir óriási konsternációt váltott ki, ugy, hogy ma Horvátország képe csaknem olyan, mint volt 1914-ben. Jelenleg szolgálatra vannak behiva az 1897, 98 és 99 évfolyamok. 1893, 94 és 95. évfolyamokat két hónapi fegyvergyakorlatra hivták be. Az utolso napokban pedig az összes korosztályokat behivták 42 évig. A Zágráb—varasdi vonalon egyebet nem lehet látni, mint katonaládás bevonulókat. A határmentén lázas erősitések s lövészárok ásások történnek Mind védekezés szempontjából. Folyó ho 13-án délután Zágráb felől Csáktornyára érkezett 600—700 dalmát hadimunkás, Alsólendva felé utaztak sáncokat épiteni. Az osztag ásókkal, kapákkal s csákányokkal volt felszerelve. Céljuk Muraszerdahely, ahol lövészárkokat ásnak. Ugyancsak 13-án több magasrangu tiszt a határmentén terepszemlét tartott a felállitandó tüzérségi állások részére Varasdra 12-ikéről 13-ára virradó éjjel hat vagon gyalogsági és tizenkét vagon tüzérségi munició érkezett, melyet az állomás mellett barakkokban helyeztek el s szigoru őrizet alatt tartanak. Horvátország hemzseg a katonaságtól, melyek közül legtöbb a lovas. Csáktornyától Kotorig (Kisszabadka, Murakirály, Alsóminhályfalva) lévő állomásokon 20—20 lovaskatonát helyeztek el. Parancsnokuk egy gárdatiszt, székhelye Murakirályon van. A Molnári-révvel szemben, a Mura tulsó oldalán a füzesben, septében 34 lövészárkot ástak. Innen kezdve fel egész Légrádig tekintélyes erejü lovasjárőr cirkál állandóan. Murakeresztur és Kotor közti vasuti hid tulsó fójénél 12-éről 13-ára virradó éjjelen két géppuska állást épitettek, melyeket zöld galyakkal erősen lepleztek. Két puska kint van a hidfőnél, kettő pedig bent Kotor községben. Különben a falut megerősitették, az eddigi 8—10 főből álló katonaságot 70—80 lovas váltotta fel. Csáktornyára is érkeztek kisebb megerősitések. Megjegyzendő, hogy a behivások Horvát és Szerbország területén történtek. A Muraközből nem hivták be 42 évig a lakósságot. Értesültünk arról is, hogy Kapronca és Belovár környékéről nem vonultak be. Kijelentették, hogy se Magyar, se Olaszország ellen nem harcolnak. A szerb hadsereg fegyelmezetlen és a zöldkáderek ismét nagyszámmal mutatkoznak.

Gondoljunk a Murán tulra.

— **Magyar nóta az irredentizmus szolgálatában.** Muraközben f. hó 1-én felsőbb rendeletre az összes nagyobb községekben tűzoltómulatságokat rendeztek. Érdekes a muraköziek magaviselete, amely minden alkalmat megragad, hogy kinyilvánitsa hüségét az anyaországhoz. Ha másképp nem tud magyarsága mellett tüntetni, mulatságain magyar nótaszó mellett mulat. A szentmihály-hegyi bucsuról áthallatszott a Murán a rezesbanda hangján a magyar nótaszó. Csáktornyán is nagy tűzoltómulatság volt aug. 1-én, a Zrinyiek ősi várának parkjában A mulatság délután 4 órakor kezdődött s tartott másnap reggelig. Este 8 óráig a koló és más brummogó jugoszláv tánc és nóta járta. Nyolc óra után azonban az iparosság és a polgárság rázendittetett a magyar nótára. Egy jelenlévő meséli: *mintha villamos áram futott volna végig a jelenlevőkön. A lábak ropogósan járták a csárdásokat, a kalapok félre vágódtak, kitörő örömrikoltások hangzottak minden oldalról s a lassu, nehézkes, nyomott hangulat parázs mulatsággá alakult át.* Az első magyar nótát *Sztrahunya* József vaskereskedő rendelte. Az első csárdás már olaj volt a tűzre, a jókedv tetőfokára hágott. Valami *Kovacsics* nevü gyógyszerész azonban erélyesen tiltakozott a magyar nóták ellen. A jelenlevők óriási felzudulás ellen is ilyen kijelentéseket tett: *Itt Jugoszláviában vagyunk, ha valaki maguar nótát akar huzatni, az hurcolkodjon át Magyarországra, ott aztán játszhatja őket kedve szerint, ae innen takarodnia kell.* Erre óriási botrány fejlődött. Az iparosokat és a polgárokat a hirtelen kivonuló készültség szórta szét. Pár napra Sztrahunyát megidézték a szolgabiróságra. Azzal vádolták, hogy a Jugoszláv állam ellen izgatott. A feljelentést Kovacsics tette meg ellene. A biróság 40000 K pénzbüntetésre és 2 heti elzárásra itélte. Sztrahunya azonban nem nyugodott bele az itéletbe s erélyesen tiltakozott ellene: *En saját szülőföldemen vagyok, őseim is itt éltek, nem mint maguk, akik ide betolakodtak. Itt már ezer év óta magyar nóta járja s ezt nem tudja eltiltani semmiféle törvény. Mi muraköziek csak magyar nóta mellett tudunk örülni s a mellett sirunk is — az itélet ellen fellebbezek, fel egész a jó Istenhez.* Muraközben, hol köztudomásu az eset, érthető izgalommal várják a derék magyar ügyének kifejlését.

— **Balatoni harci játékok.** Az aug. 22-iki Balaton-ünnepélyt, melyet a „Honszeretet Nevelőintézet" alapja javára rendez a főváros polgári és katonai előkelő társadalma, országos érdeklődés kiséri és a nap eseményei napról-napra szélesebb keretben bontakoznak ki. Mint legujabban értesülünk, az ünnepély rendezőségének elnöksége tisztelgett *Hortky* Miklós Kormányzó Ur Ő Főméltóságánál, átnyujtva részére Ő Főméltósága és családja részére készitett külön meghivót. Ő Főméltósága a legbehatóbban érdeklődött az ünnepély iránt és megigérte, hogy családjával együtt résztvesz. Ő Főméltósága családjával vasárnap délelőtt 11 órakor érkezik külön vonaton Siófokra, honnan elindult ide s tova egy éve diadalmas utjára, a főváros felé hadseregével. Ő Főméltóságát és családját ünnepélyes fogadtatásban részesitik festői banderiummal. Kivánatos, hogy a banderiumban minél többen vegyenek részt. Mindennemü felvilágositással szolgál a rendezőség Siófokon, Fogas-szálló I. emelet. 37.

— **Már-már kátyuba került a hadifogoly akció.** Tegnap délután ismét gyülés volt a hadifoglyok részére történő gyüjtés tárgyában. Meghökkenve lépünk a terembe, amelyben itt-ott volt eleinte látható egy-két ügybuzgó ember. *Bodó* Pál ezredes elkeseredve jelenti ki, hogy Nagykanizsán be kell szüntetni az akciót az érdeklődés hiányában s erről bő feliratban értesiteni kell a honvédelmi minisztériumot. Közben örvendesen gyülekeznek a teremben. *Ádám* Róbert emelkedik szólásra s kéri, hogy ezt a borzasztó szégyent ne hozzuk a városra, inkább az az egy pár ember, aki jelentkezett, vállalja az egész város bejárását. Bodó ezredes inditványa azonban hamarosan tárgytalan lett, mivel gyér számban mégis jelentek meg emberek, akik között a felosztás legnagyobb részét meg lehetett ejteni. Azok azonban, akik személyes sulyukkal még jobban szolgálták volna az ügyet, ismételten távolmaradtak.

— **Irtják Muraköz erdeit és parkjait.** Csak az gazdálkodhatik oly rabló módon, mint a szerbek, aki tudja, hogy a más vagyonában duskálkodik. Vérlázitó, amit a szerbek Muraközben elkövetnek. Hogy mást ne emlitsünk, Festetich gróf gyönyörü tölgyerdejét, a hires *globetkai* erdőt halálra itélték. A hatalmas tölgyeket irtózatos vandalizmussal döntögetik ki. A csodaszép törzseket messze beszállitják Jugoszláviába s csak a kisebb galyakat árverezik el a lakosság között. Ugyancsak ez a sorsa a Csáktornya közelében levő, lóvásárjairól hires *Szentilona* gyönyörü parkjának. *A csáktornyai tanitóképző intézet parkjának botanikus kertje, amelyben a kiváló fanemek minden különlegessége fellelhető volt, szintén fejszefokra került.* Ezt azonban már maga *Magdics* sem nézhette s betiltotta.

— **A nagykanizsai nyomdászok** aug. 8-án tartott jótékonycelu ünnepélyének tombolajátékához adományozni szivesek voltak: Király-Sörfőzde R.-T. 1 hordó sört, Fischer és Bader, Bettlheim és Huth, Unger Ullmann Elek, Schnitzer Géza, Deutsch Lajos, Vida Endre, Berger Ignác, Kiss Ernő, Leitner Ernő, Balaton Testvérek, Köhler Testvérek, Pintér János, Mattersdorfer Mór, Görög Károly, Pórzse György, Berger Adolfne, Szabó Antal, Eichner Sándor, Muszel József, Hoffmann és Frank, Hirschler Testvérek, Leitner István, Kohn L. Lajos, Rosenfeld Adolf Fiai, Sipos Andor, Kaufmann Testvérek, Schlesinger és Preisz, Kaufmann és Bisu, Neu és Klein, „Törekvék", Valics és Deutsch, Harmat Simon és Társa, Kisfaludi és Krausz, Beck Béla, Fürst József, Grünberger Sándor, Schwarz Dezsó, Korein és Sitoch, Barta Miksa, Singer József és Társa, Stampf Zsigmond, Barta Alfréd, Gyenes Lajos, Weiszfeld és Fischer, Deutsch József, Melczer Jakab, Fonyó Mihály, Hirschler Miksa, Viola Lajos, Ált. Áruforgalmi R.-T., Mair József, Kirschner Mór, Szántó Salamon, Schwarz es Tauber, Teutsch Gusztáv, Strém és Klein, Armuth Sándor, Weisz Jaques, Toch Miksa, Fischel Fülöp Fiai, Schless Testvérek, Garai Testvérek, Szerb Ernő, Magyar Borkeresk. R.-T., Garamvölgyi és Szemere, Práger Ferenc és az Ált. Fogyasztási Szövetkezet különböző tárgyakat Ugy ezen adakozóknak, valamint *Gutlág* Józsefnek a tárgyak összegyüjtéseért hálás köszönetet mond a rendezőség.

LOVAK lábainak elromlását megakadályozza, az előforduló bajokat meggyógyitja **Kornense** használata. Istállókban nélkülözhetetlen. Miniszt. engeu. Beszerezhető: **Szövetk. Áruforgalmi R.-T.** (Bazár) Viszonteladóknak is.

— **Az „Akarat"** Magyar Munkások Beszerző, Takarék és Lakásépitő Szövetkezete ma d. u. 4-kor a városháza dísztermében gyülést tart. A nagyon fontos és anyagi jólétüket nagyban elősegitő országos akcióra felhivjuk a munkások és minden érdeklődő figyelmét.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** panaszkönyvet fektetett fel a Keresztény Otthonban. Ebbe a napi hivatalos órák alatt (d. u. 5—7-ig) komoly alappal biró panaszt, adatokkal bizonyitható magánsérelmek s főként a közerkölcsiséget és a magyar nemzet állami érdekét sértő mindennemü jelenséget a keresztény társadalom bármely tagja (ha nem is egyleti tag) diktálhat vagy bejegyezhet. Az egyesület minden igaz ügyben a harcot vállalni fogja

— **Sétahangverseny.** A zalai gyalogezred zenekara ma délután 6 órai kezdettel kitünő program összeállitással hangversenyt rendez a sétatéren. A hangverseny magasan felülmulja az eddig Nagykanizsán előadott zenedarabokat.

(x) **Pajgalambok**; óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

Behálózzák

haszontalan utánzatokkal, ha nem ügyel a Diana-puder, Diana-szappan és a Diana-krém elnevezésre és csomagolására.

Kis doboz, illetve tégely ára — — — — 10.— K
Nagy „ „ „ „ — — — — — 20.— K
Nagy szappan ára — — — — — — — — 25.— K
Teljes készlet (tartalmaz egy nagy krémet, 1 nagy pudert, 1 nagy szappant) ára — 70.— K
vagy 1 kis krémet, 1 kis pudert, 1 nagy szappant, ára — — — — — — — — — 60.— K

Mindenütt kapható!

Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., II. Nádor-utca 30. 989

Nyilttér*)

Nagykanizsa közönségéhez, jó barátaimhoz és tanitványaimhoz.

13 évi munkás, önzetlen ittlét után — miután egy évig szabadságon voltam — elöljáróm intézkedése miatt szegedi főgimnáziumunkhoz megyek megszakitott munkásságom folytatni. Hivatásos munkámhoz visszatérve, amikor Nagykanizsáról távozom, szótlan, hangtalan némasággal nem mehetek el abból a városból, amelynek ideális lelkesedéssel voltam önzetlen kulturnapszámosa. Tanitottam, neveltem, a társadalmi élet kötelességéből részem erősen kivettem, a szociális élet követelményei alól magam ki nem vontam. Az egyesületek mindegyikének örömmel voltam segitője, szószólója, igaz munkása. A keresztény politikának régi igaz harcosa voltam s annak nem teritett asztalánál ültem, hanem töviskoszorus, népszerütlen utját jártam. Előny meg nem tévesztett, támadás el nem riasztott, tudtam mi a vezérelvem, még ha a legsulyosabb erőszak cikkeivel álltam is szemben. Nyugodt öntudattal, megértő lelkiismerettel irom le e soraim. Gyülölet sohasem vezetett, mert a boszut és a gyülöletet a pokol szülöttének tekintettem, amely meg nem férhet ott a szivben és az ajkon, ahol a kézben Krisztus szent keresztje ragyog. Közéleti szereplésemben az eszmék és elvek diadaláért, ha valakin sebet ejtettem, attól bocsánatot kérek s aki talán engem sértett, annak — mint jó keresztény, Mesterünk szava szerint — megbocsátok. E szavakkal veszek bucsut ismerőseimtől, jóbarátaimtól, akiktől személyesen el nem bucsuzhatom. Igaz munkám, ideális lelkesedésem helyét hagyom el, ahol alkottam, ahol nem ritkán félreértve, olykor megszólva, kitartot-

ÉRTESITÉS! A **„Dunántuli Ruhaáruház"** uridivatosztálya **gácsi** és **zsolnai gyapjuszövetből** késziti a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitóüzem. **Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk.** **Szabott árak! Pontos kiszolgálás!** **Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz.**

Teljes tisztelettel
„Dunántuli Ruhaáruház"

tam a magam utján. Ti pedig, tanitványaim — lelkem gondoskodásának, szeretetének, aggodalmának osztatlan örökösei, akikkel e kapcsot soha meg nem töröm s mint egy évi távollétem mutatja, ti is mindenkor, bajotokban, örömötökben tömegesen keresztek fel soraitokkal — Isten veletek. Jó barátotok voltam, ha többször a szigoruság köntösében is. Öröm ötök boldogságom. előhaladástok életcélom volt mindenkor. Legyenek a hallott elvek mindenkor vezérlő csillagaitok a boldog élet utjára. Azok az eszmék jó talizmánok valláskülönbség nélkül minden embernek Forradalmak tüze próbálta, emberi csalódások hosszu sora hitelesitette. Az az emberiség varázsvesszője, vezető tüzoszlopa, attól eltérni tragédia nélkül nem lehet. Tartsatok ki ez eszmék utján s az emberszeretet és megértés melodiájával járjátok az élet utját. De magammal szemben is van kötelességem. Mint kereszténynek s papnak egyaránt fáj ezt tennem, de mégis meg kell cselekednem, hogy gyöngédségem és figyelmem gyöngeségnek lássék s az ellenség mindig többet merjen. Szomoru igazság, hogy az élet minden percében boldogságunkat az öröm és tövis mérgezi. Nekem a tövis legönzetlenebb s legszentebb működésemben, közel kilenc éven át Éberhardt Béla gyűlöletét öl s rágalmaiból jutott osztályrészemül. Mindezt ridegen utasitom vissza S ha a törvényes megtorlás elégtételét egy ideig nem keresem, oka a ruha, amelyet mindketten viselünk s az egyházi törvénykezés tiltó szabálya. Tollam megremeg, amikor ezeket leirom, de tiltakozó szavam a gyűlölet ilyfoku megnyilatkozásával szemben végtére is fel kell emelnem, mert az gonoszul törekszik tanitványaim, jó barátaim s ismerőseim lelkét megmérgezni.

Dr. Lukács József
piárista tanár.

*) E rovatban közöltekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesités!

Mélyen tisztelt vevoimet és üzletbarátaimat értesitem, hogy holnaptól kezdve a MOVE tagok kiszolgálását is elvállaltam és azt üzlethelyiségemben együttesen bonyolitom le. Ez alkalommal fel kell hivnom b. figyelmüket azon körülményre, hogy miután igy megnövekedett forgalom mellett árulmet nagyobb mennyiségben áll módomban beszerezni, m t vevőimnek is nemcsak hogy állandóan friss árukkal szolgálhatok, hanem egyes cikkeket lényegesen olcsóban is adhatok az átlagos araknál.

Egyben bátor vagyok a m. t MOVE tagok b. figyelmét felhivni cégem jó hirnevére, mely garáncia arra nézve, hogy a legmesszebb menő igényeket is, nagy raktáram és kereskedelmi összeköttetéseim folytán, ugy árum minősége mint azok árai tekintetében, kielégithetem és kérem, hogy bizalmukkal előre is megajándékozni méltóztassanak. Állandóan raktáron tartom az összes füszer-, csemege-, élelmi és háztartási cikkeket

Továbbra is szives támogatásukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Gyenes Lajos
füszer és csemegekereskedő, Kazinczy-u. 1.

Eladó a város egy jó utcájában levő egy elő- és két utcai szobából álló még uj, adómentes modern ház jutányos áron. Bővebb felvilágositást **Rakos Györgynél**, Magyar-utca 45

A „Kazinczy" Kölcsönkönyvtár Budapest, VII., Dohány-utca 1. (Károly-körutsarok)
1. évi augusztus hó 15-től kezdve
vidékre is szállit
kölcsönkönyveket
Kérjen tájékoztatót!

ZoZo

crém, szappan, puder, sampon
a legtökéletesebb és legkeresettebb toilette-szerek. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Készitö: **HUNNIA** gyógyszertár laboratoriuma, **Budapest**, IX., Ráday-utca 12. 991

Sok ház kerül eladásra!

A város csaknem minden utcájában van több eladó ház. — Ezek közül kisebb házak 85.000 koronától, továbbá szép családi házak, köztük több modern fürdőszobával kertes házak, köztük gyárteleppé alkalmas üzlethház. — Üzlet, hentes-üzlet átadó. — Kiskanizsán több ház, egy kocsmaház eladó. — Balatoni szőlős villa elcserélhető nagykanizsai házzal. — A szomszéd járásban 5 holdas birtok nagy épület és istállóval elcserélhető nagykanizsai szőlővel. — Szőlők házhelyek eladók. Tisztviselőknél, altiszteknél olcsón közvetitek.

Vidéki ingatlanok!

Balatonalmádiban 4 szobás villa. Balaton mentén nagy pensió teljes berendezéssel. — Balatonfüreden 6 szobás 1000 négyszög öl szőlős villa a telepen eladók. Fehérmegyében 25 hold prima szántó házzal.

SZIGRISZT
ingatlanforgalmi iroda, Zrinyi Miklós-utca 33. sz. I. em

Takarmányszakmában jártas
utazó tisztviselőt
és a gép- és gyorsirásban jártas
hivatalnokot
azonnali belépésre keresek.
Pollák M. Emil, Nagykanizsa

Megvételre

kerestetik egy jókarban lévő

ványológép.

Ajánlatot ár megjelölésével az alanti cimre kérek. **Bakonyi Ferenc** cipészmester **Hahót**, Zalamegye

A letenyei kir. járásbiróság.

Pk. 1342/1920. sz.

Hirdetmény.

A letenyei kir. járásbiróság közhirré teszi, hogy az állitólag elveszett következő okirat: a Letenyei Takarékpénztár R. T. által 1920. március 31-én 3001 sz. a. Göncz Pál lovászi lakos nevére 1040 koronáról kiállitott pénztári elismervény megsemmisitése iránt az eljárást Göncz Pál lovászi lakos, kérelmére folyamatba tette. — Ennélfogva felhivja az emlitett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számitott egy év alatt az okiratot a biróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a biróság azt a jelzett határidő után a folyamodó ujabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánitani.

Letenye 1920. jul. 29. napján.

Emődy s. k. kir. járásbiró.

A kiadmány hitelül:

Zdelár József igazgató.

Világ Mozgó

Szerzes szálloda. Telefon-szám 74

Vasárnap, augusztus 15-én:
A
titokzatos autó
(Fantomas.)
Szenzációs detektivdráma 4 felv.
Hétfőn és kedden: **A SZENTDOMIRI KOLOSTOR** Dráma 5 felv.
Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Alkalmi vétel!
Halószobaberendezés
jutányos áron eladó. Kölcsey-u. 19.

Magbaváló
SZILVÁT
minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: **59.**
Távirati cim: **Transdanubia.**

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségű Miniszterpapir Fehér finom irodai papir Fogalmi szürke papir Levélpapirok Irógéppapir Szén (carbon) papir Itatópapir Irógépszalag Irótollak, tinta és tintatartók Irószalztok, borítékpapirok Irodai olló, pénzkosarak Asztali előjegyzéktömbök stb. Irodai szerek nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

SZILVÁT
waggonrakományban minden mennyiségben veszek.
Levélcim: 1312
POLLÁK M. EMIL
Távirati cim: Termény
Nagykanizsa.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati kö vyv dájában

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 17. Kedd 186. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 143. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROOKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K.

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 16. A nemzetgyülés mai ülésén *Rakovszky* István elnöklésével folytatták a birák és ügyészek illetményrendezéséről szóló törvényjavaslat részletes vitáját. A 14-ik szakaszig változatlanul elfogadták.

Milcsevics János a határozatképesség megállapitását kérte, miután nem volt elég képviselő a Házban, az ülést felfüggesztették.

Majd letárgyalták vita nélkül az egyes külállamokkal való kereskedelmi forgalmi viszonyunk ideiglenes rendezéséről szóló javaslatot.

Ezután tárgyalták a vámokra vonatkozó ideiglenes rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot.

Ikládi Szabó János előadó ismertette az egyenes és közadók kezelésére és kiegészítésére vonatkozó törvényjavaslatot. A törvénytervezet a közadótöbbletet állapitja meg, jövedelmi adóban 200 milliót, fogyasztási adóban 100 milliót, földadóban 270 milliót, házadóban 28 milliót, elsőosztályu kereseti adóban 6 milliót, másodosztályu kereseti adóban 18 milliót, harmadosztályu kereseti adóban 140 milliót. Összesen mintegy 800 milló adótöbbletet.

Ernst Sándor kijelenti, hogy oly adóemelések vannak, amilyeneket az egész világon hiába keresünk. Sokalja a hivatalos külföldi utazásokat, melyek rengeteg pénzbe kerülnek. A hadinyereség terén még mindig nem történt meg az, amit vártunk. A javaslatot elfogadja.

Az ülés délután két órakor ért véget.

Az olasz csapatok elhagyták az allensteini területet.

Róma, augusztus 16. Az olasz csapatok *Róma*, augusztus 16. Az olasz csapatok ma kiüriteték Keletporoszországban az allensteini népszavazási területet és visszaadják a német hatóságoknak.

Egyre lázasabban folyik a cseh hadsereg felvonulása.

Moszkva, augusztus 16. A cseh hadsereg felvonulása a magyar demarkációs vonal mentén egyre tart. A csehek egyre nagyobb csapattömegeket szállitanak a felvidékre. A csapatok szállitása és a mindenfelé megkezdett hadimunka vasárnap sem szünetelt. Kassa és Sátoraljaujhely között valóságos erődítményeket emeltek. A megérkezett csapatok éjjel-nappal gyakorlatoznak.

A pécsi Nemzeti Tanács.

Dombóvár, aug. 16. A Pécsett megalakult Nemzeti Tanácsnak első lépése az volt, hogy letartóztatta *Nendtsivich* Andor pécsi polgármestert és *Sós* rendőrkapitányt.

Fiume kikiáltotta függetlenségét

Róma, aug. 16. Fiuméből érkezett jelentés szerint vasárnap 1000 ember gyülést tartott, amelyen kikiáltották Fiume függetlenségét.

A szociáldemokraták kihallgatása a kormányzónál.

Budapest, aug. 16. Értesülésünk szerint a kormányzó ő főméltósága kedden délelőtt Gödöllőn kihallgatáson fogadja a szociáldemokrata-párt küldöttségét és pedig *Miákits* Ferencet, *Malasics* Gézát és *Farkas* István párttitkárt, akiket *Milcsevics* János nemzetgyülési képviselő fog a kormányzó elé vezetni.

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, aug. 16. A *Tisza*-ügyben ma folytatták a tárgyalást.

Első tanu *Hadessics* Henrik százados, *Linder* hadügyminiszter parancsőrtisztje, aki elmondotta, hogy körülbelül 13-an kaptak pénzt, mintegy 400 ezer koronát. Ebből 140 ezer koronát a Katona Tanács tagjai, 50 ezer koronát *Csernyák*, 60 ezer koronát *Pogány* és *Friedrich* is kapott 40 ezer koronát. Kijelenti, hogy őt nem fenyegette meg senki, hogy igy valljon. Ellenben 6 hónappal ezelőtt névtelen levelet kapott, hogy ha Friedrich ellen mer valani, 24 óra mulva nem él. Ezt a levelet azonban eltépte.

Pethes Béla hivatalnok lényegtelen vallomása után *Kovács* vezérkari ezredest hallgatták ki, aki kijelentette, hogy hallotta egy alkalommal Friedrichet telefonon beszélni *Károlyival*. Elmondja, hogy Linder hadügyminiszter mögött volt Friedrich államtitkár, aki hangsulyozta, hogy csak rövid ideig marad a minisztériumban a Nemzeti Tanács megbizásából.

Botár Árpád főhadnagy tudomással bir arról, hogy *Kéri* 1000 frankot kapott aranyban. Mikor Friedrich miniszterelnök volt, levelet kapott, hogy azonnal menjen a rendőrségre, rögtön kiállitják számára az utlevelet.

Kormos Károly volt detektivfőnök kijelenti, hogy Friedrich miniszterelnöksége idején az egyik kiküldött detektiv azt mondotta, hogy a miniszterelnökségtől utasitást kapott, hogy Kérnek állittason ki utlevelet. Ezen rendkivül meglepődtem és azt mondtam, hogy Kéri személyesen jöjjön el érte Azt mondtam később Friedrichnek, nem vagyok hajlandó tovább dolgozni, ha kibirtam a kommünt, kibirlak téged is. A kommün bukása után Friedrich azt mondta, hogy a rendőrséget fel kell oszlatni. Augusztus 6 án este Kormos 12 detektivvel és *Csillérivel* felment a minisztertanácsba és felszólitotta a *Peidl* kormányt, hogy mondjon le. Másnap meglepetéssel hallotta, hogy Friedrich miniszterelnök lett, *Csillér* pedig miniszter. A kommün bukása után a gyülöltogházban *Fiellar* azt vallotta, hogy Tiszát Pogány parancsára a katonák ölték meg. A tanut nem eskették meg.

Utána *Kovácsevics* detektivfelügyelőt hallgatták ki. Ő adott utasitást Kéri letartóztatására.

A tárgyalást holnap folytatják.

Kedvezőtlen a termés.

Budapest, augusztus 16. A földmivelésügyi miniszter által kiadott termésjelentés eredménye lényegesen csökkent. Mindössze 8 és fél millió métermázsa buza és 5 és fél millió métermázsa rozs lett. A legutóbbi termésjelentés óta tehát 558,884 métermázsával kedvezőtlenebb az eredmény.

Angol hajóraj ment a Feketetengerre.

Koppenhága, aug. 16. Egy angol hajóraj Konstantinápoly mellett elhaladt a Feketetenger felé.

Az osztrák haderők a magyar határon.

Sopron, augusztus 16. A Nemzeti Sajtó Irodának jelentik: *Megbizható információk szerint, Ausztria elrendelte az osztrák haderőknek a magyar határon való központositását.*

A lengyel—orosz helyzet.

Páris, augusztus 16. A „Matin jelenti: Varsónál megkezdődött a nagy csata. Első fázisa nem volt jó, mert egy lengyel ezred nem állta meg a sarat. Radziminnél fel kellett adni egy fontos állást, a nap folyamán azonban sikerült az egyensulyt helyreállitani. Ezt az állást a vörös hadsereg nagy veszte ségével szerezték vissza a lengyelek, akik az egész védelmi vonalra nézve fontos eredményt értek el. A harc sorsa körülbelül 4 nap mulva fog eldőlni.

Bécs, augusztus 16. A lengyel vezérkar legutolsó jelentése szerint, az északi szakaszon egyre komolyabbá válnak az előnyomuló ellenséggel folytatott harcok. A harmadik vörösezredet felmorzsoltuk és 2300 foglyot ejtettünk. A Varsótól keletre levő szakaszon megkezdődött a harmadik és 16-ik szovjet hadsereg előnyomulása. Ezek a hadseregek a legszigorubb parancsot kapták Varsó megszállására.

Bécs, augusztus 16. Krakóban nagy a reménykedés, mert szombaton megindul a lengyelek ellenoffenzivája. A lengyel főhadiszállás csak annyit jelent, hogy sikerült az orosz vonalat két ponton áttörni és pedig Varsótól északnyugatra és Kolmtól délre. Az a remény, hogy a bolseviki csapatok a két áttörés következtében kénytelenek lesznek visszavonulni.

Páris, augusztus 16. *Kamenew* táviratot intézett a francia lapokhoz, amelyben a leghatározottabban megcáfolja azt a hirt, mintha Szovjetoroszország Németországgal egyezséget kötött volna Lengyelország ellen.

Bolsevista agitáció Felsőmagyarországon.

Prága, aug. 16. Felsőmagyarországon a Pestről odamenekült kommunisták nagy buzgalommal terjesztik a bolsevizmust. Kassa, Eperjes, Ungvár a legtöbb részke a bolsevizmusnak és féló, hogy minden pillanatban kitör. A tótok megbizhatatlanok, keszek a bolsevizmushoz csatlakozni hogy a cseheket kikergethessék.

Valuta: Napoleon 740, Font 750, Dollár 200, Frank 1350, Márka 460, Lira 1720, Rubel 310, Lei 435, Szokol 345, Svajci Frank 3400, Csek 460, Jugoszláv —, Bécsi 89.

HIREK.

— **Az uj közélelmezési miniszter átutazása.** *Vass* József nemzetgyülési képviselő, aki Egerváron tartózkodott látogatóban az ottani plébánosnál, tegnap távirati értesitést kapott, hogy közélelmezési miniszterré neveztetett ki. A hivatalos lap mai száma már valószinüleg hozza is kinevezését. Államtitkára valószinüleg *Zeőke* Antal lesz. Vass József, az uj közélelmezési miniszter ez alkalomból ma felutazik Budapestre. Ma d. e. 10 órakor érkezik a nagykanizsai állomásra, ahonnan rövid megszakitás után folytatni fogja utját.

— **Zenés mise** lesz a felső templomban folyó hó 20-án, Szt. István napján. Kérem a közreműködő hölgyeket és urakat, ugy a zenészeket, mint az énekeseket, hogy próbára folyó hó 18-án szerdán, d. u. ü órakor a gimnázium zenetermében megjelenni sziveskedjenek. *Rácz.*

— **Statisztikai adatok a polgári fiu- és leányiskola értesitőjéből.** A polgári fiu- és leányiskola értesitőjéből az alábbi statisztikai adatokat vesszük ki: Az év elején beiratkozott a fiuiskolába 335, a leányiskolába 411 tanuló. A fiuiskolában az év végén 319 tanuló közül 279 keresztény a 50 zsidó; a leányiskolában az év végén 401 tanuló közül 267 keresztény a 134 zsidó. A jelen tanévben a fiuiskolában 41 tanulóval volt több, mint tavaly és 50-el volt több a leányiskolában.

— **Halálozás.** *Ungár* Henrik borkereskedő f. hó 13-án, életének 35. évében Bécsben elhalálozott. Az elhunyt a kereskedőváltag egyik harcosa volt, mindenki előtt nagyrabecsült s közkedvelt ember. Mint új keresztény, példás keresztény katholikus élete élt. Erényei közöttt áldozatkészsége és jótékonysága az elsők közöttt volt. Özvegyét, két kis árváját, szülőit és testvérei mélylargas gyászba döntötte. Hült tetemeit a gyászoló család Bécsből hazaszállítja s a temetés napját külön gyászjelentésen tudatja. — *Németh* Zsigmond tisztheltyettes hült tetemeit nagy katonai pompával temették vasárnap délután. A kiváló katona még a harctéren szedte magába a halál csiráit s hosszas betegeskedés után a multi pénteken csendesen elhunyt. Temetésére díszkoszuk egy fél szakasz katona s a katonai zenekar gyászindulokkal kisérte utolsó utjára.

— **A kar. szoc. munkások hírhaza.** A munkásnap keresztény szociális szervezkedése országosan, örvendetes lendulettel folyik. Most vettük a hírét, hogy a szombathelyi kar. szociálista bőrgyári munkások, a *Stricker* bőrgyár tulajdonosával folytatott hosszas tárgyalások után a következő eredménnyel léptek a munkásnap elé: Minden tíz évnél hosszabb ideig alkalmazott munkásnak joga van 14 napi fizetéses szabadságra, minden 5—10 év óta alkalmazottaknak 6—8 napra, minden 2—5 éves munkásnak 3 napra. Minden munkás kap évenként 1—1 pár cipőre való anyagot, 2 pár fel és 1 pár végigtalpat. Az órabérket átlag 1 koronával emelték, ugy hogy most 6·50—8·50 koronát keresnek óránkint. Az uj órabér csak ideiglenes, mihelyt a gabonaárak kialakultak, fel fogják emelni 10·50, 11·50, 12·50 koronára. A munkaidő 8 óra. Heti 5 tulóra után a rendes órabér jár, 6 óráért már 25 százalék, 8 óra után 50, 10 óra után 100 százalékos tuloradíj jár. Kapnak a fentieken kivül heti 100 korona drágasági segélyt. A keresztény szocializmus halad rendithetetlenül diadalutján s a fenti példa is mutatja életerősödését. A Stricker-féle szidókezben levő bőrgyár kötelezte magát, hogy ezeuután csak keresztény szociálista munkást fog alkalmazni. Értesülésünk szerint ez a kötelezettség annál is könnyebben teljesitheto, mert Szombathelyen minden munkás keresztény és nemzeti, kivéve azt a nagyon kevés zsidót és „öntudatos", akik meg most is rendithetetlenul tolják Kun Béla szekerét.

— **Két millió férj kerestetik.** A nők okvetlen férjhezmenésének problémája vetette fel bironyosan azt az ötletet, ami egyik párisi lapban jelent meg. Carnot Paulnak, a párisi orvosi fakultás egyik tanárának tollából vezércikk jelent meg a következő cimmel: Mivelhogy Franciaországban két millióinyi többlet van asszonyokból, miért ne importáljunk férjeket? A professzor igenlőleg felel kérdésére és kifejti, hogy a háboru egyik szomoru eredménye annak az egyensulynak a teljes felbontása, mely a nők és férfiak számában azelőtt uralkodott. A statiszitika szerint két millió nőnek nem jut férj Franciaországban, vagyis minden harmadik leány örök hajadonságra kárhoztatott. Carnot ezzel szemben tud olyan államokat, mint Kanada, Kalifornia és Argentina, hol a férfiak tengenek tul. Felveti tehát azt az ötletet, hogy ezekből az államokból importálni kellene a férjjelölteket és e célból olyan testület szervezését és megalakitását javasolja, amelynek feladata lenne a külföldi pályázókat támogatni és egy nemzetközi házasságközvetitő iroda révén a házasság francia révébe juttatni.

(x) **A szentdomiri kolostor** cimen remek 5 felvonásos filmdrámát mutat be ma este a VILÁG-mozgószinház. A film Grillparrer világhiru regénye után készült. Főszereplő Ellen Richter. Jegyek előre válthatók.

— **Eltanolják a zsidókérdés megoldását.** A zsidókérdés megoldását illetőleg ismét csendes az ország, mint a halál. *Budatóry* László nemrég terjesztette be a Házhoz inditványát, melyet tárgyalásra is tüzték ki a ma, egy hét után ismét csendesek a zsidókérdés berkei. Sajnos, csak ott van csend, ahol a kérdést rendezni kellene, mert annál hangosabban követeli az ország közvéleménye a sürgős megoldást. A zsidóság az ország eme magatartását arra használja fel, hogy günyt üz a kereszténység harcából. Mondják, hogy léptenynomon hallják a vérlázitó, pöffeszkedő zsidó kijelentést: *„Mi megesszük a libát, ők kitüzik a tollát."* Odavágni nem lehet, mert a keresztény irányzat „fehér terrora" volna a nyakleves. — A zsidókérdés megoldatlanul vajudik az országban, amikor még Amerikában is dolgozik ellenünk a zsidóság. Londoni jelentés szerint az Egyesült Államokban lakó ugynevezett „magyar" zsidók azt a kérést terjesztették *Wilson* elnök elé, hogy *deportálják a jelenleg amerikai köruton levő Huszár Károly volt magyar miniszterelnököt, mint vezetőelnöke vallás elleni izgatói.* Wilson elnök a kérést természetesen elutasitotta.

— **Tánoiskola.** *Adorjánné, Mayersberg Frida* okl. tánctanárnő, a m. kir. opera v. tagja *tánctanfolyamai* szeptember hó 5-én, a *Polgári Egylet* diszterében nyitja meg.

(x) **Az Uránia mozgófényképszinház** nagy megnyitó előadása augusztus 20-án lesz. Lázas izgalommal várja már mindenki Kanizsa legkedvesebb szórakozóhelyének megnyitását. Ez évadban a legkiválóbb amerikai, német, olasz, francia és magyar filmproduktumok kerülnek bemutatásra. A megnyitó előadás más a siker jegyében indul. Ugyanis bemutatásra kerül, Magyarországon először, az „Alkohol" cimü mélyhatásu filmregény, melynek pazar témája, mindvégig izgalmas eseményére és a szebbnél-szebb balletjelenet a német filmrendezés kultuszát hirdeti. A *főszerepet Hanny Weisse*, az elismert szépségü filmprimadonna játsza. A csodás kiállitást a legkiválóbb német iparművészek tervei után készültek. Sikerült a mozgószinház igazgatóságnak *Pazekas* Aljos okl. zenetanárt Marosvásárhelyről szerződtetni, aki mint karmester az ujonnan szervezett zenekarral magas szinvonalon álló zenét fog produkálni. A mozgószinház vezetősége azon lesz, hogy a legkényesebb izlést is a legmesszebb menő formában kielégitse.

Augusztus 20, 21 és 22, hadifogolynapok! Adakozzunk!

— **Hamburger Pécsen agitál.** Ilir szerint *dr. Hamburger* Jenő, volt földmüvelésügyi népbiztos Pécsre érkezett, ahol nagy agitációt fejt ki a kommunizmus mellett. Pécsről érkezett hirek szerint a kommun kitörése már a napokban várható.

— **„Hazánk"** fővárosi keresztény hetilap legujabb száma 16 oldalon jelent meg, igen érdekes tartalommal. Különösen Vágó Pál müvészettörténeti cikke, a magyar festőművészet Munkácsy-era utáni korszakáról, valóságos szenzáció.

(x) **Fajgalmbok;** óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak kik felejthetetlen férjem, illetve vőnk végtisztességén megjelenni szivesek voltak és ezzel mérhetetlen fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek ezuton mondunk hálás köszönetet.

Nagykanizsán, 1920. aug. 16-án.

Özv. Németh Zsigmondné
szül. Kalmár Mária

Kalmár Béla és neje

Rozgonyi-utca 4. **URANIA** mozgókép palota

Péntek, szombat, vasárnap, aug. 20., 21. es 22.

Szenzációs megnyitó előadás!

Alkohol

Mélyhatásu filmregény 6 felv.

Rendezte **Alfred Lind.** Főszerepük: Hella Hanny Weisse, A fegyenc: Johann Morocan, Erik Elverstadt: Emil Birren.

Uj szynfonikus zenekar!

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 orak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

2410/1920.

Adófizetés iránti hirdetmény

Alulirott városi adóhivatal ezennel felszólitja mindazokat az adózókat, akik az adófőkönyvben előirt és az 1919. évi XI. tc. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közhirré tételétől számitott **8 (nyolc) napon belül** vagyis **e hó 24-ig** annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

A városi adóhivatal.

Nagykanizsán, 1920. évi aug. 16-án.

Horváth s. k.
adóügyi számvevő

Magbaváló

szilvát,
almát, babot, diót, mákot

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: **59.**
Távirati cim: **Transdanubia.**

Világ Mozgó
Szarvas szálloda. Telefon-szám 74

Hétfőn és kedden
Ellen Richter felléptével.
Szentdomiri kolostor
Filmdráma 5 felvonásban
Grillparrer világhirü regénye után.
Buffet. Teljesen uj zenekar
Előadások: Hétköznapokon 7 es 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Pénztár: Hunyadi-utca 19. Gyűjtőtelep: Kossuth-utca 8.
Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztit.
Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Gyermekcipők
bőrtalppal, 22-től 31-es számig.
40 koronás árban kapható
Hegyi Pal kereskedésében **Vasvár**

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztitó és javitó üzeme
Elvállal és szakszerűen tisztit, javit mindennemü férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: **319.**
Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu- és gyermekruha raktárunkra.
Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.
Elegáns női divatos öltönyoket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.
Szives pártfogást kér
Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

SZILVÁT
waggonrakományban minden mennyiségben veszek.
Levelcim: 1915
POLLÁK M. EMIL
Távirati cim: Termény
Nagykanizsa.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 18. Szerda 187. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 183. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY szerkesztő. felelős

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

A mi „jóbarátainkk."

Törökország is aláirta a békét. Ők is, mint mi, annakidején, a gyászban keresnek megnyugvást s menedéket. A török ujságok is felvettek méltóságteljes hangjukat s gyászkeretbe vonták a hasábokat.

Mi azóta beláttuk, hogy a gyász nem segit s hamarosan letagadtuk magunkról a gyászfátyolt. Méltóságteljes hangunk is tiltakozásba ment s ma már az egész ország apraja, nagyja át van itatva az irredentizmus tüzével.

A világdarabolók minket is a legjobb akaratukról biztositottak, mint most Törökországot. S lekicsinylő, gunyos vállveregetéssel adták kezünkbe a tintába mártott tollat. Az antant politikája sablonos egyformaságba senyved.

Azt is mondták, hogy gazdaságilag segiteni fognak Meg is kezdték. Az első dolguk volt, hogy kuvaszaikat ránk eresztették, akik felcsaholták a még meglevő értékeinket es siettek sorsot vetni rájuk. Aspirációjuk legelőszőr vasutjaink felé fordult. Tudja Isten — azt mondják, nem adjuk bérbe. A gazdasági támogatás azonban nem szünt meg ezzel. Amszterdamból ránk zuditották a bojkottot s a jó urak ismét segitettek gazdaságilag: egy kukkot sem szóltak az érdekünkben, pedig jól tudták, hisz köztünk futkosnak a misszók autói, hogy becstelen hazugságon s rosszindulaton épült fel a szakszervezet bojkottja.

A „Jutarni List" f. hó 14-iki száma az alábbiakat irja: Julius 27-én irták alá Gödöllőn a francia—magyar szerződést, amelyben a franciák *rettenetes* és *borzasztó* engedményeket tettek a magyarok számára. — Ne essünk kétségbe — de azt irja a fenti ujság: Magyarország a jövőben tarthat 140.000 főnyi katonaságot, amelynek felszerelését Franciaország vállalta. És hogy mennyire puszi pajtások lettünk a vitéz franciákkal, bizonyitja még az is, hogy határainkat *„lehetetlenül"* ki fogják tolni. Uram bocsá', ez a borzasztó határkitolás volna: a nyugati megyék végleges biztositása, a Csalóköz, Pozsony s Kassa visszacsatolása, keleten pedig az aradi s nagyváradi direkció véglegesitése. Délen is volna még valami határkiigazitás, t. i. a déli határ a Ferencsatorna. A fenti lap fájdalmasan állapitja meg, hogy könnyü annak, akinek Isten a barátja.

Mi pedig tényeket konstatálva azt irjuk le, amit tapasztalunk. Hivatalosan is tudjuk, hogy Muraköz a térképdarabolás folytán is a mienk. Már terminusokat is tudtunk, amikor ünnepiesen be fogunk vonulni a hepehupás Zala letépett testébe.

(Itt a cenzura 8 sort törölt.)

Nem hogy egy tenyérnyit is visszakapnánk, kilométereket akarnak ujból bocskorukkal talpalni. S ez a mi *„jóbarátainkk"* asszisztálása mellett történik.

Ja, hát persze, persze. Könnyü annak, akinek Isten a barátja. *gk.*

Forradalom készül Csehországban.

Bécs, augusztus 17. **A Cseh-szlovák köztársaságban a helyzet aggasztóra fordult. Már régóta tapasztalható az az agitáció, ami a radikálisok részéről megindult. A helyzet ma már nagyon komoly, ugy, hogy forradalomra lehet számitani. Ujabb jelentések szerint a helyzet annyira komoly és fenyegető Budweisban, hogy napok kérdése a forradalom kitörése. A forradalom még a tótföldre is át fog terjedni, ahol arra fogják felhasználni, hogy lerázzák a cseh igát.**

Szilágyi Lajos Gömbös Gyula ellen.

Sürgős interpelláció Gombos Gyula a Move országos elnöke ellen. — Gombos Gyula védekezése.

Budapest, augusztus 17. A Ház mai ülését *Rakovszky* István elnök nyitotta meg. Jelenti, hogy *Szilágyi* Lajos képviselőnek sürgős interpellációra adott engedélyt.

Ezután harmadszori olvasásban elfogadták a tegnap tárgyalt javaslatokat.

Majd az adóemelésről szóló törvényjavaslat vitáját folytatták, melyhez hozzászóltak *Frühwirth* Mátyás, *Ereki* Károly, *Katona*, majd báró *Korányi* Frigyes pénzügyminiszter, aki kijelentette, hogy megakarja adóztatni a háborus jövedelmeket. Legközelebb beterjeszti azokat a javaslatokat, amelyek a takarékosságot célozzák.

Hangsulyozza, hogyha jó politikát csinálunk, illetve Európa jó politikát csinál, akkor hamar talpra tudunk állani.

Ezután a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta, Frühwirth Mátyási ama javaslatával, hogy a

kormány készitsen törvényjavaslatot, a hadinyereségből származó jövedelem 80 százalékának közcélokra való fordításáról.

A holnapi ülés napirendjének megállapitása után *Szilágyi* Lajos terjesztette elő sürgős interpellációját. Ő nem támadni, hanem védeni akar. A nemzetgyülés elé hoz olyan kérdést, mely a hadsereg fegyelmét érinti! Felkéri a sajtót, hogy beszédét ne minősitse támadásnak.

A Move nem lehet egy emberé és nem lehet állam az államban, mint jelenleg.

A Károlyi kormány alatt és most is, a Move csak politizál. Soós honvédelmi miniszter korábban a kormányhoz felterjesztést intézett,

hogy a Move-t szoritsák vissza alapszabályszerü keretebe, mert alássza a katonai fegyelmet és Katona Tanácsszerü mellék kormányként működik.

(*Beniczky* Ödön: Élén egy második *Pogány* Józseffel.

Szilágyi:

A Move csinálja a katonai kinevezéseket. Tiszteknek szolgálatra vonatkozó parancsokat ad. Az áthelyezésekben javaslatokat tesz.

A honvédelmi miniszter kijelentette, hogy *Gömbös* Gyula jogtalanul nyilatkozik a hadsereg nevében. A tisztektől levonták fizetésük harmincad részét jótékonycélra, de

ezt az összeget politikai célokra használták fel. Gombös az egész ország területére kiterjedő titkos kémhálózatot szervezett.

A tisztek figyelték egymást. (Felkiáltások: Hallatlan.)

Ha a Move-beli állapotokon nem segitenek, akkor Magyarországon a polgárháboru elkerülhetetlen.

(Zajos felkiáltások: Ugy van. Ugy van.)

Elvagyok készülve arra, hogy interpelláciám miatt hajszát inditanak ellenem.

A tisztek igazolását egy oly tiszt intézi, aki még maga sincs igazolva.

Ez az illető *Wisinger* százados. A Move az utóbbi időben az üzletekre vetette magát. A honvédelmi miniszter tizezer méter posztót adott a nyugdijas tisztek részére és a

Move azt 50 ezer korona haszonnal egyszerben eladta.

Lukasich és *Gömbös* között ebből levélváltás keletkezett és affér támadt, amelyet nem tudtak békésen elintézni és a becsületügyi eljárás most is folyamatban van.

Mikor a Ház a nemzeti hadseregért dolgozott és már igéretet is kaptunk annak megvalósulására, akkor

Gömbös vezérkari százados minden illetékes tényezőhöz memorandumot küldött, a melyben a közös hadsereg és a német vezényleti nyelv fentartása mellett foglalt állást.

(Óriási zaj. Felkiáltások: Hallatlan!)

A memorandum birtokomban van. Másodszor Gömbössel a forradalom kitörésekor találkoztam, ez a szerepe még nincs tisztázva. Egy ezredes feljelentette azért, hogy Bécsben

felláziotta és szétrobbantotta a 64-ik magyar pótszázlóaljat.

A forradalom elején Gömbös volt az első

katonai attasé, aki Zágrábba utazott Kéri Pál, Hadász és mások társaságában.

Akkor Pribičević fogadta őket. Amikor Pogány felláziotta a katonaságot Bartha ellen és megtámadta a hadügyminisztériumot, Gömbös is ott volt, de a nagy lármában nem tudott szóhoz jutni. Gömbös Szegeden ugynevezett államtitkár lett, azonban a nemzeti hadsereg megalakulásának az érdeme nem az övé, hanem a kormányzó ur őfőméltóságáé.

Gömbös Szegeden Albrecht főherceg trónrajtásáért dolgozott.

Legközelebb egészen más személy érdekében fog dolgozni. Áluton vétette fel magát a választók névjegyzékébe és nem azt jegyeztette be, hogy tényleges katona, hanem azt, hogy nyugalmazott államtitkár.

A keresztény-párt jelöltjeit támogatta és ő maga a Kisgazda-pártba lépett be.

Gömböst nem illeti meg a Move elnök széke, mert a Move elnöke csak tényleges, vagy nyugdíjas tiszt lehet. Gömbös pedig szolgálaton kivüli viszonyban van. Az én célom az, hogy a Movet kiragadjam egy ember hatalmából és a nemzeti érdekek szolgálatába állítsam.

Interpelláciőm a következő: *Hajlandó-e a kormány a Move-t Gömbös erőszakos uralma alól kiragadni és az egyesületet alapszabályszerű tevékenysége keretében a nemzeti célok szolgálatába állítani.*

Elnök: Az interpelláció ki fog adatni a honvédelmi és a belügyminiszter uraknak.

Gömbös Gyula személyes kérdésben szólal fel. A háboru végén Hazai hadügyminiszter mellett volt. Látta azt a züllesztést, ami készül. Többször irt memorandumot Károlyi ellen, amelyek a legfelsőbb helyre is eljutottak. A forradalom őt Bécsben érte. Itt volt négy magyar zászlóalj, amelyet Budapestre irányitott. Azután hazajött és kineveztek Zágrábba katonai attasénak. Zágrábból küldött jelentései igazolják, hogy ő militarista volt. Ő tényleg mindig militarista és magyar volt.

1912-ben a cs. és kir. hadiakadémián az önálló magyar hadsereg mellett foglalt állást. Tanukat hozhat arra, hogy ellenforradalmár volt.

A Move feloszlatását azért határozta el az akkori kormány, mert én memorandumot irtam Böhm hadügyminiszterhez, amelyben az integritást csak ugy jelentettem ki biztosithatónak, ha néphadsereget csinálnak és nem türnek meg osztályhadsereget.

Magyar nemzeti szocialista vagyok ma is. Bécsben az ellenforradalmi komité megállapitása ügyében értesitést kaptunk, hogy tárgyalni akarnak velünk.

Pallavicinivel Belgrádba, majd Szegedre mentem, ahol megalapitottuk a nemzeti hadsereg fundamentumát.

Visszatérve Budapestre, feltámasztottam a Move-t, amelybe bevettem polgári elemeket, mert azt tartottam, hogy polgár és polgár között nincs különbség.

A királyság ügyében a Move mindig azt vallotta, hogy a királyság személyi kérdéseit most ne bolygassuk.

Hogy a Hangyával szemben szövetkezetet csináltak, ez helyes dolog, mert senkinek sem lehet monopolizálni a kereskedelmet. Tényleg kaptak textilárut, amelyet 20 koronával drágábban adtak el.

Van egy hirszerző apparátus, amelyre szükség van, hogy bármiféle hazafiatlan mozgalomról rögtön tudomást szerezzünk.

Szilágyi a személyeskedés terére nem követi Gömböst.

Az ülés délután 3 órakor véget ért.

MAGÁNNYOMOZÓ VÁLLALAT
VIOLA ÉS TARSA
Elvállal mindennemű bizalmas természetű nyomozást, bünügyekben is. Megfigyel, informál ugy helyben, mint a vidéken.
Telefon 157. szám.
Nagykanizsa Sugár-ut 28

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, augusztus 17. A hadbiróság több tanu után *Paksi* detektivet hallgatta ki. Elmondja, hogy Matyasovszky főkapitány szobájában mikép ment végbe a szembesités. Olyan teátrálisan volt rendezve, hogy ő Hüttner, Nagy Károly detektivnek a figyelmeztetése után arra a gondolatra jött, hogy legjobb lesz, ha nem ismeri meg Friedrichet. Megkérdezem Hüttnert, miért nem vallotta meg a teljes igazságot. Hüttner azt felelte, hogy félt a következményektől.

Angyal detektivfőfelügyelő a vallatáskor helyére kiblit tett. Gumibottal hadonászott az orra előtt és azt mondta, mondja meg ki a Tisza gyilkosa., magának tudnia kell. Ő azonban nem tudta megmondani, nagyon félt a következményektől. Ha tényleg ismeri Friedrichet, akkor határozottan emlékeznie kell reá.

1919. október elején megtudtam, hogy Friedrich feljelentést tett *Deutsch, Faragó* és *Herka* nevü egyének ellen, hogy ellene merényletet akarnak elkövetni.

Cinkotán arról értesültem, hogy Faragó a kommün alatt igen veszedelmes egyén volt. A hákutatás alkalmával egy igazoló irást találtak Friedrich aláirásával, amelyben ő Faragó személyéért politikai és erkölcsi tekintetben teljes szavatosságot vállal.

Faragó és Deutsch Friedrich gyárában voltak alkalmazva és tudtak a háboru alatti benzinmanipulációkról. A benzint lánckereskedőknek adták el.

A Tisza-ügyben magánnyomozás is folyt. Én is magánnyomozást végeztem és megtudtam, hogy Hüttner a Margit-köruti fogházban több tisztet beszélt, azoknak elmondta a Tisza-gyilkossággal vonatkozó dolgokat.

Egy alkalommal Hüttner a szivére tette a kezét és ezt mondta: Isten engem ugy segéljen, Friedrich ép oly bünös, mint én. Neki is itt kellene ülni, ahol én vagyok. A tanut nem eskették meg.

A tárgyalást holnap folytatják.

HIREK.

„Ecclesia."

A harangokból ágyukat öntöttek, az orgona sipjaiban puskagolyó rezgett, a pap tüzkereszlelőbe ment a frontra s a nemzet nevelője karddal szolgálta a hazát. Háboru volt s a gyászos honi földben drágább lett a kenyér és sok lett az árva. Háboru volt és utána szörnyübb a háborunál. A tagadás aranya szövetkezett a vörös szegénységgel és ideig-óráig megdöltt a trón s az oltár. És az ördögöt ördöggel lehetett csak elüzni: uj ellen szállta meg az országot s a kifosztott tanyákon ujra drágább lett a kenyér és több az árva.

Mig az ég madarai dus lakomára lelnek s a mezők liliома Salamon ruháival vetekszik, addig a pap s a tanitó éhesen kopottan róják a munkát, a zárda, a konviktus, a teologia nem tarthatja ki lakóit a sovánnyá lett régi alapitványokon.

Hogy lehessen igy felépiteni a keresztény hazát? Kishitűek leguink?

Nem! Itt van Isten ujja, mely összefogásra int, valamennyien Krisztust hirdetjük és valljuk itt a honi földön. Amerika példát adott, a kivándorolt pásztor az óceánba dobta avult itéleteit. Amerikában szövetkeztek az összes keresztény felekezetek papjai a haza integritására és felépitésére. Miért ne dobhatnánk mi lényegtelen nehezékeket a feledés óceánjába, miért ne döntenénk le a társadalmi-gazdasági érintkezést gátló kinai falakat, hogy itthon ne szeressük kevésbé, mint ők, a hazát?

A vörös vész egybe hozott. A felekezetek egy kévében, a kévék keresztbe rakva a magyar földeken. Istennek való látvány! De jöhet idő, amikor szerte hullunk. Legyen hát acélból, közös érdekből, áruból-anyagból erős gyürü a kévén. Ez az „Ecclesia" r. t.

A kultura florája is csak kövér földön tenyészhet. Keresztény szellemi restaurációt csak gazdaságilag megszegitett egyének és intézmények teremthetnek. Az igét nemcsak lélekkel, hanem kenyérrel és ruhával kell szolgálni. Adjunk jól és olcsót, hogy mindenki vehessen.

Egyházi személyek már bejelenthetik szükségleteiket, a kielégités biztositva van, az uj intézmény alapjait most hordják össze egyháziak, világiak, egyének, intézmények, a legbecsesebbet: a hitet s vele a hazát féltő gondosságot! Nincs ok a kishitűségre!

— **Rendkivüli városi közgyülés.** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1920. évi augusztus hó 18-án délután 3 órakor a városháza nagytermében rendkivüli közgyülést tart, melynek tárgysorozata: 1. Városi központi szeszőzde 1919/20. üzletévi mérlege és üzleti jelentése. 2. Vajda nevü erdőrész értékesitése. 3. Községi szeszőzde fölállitása. 4. A belügyminiszter ur 30,337. 1920. IV. a. sz. határozata Dr. Sabján Gyula polgármester és Füredi János v. leváltárnok fegyelmi ügyében. 5. Nagykanizsa város „Háztartás alap"-jának költségvetése 1919. évre. 6. Nagykanizsa város Háztartás alapjának költségvetési előirányzata 1920. évre. 7. Városi alkalmazottak kedvezményesáru tüzifája. 8. Katonatiszti átvonulási szállópénz városi kiegészités megállapitása. 9. Nagykanizsa város közigazgatási alkalmazottai felemelt családi pótlékának megállapitása 1920. év II-ik felére. Stb.

— **Bogenrieder Frigyes lemondása.** Bogenrieder Frigyes lakáshivatali alelnök egészségi állapotára való tekintettel a lakáshivatal vezetéséről lemondott.

— **Apponyi Albert gróf életének megmentője.** A proletárdiktatura kikiáltása után, mint ismeretes, régi, nagy politikusainkat és államférfiainkat halálra kerestók a vörös vérebek. Apponyi grofnak is menekülnie kellett, aki hosszas viszontagság után egy *Németh* József nevü néptanitónál kapott menedéket. Hazánk nagy férfiát napokon keresztül saját és családja életének veszélyeztetésével magánál rejtegette. Miután pedig feljelentették, hogy *„ismeretlen, gyanus emberek járnak hozzá"*, egy csolnakon átszöktette Apponyi Albert grófot a Dunán. Igy menekült meg hazánk legnagyobb államférfia a halálrakeresés elől. A napokban szép kitüntetés érkezett Németh József tanitóhoz. A pápa keresztény és hazafias bátor magatartásáért arany pápai érdemkeresztel tüntette ki. A kitüntetés átadása nagy ünnepies keretek között történt. A kitüntetést maga a pannonhalmi főapát nyujtotta át a derék tanitónak.

— **„A turáni és sémi népek több ezeréves küzdelme."** Folyó hó 22-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel a főiskolai hallgatók dunántuli blokkjának helyi csoportja a városháza nagytermében felolvasást rendez. A felolvasás tárgya: *„A turáni népek és a sémiták több ezeréves küzdelme."* A felolvasást *Doupona* József tartja. Tekintettel a tárgy érdekességére és időszerű voltára, érdeklődésre hivjuk fel a közönség figyelmét. Pénztárnyitás 5 órakor a városháza nagytermében. Ülőhely 10 korona, álló- es diákjegy 5 korona. A jövedelem a főiskolai hallgatók dunántuli blokkjának javára fordittatik.

— **Szent Istvánnapi táncmulatság.** A Kath. Legényegylet ez évben ismét megkezdi a békés világban oly méltán kedvelt mulatságait. Az első augusztus 20-án, Szent István napján lesz a Polgári Egylet nagytermében, melynek tiszta jövedelméből a hadifogoly akciót is részesiteni kivánják. Mivel meghivók nem adattak ki, az egylet választmánya a lapok utján hivja meg az összes tagokat, a tánckedvelő ifjuságot és az egylet k. törzsközönségét. Belépődijak: személyjegy 10 korona, családjegy 25 kor. Kezdete este 8 órakor. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak.

— **A pécsi népgyűlés.** Jól informált helyről az alábbi megbizható értesülést kaptuk a Pécsen megtartott folyó hó 8-iki népgyülésről. Az előkészitésben a szerbek igen erős, aktiv részt vettek. *A gyülés ideje alatt a telefonhasználat szigoruan tilos volt. Később ki is kapcsolták.* A gyülés alatt a város képe olyan volt, mintha kihalt volna. *A polgárság ki sem mozdult lakásából.* A szociáldemokraták szerint a népgyülésen mintegy 20,000-en vettek részt, azonban *valójában nem voltak többen, mint 5000 en.* A gyülés hangulata nyomott volt, *csak egy kis töredék volt feltünően hangos és lelkes. Természetesen a szerbek és a zsidók által felbérelt és vörös pántlikákat viselő kommunisták.* A Nemzetj Tanács 34 szociáldemokrata és 3 pártonkivüli tagból all. A népgyülés után elhatározták, hogy a községi választásokat is mielőbb megtartják. Erre az alkalomra *Garami, Kunfi és Hamburger megérkezését is várják.* Mint jelentik, Hamburger már meg is érkezett. *A közbiztonság fenntartását kivették a rendőrség kezéből s 150 bányászra bizták.* Megállapodtak a közhivatalok betöltésében is. Az állomásfőnökségre *Elter* János vasuti segalmazót jelölték ki. A sajtóosztály vezetésével pedig *Kardos* ujságirót bizták meg, a Munkás szerkesztőjét, aki fékezhetetlen dühvel lázit a magyar állam, a keresztény irányzat s Horthy Miklós kormányzó ellen.

— **Álhadnagy, álkispap s még más egyéb.** A napokban Gyopáros fürdőn letartóztattak egy Hercegh Lajos nevü egyént, akiről hamarosan kiderült, hogy szélhámos. Pár héttel ezelőtt többektől cipőfelsőrészeket és bőröket vett át, hogy majd cipőt csinál nekik, de a bőrökkel együtt megszökött. Ekkor még Bencsiknek mondotta magát. Utóbb megállapitották, hogy Hercegh Lajos hódmezővásárhelyi születésű, szegedi egyén az illető, aki közben még egypár néven szerepelt a rendőrség előtt, s egy egész sereg foglalkozást sorolt fél, ami mind ő volt. Nem utolsó dolog volt ezek között, hogy tartalékos hadnagy és kispap. Aminek valotlanságáról azonban hamar meggyőződtek. Ha kispap, akkor tud latinul? kérdezte tőle a kihallgatást vezető Fülöp felügyelő. — Hogyne — felelte a szélhámos. — Scisne latine? — fordult hozzá most. De bizony az állitólagos kispap csak nézett, hogy hottentottául vagy paraguajul beszélnek-e hozzá. Aztán azt mondta, hogy kereskedelmit végzett. De egy francia szót sem tudott! Ugy látszik, mégis csak a cipőtalpaláshoz volt legtöbb köze. Azóta az államrendőrség őrizte Herceget. mig most átkisérik a szegedi ügyészséghez, ahonnan szintén valami nem egyenes cselekedetéért keresik. Közben kiderült, hogy a lábán levő elegáns barna félcipő is igaztalan uton került a birtokába. Lehuztak lábáról, hogy jogos tulajdonosának visszaszolgáltassák. A hadnagy—kispap—suszter Hercegh ur ezek szerint mezitláb tette meg az utat Szegedre, ahol tárt ajtóval várják.

— **A hadifogoly gyüjtőbizottságától** nyert értesülésünket szeretnénk kalap alá rejteni, de nem tesszük ép az akció sikere érdekében. Hogy hirtelenek az emberek és váratlan meggazdagodásuk folytán még kapzsibbak és fukarabbak lettek, azt már rég megállapitottuk. A hadifogoly akcióval szemben azonban remélni véltük, hogy meglágyulnak egy kissé a szivek s jobban kinyilnak az erszények. Nem egészen igy van. Egyet azonban már most megállapithatunk s ezt mi mondjuk ki, akik tüzön és vizen keresztül a kereszténység zászlaját lobogtatjuk s ez nem más, mint az, hogy örömmel látjuk Nagykanizsán a zsidóság magatartását az akcióval szemben. Az az egy-két ember, akit különben is számon tartunk, most nem számit. *Általánosságban már látni lehet, hogy a nagyobb summát a zsidók fogják a szent célra összeadni.* Kijelentésünkért sokan megrónak, de az igazságot mindig megmondtuk s meg is fogjuk mondani. A zsidóság ilyen magatartása bizonyos tekintetben feltétlen dokumentum lehet.

— **Ünnepély a kanizsai mozgópostán.** Szép és bensőséges ünnepélyben részesitette f. hó 15-én délelőtt a mozgoposta tiszti és altiszti kara *Böhm* Ignác, *Engelleiter* Rezső és *Kenessey* László postaés táv. főellenőröket szolgálatuk negyed százados évfordulója alkalmából. Leszczynszki Szaniszló p. t. főfelügyelő, mozgóposta főnök magasszárnyalásu szavak kiséretében az ünnepelteknek átadta a posta és táv. igazgatóság dicsérő leiratát. Ferenczy Gyula p. t. főfelügyelő, főnökhelyettes, a kartársak nevében üdvözölte és további ügybuzgóságra serkentette a három ünnepeltet. A jubilánsok nevében Kenessey László p. t. főellenőr hálás szavakkal köszönte meg az igazgatóság és főnökség nyilvánitott kitüntető ünneplését, valamint a kartársaknak vonzalmát, akik szerettettel s őszinte tisztelettel vették körül a három jubilánst.

— **Zenés mise** lesz a felső templomban folyó hó 20-án, Szt. István napján. Kérem a közreműködő hölgyeket és urakat, ugy a zenészeket, mint az énekeseket, hogy próbára folyó hó 18-án szerdán, d. u. 6 órakor a gimnázium zenetermében megjelenni sziveskedjenek. *Rácz.*

— **Adományok a Magyar Irredenta Szövetség javára.** Ujnépi Elek Ernő földbirtokos a Magyar Irredenta szövetség javára 2000 K-át adományozott, amely összeget a városházán helyezett letétbe.

(x) **Szenzációk szenzációja** az a brilliánsul fényos kiállitásu kép, amelyet a Világ mozgó szerdán, csütörtökön és pénteken, szent István napján fog bemutatni s melynek cime a „Hara-Kiri". A japán milióban játszó kép Puccini világhirü operája, a „Pillango kisasszony" filmváltozata s a film páratlan a maga nemében. Jegyek a mozgó irodájában d. e. 10-től és a pénztárnál d. u. 3-tól már előjegyezhetők. illetve válthatók.

— **Az anyakönyvi kivonatok kiállitásának dija.** A hivatalos lap közli az anyakönyvi kivonatok kiállitásának ujabb dijszabását. Az eddig 1, illetőleg 2 korona kiállitási diját 10, illetőleg 20 koronában állapitja meg.

— **Adomány.** A hadifoglyok javára továbbittás végett az alábbi adományok érkeztek hozzánk: Kreft József főszámvevő Mázol Gyula főszámvevő, Várhelyi Gergely tisztheletes, Szabó Ferenc I. oszt. számv. alt., Plichta László. oszt. számv. alt., Plul János II. oszt. számv. alt. 30—30 K, összesen 180 K.

— **„Hazánk"** fővárosi keresztény hetilap legujabb száma 16 oldalon jelent meg igen érdekes tartalommal. Különösen Vágó Pál művészettörténeti cikke, a magyar festőművészet Munkácsy-éra utáni korszakáról, valóságos szenzáció.

(x) **Fajgalambok**; óriás, továbbá angol gelyvás, fehér, szürke, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csamogakertészkedőnél.

(x) **Eladó házak** a város csaknem minden utcájában, köztük bekölözhető lakással. — Eladó szőlők, üzletek, vendéglők. — *Szigriszt ingatlanforgalmi irodája,* Zrinyi utca 33. I. em.

LÁBAK lábaiveik akromlását megakadályozza, az előforduló bajokat meggyógyitja Kornetus használata. Istálókban nélkülözhetetlen. Minisz. engedi. Beszerezhető: Szövetk. Árufoglalmi R.-T. (Bazár) Viszonteladóknak is.

ÉRTESITÉS! A „Dunántuli Ruhaáruház" uridivatosztálya gácai és zsolnai gyapjuszövetből készit a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitóüzem. Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk. Szabott árak! Pontos kiszolgálás! Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz. Teljes tisztelettel „Dunántuli Ruháaruház"

— **Méhészeti tanfolyam.** Értesítjük azon méhészeket, kik a méhészeti tanfolyamra jelentkeztek — csak nagy- és kiskanizsai lakosok — hogy f. hó 19-én, azaz csütörtökön d. u. 5 orakor kezdődő I. számu méhészeti szaktanfolyamra a városi közgyülési teremben pontosan megjelenni sziveskedjenek.

(x) **Cselédleány,** vagy idősebb nő jó fizetéssel, teljes ellátással felvételik. Cím a kiadóban.

(x) **Az Uránia** mozgóképszinház nagy megnyitó előadásához a jegyek már mától kezdve egész nap kaphatók a mozgószinház pénztáránál. Bemutatásra kerül ez · évad egyik legnagyobb szenzációja, az „Alkohol" cimü filmregény, mely minden képzeletet fölülmuló rendezése és kiállitása és müvészi megjátszása páratlan sikert ér majd el. A darabban előforduló szebbnél-szebb balett és artistajelenetek nagyban segitik majd elő a sikert. Az Uránia ujonan átszervezett zenekara pedig magas müvészi nivón álló zenét fog produkálni. Jegyekről mindenki előre gondoskodjon.

Közgazdaság.

Az „Ecclesia" egyházművészeti és árufforgalmi r.-t. aug. 10-én tartotta alakuló közgyülését, melyen az összes keresztény felekezetek egyházi és világi képviselői részt vettek és az amerikai keresztény magyar papok szövetkezetének kiküldötte, *Nagy* Lajos g. k. esperes is megjelent. Dr. *Horánszky* Dezső udvari tanácsos, az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatójának elnöklésével lefolyt gyülés a vidéki érdekeltek kérésére, mivel igen sok helyen egyházi testületek és intézmények jegyzése még folyamatban van, *Szoánszki* Mihálynak, az Iparosok Országos Központi Szövetkezete vezérigazgatójának előterjesztésére a részvényjegyzési határidőt szeptember hó 2-ig tolta ki, amikor a közgyülést folytatni fogják. Dr. *Gerevits* Tibor igazgató, egyházművészeti referens inditványára egy külön egyházművészeti bizottságot küldtek ki Dr. *Leopold* Antal kanonok, hercegprimási irodaigazgató elnöklésével, továbbá egy protestáns kulturális bizottság és külön az egyes felekezetek részére gazdasági bizottságok kiküldését határozták el. Részvények (á 210 korona) jegyezhetők egyszerü levélbeni bejelentéssel is az alapitási irodában (Budapest, IV., Koronaherceg-utca 7. sz.), mely kivánatra részvényjegyzési iveket küld, ahová egyházi és tanügyi személyek és intézmények már is bejelenthetik ruhaszükségletüket előjegyzésként a már biztositott textilárukra.

Szerkesztői üzenetek.

R. A. Maga irja, hogy a zsidókérdés megoldásra szorul s nem tagadja, hogy maga is zsidó. Tegnapi hirünk is az ön megállapitását akarta szolgálni. Ön láthatta és még tapasztalhatja is, hogy szerkesztésünkben levő Zalai Közlöny nem él zsidóvérrel. Önről és az önhöz hasonlókról csak a legnagyobb becsülés hangján irhatnánk mindig, de erre nincs szükség. Ön nem azonositja magát az amerikai zsidókkal, tehát ne is vegye magára hirünket s ne vegye egy zsidó sem, aki jó magyarnak s nem „amerikai magyarnak" tartja magát. Ne már azért se, mert önök is beláthák, hogy amiért harcolunk: *a keresztény Magyarország kiépitése,* nem pogrom s nem is lehet az, mert mi keresztények vagyunk.

Világ Mozgó
Szarvas szálloda. Telefon szám 74

Szerda, csütörtök és péntek, augusztus 18., 19. és 20-án

Puccini világhirü operája a **„Pillangó kisasszony"** után.

A HARA KIRI

Egy japán leány történe-e 6 felvonásban.

Buffet. Teljesen uj zenekar

Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Alkalmi vétel!
Halószobaberendezés
jutányos áron eladó. Kölcsey-u. 19.

Legjobb minőségű legvastagabb tölgyfából készült uj és használt
Boroshordók
(Ászokhordók is)
minden nagyságban és mennyiségben legolcsóbb napi áron kaphatók.
Grünwald Ernő, Budapest
VI., Bulcsu-utca 13. (Lehel-utcával).

Hivatalok, irodák figyelmébe.
Legjobb minőségű
Minisztérpapír
Pokér finom irodai papír
Pogalmi szürke papír
Levélpapírok
Irógéppapír
Szén (carbon) papír
Itatópapír
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irólajzatok, borítékpapírok
Irodai olló, pénzkosarak
Asztali elájegyzőtömbök
stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

A „Kazinczy" Kölcsönkönyvtár Budapest, VII., Dohány-utca 1. (Körút-sarok)
f. évi augusztus hó 18-tol kezdve
vidékre is szállit
kölcsönkönyveket
Kérjen tájékoztatót!

Rozgonyi-utca 4. **URANIA** mozgókép-palota
Péntek, szombat, vasárnap, aug. 20., 21. és 22.
Szenzációs megnyitó előadás!
Alkohol
Mélyhatásu filmregény 6 felv.
Rendezte Alfred Lind. Főszereplők: Hella: Hanny Weske, A fegyenc: Johann Morocan, Erik Elverstadt: Ercül Burren.
Uj szynfonikus zenekar!
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Főraktár: Hunyadi-utca 19. Gyűjtőtáblap: Kassacsy-utca 8.
Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényesz és vegyileg tisztit.
Vidéki munkák is kedvezőbb pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Gyermekcipők
bőrtalppal, 22-től 34-es szám, 40 koronas árban kaphato
Hegyi Pál kereskedésében **Vasvár**

Magbaváló
szilvát,
almát, babot,
borsót, lencsét
diót, mákot
minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: 59.
Távirati cim: **Transdanubia.**

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE

Nagykanizsa—Budapest

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel . . 7.[44]
érkezik Budapestre d. u. . 4.[30]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével). . 12.[46]
érkezik Budapestre d. u. . 9.—
Nagykanizsáról indul minden hétfőn fürdő-exp. reggel . . . . 5.—
érkezik Budapestre d. e. . . 10.[33]
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u. . . . . 4.[45]
érkezik Budapestre esto . 10.—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli . . . . . 12.[30]
érkezik Nagykanizsára d. u. 8.[40]
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . . 7.[35]
érkezik Nagykanizsára d. u. 4.[01]
Budapestről indul minden szombaton d. o. fürdő-exp. . . 5.[40]
érkezik Nagykanizsára este . 10.[30]
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel . . . 6.[41]
érkezik Nagykanizsára d. e. . 11.[54]

Nagykanizsa—Sopron

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . 6.[15]
érkezik Szombathelyre d. e. 9.—
„ Sopronba d. e. . . 11.[30]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u. . . . . 5.[44]
érkezik Szombathelyre d. u. 9.[33]

(Ez utóbbi vonat további intézkedésig csak Szombathelyig közlekedik)

Soproshól indul naponta (vasárnap kivételével) d. u. . . . 11.[50]
érkezik Nagykanizsára d. u. 5.[01]
Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel . . . 5.—
érkezik Nagykanizsára d. e. 10.[01]

Balatoni-express*)

Budapestről indul kedden és szombaton d. e. . . . . 8.[30]
érkezik Nagykanizsára . 12.[11]
indul Nagykanizsáról . . . 1.[35]
érkezik Wiener-Neustadba d. u. 5.[05]
érkezik Bécsbe d. u. . . . 0.[21]

Budapestről indul szerdán és vasárnap d. e. . . . . 9.[00]
Wiener-Neustadtból . . 10.[11]
Kanizsára érkezik d. u. . 2.—
indul Kanizsáról d. u. . . 2.[30]
érkezik Budapestre d. u. . 6.[30]

*) A bojkott tartama alatt az Express csak Soproniig és Soprontól közlekedik.

Nagykanizsa—Babócsa

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel . 5.[00]
érkezik Babócsára . . . . 7.—
Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel . . 7.[30]
érkezik Nagykanizsára d. e. 11.[31]

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 19. Csütörtök 188. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 13. — Interurban-telefon 149. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 18. **A nemzetgyülés mai ülését 5 képviselő jelenlétében nyitotta meg Rakovszky István elnök.**

Orbók Attila napirend előtt szóvá teszi, hogy tegnap az ülés megnyitása előtt *Szilágyi* Lajos ellen hangulatkeltő röpcédulákat osztogattak.

Az elnök kijelenti, szóvá kell tennie, hogy az utóbbi időben az egyes képviselők jogait és szabadságát megfenyegették. A jövőben ezt a mentelmi jog legsúlyosabb megsértésének fogja tekinteni

Ezután az adójavaslatokat teljesen letárgyalták.

Lukovich Aladár háznagy bejelenti, hogy hozzá behozták a Szilágyi Lajos elleni röpiratot és engedélyt kértek a röpiratok osztogatására. Ő ezt megtiltotta.

Rakovszky István sajnálatát fejezte ki. A magyar ember természetével ellentétes módon csempésztek be a Házba röpiratokat

Szünet után tárgyalták volna a vagyon, erkölcs és személyiség védelméről szóló javaslatot, de az előadó nem volt jelen.

Az egyetemi beiratkozásokról szóló törvényt nem tárgyalhatták, mert közben az előadót, *Vass* Józsefet miniszterré nevezték ki.

Ezután általános éljenzés és taps közben nagyatádi *Szabó* István földmüvelésügyi miniszter beterjeszti a földbirtokreformról szóló törvényjavaslatot.

Az elnök indítványára kimondja a Ház, hogy a legközelebbi ülést holnap tartja.

Majd áttértek az interpellációkra.

Ereki Károly a honvédelmi minisztert interpellálja és elmondja, hogy a hadosztálybíróságon folyó nagy per körül olyan dolgok történtek, amelyek jogállamban nem történhetnek meg. Ezután éles antiszemita fejtegetésbe kezd, majd megállapítja, hogy az országot a zsidók, illetve a zsidósajtó tette tönkre és a forradalmat is 99 százalékban a zsidók csinálták. Megállapítja, hogy a keresztény kurzust az első gáncsolás *Bethlen* István gróf részéről érte, aki kijelentette, hogy az antant követeli, hogy zsidókat és szociálistákat is bevegyenek a kormányba. Friedrich ügyére tér a Tisza-ügy kapcsán s elmondja, hogy *Sztupka* őrnagy hadbiró autójával naponta elmegy *Paksi* detektív lakására, onnan pedig a kórházba és behozza *Vágót* a Margit körúton. *Heltai* Viktor pedig, aki Nagyszombatot kirabolta, Sztupka aláírásával ellátott igazoló irással börtönét annakidején elhagyta, hogy Friedrich ellen adatokat gyűjtsön. Heltainak ma annyi pénze van, amennyit akar. Hogy honnan, azt ő tudja, de most még nem mondja meg. Zsidó bankárok és gabonakereskedők pénzelik Heltait, hogy a keresztény politikai irány letörését lehetővé tegyék. *Hüttner* cigaretta-ügy tárgyal Sztupkával és per tu viszonyban beszélik meg a dolgokat. Kijelenti, hogy adatait a miniszterek rendelkezésére bocsátja, mert nem kíván világrasztó botrányt csinálni. Hüttner, Sztanykovszky, Dobó és Vágó együtt uzsonnáznak, vacsoráznak és cigarettázás közben tárgyalják meg a napi eseményeket. A kormány minden tagját felelőssé teszi azért, ami most történik, Az anarchisták megölhetik őt, de a tényeket nem lehet megölni.

Előterjeszti interpellációját. Van-e honvédelmi miniszternek tudomása a Tisza-ügy tárgyalásán felmerült visszaélésekről. Hajlandó-e a megsértett jogrend helyreállitása érdekében, a szükséges lépéseket megtenni.

Ezután *Sréter* honvédelmi miniszter szólalt fel. Most csak általánosságban válaszol. Bünös ember az, aki a katonákat a politikába beleviszi. Ugy látom, hogy igenis vannak politikusok, akik a katonaságot bele akarják vinni a politikába. Kijelentem, hogy olyan katonatisztet, aki politizál, le fogom fokozni Más kérdés a királyság kérdése. Április 11-én a nemzeti hadsereg letette az esküt a kormányzóra és az alkotmányra. Aki az esküt ellen vét, az hazaárulló. A királyság kérdését a törvényes faktorok oldják meg, nem pedig puccsok. Aki olyan akcióban részt vesz, arról lehuzzuk az uniformist.

Ereki és a Ház a választ tudomásul vette, mire az ülés véget ért.

A lengyel—orosz helyzet.

Bécs, augusztus 18. A legutóbb érkezett moszkvai jelentések beismerik, hogy a lengyelek Varsótól délkeletre tényleg előnyomultak. Megerősitést nyert, hogy az előnyomulás 50 kilométerig történt. A lengyelek sikerét egyik beszédében maga *Trocki* is elismeri, de biztositotta hallgatóságát, hogy ezek a sikerek az összhelyzetet nem befolyásolják.

Bécs, augusztus 18. A lengyel hadsereg ellenoffenzivája olyan sikeresen halad előre, hogy lengyel körökben remélik, hogy egy hét leforgása alatt az oroszokat kiverik a lengyel területekről Az északi arcvonalon Pilsudszki csapatainak nyomása elől a vörös csapatok rendületlenül menekülnek. A lengyelek visszafoglalták Pluckovot, és a 170-ik orosz brigádot, valamint a 8-ik diviziót szétugrasztották. Az 58-ik divizió viszavonulási utját pedig elvágták. A Bug és Lemberg között heves harcok folynak.

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, aug. 18. A Tisza-per mai tárgyalásán az első tanu *Balogh* Ferenc miniszteri tanácsos volt, aki tud arról, hogy 30—40-en kaptak 800—1000—1500 koronás kifizetéseket. *Lene* Hugó a minisztertanácstól ilyen célra 116 ezer koronát kapott. *Hüttnert* nem ismeri. Ezzel szemben Hüttner a biró kérdésére szembe mondja, hogy ő többször volt Balognál.

Lengyel Zoltán védő kérdi, tud-e arról, hogy Friedrich miniszterelnök korában megsemmisitette a Károlyi-kormány számadásait és egyéb iratokat.

Balogh: Nem. Nem is tártom valószinűnek, hogy a miniszterelnök semmisitse meg az iratokat távozásakor. Nem eskettek meg.

Kihallgatták ezután *Rónai* Sándor portást, *Bernát* Andor volt tenderészt, akiket nem eskettek meg

Gráf Gyula elhadnagynak feltünt, hogy a Katona Tanács tagjai mind Friedrich nevével kezdték vallomásaikat. Nem eskettek meg.

Özv. *Harkai* Ferencné ugy tudja, Rogy Károlyit szintén zsarolták egy levéllel. Az illetők mindig kaptak pénzt, hogy ne hozzák nyilvánosságra a levelet. Nem eskették meg.

Kihallgatták még *Sas* Lászlót és *Fényes* Istvánt, akiknek a megesketését a biróság mellőzte. A tárgyalást holnap folytatják.

Didics Viktor képviselő vezetésével ma küldöttség jelent meg a parlamentben és az illetékes miniszternek 8000 aláirással ellátott kérvényt adtak át, amelyben ujabb 40 tanu kihallgatását kérik a Tisza-perben.

Augusztus 20, 21 és 22, hadifogolynapok! Adakozzunk!

HIREK.

— Rendkivüli közgyülés a városházán. Tegnap délután tartotta a városi képviselőtestület gyenge érdeklődés mellett rendkivüli közgyülését, melynek lefolyásáról az alábbiakban számolunk be. A tárgysorozat első pontjaként a városi központi szeszfőzde 1919/20. üzletévi mérlege került bemutatásra, mely alkalommal örömmel kell megállapitani, hogy a kezdet nehézségei dacára a szakszerű vezetés szép eredményt ért el az alig 2 éves városi üzemnél, ugyanis mintegy 200,000 K nyereséget produkált. A tárgysorozat második pontja a „Vajda" erdő rendkivüli kitermelésére vonatkozó tanácsi javaslat volt, amelyhez a közgyülés egyhangulag hozzájárult. Ezáltal a város téli tüzifa szükséglete fedezve van. Ezután következett az ugynezezett községi szeszfőzde felállításának kérdése, melynek tárgyalása folyamán a jelenlevő gazdák az ügynek napirendről való levételét kérték, ami meg is történt. Ez a kivánság ugyan érthetellen, mert a községi szeszfőzde kizárólag a gazdaközönség érdekeit szolgálja s amennyiben felállitását megakadályozzák, az egyéni szesztermelést ezzel lehetetlenné tennék. Majd a költségvetés tárgyalására tért át a közgyülés, melynek folyamán kisebb vita után a tanács 200%-os javaslatával szemben a pénzügyi bizottság javaslata alapján a pótadót 1919. és 1920. évekre 120%-ban állapitották meg olyképen, hogy a két javaslat közti különbözet összege a városi közellátási üzem jövedelméből nyer fedezetet. A költségvetéssel kapcsolatban *Knortzer* György és *dr. Tamás* János inditványt terjesztettek elő a városi gazdaság megszüntetése, illetve bérbeadása tárgyában, mivel a házi kezelésben levő gazdaság az eddigi tapasztalat szerint ráfizetéssel jár. Viszont egyes üzemeknek éppen gazdasági szempontból házi kezelésbe való vételét javasolták; igy nevezetesen a szemét és ürülékhordást. Knortzer György sürgősen felállitandónak véli a városi lakatos, bognár és kovácsműhelyeket, minthogy ezen munkák évi kiadása meghaladja a 200,000 K-t. A közgyülés a tanácsot ily értelemben való javaslattételre utasitotta. Az elmult évi zárszámadások vitanélküli letárgyalása után Weisz Tivadar és Eperjessy Gábor inditványára a közgyülés köszönetét és elismerését nyilvánitotta Hemmert Károly főszámvevőnek a költségvetés és zárszámadás összeállitása körül kifejtett eredményes munkájáért. Ezután a városi alkalmazottak tüzifakérelmének kedvező elintézése s néhány személyi ügy letárgyalása után a közgyülés véget ért.

— A közélelmezési és földmüvelési tárcák. A „Budapesti Közlöny" legutóbbi száma közli *dr. Vass* József közélelmezési miniszter kinevezését, valamint *Rubinek* Gyula miniszter felmentését, a földmüvelési tárca ideiglenes vezetéséről s egyben (nagyatádi) *Szabó* István véglegesen megerősiti a kormányzó a földmüvelési tárca vezetésében, ugyanekkor felmenti a kormányzó Szabó István a közélelmezési tárca vezetése alól.

Tőzsde.

Budapest, augusztus 18. A tőzsdén a forgalom sulypontja a valutapiacra helyeződött át. Óriási tételekben vásárolták a dollárt és a márkát, amelyek ezáltal jelentékenyen megdrágultak. A többi külföldi valuta ára is jelentékenyen emelkedett.

Valuta: Napoleon 800, Font 770, Dollár 215, Frank 1450, Márka 470, Lira 1050, Rubel 320, Lei 485, Szokol 360, Svájci Frank 3700, Dinár 910, Jugoszláv —, Bécsi 88.

— **A hadifogolymentő mozgalom nagykanizsai gyüjtőbizottságai.** I. bizottság: Király-utca és Erzsebet-tér: Ádám Róbert, Kovács Antal kr. tanár, Csikós Jenő főhadnagy. II. bizottság: Báthory-utca és a Magyar-utca eleje az Ördögárokig: Szabó István igazgató, Satranyovszky Ágoston, Kern Aladár százados állatorvos. III. bizottság: Magyar-utca, az Ördögároktól ki végig és Garai-utca: E kerületben azon bizottság végzi a gyüjtést, mely saját körletében a legelőször végez. IV. bizottság: Árpád-utca, Sikátor-utca és József főherceg-utca: A gyüjtést a XIX. bizottság tagjai eszközlik. V. bizottság: Kinizsi-utca, Arany János-utca és Rákóczi-utca Árpád-utcától Sugár-utig: Valics Dezső, Szegő Pál, Eperjessy Géza főhadnagy. VI. bizottság: Vörösmarthy-utca és Rákóczi-utca a Sugár uttól Petőfi-utcáig: Kalamár Mátyás, Martinek Gyula, Szita László főhadnagy. VII bizottság: Sugár-ut, Királyi Pál-utca és Rozgonyi-utca: Dr. Rothschild Béla, Dr. Szabadi Lőrinc, Czipott Zoltán főhadnagy. VIII. bizottság. Fő-tér, Deák-tér és Fő-ut: Fleischner Miksa, Dr. Tamás János, P. Hédly Jeromos, Oscnodál Dezső százados. IX. bizottság: Kölcsey-utca és Hunyady-utca: Kertész József, Kaán Irma és Brandelhoffer Frigyes főhadnagy. X. bizottság: Eötvös-tér, Huszti-tér és Petőfi-utca eleje Rákóczi- és Honvéd-utcáig: Dr. Hajdu Gyula, Kostaln Ferenc és Janicsek József főhadnagy. XI. bizottság: Petőfi-utca Rákóczi-utcától ki végig és Honvéd-utca: E kerületben azon bizottság végzi a gyujtést, mely saját korletében másodszor végez. XII bizottság: Teleky-ut északi fele: Matán Ödön, Orthutay Gyula es Zlinszky István főhadnagy. XIV. bizottság: Attila-utca és Rózsa-utca: A gyüjtést a XII. es XIII. bizottság tagjai végzik. XV. bizottság: Kórház-utca, Kossuth-tér, Bajza-utca és Szentgyörgyvári-ut: Zalaváry József, Mátay Gábor és Sztollár Béla százados. XVI. bizottság: Széchenyi-tér, Batthyány-utca egészen és Kisfaludy-utca felső része a Batthyány-utcáig: Kádár Lajos, Vegelo Károly és Zob Péter főhadnagy. XVII. bizottság: Csengery-utca Kisfaludy-utcáig, Zrinyi Miklós-utca Széchenyi-tértől Csengery-utc ig és Kazinczy-utca elejétől a Kaszinóig: Kertész Lajos, Lendvay Vilmos és Csorba István százados. XVIII. bizottság: Kisfaludy-utca, Batthyány-utcától Kazinczy-utcáig és Csengery-utca Kisfaludy-utcától a sorompóig: Balogh Dezső, Kisfaludy József és Szombathy Pál főhadnagy. XIX. bizottság: Csányi László-utca és Szemere-utca: Nagy Ferenc, ifj. Wittmann Mátyás és Gábriel Sándor százados. XX. bizottság: Csengery-utca a sorompótól a Blau-telkekkel a Hajtsár-utig: Benczik József, Veiszberger Kálmán és Orosz Béla főhadnagy. XXI. bizottság: Gyár-utca, Hajtsár-ut és Csengery-utca végig: Meiszner Oszkár, Pasqualetti Gyula és Tscheppen Béla százados. XXII. bizottság: Kazinczy-utca kivülről egész a Zrinyi Miklós-utcáig és Zrinyi Miklós-utca Csengery-utcától a Kazinczy-utcáig: Krámmer Lajos tanár, Gyenes Lajos és Zipszer Ödön százados. XXIII. bizottság: Zárda-utca, Zrinyi Miklós-utca a Kazinczy-utcától és Nádor-utca: Waligurszki Antal.

(x) **Koszt és kvártély.** 10—13 éves vidéki fiut vagy leánykát teljes ellátásra elvállal az iskolaévre uri család. Cim a kiadóban.

— **Polgári iskolai értesités.** A polgári iskola I. osztályába beiratkozni szándékozók iskolai bizonyitványukat, születési anyakönyvi kivonatukat és ujraoltási igazolványukat f. hó 23-án délelőtt adják be az igazgatósághoz. Folyó hó 26-én délelőtt a fiuiskolai-, 26-án délelőtt a leányiskolai rendes tanulók javitó vizsgálata lesz. Ugyanezen napokon délután a magántanulók javitóvizsgálata, tantervkülönbözeti vizsgálat és 26-án egész nap a leányiskolai magánvizsgálatok tartatnak. A beiratások a következőkép lesznek lebonyolitva. Aug. hó 27. és 28-án az I., 30-án a II., 31-én a III. és szept. hó 1-én a IV. osztálybeliek lesznek beirva, mindig délelőtt a fiuk, délután a leányok. *Igazgatóság*

— **Hangverseny.** A közönség óhaját teljesiti a zalai gyalogezred fáradhatatlan zenekara, amikor minden alkalmat megragad, hogy kellemes hangversenyben részesitse a jó zenétől már ugy is elszokott kanizsai közönséget. Szent-István napján, f. hó 20-án olyan programmal lép a zenekar a nyilvánosság elé, amilyent Kanizsán ritkán lehet hallani. A hangverseny hat órai kezdettel, a sétatéren tartatik meg.

— **5 képviselő jelenlétében nyitotta meg az elnök a nemzetgyülést.** Példátlanul áll a világ előtt, hogy akkor, amikor annyi mérhetetlen a dolgunk állami életünk kiépitésében, a nemzet atyjai érthetetlen okból nem látogatják a nemzetgyüléseket. *Megállapitjuk az utókor számára, hogy 1920. aug. 18-án Rakovszky István házelnök 5 képviselő jelenlétében nyitotta meg a nemzetgyülést.*

— **Felkérem** az igen tisztelt közönséget, hogy a *Magyar Hadifogoly Mentő Mozgalom* gyüjtőbizottságait a szent cél érdekében a legmesszebbmenően támogatni sziveskedjék, egyben felhivom a figyelmét arra, hogy a gyüjtést eszközlő bizottságok tagjai mindannyian „MOVE“ bélyegzővel és aláirásommal ellátott igazolványokkal birnak, csakis ezek vannak a gyüjtés eszközlésé e feljogositva. *Bodó* Pál ezredes, Move elnök.

— **Méhészeti tanfolyam.** Értesitjük azon méhészeket, kik a méhészeti tanfolyamra jelentkeztek — csak nagy- és kiskanizsai lakosok — hogy f. hó 19-én, azaz csütörtökön d. u. 5 órakor kezdődő I. számu méhészeti szaktanfolyamra a városi közgyülési teremben pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— **Cegléd ellátatlanjai érdekében.** Cegléd város gazdaközönsége egyhangulag elhatározta, hogy a város ellátatlanjait saját hatáskörében fogja biztositani gabonaszükségletéről. *Megállapodtak abban, hogy a beszolgáltatandó gabonát métermázsánként 300 koronáért bocsátják rendelkezésre, azzal a kikötéssel, hogy a beszolgáltatott gabonát tisztán s kizárólag Cegléd város ellátatlanjainak céljaira fogják felhasználni.* Ezirányban felirtak a kormányhoz s kérték támogatását. Azt hisszük, hogy a ceglédiek kivánságát örömmel fogadja a kormány s más városok, köztük Nagykanizsa termelő közönsége is példát fog venni a ceglédiektől és saját hatáskörében fog gondoskodni az olcsóbb s az egész évre kiterjedő gabonakontingensről.

(x) **Fajgalambok**; óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

— **Move iroda:** Batthyány-utca 6. sz. (dr. Szekeres-féle házban.) *Move elárusitó hely:* Gyenes füszerkereskedés.

— **A hadifogolymentő mozgalom kiskanizsai gyüjtőbizottságai.** *I. bizottság:* Alsó- és Felsőtemető-utca: *Tischler* József, ifj. *Máiés* József. *II. bizottság*: Baba-utca, Szigeti-utca, Pivári-utca: *Bolf* György, *Kálovics* László. *III. bizottság*: Bajcsa-utca, Pápai-utca, Rácz-kert: *Dolmányos* József, *Kiss* István. *IV. bizottság*: Berek-köz, Zsigárdi-köz, Kismező-utca: *Mihalecz* József, *Plauder* György. *V. bizottság*: Cigány-utca: *Varga* József, *Máiés* György. *VI. bizottság*: Homokkomáromi-ut és Templom tér: *Hajdu* József, *Hegedüs* József. *VII. bizottság*: Hunyady-tér és Szepetneki-utca: *Kanló* László, *Horváth* László. *VIII. bizottság*: Jakabkuti-utca: *Törő* Ferenc, *Bunczom* József. *IX. bizottság*: Ország-ut elejétől a Templom-térig: *Steszlin* György, *Horváth* József. *X. bizottság*: Flórián-tér és Országut a templomtól a Flórián-térig terjedő rész és Polgár utca: *Anek* György, *Novák* György. *XI. bizottság*? Az Országut vége, Malom-kert, Körmös utca és Rozmaring-utca: *Major* József, *Szerdahelyi* Sándor. *XII. bizottság*: Kisrácz-utca és Nagyrácz utca: *Poszovecz* N. és *Béres* János igazgató. *XIII. bizottság*: Tornyos-köz és Varazsdi-utca: *Anek* József, *Horváth* György. *XIV. bizottság*: Szentrókus-tér és Őrtorony-utca: *Anek* József, *Marton* József.

(x) **Az Uránia** mozgóképszinház fényes megnyitó előadását városszerte nagy érdeklődéssel várják. Ez évad egyik legkiválóbb filmje az „Alkohol“ kerül bemutatásra. Csodás rendezés, kiállitás és a művészi játék jellemzi ezt a kiváló filmet. Nagy sikere lesz az ujonan átszervezett zenekarnak is, mely a megnyitó előadáson egy klasszikus zeneszámot fog előadni. Jegyek egész nap válthatók a mozgószinház pénztáránál.

Özv. Ungár Henrikné szül. **Kiss Anna** ugy a maga, mint gyermekei **Etelka** és **Editke** és az egész rokonság nevében mély fájdalommal tudatja, hogy drága jó férje

Ungár Henrik

borkereskedő

f. hó 13-án éjjel életének 36-ik, boldog házasságának 7-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

A drága halott földi maradványai e hó 19-én d. u. 6 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a temetői hallottasházból a városi köztemetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 21-én, szombaton d. e. 8 órakor fog a Szentferencrendiek templomában a Mindenhatónak bemutattatni.

Nagykanizsa, 1920. aug. 18.

Béke hamvaira!

Ungár Sámuel, Ungár Sámuelné szül. Herzfeld Rozália szülői, Ungár Janka, Ungár Fanny, Ungár Ungár Olgi, Ungár Rózsi, Ungár Mariska, Ungár Malvin, Ungár Aladár, Ungár Árpád testvérei.

Kiss Janka, Fischer Dávid, Kluger Simon, Lustig Rezső sógornője, illetve sógorai.

Uradalmi ács kerestetik.

Hercegi uradalom, Fő-ut 5. sz.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztitó és javitó üzeme

Elvállal és szakszerüen tisztit, javit mindennemü férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyüjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: **319.**

Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmet dusan felszerelt kész férfi, fiu- és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.

Elegáns női divatos öltönyöket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

Rozgonyi-utca 4 — URÁNIA mozgókep-palota

Péntek, szombat, vasárnap, aug. 20., 21. és 22.

Szenzációs megnyitó előadás!

Alkohol

Mélyhatásu filmregény 6 felv.

Rendezte Alfréd Lind Főszereplők: Hella: Hanny Weisse, A fegyenc: Johann Morocan, Erik Elverstadt: Emil Birren.

Uj szymfonikus zenekar!

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Magbaváló

szilvát, almát, babot, borsót, lencsét diót, mákot

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon: **59.**

Távirati cim: **Transdanubia.**

Világ Mozgó

Szarvas szálloda. Telefon-szám 74

Szerda, csütörtök és péntek, augusztus 18., 19. és 20-án

Puccini világhirü operája a **„Pillangó kisasszony“** után.

A HARA KIRI

Egy japán leány története 6 felvonásban.

Buffet. Teljesen uj zenekar

Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 20. Péntek. 189. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 15. Interurban-telefon 183. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY országgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Ami kell Zalának s Magyarországnak

Prohászka Ottokár püspök a „Zalai Közlöny" számára az alábbi cikket volt szives küldeni:

Ahogyan letörtünk, ugy kell megujhodnunk s még bukásunkban is a feltámadás lehetőségét kell magunk számára biztositanunk.

Elbuktunk, mikor világpolgárok s pacifisták akartunk lenni, mikor a dalák kezéből kidisputáltuk a fegyvert, viszont feltámadunk, ha erősek leszünk, ha a keresztény nemzeti öntudaton semmiféle elméletért és szóhabarcsért tul nem adunk.

Az az erő, amely most a győztes nemzeteket sugalmazza s mely a legyőzöttekben is a feltámadás reményét éleszti, nem egyéb, mint a *nemzeli öntudat eleven ereje*. Ebben az öntudatban megelevenül a nemzet egész multja s minden eszménye és hagyománya s ugyancsak benne feszül meg s kiált föl a küzdelmes jelennek minden szenvedése s a jövőnek minden reménye. Amely nemzetben igy éled föl a mult, a történelem s a hagyomány, amely nemzetben igy készül kitörni s eget kérni az elborult jelenben is a jobb jövő, az a nemzet él és fejlik. A nagy összeomlásban épen ebből nem láttunk semmit; a forradalom megtagadta a hitet, a nemzeti érzést, csuffá tette a történelmet, nevette a virtust s a legendás multat s idegen faju kávéházi vigécek s gyüttment szószátyárok kilocsogták a nemzetből az erőnek, épségnek s egységnek még emlékét is.

De tisztelet, becsület a kivételeknek! A vörös farsang nem bóditotta el mindenütt a fejeket; a véres eszmék gőze nem borult rá minden szemre s a nemzetközi tudákosság maszlaga nem mérgezett meg minden szivet. A letörésben is törhetlenül állt a vidéki lakosság s ha kényszerült is eltürni ideig-óráig a vörös csőcselék tatárjárását, de egy percig sem bénult meg benne a keresztény nemzeti öntudat s közösségét sohasem szakitotta meg a magyar hittel s a magyar élet folytonosságával. Nemzeti is, keresztény is, szóval magyar volt s az is marad.

Ami eddig volt, annak ezentul nemcsak programnak, de annyira országfoglaló, országháditó s a nemzetet gazdaságilag s erkölcsileg is felvirágoztató hatalomnak kell lennie. Jegyezze ezt meg magának Nagykanizsa derék magyar népe is. Aki az ellenkezőt hirdeti, az veszettséget terjeszt, aki e jellegeket, a keresztény nemzeti érzés jellegeit letörülni, aki a nemzeti összetartás kapcsait lazitani akarja, az beszélhet is, irhat is magyarul, Zalában ujságszerkesztő is lehet, de annak lelke idegen s a vére, ha volt is magyar valamikor, hát a sok nemzetközi zsidótól vizzé lett.

Hitvány emberek s nemzetek azok, melyek nemzeti jellegükből egy-kettőre kivetkőznek. Nem fák, legföljebb sátorfák azok, melyeket fel lehet szedni s odább vinni s melyeknek semmi kapcsolatuk s gyökeres összefüggésük sincs se a szántóföldtel, se a temetővel, melyek idegenek mindenütt s épen azért igazi kulturát nem teremnek.

Ez a furcsa, a nemzeti s keresztény érzést fojtogató idegenség azért mégis itt kujtorog, itt kisért köztünk. Ne keressük messze, hiszen minden zsidóérdeket szolgáló ujság ezt a hullaszagot terjeszti. A forradalom idejében nyiltan szolgálta az irányzatot, most, a keresztény nemzeti érzés felülkerekedesekor lapul s alattomban dolgozik, de azért dolgozik s számit rá, hogy beléfurakodik megint a mitsem sejtő magyar nép szivébe, reméli, hogy a magyarság bérbe fogadja nemzeti érzésének s mivoltának orgyilkosait.

S ugyan remélheti-e ezt komolyan, számithat-e ilyesmire józan ésszel? Igen, remélheti is, számithat is az orgyilkos s öngyilkos szándékokra, mig azt tapasztalja, hogy a magyarság fizeti a nemzetközi, most lapuló, de belső vörösséget soha meg nem tagadó sajtót, mig azt látja, hogy veszi azokat a lapokat, melyek átkozták s gyalázták mindazt, ami nagy s szent volt nekünk s most csak azért nem gyalázzak tovább, mert most lapulj a jelszó.

Zalában ez tán keményen is s sértőleg is hangzik. Hát amennyiben sértő, annyiban szivesen veszem azt vissza s elismerem, hogy tényleg, a *„Zalai Közlöny"* immár 59. évfolyamában van s ezen idő alatt mindig a keresztény irányt szolgálta s különösen hervadhatatlan érdemeket szerzett magának a két zzidó forradalomban, melyeknek viharát mindaddig állta, mig a szabadság hivetlen s kommün a szót torkára nem fagyasztotta. De jó helyen is nyergel s köti fel a fringiát ott Nagykanizsán, mely nemcsak végvára az országnak, hanem fészke a zsidóságnak is s a zsidósággal szemben épen az ilyen helyen kell föltárni a ker. világnézetet s ott kell tömöriteni s szervezni a gazdasági tekintetben még nagyon is gyermekcipőben járó ker. kulturát.

Értsük meg a helyzetet. A keserves tanulságokat ugyancsak fejünkhöz vágta a két zsidóforradalom. Egyik bolondabb volt mint a másik, de okosodni okosodhatunk hóbortiaikból. Álljunk erősen a nemzeti konszolidáció alapián s rázzuk le magunkról a sok idegen bolondltót; féleg pedig tartsuk hetednét-ország távolságra azt a szellemet, mely hitetlen, ledér s tiszteletlen, mely nemzetközi és nemzetietlen s mely mikor vigyorogni akar, sohasem vigyorog a mogendoveden s a sakterkésen, hanem a nemzeti zászlón s Hunyady kardján.

Ez a szellem az, mely a keresztény nemzeti érzést fonnyasztja s mely lassankint bele oltja a magyar népbe az idegenséget s a közönyt, az idegen gondolkozást és érzést. E nyomorult szellemi behatások alatt törtünk le s az ellenkező utirányban emelkedtünk pedig megint föl. Higgyük, hogy ez az ut az uj, erős Magyarország föltámadásának utja. Ez uton máris haladtunk, Biztatásul csak William B. Castle, amerikai államférfi szavait akarom idézni, aki azt mondja, hogy Magyarország jelenleg Középeurópa legerősebben szervezett s legrendezettebb állama. Ez államot akarjuk kiépiteni uj, nemzeti állammá, erőssé s hatalmassá s népboldogitó közösséggé. Ez állam fejlesztője csakis a keresztény nemzeti öntudat s az öntudattól átitatott munka és közködés lehet. Ha Zala s Nagykanizsa ezekben ad példát a magyarságnak, tisztelettel tekintünk fel rájuk s testvériesen fogunk velük kezet. Együtt küzdünk s dolgozunk, hogy együtt győzzünk.

Prohászka Ottokár.

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, augusztus 19. A *Tisza*-per ma tárgyalásának megnyitása után *Sztupka* őrnagy hadbiró jelenti a haditörvényszéknek, hogy most már másodszor gyalázzák meg hivatala gyakorlásában. Először egy rőpirat utján, másodszor a nemzetgyülésen. Méltóságán alulinak tartja ezekre a vádakra válaszolni.

Első tanu *Esküttt* Lajos *nagyatádi Szabó* István miniszter titkára, aki elmondja, hogy *Lukasichot* nem a főbejáraton szökötték meg, hanem a pincén és a gépházon keresztül a Magyar-utcai mellékkijárón át.

Ezután felolvassák *Kovács* vizsgálóbiró gyorsirói jegyzeteit, amelyek Hüttner vallomásából tartalmaznak részleteket.

Alszegi Béla ezredes elmondja, hogy november 7-én a katonai rendőrség parancsnoka volt. Egy főhadnagy kijelentette, hogy elfogta Tisza gyilkosát. Előállitottak egy szakaszvezetőt, hatalmas alak volt, erős, szőke bajusszal. Elmondotta, hogy ő lőtt Tiszára.

Nem tudja, hogy golyója talált-e, de azt biztosan tudja, hogy Dobó golyói találtak.

Czigler István elmondja, hogy Sztanykovszkyt a fogházból ismeri, ahol Sztanykovszky mindenfélét mesélt és neki azt igérte, hogy 50 ezer koronát ad, ha nem árulja el, hogy ő is a gyilkosok között volt.

A következő tanu *Fecht* János, aki Sztupka kérdésére elmondja, hogy Fényes és Kéri ott volt az Astoriában. Hallotta Friedrich nevét is.

Németh Jánosné, a Gizella-téri ház házfelügyelőnője, beteg férje helyett vallott.

Kovács Dénes elmondja, hogy 1919 április elején mutatkozott be neki Dobó István. Mikor Dobót kérdezte, hogy került Lamber mellé, ezt mondta: Én olyan szolgálatot tettem az első forradalomban, amiről Lambert tud és amiért az öreg engem nagyon szeret.

Sós Zoltán dr. nyugalmazott főispán Asztalos csendőrmestertől hallotta, hogy ő vezette Hüttnert Kovács vizsgálóbiró elé. Mikor onnan kijöttek, Hüttnert megkérdeztem, igaz-e amit mondott. Erre Hüttner kezét szivére tette és ezt mondta: Isten engem ugy segéljen, hogy igaz. Én már hónapok óta szenvedek. Hogy lehet az, hogy a másik, aki nálamnál sokkal bünösebb, szabadon jár és élvezi a kényelmet.

Garai rendőrfelügyelő és *Vég* Béla kihallgatása után a tárgyalást az elnök berekesztette és annak folytatását szombaton reggel 9 órára halasztotta el.

— **Keresztény szociálista Egyesület.** Vasárnap f. hó 22-én d. u. 6 órakor taggyülés tartatik, melyre a tagoknak minél nagyobb számbani megjelenése kéretik. A gyülést félórával előbb, választmányi ülés előzi meg. *Az elnökség.*

Kiadják a népbiztosokat.

Bécs, aug. 19. **A „Rote Fane", a bécsi kommunisták lapja azt irja, hogy ugy a birodalmi törvényszék, mint a birodalmi főtörvényszék elhatározta, hogy Magyarországnak a népbiztosoknak kiadatása iránt előterjesztett kérelmét teljesiti. A végső döntés az igazságügyminiszterium hatáskörébe tartozik. Az osztrák kommunistapárt elnöke írásbeli tiltakozást jelentett be a külügyi államtitkárnál.**

(A bécsi főtörvényszék döntésének néhány hét előtt lett volna igazi értelme, amikor még *Kun* Béla Karlsteinban volt. *Szerk.*)

A lengyel—orosz helyzet.

A bolsevikiek rendetlenül vonulnak vissza. — Varsót többé nem fenyegeti veszély. — A francia kormány jegyzéke a német kormányhoz.

Zürich, augusztus 19. A Matin közli *Weygand* tábornoknak, a lengyel északi front parancsnokának táviratát, amely megállapitja az ellenoffenziva teljes sikerét. A francia tábornok jelentéséből kitünik, hogy az ellenoffenziva Novo-Georgievtől északra Plaváig jutott el. Augusztus 15-ike folyamán visszafoglalták a Pultusktól délre levő Narev hidfőt. Az ellenség nagymennyiségü munició visszahagyásával rendetlenül vonult vissza. A lengyel ellenoffenziva nagy sikerrel fejlődik ki, a bolsevikieket az egész északi arcvonalon visszaverték. Varsó helyzete megkonnyebbült és a város nincs többé veszedelembe.

Paris, augusztus 19. A francia kormány jegyzéket intézett a német kormányhoz, amelyben kéri azoknak a vasutasoknak a megbüntetését, akik a Lengyelországnak szánt hadianyagot feltartóztatták. A porosz kormány sajnálkozásának adott kifejezést a francia nagykövet előtt az incidens miatt, amely áldozatokat is követelt.

Nemzetgyülés.

Budapest, aug. 19. A nemzetgyülés mai ülését *Szmrecsányi* alelnök fél 11 órakor nyitotta meg.

Őrfi Imre előadó a pénzügyi bizottság jelentését terjeszti elő.

Majd *Szmrecsányi* alelnök a következő kijelentést tette: T. Ház! A legutóbbi ülésen az elnöki székből nyilatkozat hangzott el arra nézve, hogy a Házban nyomtatványok osztattak szét. Az elnöki nyilatkozat egyáltalán senkit meg nem nevezett, általában szólt. Erre a Ház elnökét, Rakovszky Istvánt két tiszt által lovagias uton felelősségre vonták. Ki kell jelentenem, hogy az elnöki székből történt enunciáció semmiféle eljárásnak nem lehet alapja. A Ház elnöke senkinek felelősséggel ezért nem tartozik. Ez az eljárás flagráns megsértése a mentelmi jognak és a Ház tekintélyének, ezért az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasitom. A Ház igy határozott.

Teleki Pál gróf miniszterelnök leteszi a Ház asztalára a békedelegáció munkájának első kötetét.

Majd a Ház harmadszori olvasásban elfogadta az adójavaslatokat.

Az elnök javasolja, hogy a Ház e hó 25-én, szerdán tartson ülést.

Ernst Sándor ezzel szemben ellenindítványt tesz, hogy a Ház nyolc napi szünetet tartson.

Teleki miniszterelnök arra kéri a Házat, hogy az elnök inditványához járuljon hozzá, mert a földbirtokreform tárgyalása igen sürgős.

A Ház az elnök napirendi inditványát fogadja el.

Rakovszky István mentelmi jogának megsértése.

Budapest, augusztus 19. *Rakovszky* Istvánt, a nemzetgyülés elnökét ma délelőtt *Marton* Béla, a Move titkárának megbizásából két katonatiszt felkereste, hogy felük megbizásából felvilágositást kérjenek a nemzetgyülés tegnapi ülésén történt elnöki nyilatkozat miatt. A folyosón amikor elterjedt ennek a hire, Rakovszky István elnök magához kérette a képviselőket, akik az elnöki fogadóteremben rögtönzött tanácskozáson megbeszélték a kérdést. Az értekezlet kimondotta, hogy az elnök az ülésen bejelenti a mentelmi jog sérelmét.

Szilágyi Gömbös ellen.

Szilágyi képviselő urnak Gömbös országos elnök ellen elmondott éles támadása megingathatta a Move egyik-másik hivének a Moveba vetett bizalmát. Hát ezt a bizalmat egészen nyugodtan egyensulyba billenthetik sőt megduplázhatják az aggályoskodók. Szilágyi támadása ugyanabba a mérlegbe esik, amely mérlegen jó idő óta latolgatjuk már a keresztény egyesületek és intézmények ellen egymásután fel-felbukkanó támadásokat. Kezdeték a magyar nemzeti szövetségen, folytatták az Ébredő Magyarok Egyesületén, most sorra került a Move és sorra fog kerülni a Liga s a keresztény nemzeti erőnek minden ujabb tömörülése. Számoltuhk a támadásokkal s leszámolunk velük.

Akik a Moveban Gömbös intenciói szerint dolgoztak, első pillanatra látták a támadás rosszhiszeműségét. A támadás háttere után kutatgatva, még feltűnőbb ez a rosszhiszeműség. A háttérben lappangó okok között nem a legkisebbek Szilágyinak személyes motivuma i Gömbös megjelenéséig ugyszólván egyedül Szilágyi volt közéleti téren mozgó katona. Most, hogy Gömbös katonáéknál eddigelé szokatlan karriért futott meg közéleti tevékenysége révén, — Szilágyi jónak látja megrugni a port,

A háttérben lappangó okok közül egy másik is felütötte a fejét: a Move Nyukosz ügye. Erről az oldalról sok személyes támadás érte már Gömböst, Szilágyi ezeknek a támadásoknak csak egy ujabb szócsöve. A Move Nyukosz ügy háttere pedig a régi k. u. k. szellem harca Gömbös nemzeti irányával. A támadás hátterét azután dominálja, mint erre a Szózat ügyesen rámutatott: a legitimisták titkos harca a nemzeti irány hiveivel.

A támadás pontjaira nem térünk ki külön, elvégzi azt Gömbös, hiszen a legtöbbje személyes hajsza. Két pontra azonban felvilágositással tartozunk. Egyikre azért, mert ezen sarkallik az egész támadás; ez a királyság kérdésében való állásfoglalás. E tekintetben Gömbös s vele a Move a legkorrektebben járt el. Egyik elnöki leirat határozottan megtiltja, hogy ebben a kérdésben akár pro akár kontra állást foglaljon a Move, mert ez ma még időszerűtlen volna s zavarokra adna okot. A másik pont az, amely spicli szerepet tulajdonit a Movenak. Erről most, Szilágyi szájából értesülünk először, pedig régóta dolgozunk már Gömös intenciói szerint, a Move szellemében s sok becsületes munkát végeztünk,

Az egész Szilágyi—Gömbös-ügynek két jelensége felett nem mehetünk el szó nélkül.

Mikor áll elő Szilágyi a támadásával? A külső helyzet egyre komolyabbá válik. A jugoszláv határon gépfegyverek vannak beásva, lovaskordon erősitette meg a határőrséget, tüzérséget vonultatnak fel: a vörös veszedelem keletről közeledik; a románok erődítéseket készitenek; olyan időket élünk szóval, amikor a Move teljesitheti és teljesitenie kell legfontosabb hivatottságát, hogy szervezett és fegyelmezett tömegerejét sorompóba állitsa. S most jut eszébe Szilágyinak előállani, a meghasonlás magvát vetni a Move hivei közé s ellene sorakoztatni ellenségeit?

(Itt a cenzura 6 sort törölt.)

A másik jelenség, — melyet régóta figyelünk — a parlament egy részének magatartása minden kérdésnél, mely a keresztény öntudat egy-egy megnyilvánulásával a keresztény egyesületekkel áll kapcsolatban. Az

(Itt a cenzura 21 sort törölt).

Nem a Gömbös és a Move ügye hallatlan, hanem az hallatlan, hogy az emberek a dunaparti palotában olyan kevés indiciummal birnak, hogy egy személyes élű támadás első hallására követ dobnak egy egyesületre, melynek főérdeme van abban, hogy a vörösveszedelemből kikerültünk s hogy azzal szemben ma tettre készen és erősen állunk.

Kerezsy Géza.

Augusztus 20, 21 és 22, hadifogolynapok! Adakozzunk

Csunya nők — szépek, Szép nők — szebbek

ha a legtökéletesebb bőrápolószereket a valódi Diana-pudert, Diana-szappant és Diana-krémet használják.

Kis doboz, illetve tégely ára — — — — 10.— K
Nagy „ „ „ — — — — 20.— K
„ szappan „ „ — — — — 25.— K
Teljes készlet (tartalmaz 1 nagy krémet, 1 nagy pudert, 1 nagy szappant) ára — — 70.— K
vagyis 1 kis krémet, 1 kis pudert, 1 nagy szappant, ára — — — — — — — 50.— K

989 **Mindenütt kapható!** m.

Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T. (Budapest, V., Nádor-u. 30.

HIREK.

Augusztus 20, 21 és 22-ike.

Mentésről van szó, nem segélyezésről. Szibéria rab magyarjai nem alamizsnáért nyujtják felénk kezüket s a magyar kéz se érezze, amikor belenyul hasas pénztárcájába, hogy könyöradományokat ad.

Messze Szibériában hálni jár már a lélek a magyar hadifoglyokba s mi ide-haza elfeledkezünk róluk.

Rettenetes istenátok kujtorog közöttünk. Megfeledkezünk azokról, akik éveken át lukgattatták eleven husukat a harctereken, majd ettek a rabkenyeret évek hosszu során at azert, hogy az itthonlevőket megmentsék hazájuknak s családjuknak. S ezek az itthonlevők ma megfeledkeznek kötelességükről. Nem alamizsnát adnak most s nem segélyezésért keresik fel őket gyüjtőbizottságok, hanem a köteles adót rónak rájuk. Sok százezer hadifogoly rabdiját, keservét, szenvedését, fohászát s kétségbeesését váltják meg pénzükkel.

Vérdijj az a pénz, amit ujjad közt suhogtatsz s a becsületedet irod rá a gyüjtőtvre itthonlevő magyar, amikor adakozol a hadifoglyok javára.

Mentésről van szó s köteles adót fizetünk.

— **Kinevezés.** A kormányzó ő főméltósága *piliczai Biffi* Ferenc ezredest, a nagykanizsai volt 20. népfelkelő gyalogezred vitéz parancsnokát vezérőrnaggyá nevezte ki. A magas kinevezés kapcsán Biffi tábornokot osztatlan hódolattal és tisztelettel keresik fel volt katonái s az egesz város közönsége. Mi is a legmelegebben gratulálunk a zalai katonák bátor és nagytudásu volt parancsnokának. — *Kabina* Vilmos alezredest, a somogyi bakák rajongásig szeretett parancsnokát a kormányzó ő főméltósága ezredessé nevezte ki. A 44-es bakáknál fogalom lett a neve s még ma is, messze földről felkeresik katonái. Sőt a kommün alatt is, amikor két lábbal tiporták a fegyelmet, Kabina Vilmos ezredesnek naponta voltak vendégei régi katonái közül. Mi sem bizonyitja jobban, hogy a becsület, a tisztesség, a szeretet mindenkor erény.

— **Zadravetz István tábori püspök** püspökl felavatása nagy ünnepség közben történik meg Szegeden f. hó 24-én. Az avatást a hercegprimás végzi, segédkeznek a váci püspök és a kalocsai érsek.

— **Eljegyzés.** *Fitzkó* Gábriella és *Klinger* István jegyesek. Minden külön értesités helyett.

Tőzsde.

Budapest, aug. 19. A Lengyelországból érkező hirekre és a korona áresésére a spekuláció vásárolni kezdett, ugy, hogy az árak jelentékenyen emelkedtek. Az irányzat teljesen megszilárdult. A valutapiacon is folytatódott a vásárlás ugyancsak emelkedő árak mellett.

Valuta: Napoleon 820, Font 815, Dollár 230, Frank 1500, Márka 485, Lira 1100, Rubel 330, Lei 480, Szokol 365, Svájci Frank 3700, Dinár 920, Jugoszláv —, Bécsi 89.

— **Megszökött a pecsétcsináló.** Jó pár hete, hogy a nagykanizsai rendőrség minden erejét a pénzhamisitó banda manipulációinak s messze kiterjedő összeköttetéseinek kideritésére forditotta. Már ott tartottunk, hogy csak az érett gyümölcsöt kell leszakasztani s a tiszta tényállás előtünk fog feküdni Hirtelen azonban, váratlan eset folytán csaknem az egész nyomozás zsákutcába került. Megirtuk, hogy *Veszelszky* nevü orvostanhallgatótól származik, ugy a kanizsai, mint a kaposvári bélyegző. Veszelszkyt sikerült elcsipni a sásdi járásban, aki Somogy és Baranya vármegyékben manipulált és vásárolta a polgároktól a sima, lebélyegzetlen pénzeket. A csendőrség elfogta s a sásdi börtönben letartóztatásban tartotta. A kaposvári rendőrség kihallgatta ugyan, de továbbra is Sásdon maradt még két társával. Most kapjuk a hirét, hogy *Veszelszky egy óvatlan pillanatban, miután két társával a fogház falát kibontották, mind a hárman nyomtalanul eltünnek.* A csendőrség széleskörü nyomozást inditott utánuk, azonban még eddig nem sikerült kézzekeriteni őket. Valószinüleg már azóta Jugoszláviában érzik talpuk alatt a biztosabb talajt. Megirtuk annak idején azt is, hogy a banda több tagja szabadlábra helyeztetett. Ezek között volt *Lackenbacher* Ádám mészáros is. Másnap, amint kiszabadult, kiment kocsival Inkére, hogy sertéseket vásároljon a parasztoktól. A falubeliek azonban olvasták a lapokból, hogy Lackenbacher Ádám is benne van pénzhamisitó bandában, ott tartózkodásáról értesitették a csendőrséget. A csendőrök le is tartóztatták s mivel Inke Somogyban van már, azonnal átkisérték Csurgóra, onnan pedig Kaposvárra. Lackenbacher Ádám ma a kaposvári fogház lakója.

— **Dr. Bartha István** ügyvéd, ki a mult hónapban tért vissza orosz hadifogságból, ügyvédi irodáját Nagykanizsán, Kazinczy utca 7. szám alatt (Kaszinó épület) megnyitotta.

— **Kérelem.** Felkérem a keresztényszocialista számvizsgáló urakat, hogy folyó hó 20. délután 3 órakor a Keresztény Otthonban megjelenni sziveskedjenek. *Pénztárnok.*

— **Reform nyelviskola.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola igazgatóságának felügyelete alatt f. évi szeptember 5-én nyelviskola nyiik meg, ahol a város tanulóifjusága német—francia—angol nyelvi oktatásban és kiképzésben részesülhet. Tanitanak: *Domány* Ármin, *Neufeld* Simon tanárok és *dr. Villányi* Henrik igazgató. Jelentkezni lehet minden nap a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál.

— **Az „Ezeregy éjszaka" negyedik füzete is lefoglalandó.** A kereskedelemügyi miniszterium táviratilag értesitette a polgármestert, hogy az „Ezeregyéjszaka" negyedik füzetének ujabb kiadását erkölcstelen tartalma miatt a forgalomból tiltsa ki s foglalja le.

— **Koszorumegváltás.** *Miltényi* Gyula, *Ungár* Henrik borkereskedő elhalálozása alkalmával koszorumegváltás cimén 900 koronát adományozott a hadifoglyok javára.

— **A zalai gyalogezred** zenékara ma délután 6 órakor a sétatéren sétahangversenyt rendez teljesen uj müsorral.

— **A Területvédő Liga megalakulása Letenyén.** Az az igazságtalan és embertelen eljárás, amelyet az antant velünk szemben a békekötésnél tanusitott, lázba hozott minden becsületes magyar lelket. Minden becsületes magyar lelket. Minden kis faluban alakulnak a Területvédő Ligának egyesületei, amelyek bármikor készek lesznek arra, hogy legszentebb ügyünkért ha kell fegyverrel is sikraszálljanak. *Dr. Finna* János főszolgabiró kezdeményezésére megalakult Letenyén is ez az egyesület, amelynek szent eszméi napról-napra több hivet toboroznak. Ugyancsak nevezett főbiró hazafiasságának köszönhető az is, hogy Letenyén a Move is megalakult és virágzásnak indult. Jól eső örömmel közöljük ezt a hirt és állapitjuk meg azt, hogy dr. Finna János főszolgabiró hazafias lelké a letenyei járásban példás szolgálatot tesz a nemzeti eszmének és kitartásnak, amelyre most a legnagyobb szükség van.

— **Körözik.** *Fiumbort* László 16 éves lakatossegéd f. hó 15-ike óta szülei lakásáról eltünt s nyoma veszett. A rendőrség körözi.

— **A Kath. Legényegylet** minden évi szentistvánnapi táncestélyét a Polgári Egylet nagytermében az idén is megtartja. A mai táncestély iránt nagy az érdeklődés a táncot kedvelő ifjuság körében. A zenét Horváth Jozsó zenekara szolgáltatja. Belépti dijjak személyenkint 10 korona, családjegy 25 korona. Karzati álló 5 korona. (Karzati jegyek a táncra nem érvényesek.

— **A nagykanizsai Hangya** fogyasztási és értékesitő szövetkezet nagyobb menyiségü jó minőségü box bőrt szerezvén be, azt ugy a szövetkezet tagjai, mint nem tagok is folyó hó 23-tól kezdve juttányos áron szerezhetik be. Különösen felhivjuk erre a bőriparral foglalkozók figyelmét.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportja.** Felkérem az összes hivatalok vezetőit, hogy julius 20-tól augusztus végéig terjedő igőre járó liszt járandóságaik átvétele végett a szükséges értesitéseket *Gudlin* Ferenctől azonnal vegyék át. A nyugdijasok a befizetést a jövő héten hétfőn és kedden eszközöljék Ezek a szétosztás napját Gudlin Ferenc utján fogják megtudni. *Az elnökség.*

— **Háztulajdonosok Szövetsége.** A következő leirat érkezett: Kereskedelemügyi m. kir miniszter 56502/920. szám. Háztulajdonosok Szövetségének Nagykanizsa. F. évi junius hóban kelt felterjesztését illetékes intézkedés végett a szénügyi kormánybiztoshoz valamint a cementeloszló bizottsághoz küldöttem meg a szén, illetve cement és mész kiutalása ügyében teendő illetékes intézkedések céljából. Budapest 1920. augusztus hó 9-én. A miniszter rendeletéből: Soós miniszteri tanácsos. A Szövetség tagja: kéretnek köszén és cement szükségletüket a Szövetség irodájában Kazinczy-utca 11, sz. a hivatalos órák alatt d. e. 9—11 óra között bejelenteni, hogy a kőszenet és cementet aszerint rendelhessük meg. Uj tagok felvétele elfogadatik. *Az elnökség.*

(x) **Cselédleány,** vagy idősebb nő jó fizetéssel, teljes ellátással felvétetik. Cim a kiadóban.

ÉRTESITÉS! A **„Dunántuli Ruhaáruház"** uridivatosztálya **gácai** es **zsolnai gyapjuszövethől** keszit a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitőüzem. **Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk.** **Szabott árak! Pontos kiszolgálás!** **Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz.** **Teljes tisztelettel „Dunántuli Ruhaáruház"**

(x) Az Uránia megnyitása ma lesz!

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Miután a m. kir. pénzügyminisztérium a kedvezményes ellátásra vonatkozólag uj igazolványok kiadatását rendelte el, ezért felhivjuk a kedvezményes ellátásra jogosult közalkalmazottakat és pedig ugy a városiakat, mint pedig a vidékieket, hogy a bejelentési lapok átvétele végett legkésőbb f. évi szeptember hó 1-ig azon hatóságnál jelentkezzenek, melynél illetményeik számfejtetnek. Érdekében áll tehát minden közalkalmazottnak, hogy ezt a terminust pontosan betartsa, mert a jövőben csakis az ujabb igazolványok alapján fognak kedvezményes áru élelmicikkek kiszolgáltatni. Kedvezményes ellátásra csakis a f. évi julius hó 25-én 6000/M. E. 1920. sz. a. rendeletben (lásd Budapesti Közlöny [illegible] számát) megnevezettek tarthatnak [illegible] *Az elnökség.*

— **A Dunántuli Blokk** a főiskolai hallgatókat segélyző egyesület vasárnap a városháza nagytermében felolvasást tart. A felolvasás tárgya: „A turáni és sémi népek több ezeréves küzdelme." Belépődij 10 kor. Álló- és diákjegy: 5 korona.

— **A „VAC"** a következő felállitással játszik: Fülöp, Ritter, Jáberits, Vilcsek, Szabó, Müller, Büki, Molnár, Palkó, Harangozó, Göllesz.

(x) **Fajgalambok:** óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó Antal* csemegekereskedőnél.

— **Meller Edith** a hirneves filmtragika a főszereplője annak az impozánsul kiállitott filmnek, amely szombaton és vasárnap fog a „Fekély" cim alatt Kanizsa jelenleg legelőkelőbb mozgójában a Világban bemutatóra kerülni.

(x) **„Alkohol" a legszebb és legjobb film. Bemutatja az Uránia.**

A fényüzési forgalmi adó
Magyarázatokkal 6·60

Az árdrágitó visszaélésekről.
Összes magyarázatokkal 16·50

Lakásügyi utmutató,
az összes érvényben levő rendeletekkel, magyarázatokkal 16·50

A házbéremelés szabályai 4·—
továbbá minden könyvujdonság, őszi divatlapok, zeneműujdonságok **kaphatók**

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében, Nagykanizsán

MAGÁNNYOMOZÓ VÁLLALAT
VIOLA ÉS TARSA
Elvállal mindennemű bizalmas természetű nyomozást, bünügyekben is. Megfigyel, informál ugy helyben, mint a vidéken.
Telefon **157.** szám.
Nagykanizsa Sugár-ut 28

Gépész kitünő bizonyitványokkal azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban.

16-os Lancaster
vadászfegyver eladó. Cim a kiadóban.

Gyermekcipő
bőrtalppal, [illegible] számig, 40 [illegible] árban kapható
[illegible]yi Pál kezeskedésben Vasvár

Magbaváló
szilvát,
almát, babot, borsót, lencsét diót, mákot
minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, „Csengery-ut 6.
Telefon: **59.**
Távirati cim: **Transdanubia.**

Alkalmi vétel!
Halószobaberendezés
jutányos áron eladó. Kölcsey-u. 19.

Hivatalok, irodák figyelmébe.
Legjobb minőségü
Miniszterpapir
Fehér finom irodai papir
Fogalmi szürkés papir
Levélpapirok
Irógépapir
Szén (carbon) papir
Itatóspapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irólaljzatok, borítékpapirok
Irodai ollók, pénzkosarak
Asztali olajegyzéktömbök
stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

ZoZo
crém, szappan [illegible] legjobb toilette-szerek.
a legtökéletesebb [illegible] gyógyszertárban és drogériában.
HUNNIA gyógyszertár laboratoriuma, **Budapest,** IX., Ráday-utca 12. 991

Világ Mozgó
Szarvas szálloda. Telefon-szám 74
Szerda, csütörtök és péntek, augusztus 18., 19. és 20-án
Puccini világhirü operája a **„Pillangó kisasszony"** után.
A HARA KIRI
Egy japán leány története-e 6 felvonásban.
Buffet. Teljesen uj zenekar
Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Főüzlet: Hunyadi-utca 19. Gyűjtőtelep: Kazinczy-utca 8.
Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztit.
Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Rozgonyi-utca 4. **URANIA** mozgókép palota
Péntek, szombat, vasárnap, aug. 20., 21. és 22.
Szenzációs megnyitó előadás!
Alkohol
Mélyhatásu filmregény 6 felv.
Rendezte **Alfréd Lind.** Főszereplők: Hella: Hanny Weisse, A fegyenc: Johann Morocan, Erik Elverstadt: Emil Birron.
Uj szynfonikus zenekar!
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE

Nagykanizsa—Budapest

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel	7·[illegible]
érkezik Budapestre d. u.	4·30
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével).	12·[illegible]
érkezik Budapestre d. u.	9·—
Nagykanizsáról indul minden hétfőn fürdő-exp. reggel	5·—
érkezik Budapestre d. e.	10·15
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u.	4·45
érkezik Budapestre este	10·—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli	12·30
érkezik Nagykanizsára d. u.	8·[illegible]
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e.	7·25
érkezik Nagykanizsára d. u.	4·01
Budapestről indul minden szombaton d. u. fürdő-exp.	5·10
érkezik Nagykanizsára esto	10·[illegible]
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel	6·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e.	11·[illegible]

Nagykanizsa—Sopron

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e.	6·[illegible]
érkezik Szombathelyre d. e.	9·—
„ Soproncba d. e.	11·30
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u.	5·[illegible]
érkezik Szombathelyre d. u.	9·22

(Ez utóbbi vonat további intézkedésig csak Szombathelyig közlekedik)

Soproncból indul naponta (vasárnap kivételével) d. e.	11·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u.	5·21
Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel	5·—
érkezik Nagykanizsára d. e.	10·[illegible]

Balatoni-express*)

Budapestről indul kedden és szombaton d. e.	8·10
érkezik Nagykanizsára	12·[illegible]
Indul Nagykanizsáról	1·[illegible]
érkezik Wiener-Neustadtba d. u.	5·[illegible]
érkezik Bécsbe d. u.	6·[illegible]

Bécsből indul szerdán és vasárnap d. e.	9·—
Wiener-Neustadtból	10·[illegible]
Kanizsára érkezik d. u.	2·—
Indul Kanizsáról d. u.	2·[illegible]
érkezik Budapestre d. u.	6·[illegible]

Nagykanizsa—Babócsa

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel	5·[illegible]
érkezik Babócsára	7·—
Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel	7·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e.	11·[illegible]

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyurmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 22. Vasárnap. 190. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 155. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKOZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy havra 22 K. Egyes szám 1 K

Termésrendelet.

Budapest, augusztus 21. A módositott termésrendelet a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg. A rendelet kimondja, hogy

a kormány az ellátatlan lakosság élelmezésének biztositása végett zár alá veszi az 1920. évi buza, rozs és kétszeres termést.

A zár alá vett készletekből minden termelő köteles beszolgáltatni a reá kivetett mennyiséget.

Az ezen felül még rendelkezésre álló mennyiséget pedig október 15-ig koteles felajánlani a már megszabott térítési áron az Áruforgalmi részvénytársaságnak.

Ha a termelő nem tudná beszolgáltatni a reá kivetett buza és rozs mennyiséget, a hiányt leróhatja árpában is.

(100 kilogramm buza helyett 130 kilogramm árpát köteles beszolgáltatni.)

Ha árpában sem tudná beszolgáltatni, akkor 100 kilogramm buza és rozs helyett 200 kilogramm csöves tengerit szállíthat.

Miután a kormány zár alá vette az egész termést,

az összes ellátatlanok jövedelmükre való tekintet nélkül igenyt tarthatnak a hatósági ellátásra.

A Szent Jobb körmenet.

Budapest, aug. 21. Imponálóan szép és hatalmas ünnepségen, több mint 100 ezer ember részvételével tartották meg tegnap Szent István király emlékét. Fél 9 óra után érkezett meg a királyi palotában levő Szent Jobb kapolnába *Csernoch* János hercegprimás. *Albrecht* Károly főherceg, *József* főherceg fiával, *József Ferenc* főherceggel. Kilenc órakor megérkezett *Horthy* Miklós kormányzó, majd bevonultak mindannyian a kápolnába, ahol a hercegprimás rövid könyörgő imát mondott, amelynek végeztével megindult a menet a Mátyás templom felé. A Szent Jobb után a biboros hercegprimás kíséretével, majd a kormányzó, utána a főhercegek a kormány, a nemzetgyülés tagjai és a tábornoki kar haladtak. Az előkelőségek bevonultak a Mátyás templomba, a menet pedig a templom előtti téren helyezkedett el. A templomban várták már a menetet az antant missziók képviselői, *Augusta* főhercegasszony és *Zsófia* főhercegnő. A szent misét a hercegprimas celebrálta fényes papi segédlettel. Az első evangelium után *Bangha* Béla tartott beszédet. A Szent István szobornál ez alatt *Nemes* Antal püspök mondott misét. A mise után a katonai zenekar a Himnuszt játszotta el. Végül a menet visszavonult a Szent Jobbat a várkápolnába, ahol a hercegprimás Te Deumot mondott.

A lengyel—orosz helyzet.

A lengyelek visszafoglalták Bresztlitovszkot. — A lengyelek sikerei. Átkeltek a Narev- és Bug-folyón.

Varsó, aug. 21. **A lengyel vezérkar mai jelentése megerősíti azt a hirt, hogy a lengyelek visszafoglalták Bresztlitovszkot.**

Varsó, aug 21. A Bug-folyó és Lemberg között megkezdődtek a harcok, egy ellenséges hadosztály előcsapataival. A lengyel csapatok elfoglalták a Lemberg körül levő védelmi állásokat. Az ellenség mozdulataiból következtetve azt hiszik, hogy Lemberg védelmi területén belül megütköznek az ellenséggel.

Berlin, aug. 21. Az oroszok északi szárnya tegnap heves utóvédharcokat folytatott Golarshaunen közelében. A lengyelek átkeltek a Narev-folyón. Varsótól északnyugatra is megtörték az oroszok ellenállását. A lengyelek Wiskovnál átkeltek a Bug-folyón.

Varsó, aug. 21. A lengyel fővárosban nagy az öröm az oroszok vereségén. Most jut köztudomásra, hogy az ellenoffenziva terve *Weigand* francia tábornoktól származik.

Varsó, aug. 21. A lengyel harctéri jelentés szerint eddig 18 ezer foglyot ejtettek. A déli arcvonalon Lembergnél több izben nagyon megverték az ellenséget.

Muraközben lázasan szedik az adót.

Időelőtti adószedés. — Lovak és kocsik összeirása, a katonai előfogatok s élelem állandó készenlétben tartása. — Földosztás cimén hiségnyilatkozatot csaltak ki a lakosságtól. — Megvonják a magyaroktól az iparigazolványokat.

— Saját tudósitónktól. —

Muraközből szerzett értesüléseink érdekes képet adnak az otfani állapotokról. A jugoszlávok magatartása oda irányul, hogy a muraközi népből minden értéket kisróféljanak még.

— *Már megkezdték az adók behajtását, amit kérlelhetetlen szigorral végre is hajtanak. Adókulcs nem létezik.* Egyszerűen eltalálnak egy nagyobb összeget, amit a gazdáknak kénytelen kelletlen, de le kell fizetni. Az adók szokatlan, időelőtti beszolgáltatása, amikor még a gazdaközönség termányeit nem tudta kellőleg értékesiteni, nagy zavart és elégedetlenséget szül. *A muraközieket csak arra gondolnak, hogy az adók gyors behajtásának oka nem lehet más, mint az, hogy a jugoszlávok nem biznak abban, hogy októberig, a rendes adóbeszedés idejéig Muraközben maradjanak.*

— Erre enged következtetni az alábbi értesülésünk is. Csáktornyán, söt az egész *Muraköz területén összeirták a lovakat és a kocsikat. A falukból még kivinni sem szabad a három évnél idősebb lovakat. Állandóan készenlétben kell tartani a gazdáknak három napi élelmet: 20 kg. zabot és 30 kg. szénát.* Utasitották a gazdákat, hogy a katonai előfogatok minden pillanatban készenlétben legyenek. Ennek betartását szigoruan ellenőrzik. Nagy kapkodás tapasztalható, mert a polgárság nem szivesen tartja vissza a legnagyobb dologidőben lovait s kocsiját. Pláne, amikor tudják, hogy kivonulás esetén magukkal akarják vinni s üthetik a nyomát.

— A jugoszlávok minden eszközt s módot megragadnak, hogy a muraközieket megnyerjék maguknak. Hogy ez nem sikerül, azt már többszörösen s szomoruan tapasztalták. Legutóbb már csaláshoz folyamodtak. *Azt a hirt terjesztették, hogy földosztást csinálnak s minden igénylő 2 holdat kap, ha igényét a körözött gyűjtőivén bejelenti.* A földéhes nép mitsem sejtve, sietett feljegyeztetni magát. Kitudódott azonban, hogy *az összegyűjtött aláirásokkal nem földigényüket jelentették be, hanem hűségüket az SHS államhoz.* Az iveket illetékes antant körökhöz juttatják, hogy dokumentálják a muraközi nép hűségét Jugoszláviához.

— Tudhatják, hogy napjaik meg vannak számlálva, mégis üzik kisded játékaikat. *A kereskedőket s iparosokat utasitották, hogy magyar céglábláikat fessék át s a magyar feliráis helyett horvátot használjanak, mert ha nem, elvesztik iparengedélyüket.* A muraközieket nem teljesitették az intézkedést, csak egyszerűen bemeszelték a régi táblákat.

Forrongás Felsőszilériában.

Berlin, augusztus 21. Egész Felsőszilézia forrongásban van, a kattovici véres harcok óta, bár az antant már megtette a szükséges intézkedéseket. A városban szigoritott ostromállapotot rendeltek el. Teherautókon olasz zászlóaljakat hoztak Kattovicba. Csütörtökön pedig lengyel csapatok is átlépték a felsőszileziai határt és Kattovic előtt állanak. A lengyelek által megszállott felsőszileziai területen kikiáltották a lengyel köztársaságot.

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, augusztus 21. A Tisza-per tárgyalásának megnyitása után *Lillomoriczky* Sándor százados-hadbiró katonai ügyész a következő kijelentést tette: Tekintetes Haditörvényszék! A „Világ" augusztus 19-iki számában a következőket irja: Ujabb 40 tanu kihallgatását kérik a Tisza-perben. Dinics Viktor nemzetgyűlési képviselő vezetésével küldöttség jelent meg a Házban és a miniszterelnöknek 8000 aláirással ellátott kérvényt adott át Aggódva látják a hadosztálybiróság előtt lefolyó tárgyalást, amelyhez hasonlót még Magyarországon nem produkáltak. Csak a Károlyi Imre, Ulein Ferenc és Lengyel Zoltán-féle társaság tanúit hallgatják ki. Azokat a tanukat, akik beadványval fordultak a birósághoz, hogy bebizonyitsák azt, hogy a felvonult sötét tanuhad betanult vallomással a nem az igazságnak megfelelően járul hozzá ehez a gonosz manőverhez, ki sem hallgatják. Alulirottak megneveztünk 40 tanut, ezek igazolhatják, hogy épen az ellenkezője igaz mindannak, amit eddig valiottak. Majd igy folytatja az ügyész: A hadbiróság senki által védelemre nem szorul, de mert ebben a beadványban olyan kitétek foglaltatnak, amelyek egy büntény tényálladéki alkatelemeit foglalják magukban, a katonai ügyészség tudni fogja kötelességét és meg fogja tenni a szükséges lépéseket, hogy azok az urak, illetve a beadványért felelősséggel tartozó képviselők az illetékes biróság előtt felelősségre vonassanak.

Ezután *Lengyel* Zoltán utasitja vissza a támadásokat. Kijelenti, hogy a haditörvényszék eljárása minden kritikán felül áll. A többi védő hasonlóan nyilatkozik.

A tárgyalásvezető kijelenti, hogy ezek a nyilatkozatok teljesen felesleges.

Bagrai László főhadnagy után Novák Elemér századost, a rózsaparancsnokság védelmi osztályának vezetőjét hallgatták ki, aki elmondja, hogy a védelmi osztályt a kommün után szervezték meg. Január 25-én a Bécsből jövő hajón letartóztatták Ormos Ede nevü ujságirónak a fiát, akinél röpiratokat találtak. Ormos azt a vallomást tette, hogy Bécsben az apjától kapta a röpiratokat azzal az utasitással, hogy az egyik csomagot adja át a „Népszava" szerkesztőségének, a másikat egy kommunistának, a harmadikat pedig Huszár Károlynak. Azt mondták neki, hogy Huszár Károly állitólag időnként nagyobb csomagokat kap Bécsből, az „Ember" cimü röpiratokkal. Noha Huszár miniszterelnök volt, az volt a meggyőződése és ma is az, hogy ilyen kommunista röpiratok becsempészését neki elősegiteni nem szabad. Nagyon megbotránkozott a dolgon és telefonon azonnal értesitette Friedrich hadügyminisztert, aki megparancsolta, hogy vigye fel hozzá a Huszárnak irt levelet, valamint a röpirat egy példányát. Felmentem Friedrichhez és bár jóllehet nagyon érdekelte ez a dolog, még sem ezzel fogadott, hanem azzal, hogy miért támadom a Magyar Bankot. Akkor ugyanis nagyobb nyomozást vezettem a Magyar Bank ellen. Azt feleltem, hogy egyformán járunk el mindennel szemben. Átadtam neki a röpiratot. Ő azt átvette és meglehetős erős hangon beszélt Tiszáról. Azt mondta, hogy ez gazság, majd elfogja intézni. Másnap megjelent két tiszt és felsőbb parancsra hivatkozva, Ormos szabadlábra helyezését követelték. Ez azért volt összefüggésben a gyilkossággal, mert a röpiratban és a Friedrich-féle szemelvényekben benne volt az igazolása annak, hogy Friedrich a gyilkosságban részes.

Leszenszky Elemér hadnagy elmondja, hogy 1918 decemberében váltott vonatra ült. A zsufolt kocsi tele volt tengerészekkel, akik a Tisza-gyilkosságról beszéltek és arról, hogy október végén a Nemzeti Tanács egyik ülésén Friedrich beszélt. Beszéde tartalma az volt, hogy nem szavakkal kell a népet tettekre serkenteni, hanem nekünk kell valamit tenni. Erre a jelenlévők közül valaki közbeszólt, hogy meg kell ölni Tiszát, a nép azt kivánja. Erre vita indult meg, hogy ki ölje meg. A vitában Friedrich azt mondta, hogy neki erre van embere. A biróság a tanut megeskette.

A következő tanu *Szakács* János Léne Hugó volt titkára, aki elmondja, hogy Léne Hugó a Katona-Tanács taglainak 5—15 ezer koronát adott.

Ezután *Faragó* Gyulát, a Friedrich-gyár egyik alkalmazottját hallgatta ki a hadbiróság. Faragó jó viszonyba volt főnökével. 1918. augusztus vagy szeptemberben, amikor erős parlamenti harcok voltak, Faragó, Deutsch és Fridrich annak dolgozószobájában tárgyaltak. Beszélgetés közben Friedrich kezét az ég felé emelve azt mondta: Hát nem találkozik ember, aki ezt a gazembert ártalmatlanná tenné.

Ügyész hadbiró: Milyen irányu volt a „Nép" cimü lap?

Faragó: Legszélsőbb radikális.

Ügyész: Ki volt a szerkesztője?

Faragó: Friedrich István. A lapót a „Népszava" nyomdájában nyomták a költségeket Friedrich fedezte. Ezután elmondja, hogy Friedrichtől egy bizonyitványt kapott, amelyben igazolta, hogy nála mint tisztviselő alkalmazásba volt és ne küldözzék. Utánna rá egy nétre előállitották azért, mert Friedrich ellen állitólag merénylet készült. Kiderült azonban, hogy merényletről szó sem lehet. Esetleg egyes diszkrétebb dolgoknak esetleges nyilvánosságra való hozatala kerülhet szóba, ami Friedrichre egyénileg kompromitáló

Mikályi István elmondja, hogy a Tisza gyilkosságról csak közvetett tudomása van. Friedrichnél volt alkalmazva. Egyszer Friedrich beszélgetés közben kijelentette, hogy nem akad ebben az országban senki sem, aki Tiszával végezni merne. Friedrich azt kérdezte, nem tudok-e én egy társaságot összehozni, amely Tiszával végezne. En azt feleltem, hogy megkisérlem, azonban semmitsem tettem. A tanut megeskették.

Gergely István dr. vallomása után a biróság a főtárgyalás folytatását vasárnap reggel 9 órára halasztotta.

Merényletet terveztek Károlyi ellen.

Prága, aug 21. **Prágában legutóbb 3 embert letartóztattak, akik állitólag merényletet akartak elkövetni Károlyi Mihály ellen.**

Gondoljunk a Murán tulra.

A délszlávok budapesti követe.

Belgrád, augusztus 21. Belgrádból jelentik, hogy Milejaric Milán az eddigi hágai délszláv követet kinevezték budapesti követté.

Bolgár mozgósitás.

Róma, augusztus 21. **Ideérkezett hirek szerint a bolgárok mozgósitottak a szerb határon.**

Tombor Jenő alezredest felmentették.

Budapest, augusztus 21. Ma hirdette ki a hadosztálybiróság *Tombor* Jenő alezredes ügyében az itéletet. Tombor polgári ruhában jelent meg. Ambrózi őrnagy tárgyalásvezető olvasta fel az itéletet, amely Tombort a feliségsértés büntettének vádja alól felmentette.

HIREK.

Vidéki előfizetőinkhez!

Lapunk mai számához postautalványt mellékeltünk ama tisztelt előfizetőink részére, akik előfizetési dijaikkal hátralékban vannak, kérjük, hogy az utalványon feltüntetett összeget legkésőbb augusztus hó 31-ig hozzánk beküldeni sziveskedjenek. Kik a fenti napig előfizetési hátralékukat be nem küldik, kénytelenek vagyunk lapunk további küldését beszüntetni.

A KIADÓHIVATAL.

— **Eljegyzés.** *Dr. Laubhaimer* Alán eljegyezte *Santeber* Ilonkát.

— **Változás a plébánián.** A helybeli szent Ferencrendi plébánia vezetőségében változás állt be. A rendi előljáróság a plébánosi teendőket P. *Lantos* Angyalra bizta, ki eddig a németujvári zárdában volt hasonló minőségben elfoglalva. — P. *Wiber* Bernát Boldogasszonyba helyeztetett, helyébe hitoktatónak P. *Király* Lőrinc jött Andocsro.

— **Bemocskolták Szent László király szobrát.** Csáktornyán a Ferencrendiek templomának homlokzatában, — mint ismeretes — a főbejárónál Szent István és Szent László szobrai vannak elhelyezve. A jugoszlávoknak már régen szurta a szemét a két magyar király szobra s gondoltak egyet: *megtesszik szentcknek Péterl és Sándor trónörökösi s mint ilyeneket felcserélik a szent királyokkal.* Tervük kivitelére a legbalkánibb vandalizmushoz folyamodtak. *Felbérelték Wertersbach kékfestő 19 éves tanitóképzész fiát*, aki hajnali 4 óra táján leöntötte fekete tintával Szent László szobrát. Terve az volt, hogy Szent István szobrát csufitja be, azonban összecserélte a szobrokat. A dolog nemsokáig maradt azonban titok, mert többen látták, amikor egy nagy üvegből végigöntötte a szobrot. *Rozmán* Róbert zárdafőnök azonnal feljelentést tett, azonban semmi megtorlás nem követte; eszük ágában sem volt a hatóságoknak, hogy fényt deritsenek a gyalázatos cselekedetre. Ez természetes is, mert felső helyről indult ki a dolog olyan célzattal, hogy Szent István napjára mocskos legyen a szobor s röhögjenek rajta a minden kegyeletet megsértésre kész jugoszlávok. A lakosság között magyar részről érthető nagy elkeseredés támadt, ugy, hogy a jugoszlávok félvén az antant missziók közbelépésétől, ahová a lakosság folyamodni készült, hamarosan letisztogatták Szent László királyunk szobrát.

— **Háztulajdonosok Szövetsége.** A következő leirat érkezett: Kereskedelemügyi m. kir miniszter 58502/920. szám. Háztulajdonosok Szövetségének Nagykanizsa. F. évi junius hóban kelt felterjesztését illetékes intézkecés végett a szénügyi kormánybiztoshoz valamint a cementeloszto bizottsághoz küldöttem meg a szén. illetve cement és mész kiutalása ügyében teendő illetékes intézkedések céljából. Budapest 1920. augusztus hó 9-én. A miniszter rendeletéből: Soós miniszteri tanácsos. A Szövetség tagjai kéretnek kőszán és cement szükségleüket a Szövetség irodájában Kazinczy-utca 11, sz. a hivatalos órák alatt d. e. 9—11 óra között bejelenteni, hogy a kőszenet és cementet aszerint rendelhessük meg. Uj tagok felvétele elfogadtatik. *Az elnökség.*

— **A magyarság kinszenvedése.** Egy szerbiából jött ember hirt hozott az ottani internált s hadifogságba cipelt magyarokról. Helyzetük kimondhatatlanul komisz. Nálunk jobban bánnak az igásbarmokkal, mint a szerbek a hazájukhoz hű magyarokkal. A legkisebb büntetés számukra a bot, amiből mindenkinek kijut naponta sokszor kétszer s háromszor is a huszonöt, de rendesen nem is számolják. A legnehezebb testi munkára használják őket, amit éhes gyomorral, kopogó szemekkel kénytelenek végezni, ha kedves az életük. Kimondhatatlan, amit szenvednek s a szabadulásnak még a reménye sem kecsegteti őket. Üdv neked balkáni kultura! Üdv neked humanizmus! S tartsd eszedbe mindezt magyar. Bizzunk abban erősen, hogy leszünk még a *jog* alapján felszabadités

— **Érdekességek a tárogatóról és Simonyi obesterről.** Rákóczi szabadság harca után, a majtényi fegyverletételt követő időben, mint a magyarság sajgó lelkét, ugy üldözte az osztrák udvar a tárogatót. Még a készitését is letiltották. A meglevőket szigorúbban kobozták el, mint a fegyvereket. A szatmári piacon is máglya-rakásnyit égettek el. Egy remek példány a Rákóczi-korabeli tárogatókból megmaradt 1711. után is. Nagy-Bóné András kuruckapitány „sipossá" volt az. Az utódok rejegették s később, egy század multán, egész Biharban oly hiressé lett ennek a tárogatónak a hangja, hogy mikor Szilágyi főbiró Simonyi obester előtt megfuvatta, az obester uram elragadtatásában huszárezredének zenekarában mindenkép beiktatni akarta. Hogy miként akadályozta meg ezt a magas „Kriegsrath" ijedtében s az üldözött „rebellis" hangszer miként maradt meg Rákóczi kora után? Mindez érdekesen van megirva a „*Hazánk*" cimü hetilap legutóbbi számába. Sajnáljuk, hogy helyszüke miatt nem ismertethetjük.

LOVAK lábainak elromlását megakadályozza, az előforduló bajokat meggyógyítja **Korneus** használata. Istállókban nélkülozhetetlen. Miniszt. engedélyezve. Beszerezhető: **Szövetk. Áruforgalmi R.-T.** (Bazár) Viszontelajárókat is.

— **Kutyából nem lesz szalonna.** Érdekes dolog történt a napokban a határszélen. Az egyik határmenti községben lakodalmat csaptak s az alkonyat beáltával ősi szokás szerint diszlövéseket adtak revolverekkel, sőt miután a legnagyobb gazda lánya ment férjhez, még a viharágyut is elsütötték. És meghallották ezt a szomszédos Fürstenfeld lakói. Több se kellett: „*Jönnek a magyarok*" jeligével eszeveszetten adták le a sziréna jelzéseket, félreverték a harangokat s reszketve várták, hogy mi lesz. Hej osztrák sógor, kutyából csak nem lesz szalonna. De kendből is már nehezen lesz hős.

— **Elmarad a felolvasás.** „A turáni és semmi népek több ezer éves küzdelme" cimen ma délutánra tervezett felolvasás a közbejött akadályok miatt elmarad.

— **Lajtmann Györgynek puskaporos a levegő.** *Lajtmann* György jól ismert magyarfaló egyéniség még a forradalom sőt a béke idejéből. Lajtmann kottori plébános volt, azonban a pápa megvonta tőle az egyházi teendők végzését s elitiltotta a szentségek kiszolgáltatásától. A legdühösebb uszitó volt a Muraközben a magyarság ellen. Annak idején Kanizsán is fogva volt magyargyalázása miatt. Uszhását rendületlenül folytatta a Muraközben a többi renegáttal s mint ilyen kedves emberük volt a szerbeknek. Malmot vett magának s mint molnár tekintélyes vagyora tett szert. Lajtmann György azonban érez valamit a levegőben, mert most eladta malmát s minden ingatlanát pénzzé téve, utlevéllel felszerelve Amerikába készül. Lajtmann érzi a puskaporszagot s jónak látja még idejében ellépni Muraköz területéről. Ajánlatos is neki.

(x) **Cselédleány,** vagy idősebb nő jó fizetéssel, teljes ellátással felvétetik. Cim a kiadóban.

— **A tót ujoncok magyarbarátok.** Ungvárott a csehek napok óta soroznak. Tegnap 200 fényi tót ujoncot kisértek ki az állomásra, amikor azok csehellenes nótákat énekeltek, a csehek rájuk öltöttek. Három ujonc meghalt, többen megsebesültek.

— **Olcsóbbodik a bor.** Az antialkoholisták ellenségei nagy örömmel látják, hogy a bor ára egyre esik. Nem akarunk az ugynevezett müborokról beszélni, amelynek literjét már régóta 20 K-ért árulják, hanem egyes helyeken már a balatonmelléki borok literje is a régi 50 és 40 K-ás ár helyett 30 K-ért kapható. Ha az idei szüret jól vág be, a borárakban ujabb áresés várható.

— **Tánciskola megnyitás.** *Blagusz* Elek tánctanár jövő hó 12-én nyitja meg tánctanfolyamát a „Casino" diszteremben. Blagusz mester tavaly is két tanfolyamot felezett be a legszebb erkölcsi sikerek mellett s biztosak vagyunk abban, hogy az idén is oly szép és látogatott lesz tanfolyama a városunkban már közkedvelt mesternek, miként a mult szezonban. A beiratások napját legközelebb fogjuk közölni.

(x) **Fajgalambok:** óriás, továbbá angol golyvás, fehér, erdei, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó Antal* ócemegekereskedőnél.

— **Munkások!** Bármiféle sérelem vagy igazságtalanság érje a magyar munkást Kanizsán, vagy annnak környékén, panaszával keresse fel az *Ébredő Magyarok Egyesületét* a Keresztény Otthonban naponként 5—7 óráig. A panaszkönyv mindenkinek rendelkezésére áll s minden igazságos panaszra a legerélyesebben fogja az orvoslást keresni ez a szinmagyar és eszményi nemzeti célokért küzdő egyesület.

— **Gimnáziumi összevont tanfolyam.** Mindazon tanulók, akik a gimnázium VII., VIII. osztályát hadifogság, háboru vagy a háboru utáni zavaros viszonyok miatt igazoltan nem végezhették, szeptember 1-től december 31-ig összevont tanfolyamon elvégezhetik azokat a budapesti Barcsay-utcai fógimnáziumban. Jelentkezők személyi adatalkat haladéktalanul jelentsék be a Move irodában (Batthyány-utca 6.)

— **A katonazenekar** ma délután 6 órától 8-ig a sétatéren hangversenyez.

— **Helyesbités.** *Millényi* Sándor nem 900, hanem 300 K-át adományozott koszorumegváltás cimén a hadifoglyognak.

— **Nyomdászok a hadifoglyokért.** A nagykanizsai nyomdászok mulatságuk tiszta jövedelméből a hadifoglyok javára 3000 K-át adtak. Az összeget a Move Hadifogoly-Mentő Bizottságánál helyezték el.

— **A gőzgépkezelők és kazánfűtők** legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban szept. hó 3. napján délelőtt 9 órakor fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők.

— **Tánciskola.** Adorjánné, Mayersberg Frida okl. tánctanárnő, a m. kir. opera v. tagja *tánctanfolyamát* szeptember hó 5-én, a *Polgári Egylet* disztermében nyitja meg.

— **Pályázat.** A kiskanizsai templom külső restaurálására pályázatot hirdetnek. A kőmüves munkálatok a külső falakra és toronyra vonatkoznak. Pályázatok 1920 aug. 29-ig fogadtatnak el. A pályázatot Varazsdi-utca 11. szám alá, a templom gondnokához ehet beadni.

(x) **Elhelyezést keres.** Egy menekült fiatal leány uri háznál végezne házvezetési vagy háztartási teendőket. Cim a szerkesztőségben.

— **„Hazánk"**, fővárosi keresztény hetilap legujabb száma rendkivül változatos, gazdag tartalommal jelent meg. Csupán Móricz Pál vezető cikkét *„Szent István jobbjáról"*, *„Irodalmunk a nemzeti megujhodásban"* dr. Nagy Lászlótól; Vágó Pál tanulmányát a magyar festőművészet hanyatlásáról; továbbá *Remsey, Turcsányi, Ráky* szép költeményeit emlitjük fel. Ezeken kivül még nyolc nagyobb cikk, regénycsarnok és rengeteg sok aktuális dologról irott riport. A 16 oldalos hetilap kapható a *Move* bódéjában.

(x) Az **Uránia mozgóképszinház** ma utoljára mutatja be az „Alkohol" cimü nagyszerü mognyitó filmjét. Hétfőn és kedden egy kiváló amerikai filmattrakció a „Prairie hőse" kerül bemutatásra. Izgalmas fordulatok és remek lovasbravurok egész sorozata lesz látható ebben a remek filmben.

ÉRTESITÉS! A **„Dunántuli Ruhaáruház"** uridivatosztálya **gácsi** cs **zsolnai gyapjuszövetből** készit a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitóüzem. **Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk.** **Szabott árak! Pontos kiszolgálás!** **Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz.**

Teljes tisztelettel „Dunántuli Ruhaáruház"

Augusztus 20, 21 és 22, hadifogolynapok! Adakozzunk

SPORT.

Az N. T. E. vezetőségének sikerült nagy áldozatok árán a tura uton levő Szombathelyi Atletikai Clubot, egy ma lejátszandó mérkőzésre itt tartani. A Sz. A. C. Magyarország legjobb vidéki csapata és igy nagyon érdekes mérkőzésre van kilátás annál inkább is, mert az N. T. E.-t ambicionálja, hogy a bajnoki fordulóban kapott 0:8 vereségét kiküszörülje. A mérkőzés fél 6 órakor kezdődik.

Sz. A. C.—V. A. C. 1:6 (0:5). A Sz. A. C. a szokatlan, felázott talajon nem tudta teljes tudását érvényesiteni, mégis az első félidőben megsemmisitő fölényben volt. A második félidőben bár többet és veszélyesebben támadt, mégsem tudott eredményt produkálni, ami a VAC. éber védelmének köszönhető. Különben is ebben a félidőben a VAC. önmagát multa felül; oly agilisan játszott, hogy a Sz. A. C. csatárainak minden kombinációja meghiusult. A félidő vezető goalját is a VAC. éri el Harangozó révén.

Jó házból való keresztény fia tanulónak felvétetik. Kohler Testvérek vaskereskedésében.

Ház beköltözhető **eladó.** Bővebbet: Kossuth-lér 3. sz

Sok ház kerül eladásra!

A város csaknem minden utcéjában vannak kisebb nagyobb házak eladók, utcát-ház, családi-házak, nagy kertes házak. — Beköltözhető lakással biró házak. — Üzletek, vendéglő helyiek. — Eladó szőlők a város közelében. — Balatonalmádiban, Balatonkereszturon, Balatonfureden villák szőlővel. — Nagyobb balatoni pensió teljes berendezéssel 450.000. korona. — Revfuloppon 24 holdas szőlőbirtok. — Fehérmegyében 25. hold prima szántó házzal. Szigorszt ingatlanforgalmi irodában Zrinyi Miklós-ut 33. I. em.

ÉRTESITÉS.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy Nagykanizsán Kinizsy-u. 2. szám (udvar, emelet)

kályhajavitó műhelyt

nyitottam.

Mindennemű cserépkályha és takaréktüzhelyeknek szakszerű javitását, tisztitását és átalakitását a legmérsékeltebb árakon vállalom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok teljes tiszteletel

Rosenfeld Manó.

Hivatalok, irodák figyelmébe.

Legjobb minőségű
Miniszterpapir
Fehér finom irodai papir
Fogalmi szürkés papir
Levélpapirok
Irógéppapir
Szén (carbon) papir
Iratópapir
Irógépszalag
Irótollak, tinta és tintatartók
Irólajtatok, borítékpapirok
Irodai ollók, pénzkosarak
Asztali cléjegyzéktömbök
stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében Nagykanizsán

VISZKETEG

rüh, tömör gyógykezelésére jó hatásu szer a szagtalan és kellemes illatu Gerő-féle

BORÓKAKENÖCS

Ára 15, 25, 40 kor. Hozzávaló Borókaszappan 22 korona. — Kapható minden gyógyszertárban. — Készitő: Hunnia gyógyszerészi laboratórium, Budapest, IX. Ráday-u. 12. 560—12

Magbaváló

szilvát, almát, babot, borsót, lencsét diót, mákot

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon: 59.
Távirati cim: Transdanubia.

Haidekker-féle

HOLLO-SZAPPAN

a legjobb magyar márka.

Kapható minden üzletben.

A fényüzési forgalmi adó Magyarázatokkal **6·60**

Az árdrágító visszaélésekről. Összes magyarázatokkal **16·50**

Lakásügyi utmutató, az összes érvényben levő rendeletekkel, magyarázatokkal **16·50**

A házbéremelés szabályai 4·—

továbbá minden könyvujdonság, őszi divatlapok, zeneműujdonságok **kaphatók**

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében, Nagykanizsán

Gépész kitünő bizonyitványokkal azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban.

Világ Mozgó
Szarvas szálloda. Telefon-szám 74

Szombaton és vasárnap, aug. 21. és 22.

Meller Edith felléptével

A fekély

Társadalmi dráma 4 felvonásban

Buffet. Teljesen uj zenekar

Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Alkalmi vétel!

Halószobaberendezés
jutányos áron eladó. Kölcsey-u. 19.

Gyermekcipők

bőrtalppal, 22-től 34-es számig, 40 koronás árban kapható

Hegyi Pál kereskedésében **Vasvár**

Nagygyűlés-utca 4. **URANIA** mozgókép-palota

Péntek, szombat, vasárnap, aug. 20., 21. és 22.

Szenzációs megnyitó előadás!

Alkohol

Mélyhatásu filmregény 6 felv.

Hétfőn és kedden. Amerikai film.

Prairie hőse.

legalmas Cow-boy dráma 5 felvonásban.

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE

Nagykanizsa—Budapest

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel . . 7·[illegible]
érkezik Budapestre d. u . 4·[illegible]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével). . 12·[illegible]
érkezik Budapestre d. u . 9·—
Nagykanizsáról indul minden hétfőn fürdő-exp. reggel . . . . 5·—
érkezik Budapestre d. e. . . 10·[illegible]
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u. . . . 4·[illegible]
érkezik Budapestre este . 10·—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli . . . . 12·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 8·[illegible]
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . 7·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 4·[illegible]
Budapestről indul minden szombaton d. u. fürdő-exp. . . . 5·[illegible]
érkezik Nagykanizsára este . 10·[illegible]
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel . . . 8·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e. . 11·[illegible]

Nagykanizsa—Sopron

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . 6·[illegible]
érkezik Szombathelyre d. e. 8·—
„ Soptonba d. e. . . . 11·[illegible]
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u. . . . . 5·[illegible]
érkezik Szombathelyre d. u. 9·[illegible]

(Az utóbbi vonat további intézkedésig csak Szombathelyig közlekedik)

Sopronból indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. . . . 11·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. u. 5·[illegible]
Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel . . . 5·—
érkezik Nagykanizsára d. e. *10·[illegible]

Balatoni-express*)

Budapestről indul kedden és szombaton d. e. . . . . 8·[illegible]
érkezik Nagykanizsára . . 12·[illegible]
indul Nagykanizsáról . . . 1·[illegible]
érkezik Wiener-Neustadba d. u. 5·[illegible]
érkezik Bécsbe d. u. . . . 6·[illegible]

Bécsből indul szerdán és vasárnap d. e. . . . . 9·[illegible]
Wiener-Neustadtból . . . 10·[illegible]
Kanizsára érkezik d. u. . 2·—
indul Kanizsáról d. u. . . 2·[illegible]
érkezik Budapestre d. u. . 6·[illegible]

Nagykanizsa—Babócsa

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel 5·[illegible]
érkezik Babócsára . . . . 7·[illegible]
Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel . 7·[illegible]
érkezik Nagykanizsára d. e. 11·[illegible]

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 24. Kedd. 191. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 13. — Interurban-telefon 183. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY szenszty. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKOZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Bekeritettéek a vörös hadsereget.

40 ezer foglyot ejtettek. – Fejvesztetten menekül az orosz hadsereg.

Paris, augusztus 23. **Varsói jelentés szerint a bolsevikokat három oldalról keritették be a lengyelek. Wrangel tábornok sürgönyjelentést küldött, amelyben fontos sikerekről számol be. Csapatai visszavették Alevszkit és a bolsevikokat a Dnyeper mögé vetették vissza.**

Paris, aug. 23. A „Matin" varsói tudósitója távirotozza: Breszt-Litovszk elfoglalása által a lengyel hadsereg hat ellenséges hadosztályt bekeritett. A lengyelek 30—40 ezer foglyot ejtettek. A nagy főhadiszállás Smolenskbe tették át.

Berlin, aug 23. Königsbergből jelentik, hogy tegnap az első bolsevik csoport, mintegy kétezer ember, átjött a keletporosz határon. Lefegyverzésük küszöbön áll. Több csapatnak a határon való átjövetelét is várják, mert a Mlava—Ziechanov-vonaltól nyugatra álló oroszok teljesen be vannak keritve. A lengyel csapatok már Prasznysznál és a német határ több pontján felbukkantak.

Amsterdam, aug. 23. *Foch* tábornagy hir szerint ellenzi az orosz területen való további előnyomulást, mint ahogy helytelenitette annak idején a Kiew ellen való felvonulást.

Varsó, aug. 23. A lengyel harctéri jelentés szerint a Lemberg ellen előnyomuló bolseviki csapatok elérték a Lembergtől keletre és délkeletre fekvő vidéket. Lemberg szakaszon nagy akciót kezdünk. A déli szárnyon sikerült ellenséges lovasosztagoknak Sztry-ig előnyomulniok.

Dobó visszavonta vallomását.

Budapest, aug. 23. A tegnapi Tisza-per tárgyalásán több tanu kihallgatása után Dobó védője a bizonyitás kiegészitésére több kelenföldi vasutas és a Tengerész laktanyához tartozó egyének kihallgatását kéri, akik igazolni tudják, hogy Dobó a merénylet idején hol tartózkodott. A védő kérésének Dobó is hozzájárul és *Mondada* kérdésére kijelenti, hogy az igazság késztette a beismerő vallomás visszavonására.

Mondada: Indokolja meg, miért vonta vissza beismerő vallomását.

Dobó: Mert ártatlan vagyok. Majd mindent be fogok bizonyitani. Most nem mondhatom meg, miért mondtam, hogy ott voltam, de majd a tárgyalás végén meg fogja tudni a tekintetes hadbiróság. A biróság a bejelentett tanukat szeptember 4 ikére megidézi.

Ma elsőnek *Heltai* Viktort, az októberi forradalom városparancsnokát hallgatta ki a biróság, aki elmondja, hogy Hatvani Lajos bárótól hallotta Tisza meggyilkolását, amikor a hadügyminisztériumba ment október 31-én délután 7—8 óra között

Mondada: Hogyan jutott ön bele a forradalmi mozgalmakba.

Heltai: 1918 szeptemberben Sokalba komandiroztak, ahol a nemzetiségek állandóan izgattak a magyarok ellen. A magyar tisztek a fronton veszedelemben forogtak. Mikor a lánchidi események előtérbe helyezték *Friedrich* nevét, elmeséltem neki ezeket a dolgokat.

Mondada: Nincsen ön Friedricchel ellenséges viszonyban

Heltai: Legjobb barátaim egyike volt.

Mondada: Mit gondol ön mi oka volt Friedrichnek, hogy ön ellen hajszát inditson.

Heltai: Más okát nem tudom, csak azt, hogy Horváth Sanovicsot és Dobót letartóztattam és igy önkéntelenül hozzányultam Tisza gyilkosaihoz.

Szlupka: Tud ön valamit Horthy Miklós elfogatásának tervéről.

Heltai: Tudomásom szerint Dobó és néhány tengerész meg volt bizva Horthy Miklós elfogatásával

Szlupka: Az ön ellen folytatott vizsgálat iratai közt van egy megállapodás, a nemzetőrség tengerészkülönitménye és az óbudai tengerészkülönitmény között. Itt a következő feljegyzések vannak: Friedrich-féle dolog. Pénzügyek. 3 láda 260 ezer korona. 3 kazetta. 64 ezer lira. Szofie. Csernyák. Alszegi Dunaőrség. — Ez mit jelent.

Heltai részletesen elmondja, hogy mit jelentenek azok a dolgok.

Dobó elmondja, hogy Horváth és emberei akarták Lukasichot láb alól, akik fizetett emberei voltak a Nemzeti Tanácsnak. Heltaival a legjobb viszonyban volt.

Szlupka felolvassa Heltai anyakönyvi lapját, amely jellemzi Heltai szavahihetőségét. A tanut nem ekkeik meg.

A következő tanu özv. *Kovács* Lajosné, Kovács vizsgálóbiró felesége, aki elmondja, hogy férje december 6-án lett öngyilkos. December 4-én délben nagyon felizgatva jött haza és azt mondta neki, hogy már az igazságszolgáltatás menetébe is a politikát vitték bele. December 5-én Huszár miniszterelnökhöz ment kihallgatásra. A kihallgatás után azt mondta neki, hogy Huszár nagyon szimpatikus ember és ha saját édesapja volna a gyilkos, azt is felderitené. Csütörtökön délután két ember hivatalos dologban volt nála.

Ezután a jegyzőkönyvvezető felolvassa Kovács két levelét.

Szeitter Dezső gyártulajdonos kihallgatása után a tárgyalást holnapra halasztották.

Tőzsde.

Budapest, aug. 23. A lengyelek harctéri helyzete bizakodó hangulatot teremtett a tőzsdén.

Valuta: Napoleon 790, Font 810, Dollár 230, Frank 1550, Márka 470, Lira 1120, Rubel 325, Lei 540, Szokol 365, Svájci Frank 3800, Dinár 940, Jugoszláv —, Bécsi 80

A kormányzó a siófoki ünnepségen.

Budapest, augusztus 23. *Horthy* Miklós családjával és kiséretével tegnap délelőtt fél 12 órakor érkezett meg különvonatán Siófokra, ahol nagy ünnepséggel fogadták. A fogadáson ott volt *Sréter* honvédelmi miniszter, *Debreczeni* vezérkari alezredes, *Soós* altábornagy, *Perczel* ezredes Székesfehérvár katonai körletparancsnok és *Hunkár* Dénes veszprémi alispán, akinek üdvözló szavaira a kormányzó meleg szavakban válaszolt. Kijelenti, hogy nagy örömmel jött Siófokra, amely Szeged után második bölcsője a nemzeti hadseregnek. Szólott a nemzet nagy munkájáról és küzdelméről és hogy a jövőben is meg fogja követelni mindenkitől az állandó, kitartó, sohasem csüggedő és odaadó munkát. Ezután *Rubinek* Gyula üdvözölte a kormányzót a Honszeretet nevében, majd *Szabó* László községi biró. Végül az ifjuság nevében csokrot nyujtottak át a kormányzó családjának. Az állomásról a kormányzó a molón feállitott diszsátorhoz hajtatott, ahol lovasbandérium és egy huszárszakasz fogadta. Itt végignézte a yacht-versenyt. Ebéd után pedig az ünnepi lóversenyt. Volt két sikverseny a balatonvidéki gazdák számára, gátverseny és tiszti dijugratás. A gátverseny közben 5 postagalambot bocsátottak fel, amelyek a kormányzó sajátkezű aláirásával ellátott üdvözletet vittek a honszeretet ünnepélyéről Budapestre. Délután öt órakor a kormányzó Balatonfüredre ment át, ahol *Kolbenschlag* Béla alispán üdvözölte. Azután végignézte a tiszteletére rendezett uszóversenyt. Egy órai ottartózkodás után visszatért Siófokra, ahol vacsora után, a Balatonon nagy tűzijáték volt.

HIREK.

— **Katonai kinevezés.** *Treiber* Kálmán alezredest a kormányzó ő felségének szemelyes szolgálatára kinevezte ki. A kiváló katonai minden oldalról gratulálókkal kerezik fel.

Primicia Somogyszentmiklóson. P. *Mátis* Hilár szent Ferencrendi áldozár folyó hó 29-én fél 11 órakor a somogyszentmiklósi plébánia templomban fogja az alaó szentmise áldozatát az Urnak bemutatni.

— **Ne feledkezzünk meg fogságban volt iparosainkról.** Sok derék iparosunk tett már panaszt nálunk, hogy amig a háborut s a fogságot járták hosszu éveken át, régi munkaadóik s kuncsaftjaik megfeledkeznek róluk. *Vellák* Lajos asztalos, kinek műhelye a lakásnyomor miatt eldugva a Báthory-utca 20. szám alatt van, panaszt emelt a keresztényszocialisták gyülésén. Panaszát s a többi hasonló sorsu iparosét is magunkévá tesszük s felhivjuk a város lakosságának figyelmét a fogságban volt iparosainkra.

— **Öcsöe műlábára csalt ki pénzeket.** *Mallersdorfer* Lajos elzüllött fiatalember ellen csalás miatt feljelentéssel kerestek fel a kanizsai rendőrséget. Mattersdorfer név jól ismert Nagykanizsán. A szülők elzüllött orvostanhallgató fiukat kitagadták, aki most családból el Budapesten. *Juer* Sándor budapesti kereskedőtől két rendben 3000—3000 koronát pumpolt ki oly czimen, hogy öccsének műlábát akarja a pénzen megcsináltatni. A szülők nem hajlandók rendezni kitagadott fiuk manipulációit a rendőrség tovább nyomoz a csaló orvostanhallgató után.

— **Gépszíjlopás.** A Pátria-pótkávégyárból egyik éjjel ismeretlen tettesek 3 darab gépszíjat elloptak. A tolvaj nyomára vezetőinek, vagy a szíjak visszakerülésének az igazgatóság 1000 és az éjjeli őr 500 korona jutalmat ad.

Gondoljunk a Murán tulra.

— **Hajsza a tolvaj után.** Hosszas hajsza után jó fogást csinált a kanizsai rendőrség a napokban. Kézrekeritette *Vörös* József rovottmultu cipészsegédet, aki nemrég szabadult ki a budapesti fogságból. Pénze nem lévén, a becsületes munkához pedig nem volt erkölcsi ereje, ujból a régi foglalkozás után nézett. Gyalogszerrel lejött Siófokig, ahol megismerkedett *Nagy* Lajos szanatóriumi alkalmazottal. Elpanaszolták egymásnak „keserü" sorsukat a megállapodtak abban, hogy kifosztják a gyermekszanatorium éttermet. Fel is törték egyik éjjel az étterem ajtaját s ami kezük ügyébe akadt, ugyesen eltüntették a parkban, — legnagyobb gonddal a nagy értéket képviselő gépszijjakat, amiket kisebb tételekben lassan kezdtek eladogatni. A csendőrök hamarosan keresték a betörőket s mikor Vörös és Nagy épen reggelinél ültek, az egyik csendőr feléjük tartott. Vörös azonnal tisztába volt a helyzettel s meg kellő időben meglépett. Nagyot azonban letartóztatták s a veszprémi ügyészséghez kisérték. Ezalatt Vörös folytatta utját Nagykanizsa felé. Itt felkereste *Wimmer* Jánost, akinek fiával együtt volt a gyüjtőfogházban s kenyeret és 50 koronát csalt ki tőle, hogy elviszi a fiának. Persze azt sosem látta. Közben találkozott *Mandelbaum* Ferencnével, régi ismerősével, akitől a barátság leple alatt egy öltöny fekete ruhát lopott el. Határtalan szerencséje volt, mert Kanizsán annyi barátot tudott szerezni egyik napról a másikra, amennyire éppen szüksége volt. Szüksége tényleg volt is rájuk, mert egyiknek ruháját, másiknak cipőjét vagy értékesebb holmiját emelte el. Igy járt *Gunyhó József* cipészsegéd is, akivel ujabban kötött barátságát ugy pecsételte meg, hogy egy pár tiszta uj cipőjétől „szabaditotta" meg, pedig Gunyhó hű barátnak bizonyult, még lakást is szerzett neki. Másik barátjától *Horváth* Jánostól összvagyonát, 6 K-t lopott el. Ezek a csirlbiri hat koronák a cipők még nem nyujtottak neki kellő megélhetést s nagyobb terven töprengett. A Polgári Egyletnek régi ismerőse volt, még 1916-ban csaplárosa volt s akkori tapasztalatait most akarta értékesiteni s kiaknázni. Elhatározta, hogy betör. Napok óta kémlelte a terepet s a 9 és 10 óra közti időt találta a legalkalmasabbnak. Álkulccsal felnyitotta *Takács* Jenö bérlő lakását s ellopott onnan egy nagyon értékes öreg hegedüt s egy antik faliórát. Ezután *Garab* Jánossal hozta össze a sors. Rövid idő alatt összebarátkoztak s egy éjjelre Gaub vendége is volt, amit a szállásadó egy nadrágjával fizetett meg. Nem jószántából, mert Vöröst hajtotta a lopás ördöge Gaubtól is ugy lopta el a nadrágot. A rendőrségen egymást érték a feljelentések, amelyek mind Vörös ellen történtek. A rendőrség 24 órai ernyedetlen nyomozás után kézre is keritette a notórius gazembert. Pechére épen *Benkes* detektivvel került szembe az utcán, aki fel sem ismerte volna, ő azonban Benkes láttára azonnal futásnak eredt. Lankadatlan üldözés után, kerteken, keritéseken, udvarokon át, végre is kézre került Vörös a Vörösmarthy-utca egyik kertjében. *Hajós* Ferenc áll rendőrségi hivatali tiszt előtt aztán töredelmesen bevallott mindent. A lopott holmik legnagyobb része tudja Isten hanyadik kézben vannak *már*. Takács Jenő, a Polgári Egylet bérlőjének hegedüje azonban megkerült. Az értékes antik órát azonban egy vidéki polgárnak adta el. A lefolytatott nyomozás után az ügyet áttették az ügyészséghez.

— **Az Urániában** bemutatásra kerül egy nagyszerü amerikai film, a „Prairie hőse" cimen. Mindvégig izgalmas filmen a legkitünőbb trükkök és lovasbravurok fordulnak elő. A mozgószinház uj zenekarának tagjai: *Fazekas* Alajos okl. zenetanár karmester; első hegedüs: *Arnberger* Rudolf, a mozgószinház régi kitünő karakter zongoristája. *Sauermann* Béla kitünő gordonkajátékos és *Pinzger* Ferenc másodhegedüs. A zenekar a megnyitó előadásokon mutatkozott be a közönségnek óriási sikerrel.

— **Gimnáziumi hirek**. A nagykanizsai kath. főgimnáziumban felvételi-, javitó-, pótló- és magánvizsgálatokra aug. 25—28-án d. e. 9—12 órakor kell a tanulóknak jelentkezniök az igazgatói irodában (az I. osztályos magántanulóknak is kell felvételi vizsgálatot tenniök). Az I. osztályosok felvételi irásbeli vizsgálata 28-án, a szóbeli 30-án lesz. A javitóvizsgálatok ideje aug. 30—31-ike. A pótló- és magánvizsgálatok irásbeli része aug. 30, a szóbeli 31-én lesz. A dijakat a jelentkezéskor kell lefizetni. Az I. oszt. felvételi dija 12 K, a javitóvizsgálat a rendes tanulóknál dijtalan, a magántanulóknál 25 K, a magánvizsgálatok dija tárgyankint 50 K. A beirások az 1920—21-ik tanévre szept. 1., 2. és 3-án lesznek. A beiráskor a beiratási dijat (80 K) mindenkinek meg kell fizetni, a tandijfizetők pedig az évi 400 K tandij felét is tartoznak lefizetni. A már itt járt tanulók előbbi évi, az I. osztályosok elemi iskolai, illetve felvételi, továbbá születési és ujraoltási bizonyitványukkal, az idegen iskolából átlépők születési és ujraoltási és eddig nyert összes bizonyitványaikkal iratkoznak be. A beiráson a tanulók szülőik vagy azok helyetteseinek kiséretében jelenjenek meg. *Az Igazgatóság.*

(x) **Fajgalambok**; óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

— **Szarka az üzletekben.** F. hó 20-án, a hetivásár alkalmával *Vass* Istvánné, egyik városi kanász felesége a Weiszfeld és Fischer-féle üzletből kijőve, feltünt az egyik rendőrnek, hogy járása feltünően esetlen, mintha rejtegetne valamit magánál. Azonnal motozás alá vették s szoknyái alól 6 darab, 23 méter grenadin került elő, amit a fenti üzletből lopott el és rejtett el szoknyája alatt. Ugyancsak feljelentést tett a Harmat és Szántó üzlet is hasonló ügyben, ismeretlen tettes ellen. A rendőrség gyanuja Vassné felé irányul, azonban mindezideig még nem sikerült rábizonyitani az utóbbi lopást.

(x) **„Burlingtoni Jaguár"** cimen mutatja be a „Világ" mozgó legujabb filmattrakcióját, a negy díszes, nagy amerikai Pathe-slágert. Az I. rész 27, 28 és 29-én lesz bemutatva, minden napon három előadás (5, 7 és 9) keretében. Az egyes előadásokra a jegyelőjegyzések máris csak korlátolt számban eszközöltetnek. A film kizárólag 16 éven felüliek által tekinthető meg.

SPORT.

Botrány a sportpályán.

NTE—SzAK 0 : 0. Biró: Kraft. Háromezer ember nézte végig azt a hallatlan sportbotrányt, ami vasárnap az NTE pályán a Szak sportszerütlen, erőszakos magaviselete miatt történt. Nagykanizsán, ahol a sportélet hatalmas lendülettel máról-holnapra született, ahol a sportszeretet bámulatos, szinte démoni gyorsasággal lopózott be az emberek lelkébe, nem szabad eltürni, hogy a kvalifikálhatatlan eset következmények nélkül maradjon. Az a háromezer lelkes sportember, aki bámulatos lelkesedéssel támogatja fiatal sportunkat, aki jól tudja azt, hogy mit jelent ma, a megcsonkitott Magyarországnak a sport, a legnagyobb megbotránkozással hagyta el a pályát. Egy csapat győzelmének biztos tudatában nem igen szokott törődni kisebb szabálytalansággal, ha véletlenül történik is. A SzAK látva azonban, hogy váratlan csorba eshetik hirnevén, ami a játék menetet tekintve nagyon valószinü is volt, folytonosan protestált a biró itéletei ellen, bár Kraft a legnagyobb tudással vezette. Hogy az első félidő nem hozta az NTE győzelmét az tisztán csak a SzAK szerencséjén mullott, hisz Seller II. és Balogh közvetlen közelből lőtt labdái tisztán a kapus kezébe estek. Már ebben a félidőben egy helyesen meg nem itélt foult miatt Farkas balösszekötőjük ősztönzésére, el akarták hagyni a pályát, de néhány percnyi vitatkozás után mégis sikerült elsimitani az ellentéteket. A II. félidő az NTE fölényével kezdődik. A SzAK emberein fáradtság jelei mutatkoznak, ami bár turauton levő bajnokcsapatról van szó, mégis menthető azzal, hogy egymásután három napon át játszottak. Kihasználva tehát egy NTE kapu előtti kavarodást, egy állitólagos hands-e miatt 11-est követeltek, amit a biró, miután szerinte és több szemtanu szerint szabálytalanság nem történt, nem adott meg. Ekkor Farkas ismét oly sportszerüetlenül viselkedett, hogy a biró teljesen jogosan kiállitotta. Ő azonban az előirt öt percen belől nem hagyta el a pályát, a csapat pedig azonositotta vele magát, mire Kraft a mérkőzést a szabályoknak megfelelően a 10. percben lefujta. Az NTE-nek ezekután egyenesen kötelessége, hogy a sport és publikuma érdekeit megvédje és minden tekintélyét latba kell vetni, hogy e kettőnek a legmesszebbmenő elégtételt megszerezze. Követelnie kell az MLSz-től, hogy a botrányrendező SzAK játékos ellen a legkiméletlenebbül járjon el és semmiesetre sem szabad megelégedni a kerület egy esetleges enyhe döntésével.

Az NTE ma este fél het órakor választmányi ülést tart a sporttelepen.

Autóforgalmi Vállalat!

Tulajdonos: ZOB ELEMÉR

Telefon: Garage 11.

Autók bérelhetők helyben (a vasutra is) **és vidékre a nap bármely szakában a garageban** (Kazinczy u. 17.) **és az összes szállodák portásainál.**

Ház beköltözhető **eladó.** Bővebbet: Kossuth-tér 8. sz.

Világ Mozgó

Szarvas szálloda. Telefon-szám 74

Hétfőn és kedden, augusztus 23. és 24.

HARRY PIEL

ujabb kalandja.

A nagy ismeretlen

Detektiv és kalandordráma 5 felv.

Buffet. Teljesen uj zenekar

Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Bejárónő 2 óráig teljes kosztta! jó fizetéssel felvétetik Csengeri-ut 27. földszint.

Gimnazista v. polgárista tanulót, 1—4 osztályosat elvállal teljes ellátásra keresztény uri család. Ajánlatokat „Tanár" jeligére a kiadóban.

URANIA

mozgóképpalota. Rozgonyi utca 4.

Hétfőn és kedden, augusztus 23. és 24-én

Amerikai filmbemutató!

Prairie hőse

Izgalmas cow-boydráma 5 felvonásban

Ham és a kisértet

Amerikai burlesk vigjáték

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára Nagykanizsán.

Hunyadi-utca 19. Kazinczy-utca 3.

Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztit.

Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészittetnek és szállittatnak.

Magbaváló

szilvát, almát, babot, borsót, lencsét diót, mákot

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon: **59.**

Távirati cim: **Transdanubia.**

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztitó és javitó üzeme

Elvállal és szakszerüen tisztit, javit mindennemü férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyüjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: **319.**

Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu- és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.

Elegáns női divatos öltönyöket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Dunántuli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik evfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 25. Szerda. 192. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 183. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKOZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hónra 22 K. Egyes szám 1 K

Feljegyzések.

„Olyan szepen lehet irni s egyes tapok s egyes emberek nem képesek erre." Nemrég hangzott el Nagykanizsán ez a sóhaj, egy nagyon exponált torokból. Mit jelent az szépen irni? Simulni, lapulni, talpat nyalni, esetleg ugy gyengén, „hogy tetszeket" ó nem „haragszom rádot" játszani; mert mi keresztények engedjük nyugodtan, amig megskalpolnak, vagy amig az aranka az utolsó polusunkba is belévágja szipolyozó gyökerét s csapolja a vérünket. Nem. Nem fogunk *„szépen irni."* Ha nem is epével, de semmi szin alatt sem irunk a szerelmesek lilatintájával.

Tetszik, vagy nem tetszik, szép, vagy nem szép. Nekünk most csak az a fontos, hogy buzogjon a keresztény magyar vér s ne meszesedjenek be a vénák. Nem fontos, hogy egyesek kritikája hogy itél. Nem fontos a fehérablak a hasábokon Fontos csak az, hogy ott a nagy fehérségben is van valami, amit a keresztény kurzusban is tejablaküvegeken keresztül szabad csak konturjaiban sejteni.

Nagy munkaidő van. A honatyák is munkában vannak. Olyan nagy munkában, hogy a Házat is el kellett napolni, nyilván a nagy munka miatt. Lézengett u. l. az utóbbi időben 5—10 képviselő a Házban. Csak azt nem tudjuk, hogyha a honatyák ma a cséplésnél segédkeznek, holnap a mázsálásnál lesznek, majd jön a krumpli s a répaszedés, a kukoricatörés, a szüret, a fosztás, az őszi szántás, télen a disznóölés, aztán a tavaszi szántás, az ugarolás, a trágyázás stb. stb. mikor olják meg a zsidókérdést? Mikor segitenek a köztisztviselőkön, a pénzkérdésen, a földbirtokreformon . . . Kivánesian lessük, hogy a Ház ujabb megnyitásánál is észlelhető lesz-e az a nagy „tolongás", ami az utóbbi időben kongatta az amúgy is eléggé kongó parlamenti tanácstermet . . . Ó adj Uram alkalmas esőt s adj már egyszer reform nemzetgyülést a magyar nemzetnek!

Érdekes. A rumuny szomszéd nem tart már az eszében semmit. A *„cine mintye"* kihizlalva pöffeszkedik kincses Kolozsvárott s mintha az volna a helyzet, hogy agyonzabált gyomra nagyon meg van terhelve, Erdély, Besszarábia, Dobrudzsa nagyon megfeküdték a gyomrát s tán ezért valami aranyhid után néznek. Az oláh szomszéd barátkozni vágyik s protektornak a nyugat franciáit kérte fel. A hegyi francia azonban kacsintgat jobbra, balra, kétkulacsoskodik, majd dörgölőzik a bolsevizmus véres hordáihoz, de bojárjai megiszonyodva, jobbnak vélik a *„kisantant"* szövetséget. A dunai hegemonia természetszerűleg a mienk. Erről saját magunk sem tehetünk, aminthogy nem tehetnek ők sem arról, hogy a Hargitát, a Cenket, a Bucsecset, Negojt nem tudják betalicskázni a Hevasalföldbe. Ez a dunai hegemonia fáj nekik s ezt szeretnék magaknak kikaparni. Ezért lépnek, jobban mondva akarnak szövetségre lépni egyfnással a cseh, a szerb oláh és osztrák. Aszövetségtől azonban mindannyian félnek, mert midannyian bocskorszijjal akarják megkötni, ami hamar kiódzik.

No. hát gyertek csak jó dügmadarak. Tudja Isten, Erdélyért még talán nektek is odaadjuk a jobbkezünket. — *gk* —

Nagy lengyel győzelem.

Szétvert és elfogott orosz hadosztályok. — Ujabb 20000 fogoly. — Több hadosztály törzskara, 8 ezred-zászló, temérdek géppuska, 2700 kocsi hadiszerrel a lengyelek zsákmánya. — Bielosztok a lengyeleké. — Lovas csapatok üldözik a bolsevikieket.

Posen, augusztus 24. Az északi fronton a tegnap minden oldalról körülzárt ellenség áttörést kisérelt meg kelet felé és szokatlan makacssággal intézett támadást a Plavatól keletre álló csapataink ellen. A támadást visszavertük, azonban egyik ezredünk sulyos veszteségeket szenvedett, A 18-ik és 33-ik szovjethadosztályokat teljesen szétvertük, az 54-ik hadosztályt pedig foglyul ejtettük. A második hadsereg gyüjtőhelyére eddig több mint 20 ezer foglyot vittünk át. A legutóbbi napokban kezünkbe került a 18-ik és 54-ik hadosztály törzskara, 8 ezredzászló, több mint 2700 kocsi hadiszerrel. temérdek géppuska. Augusztus 7-én elkeseredett harcok után elfoglaltuk Lonszát. Tegnap az első légió szakaszai elfoglalták Bielosztokot. Tegnapelőtt az ellenség páncélvonatokkal megtámadta Breszt-Litowszkot, a támadást azonban visszavertük. A déli fronton lovascsapataink üldözik Budinszki hátráló csapatait. Apróbb harcok folyamán néhány ezer foglyot ejtettünk. Lembergtől keletre folytatjuk a visszavonuló bolsevikiek üldözését.

London, augusztus 24. A legutóbbi varsói hirek szerint a Varsó elleni támadásban 21 hadosztály vett részt. Ezek közül az oroszok hatot teljesen elvesztettek, nyolc pedig elvesztette állománya felét. A többi visszavonulóban van.

Washington, augusztus 24. A kormány megbizta varsói ügyvivőjét, kérje meg a lengyel kormányt, hogy ne engedje meg a lengyel hadseregnek, hogy átlépje Lengyelország néprajzi határait.

Berlin, augusztus 24. **A szovjetkormánynak a béke kérdésében tanusitott magatartása folytán és a Kamenev-féle békefeltételekkel összeegyeztethetetlen ujabb orosz követelések miatt elhatározták, hogy ultimátumot küldenek Moszkvába, amelyre a hét végéig válaszolni kell.**

Páris, augusztus 24. A francia és angol kormányok közölték a lengyel kormánnyal, hogy a két kormány felfogása szerint becsületére válnék Lengyelországnak, ha minden további időveszteség nélkül békét kötne. **Varsóban azonban olyan a hangulat, hogy a végsőkig való harcot követelik a bolsevizmus letörésére.** Ilyen formán nincsen remény arra, hogy Minszkben a tárgyalások eredményre vezetnek.

Königsberg, augusztus 24. A határon eddig átszorult és lefegyverzett oroszok száma körülbelül 12 ezer.

Varsó, augusztus 24. Lemberg körül heves harcok dulnak, de a város külső képe semmitsem változott. A lengyelek Sztry városon kivül Stanislaut és Kolomeát is visszafoglalták.

„Kisantant és a dunai konföderáció."

Genf, augusztus 24. Egy előkelő svájci lap „Kisantant vagy dunai konföderáció" cimen cikket közöl. A többek között ezeket irja: A Magyarország ellen végrehajtott blokád beigazolta, hogy élelmezési szempontból Ausztria Magyarországtól függ. Olyan kombinációk tehát, amelyek Magyarországot nem veszik figyelembe gazdasági szempontból, életképteleneknek látszanak. Politikai szempontból pedig az az izoláltság, amibe Magyarországot senyvesztik, csak fokozza a feszültséget. A kisantant ilyenformán csak veszélyt rejteget magában és surlódásokat okoz.

Teljes az osztrák és angol diplomáciai viszony.

London, augusztus 24. Az osztrák köztársasággal az angol kormány teljes mértékben felvette a diplomáciai viszonyt. Az osztrák követség székhelye a volt osztrák-magyar monarchia nagykövetségi helyiségében van.

Általános sztrájk a Felvidéken.

Prága, augusztus 24. Az elmult héten Szlovenszko területén általános sztrájk tört ki. A sztrájkban 200 ezer mezei munkás és 50 ezer ipari munkás vesz részt. Nyitrán a rendőrség és a munkások között összeütközésre került a sor. Eddig 3 halottat és több sulyosan sebesültet állapitottak meg.

Lukasich a tábornagy vallomása.

Budapest, augusztus 24 A *Tisza* per tárgyalásának mai napján az első tanu *Lukasich* Géza altábornagy, aki *Mondada* kérdésére elmondja, hogy a Tisza ellen elkövetett merényletről sem közvetlen sem közvetett tudomása nincs. A forradalom utáni napon addig maradt a helyén, amig fizikailag lehetséges volt. Délután egy órakor a parancsnokság átadására kényszeritették. Elfogadtam azt a tanácsot, hogy helyezzem magamat a Nemzeti Tanács védelme alá. Autón elmentünk az Astoriába, ahol egy szobába vezettek. Nem volt az a benyomásom, hogy letartóztattak. Az urak mind nagyon tapintatosan viselkedtek. Utólag tudtam meg, kik azok akik körülöttem forgolódtak, *Friedrich*, *János* Andor főhadnagy, *Szántó* Sándor és *Molnár* Kálmán de. Friedrich arra kért, hogy menjünk ki a balkonra és tartsak rövid beszédet a tömeghez. Ezt a multamra való tekintettel semmi körülmények között nem tehettem. 6 óra körül Szántó és Molnár jöttek hozzám és azt mondtak, hogy kegyelmes ur tessék velünk jönni. A Magyar-utcai kipun megyünk ki és tessék Szántó lakására jönni. Felvettem egy gummiköppenyt és egy kalapot. Azután a Magyar-utcai kapun távoztunk és Szántóhoz mentünk. Meggyőződésem az, hogy ha ezek közül az urak közül egy is akarta volna, hogy lábalól eltegyenek, megtehette volna, hogy mikor kimentem, a tömegnek, amely 10 lépésnyire állott, azt mondta volna, hogy ott van Lukasich. Megöltek volna és felelősségre vonni sem lehetett volna senkit.

A következő tanu *Ilosvai* Gusztáv, a határrendőrség volt országos felügyelője, aki elmondja, hogy a szegedi kormánynál a Tisza-ügyben nyomozást folytatott. A nyomozás eredménye az, hogy e jelentés a tettesek közül megjelölte Pogányt, a felbujtók közül Kéri Pált és talán Fényes Lászlót. Matyasovszky főkapitány kijelentette, hogy az ügy nélküle is megy. Augusztus 29-én a belügyminisztérium főosztályának a főnöki teendőr alól felmentettek Friedrichnél jelentkeztem kihallgatásra, aki tudja, hogy a Károlyi-korszak alatt 1500 határrendőrt központositottam ellenforradalmi célokra. Friedrich a titkárával kiizent, hogy nem fogadhat. Ezután áttettek a határrendőrséghez, néhány nap multva pedig nyugdijaztak azzal, hogy beadott kérvényem értelmében történik az.

Lengyel dr. kérdésére elmondja Ilosvai, hogy feltétlen meggyőződése az, hogy a nyomozást a szó teljes értelmében elnyomták. A rendőri osztályban nyiltan beszélték, hogy a hadügyminisztériumban utasitást kaptak, hogy az aktákat tegyék félre. A tanut megeskették.

Ezután *Heltai* Viktor öccsének vallomását olvassák fel. Leirja, hogy Dobó több izben dicsekedett azzal, hogy ő öltte meg Tiszát.

Gegusz Gusztáv tanunak egy izben azt mondta Heltai, hogy Friedrich haragszik reá és neki köszönheti, hogy a városparancsnokságot el kellett hagynia.

Tiz perc szünet után *Minich* Károly dr. törvényszéki orvost hallgatta ki a biróság. December 2-án vagy 3-án a büntetőtörvényszék elnöke felkért, hogy Kovács vizsgálóbirót vizsgáljam meg. 4-én délben nálam volt és elpanaszolta baját. Rövid vizsgálat után kiállitottam azt a bizonyitványt, amelyben elsősorban kedélybeli depressziót, általános álmatlanságot, állandó főfájást és izgatottságot soroltam fel, mint olyan tüneteket, amelyek szabadságolását sürgősen szükségessé teszik. Diagnóziskénti neuraszténiát állapitottam meg, de a kisérő tünetek alapján minden hozzáértő részéről fel volt ismerhető a neuraszténiát meghaladó megbetegedés. Rá azt az impressziót tette, hogy elmezavar előtt áll.

Gosztonyi Adrien fővárosi tanár kihallgatása után a tárgyalást holnapra halasztották.

Német tisztek a vörös hadseregben.

Berlin, aug. 24. A Wolf iroda jelenti: A legutóbbi lengyel harctéri jelentések azt az állitást tartalmazzák, hogy Strassburgnál elesett orosz tisztek között 3 német tisztet találtak. Német részről hangsulyozzák, hogy a német kormány tudtával, beleegyezésével egy német katona sem kapott engedélyt a vörös hadseregbeli szolgálatra. Reménylik, hogy lengyel részről ezt a kijelentést megnyugvással fogják fogadni.

Vrangel tábornok felvette az orosz hadsereg főparancsnoki cimet.

Konstantinápoly, aug. 24. Vrangel tábornok felvette az orosz hadsereg főparancsnoki cimet. Felhivást intézett az ukrán felkelőkhöz, amelyben felszólitja őket, hogy csatlakozzanak hadseregéhez. Kijelentette, hogy a küzdelmet csak akkor szünteti meg, ha felszabaditja Oroszországot s egybehivja az alkotmányozó nemzetgyűlést.

A spanyol követ bemutatkozó látogatása.

Budapest, augusztus 24. *Vikomte de Garcia-Real* spanyol királyi követ ma délelőtt 11 órakor tette ünnepies formák közt bemutatkozó látogatását *Horthy* Miklós kormányzónál. Vikomte de Garcia-Real spanyol királyi követ meleghangu beszéd kiséretében átnyujtotta megbizólevelét a kormányzónak. A kormányzó üdvözlő válaszában rámutatott arra, hogy a semleges államoknak, elsősorban Spanyolországnak az elmult sulyos megpróbáltatások ideje alatt nyilvánitott jó szándéka Magyarországnak erkölcsi támaszául szolgált.

Népbiztosok a törvény előtt.

Budapest, augusztus 24. A népbiztosok bünperének mai tárgyalásán *Somló* Dezsőt, a kommun lakásdiktátorát hallgatták ki.

A monarchiát a kisantant fogja helyettesiteni.

Prága, augusztus 24. Dr. Benes egy ujságiró előtt kijelentette, hogy az antant politikája a volt monarchia államaival szemben még mindig azon a jelszón alapul, ha Ausztria-Magyarország nem volna, akkor meg kellene teremteni. Ennek az eszmének volt a következménye a Csehszlovákiának Romániával és Jugoszláviával kötött szerződése. A volt monarchiát az ugynevezett kisantant fogja helyettesiteni, amely biztositéka lesz az európai békének.

A német határ biztositása.

Berlin, aug. 24. A szövetségesek bizottsága elutasitotta a német lakosság követeléseit, csupán azt közölve vele, hogy mindent intézkedést megtett a határ megmentésére és a lakosság lefegyverzésére. A lengyel bandáknak sikerült Felsőszilézia nagyobb részét elfoglalni.

Kattovic, augusztus 24. Oppeln és Beuton az egyedüli városok Felsőszilézíában, amelyeket nem tudtak hatalmukba keriteni a lengyel bandák.

A mentelmi bizottság ülése.

Budapest, augusztus 24. A nemzetgyülés mentelmi bizottsága csütörtökön augusztus 26-án ülést tart, amelyen tárgyalni fogják *Friedrich* István, *Ruppert* Rezső, *Szmrecsányi* György és *Rakovszky* István mentelmi ügyét.

Tőzsde.

Budapest, augusztus 24. A valutapiac bár a forgalom sulypontja az értékpapir piacra helyeződött át, mégis igen élénk volt az üzletmenet a tőzsde megnyitásakor.

Valuta: Napoleon 755, Font 830, Dollár 223, Frank 1600, Márka 470, Lira 1120, Rubel 300, Lei 525, Szokol 670, Svájci Frank 3750, Dinár 895, Jugoszláv —, Bécsi 90.

Vidéki előfizetőinkhez!

Lapunk vasárnapi számához postautalványt mellékeltünk ama tisztelt előfizetőink részére, akik előfizetési dijaikkal hátralékban vannak, kérjük, hogy az utalványon feltüntetett összeget legkésőbb augusztus hó 31-ig hozzánk beküldeni sziveskedjenek. Kik a fenti napig előfizetési hátralékukat be nem küldik, kénytelenek vagyunk lapunk további küldését beszüntetni.

A KIADÓHIVATAL.

HIREK.

Pruszlik a pesti korzón

A magyar nemzeti érzés felbuzgása divatöljönnyé telte ismét a magyar ruhát. Nemcsak az erdélyi Városokban, (ahol békeidőkben sem volt ritkaság), de Sopron, Pozsony, Kassa, Nagyvárad, Temesvár leányai, uri hölgyei büszken korzóznak magyar ruhában, pruszlikban, pártában. Sőt a nemzetközi szivtelen Budapest korzóin is, amint a „Hazánk" c. nagy hetilap s más fővárosi lapok irják, szintén mind nagyobb számban jelennek meg magyar viseletben az uri nők. Kaanizsán. ugy tudjuk, sok uri lánynak van magyar ruhája. Öröme telnék mindem magyarul érző szivnek, ha a kanizsai hölgyek nem utolsók lennének e honban a magyar viselet kultuszában s nem késnének soká a szép gyöngyös párta és pruszlik felöltésével. pesti divatkritika állapitotta meg, hogy magyar viseletben szebbek, sokkal hóditóbbak a hölgyek, mint a nemzetközi divatnak oly gyakran torz formáiban.

— **Zadravetz István püspökké szentelése.** Tegnap reggel szentelte püspökké *Zadravetz* István tábori püspököt *Csernoch* János biboros hercegprimás a szegedi alsó városi templomban. A kormányzót *Sréter* honvédelmi miniszter, a kormányt pedig *Haller* István kultuszminiszter képviselte a felszentelésen.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesületének** tagléiszáma az egész ország területén nőttön-nő. A fővárosban már minden lelkesnek ismert keresztény magyar férfi és nő tagja lett ez ideális nemzeti szervezetnek, melynek diszelnöke *Horthy* kormányzó ő főméltósága S ki ne lenne büszke rá, hogy ez egyesületnek tagja? A megfertőzött lelkü Kanizsán is napról-napra erősödik az egyesület. Igazolt tagok 1—1 jelvényre jogosultak 20 korona ellenében. Kapható a jélvény a Keresztény Otthonban naponta d. u. 6—7-ig.

— A 20. honvéd gy. ezred tüzkeresztje. *A volt 20. honvéd gyalogezrednek emlékezetes évfordulója lesz f. hó 28-án. 1914-ben, augusztus 28-án lépett először harcba, a midvégig hősiesen küzdö ezred. Uhnow városka közelében biztosított megállásban volt az ezred, amikor a szomszédos erdőben orosz előörsök tünedeztek fel. A 20. ezred az ellenség láttára azonnal rajvonalat vett fel s kétszeri roham után az ellenség két kiépített árokállását foglalta el, közben 4 ágyut és nagymennyiségü, akkor még kevésbé sokra értékelt felszerelési holmit zsákmányolt. Az ezred tüzkereszténségének évfordulóját folyó hó 28-án és 29-én fényesen megfogja ünnepelni.*

(Itt a cenzura 4 sort törölt.)

— **Az uj középiskolai rendtartás.** *Haller* István uj középiskolai rendtartásának szabályozásáról ezeket mondotta: Az első a felvételi vizsga. A második, hogy a felvételnél előnyben részesülnek a helyben lakók, illetőleg a felekezeti iskolánál az illető felekezethez tartozó jelentkezők. — A középiskola 4-ik osztályát végzett diákok kettős minősitésü bizonyitványt kapnak. Az egyik az osztály sikeres vagy sikertelen elvégzéséről szól, a másik a tanári karnak azt a véleményét foglalja magában, hogy az illető a felsőbb oktatásban valo kiképzésre való-e. Vagyis a középiskola első 4 osztályának ejvégzése után erős szelekció történik, hogy azok, akik a tudományos pályára kevésbé alkalmasak, más pályára tereljék.

— **Dr. Hidvégit áthelyezték Kecskemétre.** (*Levél a Szerkesztőhöz.*) Megdöbbenve halljuk, hogy ugy a városunk, mint a vidéki közönségünk által rajongásig szeretett katonakórházi műtőorvosunk *Dr. Hidvégi István* Kecskemétre helyeztetett át. Azért irjuk „műtőorvosunk" mert Ő a miénk is, nekünk is ép ugy ád szive meleg szeretetéből magas tudományának áldásos tevékenységéből mint katonáinak. Mi, akiket vagy kiknek hozzátartozóit sulyos betegségből, gyakran a halál torkából ragadott ki, iránta soha el nem muló hálával tartozunk, nem érthetjük meg, hogy mivel szolgáltunk rá erre a sulyos veszteségre, mely elhelyezésével városunkat es megyénket éri. Dr. Hidvégit a legnehezebb időkben vetette a sors közénk, oly műtőbe, melyet vandál kezek a forradalom napjaiban hasznavehetetlenné tettek és kifosztottak. Fáradalmat nem ismerve, óriási nehézségek arán, aránylag rövid időn belül, sikerült neki egy oly gazdagon felszerelt sebészeti műtermet összeállitani, melynek nincs párja a Dunántulon. Ehhez a műteremhez hozzá van nőve a szive és lelke s hozzá vagyunk nőve mi is. Itt látjuk napról-napra a kétségbeesett, könytől ázott szemeket hálásan örömtől csillogóvá válni, mikor egy-egy operáció után kijön az aggódó hozzátartozókat mosolygó arcával megnyugtatni. Egyformán barátságos bánásmódban részesiti a szegényt és gazdagot. A legszegényebb is bizalommal fordul hozzá, mert Dr. Hidvéginek egy hálatelt köszönet tőlük elég honorárium; boldog, hogy embertársán segithetett. Városunk vezetőférfiainak figyelmét felhivjuk erre a nagy veszteségre és kérjük őket, hogy teljes erejükkel odatörekedjenek, hogy ezt az áthelyezést városunk közönségének érdekeire való tekintettel kérjék megváltoztatni.

Sokak nevében: H. S.

— **Lerombolták a kolozsvári Mátyás-szobrot.** A kolozsvári *Mátyás-szobrot, Fadrusz* szobrászművész világhirü alkotását az oláhok lerombolták. Már bevonulásuk alkalmával el akarták tüntetni, azonban valamelyik oláh ellalálta, hogy a Hunyadiak oláh származásuak s Mátyás király is oláh nemzeti hős. Igy menekült meg akkor a ritka értékes műkincs, amely nemcsak történelmi értékénél fogva ritkaságа Magyarországnak, hanem szobrászművészeti szempontból is Európa-szerte ritka értékes alkotás volt. Ma ez a nagy műkincsünk romokban hever az oláh kultura legnagyobb dicsőségére.

— **Vallás és haza ellen.** A magyarhoni Szabadgondolkodók Egyesülete 1912-ben igy hirdette programmját: „Harcot hirdetünk a vallásos képzetek egész rendszere, a felekezeti szellem minden nyilvánulása, a hagyományok tulértékelése ellen . . . Tisztában vagyunk azzal, hogy csak a klerikalizmus romjain épülhet fel a jövendő Magyarország . . ." stb. stb. A többi programmpontok az erkölcs, történelem és nemzeti események stb. ellen sorakoznak fel, a szabadgondolkodók érdekes névsorával együtt a „Hazánk" cimü keresztény hetilap legujabb számában Ezenkivül „Hangok Szibériából", továbbá a gyapju-kereskedők csalásairól s a sziriai lélekről irott cikkek keltenek feltünést e 16 oldalas gazdag tartalmu hetilapban.

— **Lenin levelet irt a pápához.** *Lenin* levelet intézett a pápához, amelyben egy pápai bizottság kiküldését kérí Szovjet-oroszországba az ottani közállapotok elfogulatlan tanulmányozása céljából. Nem tudni miért van szüksége Leninnek pont a pápa bizottságára. Nem fél, hogy a bizottság megint beviszi a keresztet az utca sarából a templomba?

(x) **Fajgalambok**; óriás, továbbá angol golyvás, fehér, szürke, kék, vörös óriás 30 pár eladó. Szabó Antal csamogokereskedőnél.

— **Készül a „pécsi szovjet".** A Nemzeti Sajtó Irodának jelentik: *Linder* Béla a magyar nemzet legnagyobb sirásója, a Károlyi-éra volt hadügyminisztere a napokban Pécsre érkezett, ahol tárgyalásokat folytat az ottani kommunista vezérekkel Pécsett és Baranya-vármegye megszállott területein megszervezték a „Tanácsköztársaságot". Linder előzőleg Belgrádban előszobázott s ugylátszik, sikerült nagyobb összeget szereznie a szerbektől, amelyet most a pécsi szovjet megalakitására használ fel. Az előkészületek ezirányban folynak.

— **Zöldkáderek Jugoszláviában.** Nemrég Jugoszláviából jött vasutas elmondja, hogy odaát nagyon sok baj van a bevonulókkal. Addig a bevonulási helyen maradnak a horvátok és szerbek, amig beöltöztetik őket. Ezután tömegesen szökdösnek haza. Nagyrészük a zöldkáderekbe áll, melyek máris nagyon el vannak szaporodva. Az illető vasutasnak az öccsére meg a cipőt is lehuzták. A lakosság hangulata csüggedt s elégedetlen.

(x) **A „Világ"**-mozgó érdekes filmattrakciójának a „Küzdelem az asszonyért" cimü amerikai Pathé slágernek szerdán és csütörtökön lesz a premiérje. A Cow-boy dráma elejétől végig lebilincselően hatalmas alkotás és főszereplője a világhirü Cow-boy szinész Dusztin Farnum. E képet 16 éven aluliak is megtekinthetik.

LÓVAK lábaiak elromlását megakadályozza, az előforduló bajokat meggyógyítja Kornema használata. Istálókban gátkötőzhetetlen. Minőségileg kiváló. Kereszthöz. **Szövetk. Árufogalmi R.-T.** (Bazar) Vizsoutaladóknak is.

— **Értesítés.** Rendeléseimet a mai nappal beszüntettem. Annak ujból való megkezdését jelezni fogom. *Dr. Hidvégi.*

— **Szent István napján tilos volt az üzletek zárvatartása.** Jugoszláv közigazgatási területeken rendelet jelent meg Szent István nap előtt, hogy az ünnep alatt az üzletek nyitva tartandók. A kereskedők, kivéve egy-két zsidót a magyarság nagy ünnepén a rendelet ellenére is bezárták üzleteiket s ünnepeltek.

— **Hirdetmény.** *Kóbor* Mátyás letenyei lakós folyó hó 14-én reggel a Franz-malom környékén elveszitett: 1. Két darab a nagykanizsai forgalmi hivatal által a „Hangya" részére kiállitott gabonaszállitás céljára szolgáló szállitólevelet. 2. Két darab fuvarlevelet. 3 Egy darab hosszu borítékban zárt és az itteni árufor.galmi iroda cimére megcimzett iratokat. Felhivja a rendőrkapitányság a megtalálót, hogy ezen reá nézve teljesen értéktelen iratokat a rendőrkapitánysághoz adja be. *Dr. Beusterien* rendőrtanácsos.

(x) **A halálszerződés** cimü olasz szerelmi drámát mutatja be az Uránia. E darab főszereplője: Almirante Mauzini, aki a „Femina" cimü nagyszerü darabban felejthetetlen sikert ért el Ebben a darabban is remekelni fog tüneményos szépségével és játékával. Pénteken, szombaton és vasárnap Rajnai Gábor, Beregi Oszkár és Farkas Antonia játszanak „A nagy ur" cimü szenzációs magyar filmben.

SPORT.

Ma délután 6 órakor a VAC a 11. órvonat szombathelyi játékosokból összállitott csapatával barátságos mérkőzést tart. A VAC a következő legénységgel játszik:

Fülöp
Gesi Ritter
Molnár Szabó Müller
Büki Vindis Palkó Harangozó Göllesz
Tartalék: Jaberics, Kukacz.

Köszönetnyilvánitás.

Ezuton mondunk köszönetet azon ismerőseinknek és jóbarátainknak, kik felejthetetlen feleségem és édesanyám elhunyta és temetése alkalmával résztvétükkel fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak.

Nagykanizsa, 1920. aug. 24.

Tóth György és leánya.

Aranyat, ezüstöt mindenkinél magasabb áron veszek, **Kopár órás és ékszerész.**

Fajtyukok. Tenyésztésre alkalmas magyartetu sárga orpington fajtyukok eladók, vagy baromfi eladegárt elcserélhetők. Kanizsay-utca 49.

Ház beköltözhető **eladó.** Bővebbet: Kossuth-tér 3. sz.

ÉRTESITÉS! A „Dunántuli Ruháaruház" uridivatosztálya gácsi és zsolnai gyapjuszövetből készit a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitóüzem. Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk. Szabott árak! Pontos kiszolgálás! Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz. Teljes tisztelettel „Dunántuli Ruháaruház"

11960/1920,

A mindennapi és ismétlő elemi iskolai tankötelesek 1920/21 tanévi beiskolázása.

Hirdetmény.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ur 2448/ eln. 1920. sz. rendelete folytán a mindennap és ismétlő elemi iskolai tankötelesek 1920/21. tanévi beiskolázására vonatkozólag a következőket teszem közhirré:

1. A tanulók felvétele (beiratása) **folyó évi augusztus hó 30. 31. és szeptember hó 1-én d. u. 8-12 és d. u. 2-4 órán** történik a következő beosztással:

Az I. igazgtósági körzethez tartozó Zrinyi Miklós utcai (központi) iskolában az Atilla, Bajza, Battyányi, Csányi László, Csengery, Eötvös-tér, Gyár, Hajesár, Honvéd, Iluszti Györgytér, Kazinczy, Király, Kisfaludy, Kossuth-tér, Kórház, Kölcsey, Nádor, Rózsa, Sáncz, Só, Szabad és Szengyörgyvári hegy, Széchényi-tér Szemere, Teleky, Zárda, Zrinyi Miklós utcák, Barakk kórház, Sörgyár és Pátria kávégyár.

A II. igazgatósági körzethez tartozó Rozgonyi utcai iskolában pedig: Az Arany János, Árpád, Báthory, Deák-tér, Erzsébet-tér, Fő-ut, Garay, Hunyadi, Józsefherceg, Kinizsi, Királyi Pál, Magyar, Petőfi, Rákóczy, Sikátor, Sugár, és Vörösmarty utcák.

A III. körzethez tartozók a Templomtéri iskolában tartoznak beiratkozni

Szeptember hó 4-én a tanulók a tanévet **megnyitó istentiszteletre** mennek, **6-án pedig kezdetét veszi a rendes tanítás.**

A beiratásra vonatkozó fenti intézkedések az erőkötelességekre is kiterjednek.

A be nem irt s az iskolába rendszeresen nem járó tanulók szülői a tankötelezettség hatályosabb érvényre emelése érdekében a tárgyalás alatt lévő ujabb eljárás szerint mint makacskodók, szigoru büntetéssel fognak sujtatni.

Nagykanizsán, 1920. augusztus 24-én.

Polgármester,

ELADÓ!

8 méhasosalád Nelzer-rend-szerü uj 4-es kaptárakban. 1352—1

Rittecz asztalos, Balatonmagyarod

Irógépek

kaphatók:

Szakáts Gyula

finom műszerésznél **Nagykanizsa, Csányi László u. 2.** — Ugyanott irógépek javitása és alkatrészek pótlása. 1347

Tankönyvek

a hivatalosan megállapitott árakon, továbbá

iskolai szerek, füzetek, rajzszerek, könyvtáblák stb. legolcsóbb árakon kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papiráruházában

Nagykanizsán

Városház-palota, sarok.

Haidekker-féle

HOLLÓ-SZAPPAN

a legjobb magyar márka.

Kapható minden üzletben.

A legujabb őszi divatlapok

megérkeztek. Rajzeazközök és egyébb iskolai szerek nagy választékban kaphatók

SZERB ERNŐ

könyvkereskedésében.

Sok ház kerül eladásra!

A város minden részén szép családi, lakókkal biró, kertes házak, szőlők, üzletek eladók.

SZIGRISZT

ingatlanforgalmi iroda, Zrinyi Miklós-utca 33. sz. I. em

Gyermekcipők

bőrtalppal, 22-tól 34-es számig, 40 **koronás** árban kapható

Hegyi Pál kereskedésében **Vasvár**

Világ Mozgó

Szerzes szálloda. Telefon-szám 74

Az 5123 920. sz. B. M. rendelet alapján 16 évesnél fiatalabbak is meg tekinthetik szerdán és csütörtökön aug. 25. és 26-án

Dusztin Farmon felléptével

Küzdelem az asszonyért

Cow-boy dráma 5 felvonásban.

Buffet. Teljesen uj zenekar

Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAGÁNNYOMOZÓ VÁLLALAT

VIOLA ÉS TARSA

Elvállal mindennemű bizalmas természetű nyomozást, bünügyekben is. Megfigyel, informál ugy helyben, mint a vidéken.

Telefon **157.** szám.

Nagykanizsa Sugár-ut 28

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára Nagykanizsán.

Főüzlet: Hunyadi-utca 19. Gyűjtőtelep: Kazinczy-utca 8.

Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztit.

Vidéki munkák is bármikor pontosan elkészitettetnek és elszállittatnak.

ÉRTESITÉS.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy Nagykanizsán Kinizsy-u. 5. szám (udvar, emelet)

kályhajavitó műhelyt

nyitottam.

Mindennemü cserépkályha és takaréktüzhelyeknek szakszerü javitását, tisztitását és átalakitását a legmérsékeltebb árakon vállalom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

Rosenfeld Manó.

Autóforgalmi Vállalat!

Tulajdonos: ZOB ELEMÉR

Telefon: Gk. sgi 11.

Autók bérelhetők helyben (a vasutra is) **és vidékre a nap bármely szakában a garágban** (Kazinczy-u. 17.) **és az összes szállodák pertásainál.**

URANIA

mozgókepszínház Rozgonyi-utca 4.

Szerdán és csütörtökön, aug. 25. és 26-án

Olasz filmbemutató!

A halálszerződés

Szerelmi dráma 5 felvonásban

Péntek, szombat, vasárnap

Rajnai, Beregi és Parkas Antonia szenzációs szereplése.

Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor

Magbaváló

szilvát,

almát, babot, borsót, lencsét diót, mákot

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon: 59.

Távirati cim: **Transdanubia.**

Nyomatott a saját ajonosok: Zalai és Gy rmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 26. Csütörtök. 193. szám

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Telefonszám-telefon 183. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKOZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Teljes az orosz vereség.

A lengyelek óriási zsákmánya. — Mocsarakba szorították a vörös hadsereget.

Varsó, aug. 25. **A Mlava és Soldau vidékén körülzárt bolsevikl csapatok a lengyel csapatok áttörésén erőlködnek. Az oroszok két nap alatt 11 ezer foglyot vesztettek. A döntő ütközet sorsa a Narev középső folyásánál fog eldőlni. — Az orosz északi sereg keresztül törte magát a Mlavánál, de helyzetük nem sokkal jobb, mert a mocsaras vidéken ki vannak téve a lengyelek oldaltámadásainak, szonkivül hiányzik a municiójuk is. A lengyelek centruma eddig 35 ezer foglyot ejtett és 200 ágyut zsákmányolt. — A német határon átszorult oroszok száma a legutóbbi jelentések szerint 25 ezer. — A lengyelek zsákmánya óriási. Eddig összesen több, mint 70 ezer foglyot ejtettek. A negyedik orosz hadsereg teljesen megsemmisült. Még két orosz hadsereg van teljesen körül zárva. Ujabb 40 ezer ember teszi le a fegyvert Az oroszok veresége teljes az egész vonalon. Beszorultak a keletporosz határ és a Narew-menti mocsárvidék közé és ki vannak téve a lengyelek folytonos oldaltámadásainak.**

Varsó, aug. 25 A Minszkben levő lengyel delegácionak még most sincs közvetlen szikratáviró összeköttetése kormányával és futár sem érkezett eddig még Varsóba. A lengyel kormány kénytelen lesz követelni, hogy a tárgyalások helyét Minszkből máshová tegyék át.

London, augusztus 25. *Lloyd-George* és *Gjolitti* Moszkvához intézett jegyzéke ultimátum jellegű, de hangja nem tér el a diplomáciai iratok szokásos stilusától. Az oroszoknak péntek estig kell választ adni az ultimátumra.

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 25. A nemzetgyülés mai ülését délelőtt 10 óra után nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. Közli, hogy *Sréter* István honvédelmi miniszter holnap válaszol *Ereki* Károlynak, a jogrend helyreállításáról szóló interpellációjára

Ruppert Rezső benyujtja a mentelmi bizottság jelentését, *Huber* János mentelmi ügyében.

Ezután a vagyon, erkölcsiség és személyiség hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalása következik.

Somogyi István előadó ismerteti a javaslatot, amely csak egy évre szól. Rámutat arra, hogy botbüntetés van Svédországban, Dániában és Angliában is. Kéri, hogy a törvényjavaslatot fogadjak el.

K. Pétes László külön véleményt terjeszt be, a nyilvánosan kiszabandó botbüntetésre, továbbá a botbüntetésnek egy évnél hosszabb időtartamára vonatkozólag.

Bródi Ernő kijelenti, hogy az általános választói jog és a botbüntetés kizárja egymást. A törvényjavaslat a botbüntetést nem a zsidók ellen, hanem a magyar paraszt ellen irányitja. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Ruppert Rezső kijelenti, hogy a botbüntetés csak arra való, hogy a reakció szellemét hozza be. Ez a törvényjavaslat komolytalan s minden haszon nélküli. Figyelmezteti a nemzetgyülést arra, hogy a tőlünk elrabolt területeken az olóhok, szerbek és csehek a mi véreinket botozzák. Ezek a világhoz fordulnak a kulturellenes eljárás miatt De vajjon milyen hatása lehet az ő szavuknak a világra, amikor nálunk is botoznak. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Ezután *Tomcsányi* Vilmos igazságügyminiszter beterjeszti az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslatot.

Az elnök inditványára kimondja a Ház, hogy a legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja.

Majd áttérnek az interpellációkra.

Berki Gyula a tiszántuli tanitók drágasági segélyének visszatartása miatt interpellál. Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek.

Az ülés délután két órakor ért véget.

Gyujtogatnak az oláh martalócok.

Budapest, aug. 25. Egy székelyföldi menekült előadása szerint Gyergyószentmiklóst és több más székely községet egy hatalmas oláh martalóc-banda felgyujtotta és kirabolta.

A MÁV vasutak uj elnöke.

Budapest, aug. 25. A miniszterlanacs *Keleti* Dénes helyettes államtitkárt a magyar államvasutak elnökévé nevezte ki.

Amerikai hajóraj a Keleti-tengeren.

Budapest, aug 25 Augusztus 16-án 14 nagy amerikai hadihajóból összeállitott amerikai hajóraj hagyta el Virginia kikötőjét lepecsételt parancscsal. Utiránya a Keleti-tenger.

Osztrák keresztény tisztviselők szervezkedése.

Bécs, augusztus 25. Az osztrák tisztviselők keresztény alapon való szervezkedése a bejkott hatása alatt annyira haladt, hogy jelenleg már hetvenezer szellemi munkás tagja van a keresztény tisztviselői egyesületnek.

Tőzsde.

Budapest, aug 25. A valutapiac ismét élénk és forgalmas volt.

Valuta: Napoleon 775, Font 845, Dollár 225, Frank 1600, Márka 475, Lira 1120, Rubel 300, Lei 515, Szokol 375, Svájci Frank 3900, Dinár 900, Jugoszláv —, Bécsi 90.

Tanukihallgatások a Tisza-ügyben.

Budapest, augusztus 25. A hadosztálybiróság ma folytatta a Tisza-per főtárgyalását.

Márkus Sándor elmondja, hogy Pécsett beszélték, hogy Horváth Sanovics azt beszélte, hogy a gyilkosságban részt vett ő, Dobó és Pogány. Beszéltek arról is, hogy ki biztatta őket a gyilkosságra. Azt mondta, hogy az Astoriában egy külön szobába hivta őt többször Friedrich és Fényes. Igyekeztek őt rábeszélni arra, hogy tegye el láb alól Tiszát. Többször kapott Friedrichtől pénzt. Végül 50 ezer koronát adott neki Friedrich, hogy Jugoszláviába menjen forradalmi propagandát csinálni. Emlitést tett Friedrich leveléről is, amelyben százezer koronát helyezett kilátásba annak, aki Tiszát megöli.

Ezután Fábián Viktor dr. százados, Renner Zsigmond, Erátor Sámuel dr., özv. Vundekker Jánosnét hallgatták ki.

Majd *Sándor* László dr. kihallgatása következett, aki elmondja, hogy ezidőszerint Budapesten törvényes főkapitánynak tartja magát, mert őt illetősége nevezte ki főkapitánynak és ezidőszerint nyugdijazva nincsen. Budapest polgársága és munkássága nem volt forradalmi érzésű. A forradalmat a szőkött katonák idézték elő. Amikor a katonaság megingott, a rendőrségen pánik tört ki. Amig mögöttünk tudtuk a helyőrséget, addig Budapesten a rend ellen nem történhetett semmi Október 31-én reggel megjelent a főkapitányságon Ábrahám Rezső és őt eltávolította a főkapitányság éléről. Ha a déli órákig megmaradt volna a helyén, amig egy kicsit öntudatra ébred a rendőrség, talán kijózanodás következik be és Tiszát megtudtuk volna menteni A katonaság fegyelmének felbomlása egyenesen Károlyira vezethető vissza. Annyira elő volt készitve a dolog és annyira rá volott Károlyira minden manipulláció, hogy letartóztatása csak órák kérdése volt. A rendőrségen készen volt az elfogatási parancs. Közben miniszteranács elé került a dolog, amely a letartóztatásba nem ment bele. Vázsonyi Vilmos akkori igazságügyminisztternek nem volt más szava, mint az, hogy tartóztassák le Károlyit és semmisitsék meg ezt az embert. Ez a nemzet legnagyobb szerencsétlensége. Sejtelmünk sincs, hogy milyen gazember és milyen szerencsétlenséget hoz az országra. A szociáldemokratapart a katonaság szétütlesztésében nem vett részt. Abban egyeztünk meg, hogy tekintettel a mindinkább balfelé irányuló mozgalomra, Budapest polgárságát felfegyverezzük azonban a polgárság kényelemszeretetből fegyverhez nem nyult. Harmine koronát fizetett naponta és a fegyvert odaadta a munkásoknak. Igy történt, hogy Budapest százezer munkása fel lett fegyverezve és amikor a proletárdiktatura kitört, fegyverben állett. A gyilkosság azoknak a bűne, akik a forradalom bukásától féltek. Akik részt vettek benne, tartottak ettől a keménykezű embertől.

Takács Andor helyettes államtitkár kihallgatása után a tárgyalást holnap reggel 9 órára halasztották el.

Gondoljunk a Murán tuira.

HIREK.

— **Személyi hir.** Báró *Willerding* Rezső altábornagy, a Mária Terézia rend lovagja ma városunkba érkezik. 1914-ben a 28. dandár parancsnoka volt s Krasznik mellett a olanyi harcokban különösen kitüntette magát, amelyben a 48. volt közös gyalogezred is részt vett. Eme harcokért kapta Willerding altábornagy a legmagasabb kitüntetését.

— **A tüzkeresztség megünneplése.** A ket testvérezrednek, a volt 20 honvéd és a volt 48. közös gyalogezrednek folyó hó 28 és 29-én nagy ünnepsége lesz. Mint jeleztük, a 20. honv. gy. ezred ezeken a napokon szerezte a világháboru alatti tüzkeresztségét A 48. gy. ezred még előbb 1914. aug. 23-án lépett először harca Krasznik mellett *Stanyndl.* Itt hatalmas orosz tulerővel vette fel a harcot. 20-án már *Rudniknál* vett állást s a 14. hadosztály keretében hősiesen visszadobták az ellenséget. 28-án már Lublin alatt állottak, *Pawlov* község határában. A 48-asok itt is azonnal támadásba fogtak, azonban a lembergi szerencsétlen csata folytán felsőbb parancsra a támadást lefujták s állásaikban kitartottak egész szept. 7-ig. A két ezred tüzkeresztje igy tulajdonkép összeesik aug. 28-ra. A két volt ezred nagy ünnepély keretében uli meg folyó hó 28 és 29-én tüzkeresztségét. Az *uhnowi* és *pawlowi* hősök harcával kezdődött a ket ezred legendás küzdelme a világháboru alatt.

— **Gazdasági szakiskola Nagykanizsán.** A tanfelügyelőség megkereste átiratilag a város polgármesterét, a felállitandó gazdasági szakiskola ügyében. A vallás és közoktatásügyi miniszter értesült u. i., hogy Nagykanizsa város gondnoksága elnökének és nemzetgyülési képviselőjének támogatásával karöltve egy gazdasági szakiskolát óhajtanak felállitani. A minisztérium támogatja az akciót a már érintkezésbe is lépett dr. Batthyány Strattman László herceggel, a város által kért ingatlanok átengedése ügyében. Fejess Kálmán a. tanfelügyelő e hó 27-ig városunkba jön, hogy helyszini, beható tárgyalást folytasson, a felállitandó iskola tárgyában.

— **Cukrot kap a város.** Dr. *Kdátky* István városi főjegyző által előterjesztett szóbeli kérésre a város 100 mm. import cukrot kap a Cukorközpont utján. A közélelmezési minisztérium távirata folytán elsősorban a kórházak, gyógyszertárak, betegek és csecsemők kapnak a kiutalt cukorból.

— **A kis-ántánt — „Délmagyar köztársaság"-ot akar.** Bécsből érkező, jólértesültnek látszó utas, — akinek szavahihetőségében nem lehet okunk kételkedni, — azt a meglepő hirt hozta, hogy Benes cseh külügyminiszternek belgrádi és bukaresti utja s visszatértében Becsben való látogatása azzal a tervvel van összefüggésben, mely szerint a cseh—oláh—szerb—osztrákból álló kis antant ugy akarja megoldani a Románia és Szerbia között vitássá vált Bánát kérdését, hogy azt egyik államhoz sem csatolják, hanem Pécssel és a baranyai megszállott területekkel együtt önálló délmagyar köztársasággá alakitják, mely ütköző állam szerepét töltené be. Az uj állam köztársasági elnökjelöltjeként állitólag *Doktor* Sándor drt. emlegetik.

— **Magyar ruhában járnak a tótok.** A bolsevik agitációval egyidejüen a megszállott területek magyarságában egyre erősödik a nemzeti öntudat s a magyar nemzeti viselet a lakosság összes társadalmi rétegeiben ma már ujra a legnépszerübb és a legszivesebben használt ruházat Még a hazafias érzésü tótság is tüntetően beszél magyarul a nyilvános összejötelek és mulatságok alkalmával magyar nóták mellett és magyar tánccal mulatnak. Legutóbb Galántán rendeztek mulatságot, melyen magyar nemzeti szalagokkal feldiszitve, magyar ruhában jelent meg a közönség. A mulatságon megjelent a környékbeli cseh katonai parancsnok is kiséretével, mely akkor történetesen Galántán tartózkodott. A jelenvoltak sok magyar dalt énekeltek el előtte s végezetül a Szózatot és/a Himnuszt is elénekelték. A cseh tábornok kijelentette, hogy ezt a két dalt cseh területen énekelni nem szabad. A zugolódó közönség olyan ellenszenvvel fogadta e kijelentést, hogy a tábornok kiséretével együtt rövidesen eltávozott.

— **Borellenőrző bizottságok megalakitása.** A földmivelésügyi miniszter rendeletet intezett valamennyi kormánybiztoshoz, amelyben arra való tekintettel, hogy a borellenőrző bizottságok megbizatása lejárt, ezen bizottságok ujjászervezését rendeli el. A miniszter rendeletében rámutat a bor exportjához füződő gazdasági es valutáris erdekekre és a magyar bor jó hirnevének megóvása végett a borhamisitás és a bortörvényekbe ütköző kihágások legszigorubb üldöztetésének szükségét hangsulyozza s e célból sürgeti a borellenőrző bizottságok felállitását.

— **A hadifoglyok javára** az alábbi adományok érkeztek: Kreft József főszámvivő 60 K, Mazol Gyula 60 K. Várhelyi Gergely tiszthelyettes 30 K, Plichta László I. o. számv. altiszt 60 K. Plul János II. o. számv. altiszt 30 K. Összesen 260 K.

— **A sebesülési pótdij ujból való megállapitása.** A sebesülési (személyi) pótdij iránti igény ujból való megállapitása, illetve igényének fenntartása céljából azon tenyleges állományu és jelenleg ténylegesen szolgálatot teljesitő nyugállományu csapattisztek, kik a mozgósitástól kezdve a háboru befejeztéig (1918. nov. 1-ig) bárhol felülvizsgáltattak, a felülvizsgálatra vonatkozó adatokat saját érdekükben a magyar kir. honvédelmi minisztérium 8. osztályának legkésőbb 1920. évi szeptember hó 15-ig jelentsék. A bejelentések a következő rovatokat tartalmazzák: Név, rendfokozat és állomány illetékes csapattest a felülvizsgáltatás idején, hányszor, mikor és hol volt felülvizsgálaton, esetleg a m. kir. honvédelmi miniszter, illetve a volt cs. és kir. hadügyminiszter felülvizsgálati határozata és rendeletének száma.

— **Hogy fest a szerb lóreklvirálás?** A Belovár melletti *Racsa* község régtől fogva hires vásárairól. Nagyboldogasszony napján is két napig tartó marhavásár volt a községben. *A vásáron megjelent egy szerb katonatiszti bizottság s Szerbia részére több vagon lovat és szarvasmarhát vásárolt össze. Az állatokat azonnal lebélyegezték s az eladók markába egy sebtiben kiállitott cédulát nyomtak* azzal, hogy majd a bevagonirozásnál az állomáson kifizetik az árakat. Itt azonban a *marhákat 40 felfegyverzett csendőr vette pártfogásába* s helyezte el a vagonokba. Az eladók hiába követelték marháikért az árakat, *csak gorombaságot és puskatust kaptak érték.* A felbőszült polgárok erre fegyvert s durungot rántottak s borzalmas gyilkolás indult meg. *Mintegy óráig tartó véres csata után a polgárok közül 30-an s a csendőrök közül 37-en holtan maradtak az állomás térségén.* Az életben maradt 3 csendőr csak ugy menekülhetett meg, hogy még idejében megszökött.

— **A keresztényszocialista kereskedelmi alkalmazottak országos szövetségének** megkeresése folytán tisztelettel felkérjük Nagykanizsa keresztény kereskedelmi alkalmazottait, hogy a keresztényszocializmus elvei szerint leendő szervezkedésük megbeszélése végett ma, csütörtökön, augusztus hó 26-án este 7 órakor a Keresztény Otthonban tartandó értekezleten minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. *A nagykanizsai keresztényszocialis egyesület elnöksége.*

(x) **A Burlingtoni Jaguár** péntek, szombat és vasárnapi bemutatóját technikai akadályok miatt a „Világ"-mozgó kénytelen eltolni s helyette Magyarországon minden mozit megelőzve egy nagy amerikai slágert mutat be a „René mester szalonja" cim alatt a „Vihar" cimü drámával együtt.

— **Nyugatmagyarországi képviselők értekezlete.** A nyugatmagyarországi kormánybiztosság (Vas, Zala, Sopron és Moson megyék) területén megválasztott nemzetgyülési képviselők szeptember elején Budapesten értekezletet tartanak, melyen részt vesznek a főispánok is. Az értekezleten a nyugatmagyarországi akció egyöntetü lefolytatását beszélik meg és készitik elő.

(x) **Fajgalambok;** óriás, továbbá angol golyvás, fehér, ezüst, kék, vörös óriás 30 pár eladó. *Szabó* Antal csemegekereskedőnél.

Ház beköltözhető **eladó.** Bővebbet: Kossuth-tér 3. sz.

Autóforgalmi Vállalat!
Tulajdonos: ZOB ELEMÉR
Telefon 11. Garage 11.
Autók bérelhetők helyben (a vasutra is) **és vidékre a nap bármely szakában a garageban** (Kazinczy-u. 17.) **és az összes szállodák portásainál.**

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Főüzet: Hunyadi-utca 19. Gyüjtőtelep: Kazinczy-utca 8.
Hétabérre mos, tükörfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztit.
Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészittetnek és elszállittatnak.

Tojást, babot, borsót, lencsét, diót, mákot és egyébb élelmiszereket minden mennyiségben
burgonyát és vöröshagymát
waggontételekben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: **59.**
Távirati cim: **Transdanubia.**

Világ Mozgó
Szarvas szálloda. Telefon-szám 74
Az 5123/920. sz. B. M. rendelet alapján 16 évesnél fiatalabbak is meg tekinthetik szerdán és csütörtökön aug. 25. és 26-án
Dusztin Farmun felléptével
Küzdelem az asszonyért
Cow-boy dráma 5 felvonásban.
Buffet. Teljesen uj zenekar
Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztitó és Javitó Üzeme
Elvállal és szakszerüen tisztit, javit mindennemü férfi öltonyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyüjtőtelep: **Erzsébet-ter 20. sz.** Üzem: **Teleky ut 15.** Telefon: **319.**
Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmét du-an felszerelt kész férfi, fiu- és gyermekruha raktárunkra.
Kész férfi öltonyök 800 K-tól feljebb.
Elegáns női divatos öltönyöket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.
Szives pártfogást kér
Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

URANIA
mozgóképpalota. Sorgenyi-utca 4.
Szerdán és csütörtökön, aug. 25. és 26-án
Olasz filmbemutató!
A halálszerződés
Szerelmi dráma 5 felvonásban
Péntek, szombat, vasárnap
Rajnai, Beregi és Farkas Antonia szenzációs szereplése.
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Tankönyvek
a hivatalosan megállapitott árakon, továbbá
iskolai szerek, füzetek, rajzszerek, könyvtáblák stb. legolcsóbb árakon kaphatók
Fischel Fülöp Fiai
könyv- és papiráruházában
Nagykanizsán
Városház-palota, sarok.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 27. Péntek. 194. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 15. Interurban-telefon 183. Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKOZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

A bolsevizmus megsemmisülés előtt.

Párisz, augusztus 26. **A Matinnek a lengyel főhadiszállásról kapott értesülése szerint az orosz csapatok teljesen felbomlanak és rendületlenül menekülnek a Nyomen felé. — A lengyelek addig 70 azer foglyot eltettek, 1000 géppuskát és 2000 ágyut zsákmányoltak. — Varsói jelentés szerint az orosz szovjetkormány állása a nagy vereség következtében megingott. — Kerenski egy ujságíró előtt kijelentette, hogy a bolsevizmus megsemmisülés előtt áll, mert Lenin és Trocki hatalma teljesen a hadseregen nyugodott, amely most teljesen megsemmisül és a tél előtt nem tudnak uj hadsereget szervezni. — A szovjetkormány tanácskozásán nagy többséggel inditványt fogadtak el, hogy Franciaországnak üzenjenek hadat. Az inditványt azzal okolják meg, hogy a franciák a lengyel hadsereget segitségben részesitették.**

London, augusztus 26. A Reuter-ügynökség arról értesül, hogy a bolsevíki delegáció még nem kérte ki utlevelét. Bizonyos azonban, hogy *Kamenew* és *Krassin* célszerűnek tartja, hogy Londonból elutazzék. A küldöttség tagjai magánbeszélgetés során beismerték, hogy elutazásuk egyértelmű az Anglia elleni hadüzenettel.

Bécs, aug. 26. Megbizható forrásból azt az értesülést kaptuk, hogy Szovjetoroszország a vörös hadsereg veresége miatt nem fogja a háborut Lengyelország ellen megszüntetni. *Lenin* a támadást Lengyelország megsemmisitéséig folytatni akarja. Ebből a célból egész Oroszország területére általános mozgósitást rendelt el.

Berlin, augusztus 26. A „Deutsche Algemeine Zeitung" értesülése szerint az angol kormány megszakitotta az összeköttetést Szovjetoroszországgal.

Varsó, aug. 26. Minszkben megszakadtak a tárgyalások. A lengyel delegátusok kijelentették, hogy az orosz békefeltételek elfogadhatatlanok. A delegáció inditványozza, hogy Minszk helyett Varsóban, Bialowsztokban, vagy Bialowicban folytassák a tárgyalásokat.

Nemzetgyülés.

Budapest, aug. 26. A nemzetgyülés mai ülését 10 óra után nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. Bejelenti, hogy *Apponyi* Albert gróf 6 heti szabadságot kért.

A Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársasággal kötött szerződés módositásáról szóló törvényjavaslatot a nemzetgyülés vita nélkül elfogadta.

Henczer István állást foglal a botbüntetés javaslata ellen

Orbók Attila a javaslat ellen szól.

Bernoldák Nándor nem járul hozzá a botbüntetéshez, mert a botbüntetés a kriminalitás nem csökkenti, de növeli fogja.

Giesswein Sándor a javaslat ellen foglal állást.

Kardos Noe a javaslatot nem fogadja el.

Bikari Szabó József szintén a javaslat ellen beszél.

Az elnök inditványára kimondja a Ház, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartja.

Ezután *Sréter* honvédelmi miniszter válaszol *Ereki* Károlynak a hadbirósági tárgyalásokra vonatkozóan előterjesztett interpellációjára. Tiltakozik Erekinek az ellen az állitása ellen, hogy nincs jogrend. Ereki azt mondotta, hogy amig nincs király, addig nincs jogrend. Ez a kijelentés egyenesen törvénysértés, mert Magyarországnak kormányzója van. Visszautasitja azt a vádat, mintha a katonai biróság eljárása megsértette volna a jogrendet. A törvényszék meggyőződése és lelkiismerete szerint jár el. Ha ő lett volna felbujtással vádolva a Tisza-gyilkosság ügyében, azt mondaná pártjának, hogy függessze fel mentelmi jogát, az ő érdekében ne csináljanak mentési akciót. Le kell csapolni végre az emberek fejéből a forradalmi lázt és kezdődjék meg végre a békés munka.

Ereki képviselő ur aug. 14-én a Gólyavárban több ezer ember előtt beszédet mondott. Többek közt ezeket: Meg akarják gyilkolni *Friedrich* Istvánt és az intranzigens keresztények vezeretit. Ezután felszólította a jelenlevőket, hogy tegyenek eskü Friedrich István védelmére, ami meg is történt. Azt is mondták ezen a gyülésen, hogy a *Teleki*-kormány az oláh királyt akarja magyar királynak idehozni azért, mert Telekinek meg Bethlennek Erdélyben birtokaik vannak. Az ilyen beszédek nem állitják helyre a nyugalmat az országban. Hozzáteszem még, hogy egy nagyon magasrangu katonának nemrégiben puccsot ajánlottak fel és azt kérdezték, hajlandó-e puccs esetén a vezetést átvenni. Ezek után felolvassa a vizsgálat adatait. Az a vád, hogy *Vágót* autón szállitották a hadosztálybiróság épületébe, nem felel meg a valóságnak. Igaz, hogy *Dobó* mindennap autón szállitják be, mert betegsége miatt kezelés alatt van a helyőrségi kórházban. *Heltai* Viktor ellen a „Sofie"-hajón történt rablás ügyében eljárás volt folyamatban, azonban megállapitották, hogy nemcsak hogy ő nem rabolt, hanem ő vezette a nyomozást. A nagyszombati rablás ügyében Heltai kezén pénzek sohasem fordultak meg, ezért a vizsgálatot ellene befejezték és szabadlábra helyezték.

Az ország helyzete nem engedi, hogy tüzzel játszunk. Nemzeti konszolidációra van szükség. Le kell csapolni a forradalmi lázt és a mámort. Becsületes, tisztességes munkára kell használni az embereket, mert ha erre nem vagyunk képesek, nem lesz az országnak a sir szélérő még egyszer feltámadása Kérem válaszom tudomásul vételét.

Ereki Károly kijelenti, hogy ő parlamenti szereplésében mindig odatörekedett, hogy az ország mielőbb talpraálljon. A jogrend megsértés tényleg előfordult, sőt most is folyamatban van, ezt nem lehet letagadni. A Gólyavárban tényleg azt mondta hogy a szegedi terroristák megakarják ölni Friedrichet és vajjon nem volt-e igaz. Az ott megjelent nép megesküdött, hogy nem hagyja. A többi adatok valótlanok. Ő nem állitott semmit semmiféle oláh királyról. Semmiféle katonával nem tárgyalt puccsról. Ezek mind mesék. Tény az, hogy gróf Károlyi Imre Friedrich ellen egy ujságban erős támadást intézett és Friedrichet kalandornak nevezte. De ez nem baj, hisz Napoleont is annak nevezték. (Nagy derültség.) Le kell tárgyalni a Tisza-pert, de illetékes fórumok előtt. A választ nem veheti tudomásul.

Sréter honvédelmi miniszter kijelenti, hogy azt, amit mondott nem vonja vissza. Tudomása van arról, hogy juniusban megbeszélés folyt, amelyen hatvanöten vettek részt, köztük több képviselő. Erre a kijelentésre nagy zaj tört ki. A képviselők felugrálnak helyeikről. Felkiáltások: Kik voltak azok. A honvédelmi miniszter a zsebéhez kap és felkiáltott: Kérem itt vannak az adatok. Erre óriási lárma tört ki. Felkiáltások: tessék felolvasni. Néhány perc multva csilapul a vihar, mire a honvédelmi miniszter folytatja:

Az ország sorsát nem viszik előre az ilyen izgalmak. Nem óhajtom a kérdést tárgyalni sem. (Nagy zaj.)

Az elnök erősen csenget, majd ezt mondja: T. Nemzetgyülés! Súlyos vádat emeltek a képviselőház előtt. Nem tárgyalhatunk anélkül, hogy valamennyien ne éreznénk a vád súlyát. Én a Ház bölcsességére bizom, hogy nyilt, vagy zárt ülésen beszéli meg ezt a kérdést. Felkiáltások: Nyilt ülésen. Zárt ülésen.

Az elnök elrendeli a zárt ülést. A zárt ülés elrendelése után *Rakovszky* tanácskozott a képviselőkkel és megállapitották, hogy nincs ok a zárt ülés megtartására.

Az elnök ujból megnyitja a nyilt ülést és konstatálja, hogy a honvédelmi miniszter az inkriminált kifejezést nem használta. A gyorsiróji jegyzetekből megállapitják, hogy a honvédelmi miniszter nem mondta azt, hogy a puccstárgyalásokon képviselők is részt vettek.

Sréter honvédelmi miniszter kijelenti, hogy ebben az ügyben az aktákat hajlandó a képviselők, vagy egy parlamenti bizottságnak felmutatni.

Ereki Károly a választ tudomásul veszi, mire az ülés délután 3 órakor véget ért.

Csilléri vallomása.

Budapest, augusztus 26. A Tisza tárgyaláson több tanu kihallgatása után *Csilléri* András volt népjóléti miniszter elmondja, hogy Hüttner és Sztanykovszky előadásai az október 31-iki és november 1-sői eseményekre vonatkozóan nem fedik a valóságot. Friedrich velem töltötte október 31-én a délutánt. Friedrich Kérit tartotta a Tisza gyilkosság értelmi szerzőjének, ezért le is tartóztatta. A tanut megeskették.

Tarján Vilmos elmondja, hogy Dobóval 1918. novemberben együtt utazott Pozsonyba. Elmondta neki, hogy megfogja ölni Jurigát. Azt kérdeztem tőle, hogy ez csak igy megy. Dobó erre igy szólt: Nem olyan nagy dolog ez, hiszen én öltem meg Tiszát is. A tanut megeskették.

A tárgyalást holnap folytatják.

Az osztrák miniszereket ezentul népbiztosoknak nevezik.

Bécs, aug. 26. A bécsi nemzetgyülés alkotmányozó bizottsága javaslatot dolgozott ki, amely szerint a jövőben a köztársaság elnökét és miniszereket népbiztosoknak nevezik.

HIREK.

Gondoljunk a Murán tulra.

— **Kalazanti Szent József emléke.** Ma délelőtt fél 9 órakor a felsőtemplomban *Kalazanti Szent József*, a piarista-rend megalapitójának emlékére ünnepies zenés istentisztelet lesz.

— **Egy egyetemi tanár halála.** A Budapesti Tudósító jelenti: *Arbók* Oszkár egyetemi nyilvános rendes tanár életének 68-ik évében Budapesten hirtelen elhunyt.

— **Felmentették az utolsó kormánybiztost.** Gróf *Csiráky* József Nyugatmagyarország kormánybiztosát e minőségben az utolsót, a kormány állásától felmentette.

— **A polgári iskola igazgatósága az egész szeptember folyamán vehet fel tanulókat.** Értesültünk róla, hogy a polgári iskola igazgatóságának jogában van indokolt esetekben a beiratási terminus után is, az egész szeptember folyamán növendékeket felvenni az iskolába: Azok az aggályok tehát, hogy a diákok a gimnáziumi felvételi vizsgán való meg nem felelésük esetén, tekintettel arra, hogy a polgári iskolában a beiratások előbb történnek, lemáradnak a polgári iskolából is, elesnek.

— **Vasuti kedvezményt kapnak a papok.** A napokban *Birta* József református pap, nemzetgyűlési képviselő vezetésével egy képviselőkből álló bizottság kereste fel a kereskedelemügyi miniszterit és kérelmet terjesztettek elő, mely szerint az alsópapság és a papok családtagjai ugyanazokat a vasuti kedvezményeket kapják, mint az állami tisztviselők. A miniszter méltányosnak itélte a kérelmet és igéretet tett, hogy a lehetőséghez képest a kérelmet teljesiti.

— **A katonai főreálisk ola** növendékei tegnapelőtt érkeztek vissza hosszu turájukról. Az intézet tiszti és tanári karának vezetése mellett gyalogszerrel körüljárták a Balatont. Az intézet parancsnoksága, a megszállott vidékekről levő s itt rekedt tanulók vakációját kellemessé téve, a hasznossal is összeegyeztette, mert az ifjuság közvetlenül megismerkedhetett a Balatonnal s annak kiváló szépségü vidékével.

— **A lakáskérdés megoldása.** Annakidején megirtuk, hogy a miniasztertanács foglalkozott a már türhetetlenné vált lakáskérdéssel. A miniszertanács elsősorban revizió alá fogja venni a közhivatali helyiségeket. A rendelet szerint a kormány sürgősen Nagykanizsára is megbizottat küld, a lakáskérdés megoldására. A városi lakáshivatal belekezdett már egy tervezet előkészitésébe, amellyel várja a kormány megbizottjának megérkezését. A kormány idevágó rendelete különben lényegében az alábbiakat tartalmazza: A jelenleg, többnyire vagonokban lakó menekültek, visszatért hadifoglyok, kifosztott és hibájukon kivül hajléktalanokká vált más egyének tervszerü és tömeges elhelyezése más lakásokban csakis ugy volna lehetséges, ha az eddigi lakók lakásigényükben messzemenő korlátozásoknak vétetnének alá. Ez oly mérvü zaklatásával járna a polgárok házi nyugalmának, melyhez csak akkor szabad folyamodni, ha a hajléktalanok lakáshoz juttatásának minden más módja kimerittetett. Kevésbé jogos elégületlenséget szülhet az, ha egyesek hivatali működésük helyiségében fognak szenvedni bizonyos megszoritási, mint az, ha mások lakásinségének közérdekből szükséges kielégitése végett otthonuk nyugalma zavartatnék meg. Épen ezért elsősorban a közhivatalok és közintézmények elhelyezésének módját kell sürgősen revizió alá venni. Évégből a miniszertanács 1920 julius 27. napján tartott ülésén elhatározta, hogy teljhatalmu megbizottat küld ki ennek a rendelkezésnek a végrehajtására.

(x) **Méhészek!** Kasos méhcket előméhekkel egyut! legmagasabb áron megvesszem. Lefojtás előtt saját érdekeben értekezzék *Szabó Antal* csemegekereskedő méhészel.

— **Lukovichot internálták.** Különösen a proletárdiktatura idejéből ismert ujságiró volt Nagykanizsán *Lukovich* József a *„Lesz még lámpavas"* stb. vezércikkek szerzője. Hat hónapi fogházbüntetését kitöltvén, már jó pár hete a rendőrség foglya volt, várván internáltatását. Internálása megérkezett s a tegnapi nap folyamán átkisérték a zalaegerszegi internáltak táborába.

A közélelmezési hivatal közleménye. A m. kir. ministerium 6923/920. M. E. sz. rendelet 14. §-a értelmében felhivjuk a város ellátatlan lakosságát, hogy jövedelmre való tekintet nélkül liszt igenyuket f. e. szept. hó 6-ig bezárólag a fenti hivatalnál jelentsék be, aki a bejelentést elmulasztja, kesöbb hatósági ellatásra igényt nem tarthat. Azok az ellátatlanok pedig, akik bármiféle módon (mint pl. aratoréz, cseplőrész, munkabér, haszonbér) avagy vásárlás utján szeretnék be gabona illetve lisztszükségleteiket, kezleteiket tartoznak bejelenteni, hogy az ellátatlanok sorából törölttessenek. Aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és a fentirt számu rendelet 15. §la szerint büntettetik.

(x) **Rajnai Gábor**, Beregi Oszkár és Farkas Antonia a legnagyobb filmművészek szereplesével bemutatásra került az URÁNIÁ-ban a magyar filmgyártás legnagyobbszerü alkotása „A nagy ur." Szebbet és jobbat még a magyar filmipar nem produkált. Jegyek előre válthatók a pénztárnál.

— **Esnek a zsákárak.** A gabonazsákok árai legutóbb 75—80 koronáról 50—52 koronára estek. Az árufforgalmi ugyanis jelentős zsákkészletekkel rendelkezik és több állami üzemben, valamint háziipari alapon ujabb nagy mennyiségek készülnek.

(x) **Eladó** egy egész uj bőrgamásni, ugyanott egy felöltőkabát s még több ruhadarab. Érdeklődni lehet lapunk kiadóhivatalában.

(x) **„René mester Szalonja"** az amerikai kinematografia igazi gyöngye, mely pénteken, szombaton és vasárnap kerül bemutatóra a Világ-mozgóban a mar hirdetett Burlington Jaguár helyett, minthogy ez utóbbinak premierje technikai akadályok miatt halasztási szenved. Ez a remek amerikai dráma a legigazabb miliőu, amely eddig a filmipar terén megjelent.

— **Megszünik, ami nincs.** Ugy értesülünk, hogy a kormány meg fogja szüntetni az árvizsgáló bizottságokat, mivel eredményes munkát sehol az országban nem tudtak végezni, mivel az árak emelkedését megakadályozni sehol sem voltak képesek. A drágaság elleni küzdelmet a kereskedelmi miniszterium veszi a kezébe. Minket a rendelkezés nem fog érinteni, mert Nagykanizsán a bizottság nem létezik s amikor létezett, akkor is bár no létezett volna. A hirt azonban közzétesszük, nehogy valaki próbálkozék eme árdrágító bizottság felállitása érdekében munkálkodni.

Gyermekcipők
bőrtalppal, 22-től 34-es számig, 40 koronán árban kapható
Hegyi Pál kereskedésében **Vasvár**

Világ Mozgó
Szervas szálloda. Telefon-szám 74
Pénteken, szombaton és vasárnap
René mester szalonja
Izgalmas amerikai dráma 4 felvonásban
Ezenkivül **A vihar** dráma 3 felv.
Hétfőn és kedden
A sorsüldözött
Buffet. Teljesen uj zenekar
Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Eladó ház. A városnak egy jóforgalmu utcájában van egy jóövödalmozó. — m. u. uj, adomentes és két hold szántófölddel ház eladó. Bővebbet **Rakos Györgynál**, Magyar-u. 45.

Ház jókölcsönöztöhető **eladó.** Bővebbet: Kossuth-tér 3. sz.

Autóforgalmi Vállalat!
Tulajdonos: ZOB ELEMÉR
Telefon 21. Garage 11.
Autók bárelhatók helyben (a vasutra is), **és vidékre a nap bármely szakában a garageban** (Kazinczy-u. 17.) **és az összes szállodák portásinál.**

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztitó és javitó üzeme
Kivállal és szakszerüen tisztit, javit mindennemü férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyüjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: **319.**
Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, lin- és gyermekruha raktárunkra.
Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.
Elegáns női divatos öltönyöket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.
Szives pártfogást kér
Dunántuli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.

URANIA
mozgóképszínház. Nagykanizsa utca 4.
Pénteken, szombaton és vasárnap,
Magyar filmszenzáció!
A nagyur
Irta Vajda László, rendezte Korda S.
Főszereplők: Rajnai Gábor, Beregi Oszkár, Farkas Antonia.
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és Ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Tojást, babot, borsót, lencsét, diót, mákot és egyébb élelmiszereket minden mennyiségben, **burgonyát és vöröshagymát**
waggontételekben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: 59.
Távirati cim: Tranadanubia.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 28. Szombat. 195. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. — Interurban-telefon 185. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Menekül a vörös hadsereg.

Varsó, aug. 27. A forradalmi hadsereg parancsnoksága elrendelte az orosz hadsereg átcsoportosítását és evégből visszavonja az orosz csapatokat a Vilna—Kovel-vonalra. — A Daily News írja, hogy a Grodnóból Vilnába vezető utakat teljesen ellepik a visszaözönlő orosz csapatok. Az orosz hadsereg ezen a szakaszon teljesen felbomlottnak tekinthető. Az orosz északi hadsereg törzse már Vilnában van. A Corriere Dela Sera varsói tudósítója jelenti, hogy Lenin és Trocki közt az ellentétek mindjobban kiélesedtek. Lenin ellenezte a Varsó elfoglalására irányuló törekvést. Most, hogy Trocki politikája katonailag csődöt mondott, Lenin a történtekért a felelősséget Trockira háríti. — A galiciai fronton kedvező a helyzet. A 60-ik bolseviki hadosztályt tökéletesen felmorzsolták.

Berlin, aug. 27. Königsbergből jelentik, hogy a német határon átlépő oroszok száma 70—80 ezer.

London, aug. 27. Az orosz delegáció megkapta a szovjetkormány válaszát. Hír szerint a válasz kijelenti, hogy a szovjetkormány minden elhatározását alárendeli a világbéke érdekeinek.

Varsó, aug. 27. A Mlava – Ciechanov-vonalról, nyugatra eső terület megtisztítása közben ujabb 3000 foglyot ejtettek a lengyelek.

Konstantinápoly, augusztus 27. *Wrangel* tábornok déli seregének csapatai Tatristartomány északi részében nagy győzelmet arattak.

Nemzetgyülés.

Budapest, augusztus 27. A nemzetgyülés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. Jelenti, hogy a honvédelmi miniszter kedden fog válaszolni *Szilágyi* Lajosnak a Move ügyben beterjesztett interpellációjára, továbbá, hogy *Herman* Miksának ma elterjesztendő sürgős interpellációra adott engedélyt.

K. Peles László személyes kérdésben bejelenti, hogy ellene politikai hajsza indult meg, mert a forradalom idején egy felvidéki városban főispán-kormánybiztosságot vállalt. Ő maga ellen pártjától vizsgálatot kért, annak befejezéséig kéri a róla való itélet felfüggesztését.

Lingauer Albin a házszabályokhoz kér szót azért, mert a belügyi államtitkár tegnap azt a kijelentést tette, hogy rendőrökért kell küldeni és le kell tartóztatni az illető képviselőket.

Az elnök kijelenti, hogy ő a belügyi államtitkár kijelentését ugy értelmezte, hogy a mentelmi bizottság döntése után, ha a Ház az illetőket kiadja, kell a rendőrökért küldeni.

A vagyon, személyiség és erkölcsiség hatályosabb büntetőjogi védelméről szóló törvényjavaslathoz elsőnek *Csizmadia* Sándor szólott aki kijelenti, hogy nem tartja fontosnak, törvény lesz-e ez a javaslat, vagy sem, mert ha megszavazzák is, csak addig él, amig ez a nemzetgyülés él.

Szalánczy József a javaslatot nem fogadja el.

Pető Sándor kijelenti, hogy a javaslat elhamarkodott és könnyelmű. A javaslatot nem fogadja el.

Nyéki József szintén a javaslat ellen szól.

Ezután az elnök a vitát bezárta.

Tomcsányi igazságügyminiszter válaszol a vitá során elhangzottakra. Kijelenti, hogy a botbüntetés gondolata nyugatról jött. A nyugat müvelt képviselői adták a támaszt a magyar képviselőknek, hogy a rendkivüli időkben, rendkivüli eszközökhöz nyuljon. Remélj, hogy egy év multa változnak a viszonyok és akkor már nem lesz szükség a botbüntetésre sem. Nem zárkózik el az elől, hogy egyes esetekben, ahol a javaslat botbüntetést követel ezt megváltoztassák. Hajlandó a részletes tárgyalásnál némi módosításokat megengedni. Kéri a nemzetgyülést, hogy fogadja el a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául.

Meskó Zoltán belügyi államtitkár Lingauer felszólalására kijelenti, hogy ő a mentelmi jogot meg nem sérti, egyben azonban hangsúlyozni kivánja, hogyha tudott volna arról a puccsgyülésről, amely hazaárulás, maga ment volna oda rendőrökkel és letartóztatta volna az ott levő képviselőket is, ha voltak köztük ilyenek.

Az elnök jelenti, hógy harmincnál több képviselő zárt ülést kért, amit elrendelt. Két órakor nyitja meg ujból a nyilt ülést. Herman Miksa nem volt jelen, ezért sürgős interpellációja elmaradt.

Az elnök inditványára kimondja a Ház, hogy a legközelebbi ülést augusztus 31-én, kedden délelőtt tiz órakor tartja.

Az ülés délután két óra öt perckor ért végét.

A Tisza-per tárgyalása.

Budapest, aug. 27. A *Tisza* főtárgyalás mai megnyitása után *Sztupka* őrnagy hadbiró áll felszólásra. Nem tudom, meddig mehet az, hogy közfunkciót teljesitő egyént nyilvánosan ragálmazzacak. Nem érti, hogy ezt a haditörvényszéket a nemzeti hadseregnek e kiváló alakulatát hogy nevezhetik szovjetbiróságnak büntetlenül. Azt birezsteltek rólam, hogy kikeresztelkedett zsidó vagyok és hogy a lelkiségem most is zsidó. Megnyugtatom ezeket az urakat, hogy kispolgári családból származtunk mind a ketten. Hitbuzgó keresztény katholikusok vagyunk „Mária kongreganisták". Azt mondták rólam, hogy megfizetnek a zsidók, hogy rajtam keresztül a keresztény politikat letörjék. Ez sem igaz. Szerény véleményem szerint valódi keresztény politika a minden törvények alapján az Isten tizparancsolatján alapszik.

Ezután felolvassa a rendőrségnek a jelentését *Zomboril Tóth* Róbertről, aki azt a bizonyos röpiratot annak idején kiadta ellene. A rendőri ütnöjó lap azt mondja, hogy Zomboril fajtalanság büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezte és az ügyészségre kisértette át. Tegnap fentjártam a honvédelmi miniszteriumba kihallgatás végett. Ott láttam *Friedrich* István ujonnan kiférnyezett autóját és *Polónyi* Dezsőt, aki ellenem ujabb vádakat adott be a miniszternek. Ezeknek a vádaknak felemelt fővel és nyugodtan nézek elébe. Az én cédrusfám a tisztesség fája és ezt a tisztességes fát tisztességes uton kidönteni még akkor is nehéz, ha olyan ravasz egyén kezeli is a baltát, mint Polónyi Géza, aki *Károlyi* Mihálynak volt védője, jelenleg Fridrichnek a védője.

Tudom azt, hogy ha nem sikerül erkölcsi tönkretételemi elteszenek láb alól, tudom azt a helyet is, ahol erről tárgyalnak. Ha ez a szegény haza csak akkor lehet boldog, ha mindazok a közfunkcionáriusok, akik ehez a perhez erélyes kézzel mernek hozzányulni elpusztulnak, ezt is kiállom.

Ezután az irásszakértők terjesztik elő véleményüket a Bálóné emlékkönyvébe levő aláirásokról. Megállapitják, hogy ezek *az* aláirások hamisak.

Ulein Ferenc dr. kijelenti, hogy Kovács vizsgálóbirótól elvették a Tisza ügyet, de nem gróf Károlyi Imre interveciójára. Megállapitja, hogy Kovács vizsgálóbiróval december 5-ig állandó érintkezésbe volt, de nem vette észre az elmebetegség előtüneteit. Kissé kesernyés emberkölt, de abszolut korrekt. A magyar igazságszolgáltatásnak és a magyar biró karnak nem tett szolgálatot az, aki ezt a pártatlan purität birót és tragikus sorsu embert ugy akarja beállitani, mintha elmebeteg lett volna. Meggyőződése az, hogy erkölcsi és emberi szempontból nem elmebetegnek kell őt titulálni, hanem az emberi nagyság szempontjából. Tisza István mellé kell őt emelni és előtte a legnagyobb tisztelettel kell meghajolni. A tanut nem eskették meg.

Több tanu kihallgatása után a tárgyalást holnapra halasztották el.

A tüzkeresztség emléknapján

nagy atletikai- és sportverseny, utána nagy népünnepély.

Amint már irtuk is, a volt 20 és 48 gyalogezredek tüzkeresztségüket nagyszerü emlékünnep keretében fogják jubiláli, *a.* hó 29 én. Ezalkalomból a zalai gyalogezred a katonaréti sportpályán, sportlapja javára, tisztiés legénységi *atletikai- és football-versenyt* rendez. Nagykanizsán még soha nem látott programszámok fogják szórakoztatni a publikumot. 1. 100 méteres sikfutás, 2. 120 yardos gátfutás, 3. négyszer 100 méteres staféta futás, 4. stilydobás, 5. diszkoszvetés, 6. magasugrás, 7 távolugrás, S. 100 méteres sikfutás, teljes katonai felszereléssel, 9. 3000 méteres távgyaloglás teljes katonai felszereléssel, 10. kézigránát távdobás, 11. footballmérkőzés az ezred nagykanizsai és budapesti csapatai között.

A sportverseny után nagy *néptünepély* lesz, melyen trélás, mutatványok, gyorsfényképészet, hyppodrom, gyalogsági és géppuska lövölde, repülőverseny, körvonat, karikadobás, zenélőautomata, mutatványos bodék és tánc fogja szórakoztatni, a minden rendü és rangu publikumot. Hideg és meleg ételekről, italokról a buffettek gondoskodnak. Az egész sportversenyen s a népmulatság alatt katona és cigányzenekarok fognak felváltva játszani. Belépődij: ülőhely személyenkint 20 K, állóhely 10 K. A sporttünnepély kezdete három órakor, a népünnepély kezdete hat órakor lesz. A rendezőség mindenkit, nagykanizsait és vidékit szivesen lát.

HIREK.

— **Zenés takarodó, ébresztő és tábori mise.** *A zalai gyalogezred ma este fél 9 órai kezdettel zenés takarodót tart. Holnap reggel zenés ébresztő, ami után ünnepies tábori mise lesz a honvéd laktanyában 9 órai kezdettel, a 20. és 48. ezred első tűzharcának jubiláláson alkalmából.*

— **Személyi hír.** *Sokorópálkai Szabó István* kisgazda-miniszter a mai nap folyamán a „Fürdő-Expressel" *dr. Hegedüs György* nemzetgyűlési képviselő társaságában városunkba érkezik.

— **A nagykanizsai keresztény szociális egyesület** választmányi tagjai *ma, szombaton augusztus 28-án este 6 órakor* a Keresztény Otthonban tartandó ülésen okvetlenül jelenjenek meg. *Az elnökség.*

— **Értesítés a beiratásokról.** A Nagykanizsai Felső Kereskedelmi Iskola igazgatósága értesíti az érdekelt köröket, hogy az intézetbe való beiratásokat *szept. 1., 2. és 3. napján a felső keresk. iskola nagytermében d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óráig fogadja tosítja.* Csak az tekinthető az intézetbe felvettnek, aki a beiratás kérelméveinek eleget tett. Az első évfolyamba azok a tanulók vétetnek fel, akik a gimnázium, reál- vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték, azt bizonyítványval igazolják és a felvételi vizsgálatot sikerrel kiálották. A beiratás első napján *csak kanizsai illetőségű vagy az iskola saját körzetéhez tartozó tanulók vétetnek fel.* A vidéki tanulók felvétele szept. 2. és 3-án történik. Évi tandij 400 K Beiratási díj 50 K. Nyugdijilleték 12 K. Segitő egyesületi könyvtár díj 10 K. Az önképzőköri könyvtár díja 10 K. Összesen 482 K. A r. kath. tanulók, hitoktatási díj fejében 50 koronát fizetnek.

— **Orvosi hír.** Dr. *Kahán* Imre fogorvosi rendelőjében (Zrinyi Miklós-u. 40. sz.) szabadsága tartama alatt szeptember 24-ig a rendelés szünetel.

— **Az uj sajtófőnök a vidéki sajtóhoz.** Eckhardt Tibor, a miniszterelnökségi sajtóosztály uj főnöke a következő levelet intézte Pető Lajóshoz, a Vidéki Ujságkiadók Orsz. Szövetsége elnökéhez: A „Vidéki Ujságkiadók Orsz. Szövetsége" nevében hozzám juttatott üdvözlő sorait hálásan köszönöm és örömmel adok ezuttal is kifejezést annak a nagyrabecsülésnek, mellyel a hazafias vidéki sajtóval szemben uj állásomban is viseltetem. Meg vagyok győződve róla, hogy a vidéki sajtó a hazafias és nemzeti törekvések a jövőben is hathatós támasza és előmozditója lesz. *Eckhard Tibor* min. osztálytanácsos, a sajtóosztály vezetője.

— **Földesné 31-én lelőtt az esztendőt.** A kommün fórumán Nagykanizsán legtöbbet forgolódó személyek egyike volt Földes Miklósné. Veszedelmes tévtanitó, akitől elismerjük, jól ismerte a hazaárulók kiskátéját s meg is ragadott minden alkalmat, hogy a felszínen agitáljon a proletariatus vallás és nemzetellenes tanai mellett. Rendithetetlenül járta a falvakat s lázitott a vallás ellen, ami alatt iskoláját, ahol becsülettel dolgozhatott volna, szükkeretünek találta. A tanitók átképző tanfolyamán hungadó volt, a tanitóságnak végig kellett hallgatnia rémes agyszörnyeit. Igen, mert névsort is olvasott s aki nem volt jelen, azzal rémitgette, hogy mint *„fel nem világositott szellemi proletár"*, nem alkalmas továbbra is a tanitásra. Működését már a Károlyi kendőzött kommunista éra idején megkezdte. Ismeretes, hogy mily gyűlöletből áthatott előadást tartott a városházán nagytermében az egyházi iskolákról, a zárdákról s az apácákról, ahol ő szerinte az afrikai sötétség vastagon fekszik a tantermekben. Nem tudjuk, hogy ez a sötétség világosodott-e Földesné fejében az egy év leforgása alatt. Mint politikailag megbizhatatlant a kerületi rendőrkapitányság rendelkezése folytán internální fogják. Internálitatását a belügyminisztérium helyben hagyta s igy Földesné aug. 31. után a zalaegerszegi internáltak tuboába fog átkisértetni. Oit fogja találni férjét, Földes Miklóst, aki a kommün idején még mindig liggadtabb volt, mint feleségе.

— **A nagykanizsai „csodaember."** Pár hónappal ezelőtt tünt fel Nagykanizsán, először szűk baráti körben *Bugyács* Vilmos telepatikus mutatványaival. Egyszer aztán elhatározta, hogy a nyilvánosság elé lép. Két előadást tartott annakidején s oly nagy sikerrel, hogy a fiatal hipnotizőrnek mindjárt nagy karriert jósoltunk. Bugyács Vilmos sikerein felbuzdulva vidéki utra szánta rá magát. A szombathelyi, soproni, kaposvári, székesfehérvári s győri ujságok, mint ritka „csodaembert" ünneplik. A fiatal telepatikus pályáján még ma sem állt meg. Tervei most már mindjobban magukkal ragadják s még ma sem látható, hogy bámulatos képességei hová fogják emelni vármegyénk szülöttjét. Bűvész, telepatikus, szuggesztőr, hipnotizőr stb. stb. megfordult már városunkban, de mutatványaikból mindig kilátszott a svindli „lólába." Bugyács Vilmost ép az emeli a fent emlitettek fölé, hogy tudományos alapon épül fel minden mutatványa s ezt olyan tökélyre emelte már, hogy gondolatátvitelével gyógyitani is képes. Pl Fehérvárott egy betég, dadogó gyermeket rövid idő alatt visszaadott az egészségnek. Bugyács Vilmos végleg búcsuzik városunktól. Az ilyen tehetségek, mint ő, vidéken nem érvényesülhetnek ugy, mint a fővárosban. Utolsó telepatikus szeanszát f. hó 31-én, kedden este fél kilenc órakor tartja a Polgári Egylet nagytermében. Jegyek már válthatók *Szerb* Ernő könyvkereskedésében.

— **A tanoncok tanórái hétköznapra teendők.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a régebbi rendelkezésektől sok tekintetben eltérő rendelete folytán ezentul a tanonciskolákban a tanórák *hétköznapokra* teendők át, az eddig vasárnapokon tartott tanórák. A rendelet szerint a tanórák d. u. 6 órán tul nem terjedhetnek. *Az eddigi tanórák számá semmiféle czimen le nem szállithatók.* Szigoru rendelkezést ad a rendelet a tanoncok *pontos iskolalátogatására* s az igazolatlanul mulasztó, valamint a kitüzött időn tul beiratkozó tanulók *mesterei* ellen büntető rendelkezéseket tesz. A tanoncokatásra fordiott idő a tanonc munkaidejébe beszámitandó. A rendelet szerint a beiratkozások a tanonciskolákba szeptember 1-v. l kezlődnek, 6-án az előadások megindulnak s az oktatási év 1921. junius hó végéig tart.

(x) **Amatőrök!** Fényképezeti cikkeket, lemezeket, másolópapirokat, előhivót, aranyfürdőt, szinezőket és egyéb vegyszereket a legolcsóbban beszerezhetik *Szabó Antal* fényképészeti szaküzletében

Cselédleány, vagy idősebb nő jó fizetéssel, teljes ellátással felvétetik. Cim a kiadóban.

Kosarakba vagy **ládákba**
kézzel szedett elsőrendű
magbaváló szilvát
és válogatott, kézzel szedett
nemes fajalmát
napi áron, készpénzfizetés mellett vásárol a
Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: 59. Sürgönycim: Transdanubia.

Egy fiaker és egy kupékocsi
elköltözés végett **eladó.** Bővebbet Halbhuber fuhadnagynál a katonai fóreálisiskolában.

Autóforgalmi Vállalat!
Tulajdonos: ZOR ELEMÉR
Telefon: Garage 11.
Autók bérelhetők helyben (a vasutm is) **és vidékre a nap bármely szakában a garagoban** (Kazinczy-u. 11.) **és az összes szállodák portásainál.**

Világ Mozgó
Szarvas szálloda. Telefon-szám 74
Pénteken, szombaton és vasárnap
René mester szalonja
Izgalmas amerikai dráma 4 felvonásban
Ezenkivül **A vihar** dráma 3 felv.
Hétfőn és kedden
A sorsüldözött
Buffet. Teljesen uj zenekar
Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor
Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Tojást, babot,
borsót, lencsét, diót, mákot és egyébb élelmiszereket minden mennyiségben,
burgonyát és vöröshagymát
waggontételekben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: 59.
Távirati cim: Transdannbia.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztitó és javitó üzeme
Elvállal és szakszerűen tisztit, javit mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** Üzem: **Teleky ut 15.** Telefon: **319.**
Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu- és gyermekruha raktárunkra.
Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.
Elegáns női divatos öltonyöket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.
Szives pártfogást kér
Dunántuli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.

URANIA
mozgóképpalota. Kazinczy-utca 4.
Pénteken, szombaton és vasárnap,
Magyar filmszenzáció!
A nagyur
Irta Vajda László, rendezte Korda S.
Főszereplők: Rajnai Gábor, Beregi Oszkár, Farkas Antónia.
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyurmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 29. Vasárnap. 196. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 15. — Interurban-telefon 165. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDÜS GYÖRGY nemzetgy. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKOZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyedévre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

A tüzkeresztség jubileumára.

Irta: **Bodrogközy Zoltán.**

A világháboruban Nagykanizsa város, illetőleg Zalavármegye két olyan ezredet adott a hazának, amelyeknek hősiessége elsőhelyen említtetik a nagy osztrák-magyar ármádiában. Ez a két ezred a 48. közösgyalogezred s a 20. honvédgyalogezred. A két ezred tüzkeresztségének hatodik évfordulóján szükségesnek tartjuk, hacsak mogyoróhéjban is, bemutatni az ezredek küzdelmét a világháboru alatt.

A 48. gyalogezred a háboru kitörésekor Sopronban állomásozott. Augusztus 4-én Nagykanizsára érkezik s már 11-én elindul nagy lelkesedéssel, kivirágozva s kibokrétázva az első harctéri alakulat. 12-én, majd 13-án követi a második s a harmadik menet. A kivagonirozás *Rszezon*-nál történik. Innen menetoszlopban megindul az ezred a tanewi mocsarakon át Krasznik felé. Aug. 22-én nagy lelkesedések közepette s égve a harci vágytól, az ezred átlépi az orosz határt. Igy érkezik az ezred Stanyhoz, ahol az első ütközetét vívja. Az ütközet nagyon véres volt. Elkeseredett küzdelemben egy egész orosz hadosztály ellen harcolt az ezred. 700 foglyot s nagymennyiségű hadinyagot zsákmányolt. Sikeres harcának kiváló nagy jelentősége volt, mert ezalatt a tanewi erdőn átvonuló s felfejlődő 5 hadtest nyugodtan operálhatott. Az oroszok nagy tüzérségi fölénye folytán azonban az ezred győzelmes ütközete mellett is, nagy veszteségeket szenvedett.

Krasznikot kisebb összeütközések után, a 48. gyalogezred veszi be.

26-án *Rudnknál* ismét visszadobják az oroszokat. 28-án és 29-én egyik legjelentékenyebb ütközetét vívja az ezred *Pawlownál*, Lublintól 16 kilométerre. Ez a harca összesik testvérezredének, a 20. honvédgyalogezrednek első ütközetével s ezért ülik közösen tüzkeresztségüket ezeken a napokon. A pawlowi csata igen próbára tette az ezred hősiességét. Mesze, az éjszakába huzódó harcokban küzdenek a 48-asok. Az oroszok nagy vesztességeket szenvedve visszavonulnak. Az előnyomulást azonban a keleti frontrész sikertelen harcai folytán nem folytathatják. A vesztett lembergi csata után az 5 hadtest, amelyben az ezred operált, szept. 7-én lassan megkezdi a visszavonulást a galiciai határ felé

A pawlowi állások feladása után az oroszok bátortalanul nyomulnak utánuk, sehol nem támadnak. Igy éri el az ezred a San folyót, ahol *Malce* községnél be akarnak rendezkedni, a San folyó védelmére. Az erős orosz nyomás folytán kénytelenek azonban tovább visszavonulni Tarnow mellé *Zabno* városkához érkeznek. Nyolc napi pihenő után ismét felveszik az előnyomulást *Rozwadow* felé. Az első napokban az előnyomulás fényesen halad, de a San folyónál ismét nagy orosz erőkre akadnak s miután várni kellett a lemaradt hadianyagra, megáll az ezred.

Az 5. hadtest keretében hosszu és nehéz menetelések után az ezred bele akar szolni az *ivangorodi* operációkban. Október 15-én *Sandomiers*-nél a Viztulán átkelve, ismét oroszföldön vetik meg a lábukat. Nagyobb harcok nélkül egész Ivangorod alá érkeznek, *Grudek* községig (Ivangorodtól 14 kilométerre délre.) Itt az oroszok óriási erőket vontak össze s hatalmas ellentámadásba fogtak. Az 5. hadtest s benne az ezred ismét kénytelen, még sikeres, lokális harcai után is visszavonulni egész a lengyel—porosz határig, *Olkusz* környékére. Itt nehéz állásharcok várnak az ezredre, amelyben sikerült dec. 15-én ismét hátrálásra kényszeriteni az oroszokat. A karácsony nehéz harcokban éri az ezredet. December 23-án elérik a *Nida* folyót, ahol az átkelés megindult. *Sempicchow*-nál véres és nagyon nehéz ütközete volt az ezrednek. Kénytelen visszajönni a Nidán, egész *Opotowircig*.

1915 február 27-ig nyugodt pihenésben összeszedi magát az ezred. Ekkor már a *Kárpátok* lábánál állanak az oroszok. Az ezred is beleszól az elkeseredett s dicsőséges kimenetelü kárpáti harcokba. Csatákat viv *Zebrák, Za Balanda, Manilova, Wolosan, Hyrlata* és a *Skuravrch* hegyeken. A nagy kárpáti harcok után, május 8-án ismét felveszi az ezred dicsőséges diadalutját be Galiciába, Lemberg felé. Kisebb csatákat viv: *Sambor, Komorno, Dmytrze, Bobrika, Przmislany*-nál s igy érkezik el *Zlola-Lipához*, ahol 1915 augusztus 27-én a nagy áttörésben nagy része volt, mint elsővonalbeli támadó csapatnak.

A *zlocsowi polhanicni, zalocsci s ditkowcei* harcok után nyugodtabb állóharcokban van része, amely eltartott 1916. julius 28-ig. A ditkowcei, mszanieci, obarzanecci állások három modernül kiépitett vonala az ezred bámulatos alkotása volt. A legutolsó katona is modern, minden kényelemre berendezett fedezékben töltheti idejét. Julius 28-án vége szakadt a szép életnek, mert az ezredet a *Szereth* jobbpartjára rendelték, ahol augusztus első két hét nagy harcokban tölti. Itt érzékeny veszteséget szenvedtek ugy a tiszti, mint a legénységi állományban. Eme nehéz harcok után *Zvyzyn* s *Batkow* községek határában foglalnak állást, szintén nagy harcok közepette.

Innen kerül le az ezred a 14. hadosztályban az Isonzó-frontra, amikor is az olaszok a 9. isonzói csatát vivták. A *com enipiatóra* kerülnek s a 11. csata utolsó fázisából még kiveszik a részüket. Az ezred nehezen tud beleszokni a szokatlan terepviszonyokba. A karszt szokatlan a zalai fiuknak. Árkot nem tudnak ásni, csak kőfalakkal tudják lepleni magukat.

Ebben a helyzetben 1917 februárjáig állásokat épitenek. Szokatlan játéka a véletlennek, 1917 február 12-én testvére, a 20. honvédgyalogezred váltja fel. Az olaszok észrevették a felváltást, mert olyan zajjal történt, a közelfekvő ellenséges állásokba mingen szó áthallatszott. Az olaszok erős ágyutüz alá vették az állásokat, de a két ezred ezzel mit sem törődve, mindenki a testvérét, apját, rokonát és földijét kereste. Szemtanuk szerint, megható jelenetek játszódtak le. Alig volt felváltás a háboru alatt, amelyik oly sokáig tartott volna s oly megható lett volna, mint a két testvérezred találkozása.

A 48. ezred ezután egy hadi retablirungra vonul *Grischébe*, ahol kipihente a fáradalmakat. Március 13-án ismét állásba megy *San Marcora*. Itt vivja a 11 és 12-ik isonzói csatát. Az ellenség nagy tüzérségi és aknavető tüzzel pusztitja az ezredet, gyakran betör az árkokba, de kézitusában mindig visszaverik. A krónikás szerint sok zalai gyerek hagyta ott az életét a san-marcói harcokban, de sokan hordják még ma is büszkén az ott szerzett s jól megérdemelt kitüntetésüket.

A *tolmeini* áttörés után a reggeli órákban bevonulnak *Görtebe*. Itt aztán soha nem remélt jó élet várt a zalai fiukra. A város tüzérségi tüz alatt áll, de azért mindenki nyugodtan és jól él. Majd átkelnek a grafenbergi hidon az Isonzón. Az ezred 3. zászlóalja egyes századai makacs harcokban be veszi az olasz sikság kapuját, *Monte-Fortint* (260 m magas domb.) Ezzel szabad az ut a sikságra.

Okt. 31-én bevonulnak az első olasz városba, *Palmenovába*. Itt megismerték a zalai fiuk az olasz borokat, pezsgőket s minden inyencséget Olaszországnak. Előnyomulásukat azonban hamarosan folytatják s az első akadály a *Tagliamento* folyó. Nem sok nehézség után a *Glauniccon* is átkelve, nov. 7-én a *Livenca* pártjára érkeztek. Az olaszok itt erősen ellentálltak, de környező frontrészek fölgöngyölik s kénytelen a Piave felé visszavonulni. *Villa-Emondi* az ezred erős olasz ellentállásra talál, céljuk a magyar hadak előnyomulását megakadályozni. Egy olasz gyalogezred, egy rohamezred, egy gárdazászlóalj, egy diviziós lancieri állotta az utat, de sikeres támadásunkat nem tudták felfogni s a legnagyobb részük fogoly lett, a többi elmenekült. Igy aztán nov. 9-én érik a Piavét. *Noventa di Piavénál* állást vesznek. Az olasz fölé bőségében jól élteek a katonák s ezekben a töltésállásokban töltötték az egész telet egész 1918. ápr. 12-ig. Ezután *Sesto al Reghene* környékén pihenőbe szállnak. Máj. 23-án a már ismert ponte di piavei állásokat veszik át, hogy előkészitsék a piavei átkelést.

Jun. 15-én, a hajnali órákban kezdik meg az átkelést. Először a tüzérségi megdolgozás, majd reggel 7 órakor a gyalogsági átkelés következik. Azonban az ellenséges tüzérség le nem küzdése, a Piave folyó magas vizállása s a kedvezőtlen idő folytán csak egyes töredékek érik el a tulsó partot. (1 százados, 1 őrhadnagy, mint századparancsnok, sok tiszttel és legénységgel a Piavében leltek hősi halálukat.) Az átkelést azért mégis kierőszakolták s még az nap megtörtént az átkelés a *saigoredoi* hidon. *Canal Zeroig* előnyomulnak a vasut és országut mentén. Pár napi hősi kitartás után a *montelloi* események folytan visszavonulnak a folyó balpartjára. Elmondhatjuk, hogy megfogyva bár, de törve nem, az ezred továbbra is akcióképes marad. Három napi pihenő után *San Stino di Livenza* felé indul s a *Grisolera di Piave* melletti állásokat átveszi. A mocsaras, maláriás vidék még jobban leapasztja az ezredet, bár okt. 30-ig komolyabb harcra nem került sor.

Ezen a napon az olaszok reggel 3 órakor megkezdték a Piavé déli részén az átkelést s *Vittorio* felé nyomultak. Az ezred parancsra *Torre di Mostó* felé vonul vissza. A front ezen részén már rég megkezdték Károlyi hiénái az agitációkat. A 48. ezred-

nél azonban még nem lehetett tapasztalni. Teljes rendben, lovaival, felszerelésével *Gradóhoz* vonul partvédelemre, de a front felbomlása folytán állást már nem vehet.

Zárt sorokban Rochi—Conven—Wippach—Prewald—Unter Loitsch—Laibach—Prägerhof—Polstrau—Csáktornya—Letenyén keresztül *1918. nov. 18-án* délelőtt 3 órakor Kanizsára érkeznek 400 emberrel, 550 lóval, több géppuskával s mintegy 200 puskával. A jugoszláv kontrol folytán is sikerült megmenteniök ezeket az értékeket.

Le kell szögeznünk, hogy az ezred ujságokat nem olvasván, nem volt hü képe az itthoni állapotokról. Elképedve látják, hogy *Sormásón* a fogadtatásnál *Tihanyi ezredes* vörös zászlókkal üdrözli az ezredet. *Szigethy Halpen Marcell* ezredes, aki 51 hónapon át vezette dicsőségben az ezredet, kijelentette, hogy vörösszázlónak az ezrede nem teljesit szolgálatot. Délután 3 órakor bevonulnak Kanizsára s a Frigyes-laktanyában felállást vesznek. *Havas Hugó* több munkással felkereste a lefogyott ezredet s üdvözölte őket. Szigethy Halpen Marcell ezredes nem válaszolt nekik, hanem utasitotta egyik tisztjét, hogy röviden köszönje meg a *diszes fogadtatást*. Ezután a legénység agitátorok befolyása alá került s az az ezred, amelyik mindvégig baonérokért küzdött s utja mindenütt diadalutut volt, a teljes szétbomlásba ment

A dicső 48. gyalogezrednek utolsó óráiban nagyon jól esett, hogy a város keresztény hölgyei forraltborral és sütemennyel vendégelték meg az agyongyötört s kifáradt legénységet. Meg kell örökitenünk ezt a nagylelkiséget, aminek az ezred történetében is helyet kell foglalni, mintahogy annak is, hogy az izsópot az internacionalizmus nemsokára oda nyomta az ezred ajkához. (Legközelebbi számunban a 20. hov. gy. ezred történelmének adjuk hasonló rövid kivonatát.

A tüzkeresztség emléknapján

nagy atletikai- és sportverseny, utána nagy népünnepély.

Amint már irtuk is, a volt 20 és 48. gyalogezredek tüzkeresztségüket nagyszerü emlékünnep keretében fogják jubilálni, f. hó 29 én. Ezalkalomból a zalai gyalogezred a katonaréti sportpályán, sportalapja javára, tiszti és legénységi *atletikai- és footballversenyt* rendez. Nagykanizsán még soha nem látott programszámok fogják szórakoztatni a publikumot. 1. 100 méteres sikfutás, 2. 120 yardos gátfutás, 3. négyszer 100 méteres stafétafutás, 4. sulydobás, 5. diszkoszvetés, 6. magasugrás, 7 távolugrás, 8. 100 méteres sikfutás, teljes katonai felszereléssel, 9. 5000 méteres távgyaloglás teljes katonai felszereléssel, 10. kézigránát távdobás, 11. footballmérkőzés az ezred nagykanizsai és budapesti csapatai között.

A sportverseny után nagy *népünnepély* lesz, melyen tréfás mutatványok, gyorsfényképészet, hyppodrom, gyalogsági és géppuska lövölde, repülőverseny, körvonat, karikadobás, zenélőautomata, mutatványos bodék és tánc fogja szórakoztatni, a minden rendü és rangu publikumot. Hideg és meleg ételekről, italokról a buffettek gondoskodnak. Az egész sportverseny s a népmulatság alatt katona és cigányzenekarok fognak felváltva játszani. Belépődij: ülőhely személyenkint 20 K, állóhely 10 K. A sportünnepély kezdete három órakor, a népünnepély kezdete hat órakor lesz. A rendezőség mindenkit, nagykanizsait és vidékit szivesen lát.

— **Drágul a dohány.** Az augusztus havi dohány illeték (9 vaggon különböző minőségü dohány) beszállitása most történik a kerületi dohány áru raktárba. Felsőbb rendeletre mind addig ki nem szolgáltatható, amig a dohány árának ujabb megállapitására utasitás nem történik. Valószinü, hogy az augusztusi és szeptemberi dohányilletek egyszerre, vagy nem nagy időkülönbséggel tekintélyes áremeléssel szolgáltatik ki.

Az orosz—lengyel helyzet.

Varsó, aug. 28. A lengyeleknek a győzelme véglegesnek tekinthető. A bolsevikieknek a hadseregét teljesen levertük. Mindennap ejtünk néhány ezer foglyot, számuk eddig elérte a 70 ezeret és rengeteg sok zsákmányt szereztünk. A moszkvai kormány utolsó kisérletet tesz hatalmának megmentésére. Vilnán és Baranovicin át nagy orosz erősitésceket küldött. Helsingforsból érkező hirek szerint Oroszországba teljes a felfordulás. Az orosz kormány valamennyi csapatát északról délre küldte. Ujabb sorozást is rendelt el. Péterváron nagyon izgatott a helyőrség hangulata. Moszkvai hirek szerint ott is nagy izgalom nyilvánul meg a kormány ellen. Lenin és Trócki ellen több merényletet követtek el. Azt hiresztelik, hogy nemsokára nyilt lázadás tör ki a bolsevikiek rémuralma ellen.

London, aug. 28. *Lloyd-George* tegnap kapta meg az orosz kormány válaszát, amely engedékenységet mutat fel, de hir szerint nem kielégitő. Ezért ujabb jegyzéket küldenek a szovjetkormánynak, amelyben részletes választ követelnek az első jegyzékre és semmiféle további tárgyalást nem engednek meg.

Varsó, aug. 28. A lengyel hadsereg keleti irányban előnyomul Pinszk nagyon megerősitett vonalig, amely 100 mérföldnyi hosszuságban orosz területen van. A bolseviki csapatok a déli fronton Lembergnél visszavonulnak, noha katonai körökben azt hitték, hogy a vörösök a ezen fronton offenzivát kezdenek.

London, aug. 28. Varsói jelentés szerint a Minszkbe küldött lengyel békedelegácionak adott utasitásokat a győzelem ellenére sem változtatták meg.

London, aug. 28. *Wrangel* tábornok főhadszállása ujabb sikerekről számol be Déloroszországban.

A Tisza-per tárgyalása.

Budapest, aug. 28. A Tisza-tárgyalás megnyitása után *Mondada* a budapesti királyi ügyészség átiratát olvassa fel, amelyben a főügyész megállapitja, hogy a budapesti királyi ügyészség *Kovács* vizsgálóbiróval való érintkezése során kizárólag őt a bünvádi perrendtartás szerint megillető jogait és kötelességeit gyakorolja.

Kenesi Elek főhadnagy *Metzger* György, *Lukács* Jenő és *Delibát* Vilma kihallgatása után *Farkas* Ilona nevelőnő elmondja, hogy *Gertner* a forradalom napján mesélte neki, hogy Tisza lakásán volt hat emberrel. Revolvert szegezett Tisza homlokának ezekkel a szavakkal, megállj kutya, most a véreddel fizetsz. Ekkor belépett a grófnő, akit Gertner megsajnált és azért nem lőtte le Tiszát.

Ezután a tárgyalást a biróság berekesztette. A legközelebbi tárgyaláson kihallgatják *Strausz* Istvánt is.

A politika eseményei.

Budapest, aug 28. A nemzetgyülés három napos szünetet *Tomcsányi* igazságügyminiszter és a kormánypárt vezető politikusai arra akarják felhasználni, hogy a botbüntetés kérdésében valami kompromisszum félét hozzanak létre. A kormány részéről teendő engedmények alkalmasak a javaslat ellenzőinek megnyugtatására. Az igazságügyminiszter tegnap este *Bottlik* József és *Ruppert* Rezső képviselőknek kijelentette, hogy igen lényeges engedményeket tesz. E közlés után valószinüvé vált annak lehetősége is, hogy a javaslat ellenzői kisebbségben maradnak.

Politikai körökben ugyancsak nagy fontosságot tulajdonitanak a kormánypárthoz tartozó volt keresztényszocialista képviselők tegnapi megbeszélésének.

Illetékes helyről kijelentik, hogy tanácskozásunk egészen érthető. Igen is a politikai szituációról tárgyaltunk. Bizonyos jelenségek kerültek szóba, de semmiféle konzekvenciája nincs a tegnapi tárgyalásunknak.

Budapest, aug. 28. A legközelebbi napokban több főispánt felmentenek állásától.

Budapest, augusztus 28. A külpolitikai helyzet felől nemsokára autentikus felvilágositást nyer a közvélemény.

Az oláh diplomáciai misszió Budapestre érkezése után egy oláh gazdasági bizottság is jön a magyar fővárosba, amelynek tárgyalásai nagyhorderejü és messzemenő jelentőségü lesz.

A nemzetgyülés munkarendje.

Budapest, augusztus 28. A nemzetgyülés munkarendjét a numerus klausus, továbbá az adó és illetékügyekről szóló törvényjavaslat, ugyszintén az állam és társadalom hatályosabb védelméro vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása töltik ki. Ezután sor kerül a földirtokreform, a munkásbetegségelyzés államositásáról és a fővárosi iskolák államositásáról szóló törvényjavaslatokra.

Rubinek Gyula a kozlekedés kérdéséről.

Budapesi, augusztus 28. *Rubinek* Gyula kereskedelmi miniszter a közlekedés aktuális kérdéséről ezeket mondotta: Kijelentem, hogy azokat nem adjuk bérbe, hanem kölcsönt vesszünk fel, amelynek biztositékául a Magyar Államvasutak összes vonalai és minden tartozéka szolgál. Ami a hajózást illeti, erre vonatkozólag csak annyit mondhatok, hogy talpraállitottuk a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaságot és ez a mi igényeinknek teljesen megfelel.

Megsemmisitették a magyar érettségi vizsgálatokat.

Gyula, aug. 28. Brassói jelentés szerint az oláh kormány az összes erdélyi magyar középiskolák érettségi vizsgálatait semmisnek nyilvánitotta, mert a vizsgákat a kiküldött kormánybiztosok mellőzésével tartották meg.

Német védőrség.

Berlin, aug. 28. A német kormány nagyobb-számu védőrséget küldött ki a német területre menekült és lefegyverzett orosz csapatok őrzésére és internálás céljából való behajózására.

Olvasóinkhoz

Szeptember 1-ével ujabb előfizetést nyitunk lapunkra. A kiadóhivatal áldozatot nem kiméluve, minden alkalommal arra törekedett, hogy a „Zalai Közlöny"-t, mint a Dunántul egyik legrégibb becsületes keresztény sajtóorgánumát oly magas nivóra emelje, hogy olvasóit a világeseményekről legfrissebb és legautentikusabb forrásból hüen tájékoztassa.

A „Zalai Közlöny" több mint félszázados multjával mindig a hazáját szerető nagy keresztény érdekekért harcolt s ezen eszme mellett száll sikra tántorithatatlanul a jövőben is.

Hogy ezen szent célt elérhesse és diadalra juttassa, szüksége van a kereszténység nagyobbfoku támogatására; miért is tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, barátait, hogy saját hatáskörükben is fejtsenek ki hathatós agitációt s ne hiányozzon egy keresztény háznál sem a keresztény eszmékért küzdő ezen egyetlen nagykanizsai napilap.

S ha lapunk a kereszténység részéről nagyobb támogatásban részesül, tán módjában lesz a kiadóhivatalnak, hogy nem két, hanem mindennap négy, esetleg hat oldal terjedelemben, tartalmas formában fogja olvasói igényeit kielégiteni.

Előfizetési ára:

Egy hóra	22 korona
Negyedévre	65 „
Félévre	130 „
Egész évre	250 „

HIREK.

— **Személyi hir.** *Sokorópátkai Szabó István* kisgazda-miniszter tegnap este *Dr. Hegedüs György* képviselő s titkára kiséretében a „Fürdő-Expressel“ városunkba érkezett. Fogadtatására küldöttség jelent meg az állomáson dr. *Kaufmann* Lajos aljegyző üdvözölte. A küldöttségben voltak: *Ujváry* Géza képviselő, dr. *Szekeres* József, dr. *Tamás* János és még mások. A miniszter még a mai nap folyamán kiutazik Szepetnekre és Letenyére, ahol dr. Hegedüs György beszámolóját tartja. Még délután visszatér Kiskanizsára. ahol 5 órakor népgyülésen szónokol.

— **Beiratások az uj intézetekbe.** A szeptemberben megnyiló intézetek beiratási rendje a következő: a Zeneiskolába és Nyelviskolába Kisfaludy-u. 4/b., az Iparművészeti iskolába az Ipartestület helyiségében, a Leánygymnáziumi előkészitőbe és Kereskedelmi tanfolyamra a Kaszinó földszinti helyiségében elsejétől d. e. 9—12 és d. u. 3—5 között.

— **Zenés takarodó.** Tegnap este a katonazenekar végigjárta a város főbb utcáit s zenéstakarodot tartott. Felkereste *Bugsch* Aladár ezredes lakását s egy zeneszámmal tisztelgett előtte.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon jóbarátaimnak és ismerőseimnek, akik boldogult és felejthetetlen feleségem váratlanul történt elhunyta alkalmával reszvétükkel fájdalmunkat most is enyhiteni sziveskedtek voltak, távollétem miatt csak mondhatok hálás köszönetet. *Németh György*, posta- és távirda felügyelő és fia.

— **Tótszentmártoni ünnepély.** Igen sikeres ünnepélyt rendezett a tótszentmártoni ifjuság folyó hó 22-én a hadifoglyok javára. Az ünnepély főszáma dr. *Meszlényi* Antal tanár beszéde volt; azonkivül igen hatásos szavalatok szolgálták a nemes célt. Az ünnepély tiszta bevétele *1018 korona 50 fillér* Felülfizetések: Fischel György és Habs Ferenc 100 K, Szilágyi Lajos 50 K, Nesinger Géza 45 K, Fleiner Ödön 25 K. Mrakovich István 25 K, Dr. Ehmann Rezső, Holzmann Józsa, Kadlja Imre, Vlasics Aranka 20—20 K, özv. Behok Istvánné, Mautner József 15 -15 K, Freivogel Ferenc, Hozján Magda, Hajdu Márton, Gergál Sándor, Ivánkovich Márton, Rácz János, Szakony Péter, Vajda Ferenc 10—10 K.

— **Analfabéta szerb katonatisztek.** A egyik jugoszláv előkelőség nemrég nagy estélyt adott, amelyen részt vett a környék intelligenciája, köztük az ott időző katonai alakulat tisztikara. Vacsora után a szokásos képes levelezőlapok köröztettek aláirás végett. Hirtelen a tisztikar két torzonborz tagja feláll és elhagyja a termet. A hangulat hirtelen feszült lett s a háziasszony sértve érezte magát az udvariatlanság miatt. A bent maradt tisztek tudták, csak a távozás okát megmagyarázni. „*Asszonyom a kapitány és főhadnagy urak nem tudnak irni.*“ Odaát ez nem nagy feltünést keltő dolog, hisz ismeretes, hogy a szerb hadsereg altisztjeinek legnagyobb része ma őrnagy s kapitány, sőt, a régi legénység közül nagyon sokan értek el magas katonatiszti rangokat A fenti esetet egy *Julián* nevu tanitó mesélte el, aki az estélyen szintén részt vett s szemtanuja volt az esetnek.

— **Elfogták Polai nyomozóját.** Tóth Ignátzot, Polai hirhedt nyomozóját már rég körözi a rendőrség Tegnap sikerült kézre keriteni.

— **Diszmenetben vitték vissza régi tanitójukat.** *Csepregi* Károly belatinczi kántortanitó a mult hónapban tért vissza 6 esztendei orosz fogságból. Távolléte alatt a község uj tanitót s kántort választott Csepregi lerongyolódva, régi formáját elvesztve érkezik haza s értesül a falubali állapotokról, ezért előbb felkeresi régi papját, a cserfői plébánost. Alig tölt pár napot Cserfőn, megjelenik előtte Belatincz község küldöttsége s ünnepiesen felkérték, hogy foglalja el régi állását, mert ők hüségesek hozzá. Emlitenünk sem kell, hogy Belatincz község nem magyar ajku, de annál jobb magyar érzelmü. Csepregi Károly tanitó nagy ünnoplés és a falubeliek diszmeneto közepette vonult be régi falujába, ahol már 20 esztendeje látta el k ntori és tanitói teendőket.

LOVAK lábainak elromlását megakadályozza, az előforduló bajokat meggyógyitja **Kornona** használata. Istállókban nélkülözhetetlen. Minisztr. enged. Beszerezhető: **Szövetk. Áruforgalmi R.-T.** (Bazár) Viszontelárusóknak is.

— **Hirek Muraközből.** Elfogadható magán értesülésünk szerint a jugoszlávok ujabb megnyomoritást tartogatnak azok ellen, akiknek családfői Magyarországon vannak. Ezek a családok a jövő hó 10-ike után nem maradhatnak jugoszláv területen. A jugoszlávok nem engedik eladni a magyaroknak házaikat és butoraikat. „*Nem lehet eladni* — mondják — *mert nem az övék*“. Ha birói segitséggel, ami igen költséges, mégis pénzzé tehetik ingatlanaikat, pénzüket sem engedik áthozni csupán 5000 koronáig. Ezeket teszik akkor, amikor saját ujságjaik is pl. „*Agramer Tageblatt*“ is elismeri, hogy az antant nekünk itélte Muraközt. A fenti ujság azt füzi hozzá közleményéhez, hogy a jugoszlávok jogtalanul birják bár a megszállott részeket, mégis a tulajdonuk, mivel azokat már okkupálták s a magyarok csak fegyverrel tudják visszaszerezni. Különben az egész Horvátország területén érdekes politikai pártáramlatok észlelhetők: vannak egyesült jugoszláv, külön horvát és ujabban igen erősödő magyar pártiak. Ez utóbbiakat „*magyoronok*“-nak csufolják.

— **Az uzsora birósága.** Az uzsora letörésére megalakult városunkban az „*uzsora biróság*“. Elnöke dr. *Kenedy* Imre táblabiró, helyettes elnöke dr. *Mutschenbacher* Edvin törvényszéki biró, birósági tag: *Biba* Ferenc törvényszéki jegyző.

— **Felhivás.** Felhivjuk azon fuvarosokat, akik a sukorődi fa beszállitásra vállalkoztak, hogy ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a városi közellátási üzemeknél jelentkezzenek. *Városi közellátási üzemek.*

— **A Bőripari Szövetkezet** tagjai értesittetnek, hogy mindennemü bőr- és cipészkellék rendelkezésre áll. Hétfőtől kezdve mindennap vásárolható d. e. 9 órától délután 5 óráig. *Az Igazgatóság.*

— **Adorjánné Mayersberg Frida** okl. tánctanárnő, tánctanfolyamát a *Polgári Egylet* nagytermében szeptember 5-én nyitja meg. Tanitásra kerülnek a legujabb és legdivatosabb táncok. Előjegyzéseket Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése fogad el és szeptember 2-tól a tánctanárnő a Polgári Egyletben.

— **Hirdetmény.** A vadász- és céllövőfegyverek tartása tárgyában 60381/1919. F. M. szám alatt kiadott rendelet alapján a vadászás meggátlása és a vadállomány kimélése céljából felhivom az összes vadászfegyver tulajdonosokat, hogy ezen hirdetményem megjelenésétől számitott *8 napon belül* fegyvertartási és fegyverviselési igazolványukat, továbbá vadászbérleti szerződésüket az illetékes községi elöljáróság igazoló záradékával ellátva saját érdekükben láttamozás végett annál is inkább mutassák be hivatalos közigazgatási osztályánál, mert ellenkező esetben kénytelen lennék a mulasztók ellen az eljárást meginditani és esetleg a fegyvertartási engedélyt megvonni. Nagykanizsa, 1920. augusztus 25-én. *Beustericn*, rendőrtanácsos, a kapitányság vezetője.

— **Petroleum és lugkő.** Elsőrendü fehér galiciai petroleum és a legjobb marosujvári szappanfőző szóda nagyban és kicsinyben *Valics és Deutsch* füszerkereskedésében, Nagykanizsán, kapható.

(x) **Richard Skowronek** világhirü regénye „A senki leánya“ kerül bemutatásra az Urániában hétfőn és kedden. Ezt a remek filmet a „Nordisk“ filmgyár készitette. Főszereplők: Irmgard Bernd, Reinchold Schünzel és Paul Hartmann nagynevü filmművészek.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete.** Magyarhon leghatalmasabb keresztény szervezete, az egész ország területén oly rohamosan erősödik, hogy nemzeti jövőnk irányitására nézve a legszámottevőbb faktorrá fejlett. A kormányzó ő főméltóságától kezdve hazánk legjelesebbjei mind tagjaivá lettek az egyesületnek, mert ez az ideális szervezet, *politikai pártokon kivül állva*, keresztény nemzeti államunk érdekét a legönzetlenebbül és legbátrabban szolgálja. Még e züllött lelkü városban is az egyesület taglétszáma folyton növe edőben van. Tagelőjegyzés naponként történik a Keresztény Otthonban d. u. 5—7 óráig. Rendes tagsági dij 2 K, rendkivüli tagdij (fiuk és lányok számára 18 éves korig) félévre 3 K. Tagdijfizetés szombaton délután 4—6 óráig.

(x) **A „Sors üldözött“** cimen szenzációs norvég halász drámát mutat be a „Világ“ mozgó hétfőn és kedden Erika Glaesner főszereplésével. Mint értesülünk, a Világ mozgó agilis vezetősége péntek, szombat és vasárnapra (szept. 3., 4. és 5.) óriási és hallatlanul szenzációs meglepetést tartogat közönsége számára. Ezen meglepetes lázba fogja hozni az egész várost.

— **A legtartalmasabb hetilap.** A keresztény megujhodásért, a keresztény Magyarország jövőjéért küzdő napilapok (Uj Nemzedék, Uj Lap, Nemzeti Ujság stb.) mellett a mult hónap folyamán megindult „*Harónk*“ c. fővárosi hetilap az, mely az egész keresztény magyarország osztatlan szeretetét vivta ki rövid hetek alatt. Miért? Mert valósággal »sufolva a legérdekesebb cikkekkel jelenik meg minden vasárnapra oly korán, hogy már vasárnaptól kezdve egész héten a vidéken is mindenfelé kapkodják és olvashatják. A 16 oldalas hetilap magyar szivből fakadó verseken és állandó regénycsarnokon kivül oly sokféle érdekes témáról hoz mindig közleményeket, hogy méltán tartják a legtartalmasabb hetilapnak. — Kanizsai főelárusitója a MOVE bódéja, de mindenütt tartják Számonkent 4 kor., egy hétre való olvasnivalóval. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária-utca 30.

(x) **Cselédleány,** vagy idősebb nő jó fizetéssel, teljes ellátátással felvétetik. Cim a kiadóban.

(x) **Vadászok!** Wöllersdorfi kész töltényck darabja 8 K. Hirtenbergi hüvelyek darabja 3 K. Vadászfegyverek, felszerelések kaphatók *Szabó Antal* fegyverkereskedésében. 753

Szakképzett bognár ajánlkozik uradalomba
Cim e lap kiadóhivatalában. 1360

Sok ház kerül eladásra!

A város csaknem minden utcájában vannak kisebb-nagyobb házak eladók. — Családi házak beköltözködhető lakással, üzletházak, nagykertes házak. — Jóforgalmu üzletek átadók. — Balatonkeresztúron, Szemesen villák. — Kiskanizsán ház 2 holdas kerttel. — Nagykanizsához közelfekvő 5 holdas birtok nagy házzal elcserélhető Kanizsa környékbeli szőlővel.

SZIGRISZT

Ingatlanforgalmi iroda, Zrinyi Miklós-utca 33. sz. I. em

Azonnali szállitásra

Fixirnátron, Salaikali

ólomcukor, bükkfakátrány, arany-sellak hordótételekben;

salétromsav, kénsav, sósav és zaponlack ballontételekben, valamint az összes vegyészeti nyersanyagok a legolcsóbb importőri áron kaphatók:

CELLOFIX-TECHNIKA

Budapest, VII. Damjanich-utca 28/b.

Sürgönycim:
CELLULOB, Budapest.

MAGÁNNYOMOZÓ VÁLLALAT

VIOLA ÉS TARSA

Elvállal mindennemü bizalmas természetü nyomozást, bunügyekben is. Megfigyel, informál ugy helyben, mint a vidéken.

Telefon **157.** a szám.

Nagykanizsa Sugár-ut 28

ÉRTESITÉS! A „**Dunántuli Ruhaáruház**“ uridivatosztálya **gácai** és **zaolnai gyapjuszövetből** kcszit a legelegánsabb kivitelben

uri öltönyöket 3000-4800 K-ig

Külön vegytisztitó és javitóüzem. **Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk.** **Szabott árak! Pontos kiszolgálás!** **Gyüjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz.**

Teljes tisztelettel
„Dunántuli Ruhaáruház“

2411/1920.

Hirdetmény

az 1920. évi hadinyereségadó alá eső jövödelemtöbbletek bevallása tárgyában.

Mindazok a természetes személyek, valamint a jövödelemadó fizetésére kötelezett jogi-személyek, amelyek a hadinyereségadóra vonatkozólag fennálló törvények értelmében hadinyereségadó fizetésére kötelesek, tartoznak **1920. évi szeptember hó 30-ig** vallomást adni abban az esetben, ha összes jövedelmük az 1919. évben a 13000 koronát meghaladta, még pedig tekintet nélkül arra, hogy volt-e hadinyereségük vagy sem.

Az ingyen kiszolgáltatandó vallomási ív a félnek nem kézbesitik hivatalból, hanem azokat az adóköteles alulirott városi adóhivatalnál veszi át.

Aki a hadinyereségadó kivetéséhez szükséges adatokat nem szolgáltatja be, illetve a nem szabályszerűen szolgáltatott adatoknál a bináyt ujabb felhivásra sem potolja, a kivetés során megállapitott hadinyereségadónak 10—25 %-át fizeti pótlék fejében.

Városi adóhivatal.

Nagykanizsa, 1920. évi augusztus 26-án.

Horváth
adóügyi számvevő

Kosarakba vagy **ládákba**
kézzel szedett elsőrendű
magbaváló szilvát
és válogatott, kézzel szedett
nemes fajalmát
napi áron, készpénz-fizetés mellett vásárol a
Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: 59. Sürgönycim: Transdanubia.

Értesités.

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy

velour- és filckalapok átvasalását és festését elvállalom

a legdivatosabb formára. (Ugyszintén férfi kalapok vasalását és festés-t is elvállalom.)

Sziveskedjenek az erre szánt kalapjaikat mielőbb hozzám eljuttatni, hogy időben megjegyenek. S egyben felhivom a t. hölgyek figyelmét, hogy bármilyen alakitást és bársonykalapot a legjutányosabban és a legkényesebb izlésnek megfelelően készitek

B. pártfogásukat kérve, maradtam tisztelettel

Vinczéné, Golub Anna
nőikalap-szalon, Csengery-u. 7.

Tankönyvek
a hivatalosan megállapitott árakon, továbbá
iskolai szerek, füzetek, rajzszerek, könyvtáblák stb. legolcsóbb árakon kaphatók
Fischel Fülöp Fiai
könyv- és papiráruházában
Nagykanizsán
Városház-palota, sarok.

Tánciskola.

Blágusz Elek okl. tánctanár tánciskolát a

Casinoban szeptember hó 5-én

közös tánegyakorlattal

ünnepélyesen megnyitja.

A tanfolyam fögimnáziumi, felső kereskedelmi, polgári fiu- és leányiskolai tanulók részére naponta d. ui 5—7-ig, felnőttek részére este 8—10-ig tart.

Beiratások szeptember hó 1-tol a „Casino"-ban történnek.

Tankönyvek, valamint mindennemű iskolai cikkek legjutányosabb árban
Schless Testvérek
könyv- és papirkereskedésében (Deák-tér 10.) iskolakönyvek beszerzése szerezhetők be, a legolcsóbb árban.

Üzlet megnyitás

Van szerencsém tisztelettel értesiteni a n. é. közönséget, hogy **Petőfi-ut 81. szám alatt**

lóvasaló- és kocsijavitó műhelyt

nyitottam, amelyben elvállalom ugy a luxus, mint igás lovak hibás patái vasalását, patarepedések kapcsolását és mindennemű kocsijavitást. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Horváth Pál, okl. patkoló-mester.

Gyermekcipők
bőrtalppal, 22-16l 34-es számig, 40 koronás árban kapható
Hegyi Pál kereskedésében **Vasvár**

Magyar Kefe- Kosár- és Seprógyár R.-T.
Budapest—Klapcat, Irányi Dániel-u. 3—5.
keres minden városban és nagyobb községben
ügyes
megbizható kereskedőt
aki némi fixum ellenében vevőinkkel az összeköttetést fenntartsa. 1353
Részletes ajánlatot referenciákkal festi elmre.

Vadászok figyelmébe!

Értesittetnek Nagykanizsa és környéke vadászati engedéllyel biró egyénei, hogy mindazok, akik a kisfakosi vadászterületre menésük alkalmával a látóhegyi gyalogutakat veszik igénybe, ellenük jelentés lesz téve s tettenérés esetén meg lesznek zálogolva.

Látóhegy, 1920. augusztus 28.

Koplár István
elnök.

Azonnali felvételre keres 15-18 éves
megbizható szolgafiut
az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főügynöksége. 1363

TÁRSAT KERESEK
nagyobb tőkével lakatos, kovács és bognármühely létesitéséhez. Cim a kiadóban. 135

URANIA
mozgókepszínház. Rozgonyi-utca 4.
Péntektől, szombaton és vasárnap,
Magyar filmszenzáció!
A nagyur
Irta Vajda László, rendezte Korda S.
Főszereplők: Rajnai Gábor, Beregi Oszkár, Parkas Antonia.
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Irógépek
kaphatók:
Szakáts Gyula
finom műszerésznél Nagykanizsa, Csányi László-u. 2. — Ugyanott irógépek javitása és alkatrészek pótlása. 1347

Tojást, babot,
borsót, lencsét, diót, mákot és egyébb élelmiszereket minden mennyiségben,
burgonyát és vöröshagymát
waggontételekben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: 59.
Távirati cim: Transdanubia.

Világ Mozgó
Szarvas szálloda. Telefon-szám 74
Péntektől, szombaton és vasárnap
René mester szalonja
Izgalmas amerikai dráma 4 felvonásban
Hetfőn és kedden
A sorsüldözött
Dráma 6 felv. — Csak felnőtteknek!
Péntektől, szombaton, vasárnap
? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

59-ik évfolyam. Nagykanizsa, 1920. augusztus 31 Kedd. 197. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 15. — Interurban-telefon 185. — Megjelenik mindig kora reggel.

Főszerkesztő: Dr. HEGEDŰS GYÖRGY szemelyg. képviselő

Felelős szerkesztő: BODROGKOZY ZOLTÁN

Előfizetési árak: Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

A vörös hadsereg vesztesége.

Varsó, augusztus 30. **A bolszevikiek vesztesége a varsói csatában az eddigi megállapitások szerint 107 ezer fogoly, 50 ezer halott és sulyosan sebesült. 30 ezer Keletporoszországba menekült. — Krajevo, Osztowiev, Bielosztok és Brecsztlitowszk vonalának előtörét csapataink megtisztitották. A Bug közelében ránk nézve kedvezők a harcok. Budieni lovassága csapataink ellenállása dacára lassanként előnyomult Zamosc irányában**

Varsó, augusztus 30. A lengyel kormány feltételei a következők: A lefegyve zés és a belső ügyekbe való mindenféle beavatkozás visszautasitása. A *Curson* lord által megállapitott határok elutasitása és uj határok megállapitása a Vilna, Novo Grodek, Baranovicsi Pinszk, Tir és Tochov vonalon.

Koppenhága, augusztus 30. Reváli jelentés szerint *Csicserin* utasitotta az ottani szovjet követséget, hogy kérjen engedélyt a kormánytól, hogy a béketárgyalásokat Revalba, vagy Dorpatba helyezzék át. Hir szerint a varsói nemzetvédelmi tanács ezzel szemben a tárgyalásoknak Rigába való áthelyezését kivánja.

Hága, augusztus 30. Hir szerint *Lloyd-George* és *Kamenev* a keletgalicini kérdésről is tárgyalt. Lloyd George azt javasolta, hogy Lengyelország és Oroszország közöit ütköző államot teremtsenek.

A politikai helyzet.

Budapest, augusztus 30. A vasárnapi hivatalos lap *Horthy* Miklós kormányzónak két kéziratát közli. Az egyiket *Teleki* Pál gróf miniszterelnökhöz, a másikat *Rubinek* Gyula kereskedelmi miniszterhez intézte. A kormányzó elhatározása szombaton lett ismeretes és első perchen bizonyos meglepetést keltett. A külügyminiszteri szék betöltésére nem kellett külön minisztert kinevezni, mert ennek a tárcának az ügyeit el tudja látni Teleki miniszterelnök is. A miniszterelnöki helyettesités inkább a nemzetgyülés számára bir jelentőséggel, hogy ott az összkormány nevében Rubinek Gyula, mint helyettes miniszterelnök tehesse meg a szükséges nyilatkozatokat. Minden más kombináció e tényekkel szemben alaptalan.

Az egyesült kormányzópárt ma esti értekezletén *Tomcsányi* igazságügyminiszter bemutatja a botbüntetés kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat módositásait azzal, hogy ezek után nincs semmi akadálya annak, hogy a párt a javaslatot megszavazza.

Bottlik József és társai azonban elvileg ellenzik a botbüntetés kiterjesztését és módositás esetén se hajlandók e tekintetben az igazságügyminisztert támogatni.

A keresztényszocialisták viszont és a régi Ker. Nemz. Egy.-párti képviselők közül többen tudni sem akarnak enyhitésekről. Ezért az egyik, vagy másik irányban konzekvenciákkal járó elhatározások is várhatók.

A törvényjavaslat felett a Ház a holnapi ülésen határoz.

Meskó Zoltán államtitkár szóba akarja hozni a keresztényszocialisták péntek esti értekezletét, tiltakozás keretében.

A kormányzópárt ma este értekezletet tartott, amelyen megvitatták a botbüntetésről szóló törvényjavaslatot. Az értekezleten a teljes megértés létrejött, ugy, hogy a holnapi nemzetgyülésen a botbüntetésről szóló törvényjavaslatot általánosságban elfogadják. A törvényjavaslatból a negyedik szakaszt kihagyták, amely a fegyelmi büntetékről szólott. De egyuttal bevették a törvényjavaslatba azt, hogy kimondják a botbüntetést a vétkes bukásra, az uzsorára és a keritésre.

Tőzsde.

Valuta: Napoleon 750, Font 820, Dollár 230, Frank 1600, Márka 485, Lira 1100, Rubel 310, Lei 535, Szokol 380, Svájci Frank 3900, Dinár 880, Jugoszláv —, Bécsi 92.

A csongrád—szentesi hid felavatása.

Budapest, augusztus 30. Az olähok visszavonulásuk alkalmával felrobbantották a csongrád—szentesi hidat, amelyet most ujra felépitettek és vasárnap *Horthy* Miklós kormányző, *Sréter* honvédelmi miniszter és több képviselő társaságában nagy ünnepség között felavatták. Szentesről Hódmezővásárhelyre utazott át a kormányzó és mindkét helyen hosszu programmot jelentő beszédet mondott, amelyben egyetértésre, egységre hivta fel a magyarságot, hogy a lerongyolt Magyarországot ujra talpraállithassuk és akkor ott leszünk, ahova jutni akarunk a nemzetek élén.

Egy millió sterling a hadifoglyok hazaszállitására.

London, augusztus 30. A népszövetség közli, hogy több kormány egy millió sterlinget adott Nansennek, hogy hazaszállitsa Németországból, Oroszországból, Szibériából és Turkeszlánból a még visszamaradt 500 ezer hadifoglyot.

100 százalékkal emelkednek a trafikárak.

Budapest, aug. 30. A Nemzeti Sajtó Iroda jól informált helyről arról értesült, hogy a kormány azzal tervvel foglalkozik, hogy a trafikdohány árát a legtövidebb időn belül 100 százalékkal felemeli. E jelentős áremelés előreláthatóan már szeptemberben megtörténik.

— **Az ezred emléktünnepe.** Katonáink méltóképen ünnepeltek meg tűzkeresztségüket vasárnap. A kora reggeli órákban zenés ébresztőre ébredt a város. Délelőtt a honvédlaktanyában ünnepies tábori mise volt, amelyen részt vett az egész tisztikar s a legénység. Sokan jelen voltak az ezred harcaiban részt vett tartalékos és nyugalományu tisztek közul is. *P. Hétty* Jeromos, városunk kiváló egyházi szónoka tartott beszédet a katonákhoz. Jeromos atya ritka szónoki képességét répóta ismerjük. Megállapithatjuk azonban, hogy a papi suba alatt nemcsak pap van, hanem igazi katona s. Izzó tüzu, meggyőző beszéde villamos áramot vitt ia katonák lelkébe s hiszuk, beszéde nem lesz a pusztába kiáltó szava. Délben diszebédre gyült egybe a tisztikar a Frigyes-laktanyában. Az ünnepség szencziója azonban a délutáni sétálókat sportversenyt, footballmérkőzés s a népünnepely volt. Sajnos, a mindig esőre hajló idő folytán sokan nem jelentek meg, akik tulajdonképen elvezni akarták az ünnepséget. A versenyek a kitűzött programpontok szerint zajlottak le. Helyszűke miatt, sajnos résztelezésbe nem bocsátkozhatunk. A népünnepélyt a késő délutáni eső teljesen szétverte. Sajnos az a nagy hozzáértéssel a katonai pedantériával overszerhodott érdekesség nem szolgálhatott a jelenlevők szórakozására.

A Tisza-per tárgyalása.

Budapest, aug. 30. A vasárnapi tárgyaláson *Halász* Lajost, a Károlyi-kormány sajtófőnökét hallgatta ki a biróság elsőnek, aki elmondotta, hogy ő maga soha senkinek egy fillért nem fizetett és nem utalványozott. Neki csak az volt az utasitása, hogy megállapitsa azoknak az igényeit, akik a forradalomban szolgálatot tettek és e közben kárt szenvedtek.

Ezután *Vadász* Lipót volt államtitkár tett vallomást arról, hogy október 27 én beszélt utoljára Tiszával, aki hangoztatta, hogy ha Károlyiék uralomra jutnának, egy célban meg fognak egyezni, abban, hogy őt meg kell ölni, fel kell négyelni és vérea csontjait a város falára ki kell szögezni. Tisza bár tudta, hogy meg akarják gyilkolni, nem utazott el Budapestről. A gyilkosság után egyszer beszélt Károlyival, aki tárgyalás közben egyszerre csak Tiszáról kezdett beszélni. Sopánkodó és kinosan hamis sajnálkozása visszataszitó volt.

Kihallgatták még *Kisfaludy* Lászlót, *Takács* Lajost és *Strausz* István dr.-t, akit zárt tárgyaláson hallgattak ki.

A hétfői tárgyaláson elsőnek *Fingráber* Lajos győri kanonokot hallgatta ki a biróság.

Következő tanu *Bakonyi* Kálmán tanácselnök, aki homályosan emlékszik arra, hogy egyszer a szabadkőmivesek páholyának munkáján a leszerelt tisztek támogatásáról és elhelyezéséről beszélt *Friedrich*.

Fónagy Béla a merénylettől semmit nem tud.

Hönig őrnagy elmondotta, hogy Miskolcról Budapestre szállitotta fel Hüttnert, aki elmondta, hogy Kéri Dobóval, Friedrichhel és másokkal tárgyalt Tisza megölcitése tárgyában. Hüttner akkor a leghatározottabban hangoztatta, hogy ártatlan.

Imrédi Dezső rendőrfogalmazó előtt Hüttner egy izben le is rajzolta a villa tervrajzát. Felbujtóként emlitette Hüttner ő előtte Kérit, Fényest, Magyar Lajost és Friedrichet. Hüttner mindig azon nyargalt, hogy a bünügy nem ugy van, ahogy beállitották a közludatba.

Hüttner közbeszól: Négy hónapig a legrettenetesebb körülmények között voltam bezárva, hogy ott mit beszéltek össze-vissza, arra most nem tudok visszaemlékezni.

Mondada Sztanykovszkyhoz: Megtudjak beszélni valamit a fogházba?

Sztanykovszky: Ugyanaz volt a pucerunk. Amikor bejött lehetett vele üzenni. De a zárt ablakból, ha valaki elkezdte fütyülni a fergatterungot, akkor a Tisza ügyesek mind az ablakhoz mentek, mert ez volt a jel.

Hüttner kérdésre elmondja, hogyha a földszintről fel akartak mondani valamit a negyedik emeletre, akkor megmondták az első emeleten levőnek, az tovább adta és igy jutott el a negyedikre.

Sztanykovszky: Egy „T" alaku épület volt. A fergatterung fütyjelzésre mind az ablakhoz mentek. Én láttam Dobót és Vágót, Vágó látta Kérit. Én megmondtam az üzenetet Dobónak ő tovább adta. Hogy egészen őszinte legyek 8—10-en voltunk a fogházban.

Sztanykovszky volt a földszinten, Fényes a másodikon, Lengyel az első emeleten. Ha valóki elkezdett fütyülni, akkor mind az ablakhoz mentek, de beszélni nem lehetett.

Ezután a tárgyalást a biróság berekesztette és szerdán reggel kilenc órára halasztotta el.

HIREK.

Gondoljunk a Murán tulra.

— **Rendkivüli városi közgyülés.** Nagykanizsa város képviselőtestülete ma délután 3 órakor a városháza nagytermében rendkivüli közgyülést tart. A tárgysorozatot a rendőrség át nem vett tisztjei alkalmazottainak az ügye tölti ki. *Szőnyi Sándor* rendőrkapitány a *Pollermann János* rendőrőrnagyról, a város rendelkezésére bocsájtatván a rendelkezési idejük lejártával, a város ma intézkedni akar két régi alkalmazottjáról. Szőnyi Sándort az üresedésben levő árvaszéki ülnöki állásra javasolja első. A tárgysorozat pontjai meg: Takács János, az államrendőrség kötelékébe át nem vett v. rendőrtisztes, Benkő János, Markotán József és Balog István, az államrendőrség kötelékébe át nem vett városi rendőrök nyugdijazása.

— **A közellátás számadásainak felülvizsgálata.** A városi közellátási hivatal számadásainak az ellenőrzésére egy negyes bizottság küldetett ki. A bizottság kiküldetésének elsőt tárva, értesítette a várost, hogy a számadásokat úgy a bevételi, mint a kiadási oldalban, kifogástalanoknak találta. A bizottság tagjai névszerint: *Kosztics* György, *Irmler* József, *Weiss* Tivadar *és Reinitz* József, a nyugdíj felosztására vonatkozólag azt ajánlják, hogy a közellátás vezető, segédtisztviselők s szerb alkalmazottak jutalmazására 60.000 koronát fordítsanak.

— **Az évi költségvetés megfelelőbbzése.** Több, nagyobbrészt iskolaszéki polgári alkirónával, *dr. Hegedüsi* György, a legutóbbi város közgyűlésen kérte tárgyalt költségvetést megfelelőbbenre. Az előadók helytelennek találják az az évi költségvetést s azt több pontban megiedolgálják. Illusztrálva kérik felebbezésüket tárgyalás alá venni.

— **Házasság.** *Weiss* Lajos (Nagykanizsa) és *Adler* Teresa (Budapest) augusztus 29-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Ma, kedden este** ½9 órai kezdettel tartja *Bugyacs* ma ter városunkban már a harmadik telepethivus estélyét a Polgári Egyletben, melyet ugyg. mint az előzőket, hatalmas érdeklődés előz meg. Jegyek *Szerb* könyvkereskedésben kaphatók

— **A postáról.** A nagykanizsai postafőnökség közli, hogy a levélpostai anyag a belviszos területen és a postafőnökségben levő levélszekrényekből naponta este 9 órákig kazedetnek és továbbíttatnak. Ajánlott és express-levelek naponta (vasár- és ünnepnapon is) este 6-tól 9-ig a vasuti postabivatalnál feladhatók. Vasárés ünnepnapokon a levelek és hirlapok kézbesittetnek. Kettős ünnepeken egyik nap rendes postai kézbesítés van.

— **A beiratások az Iparművészeti Iskolába** (az Iparegyesület helyiségében), a Zene- és Nyelviskolába (Kisfaludy-utca 4/b alatti), a Leánygimnázium Előkészítőbe és a Gép- és Gyorsíró Iskolával kötött kapcsolatban Kereskedelmi Tanfolyamra (Kaszinó, fidsa) hétfőn, szept. 1-én kezdődnek naponként d. e. 9—12 és d. u. 3—5 között. (Ünnepnap d. e. 9—12 között.) Beiratások bármelyik intézetbe a felsorolt helyek akármelyikén eszközöltetők.

— **Iskolai értesítés.** A Keresztény Tanonciskola igazgatósága értesíti az érdekelt cégtulajdonosokat, hogy a tanonciskolába való beiratásokat szeptember 2, 3. és 4-én d. u. 4—6-ig az állami polgári fiuskola helyiségében foganatosítja. Tandij 100 korona, amely összeg a beiratkor fizetendő. *Az igazgatóság.*

(x) **Fajgalambok;** ősfa, továbbá angol golyvás, fehér, szőke, kék, vörös és más 30 pár eladó. Szabó Antal csemegekereskedőnél

— **A turánlak és a semiták.** A mult vasárnapra jelzett előadást ma délután 6 órakor tartják meg a főiskolai hallgatók, amelyen *Domjonos* József fogja felolvasni a fenti cimü tárgyalagon és nagy alapossággal megírt művét, amelynek nyomán megelevenedik előttünk testvéreink: a turánlaknak dicsőségtől ragyogó utjai. A felolvasás érdekessége a turáni népeknek a semitákkal való érintkezése, amelynek nyomán csak a vizsláy és annak következtében a nemzeti összeroppanás jött. A tárgy rendkivüli időszerűsége mindenki figyelmét felhívjuk, annál inkább is, mert mindenkinek kötelessége a magyar nemzet származási és a testvéri turáni népeket megismerni. A felolvasás kezdete délután 6 órakor a városháza nagytermében. Belépőjegyek 10 és 5 korona. Felkérjük tisztelőket köszönettel fogadtatnak és hirlapjag nyugtázatnak. A bevételt a szegénysorsu főiskolai hallgatók felszerelésére fordítjuk.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** és a keresztény szocialisták szervezete felhívja tagjainak figyelmét, a főiskolai hallgatók dunántuli szervezete által a városháza nagytermében ma délután 6 órakor tartandó felolvasásra, melynek tárgya: *A turáni népek és szemiták 1000 évszázos harcaiban.* Ajánlatos, hogy a rendkivüli tanulságos előadást minél többen meghallgassák.

— **Közellátási szükségmagok.** Értesítjük a közönséget, hogy a legközelebbi napokban egy vagon kiváló minőségi fehér krustilycukor kerül elosztásra. A cukor ára kilonként 126 korona. Igényelhető bárki személyenként 30. deka. Felhívjuk mindazokat, akik ezen cukorból részesülni óhajtanak, hogy igényüket a hatósági könyvecskéjükön feltüntetett bevásárlás helyeken az augusztusi cukorjegy leadása és az előjegyzett cukor árának lefizetése mellett három napon belül jelentek be. Később jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

(x) **Csak felnőttek** megtekintik meg az Országos Mozgókepvizsgáló Bizottság határozata szerint „A senki leánya" cimü kiváló Skowronek-regényt, melyet az UFANIA mutat be. Főszereplők: Ingard Bernd és Reinhold Schünzel. Jegyek már delelőtt is előjegyezhetők telefon útján is.

(x) **Valóban impozáns** eseményünk lesz szombathelye szeptember 3., 4. és 5-én a „Világ"-mozgó. Ez alkalommal kerül ugyanis vetítésre a „Déli-bab" cimü filmsorozat I. része: a „Parazitbecsület", merőben magyar parasztdráma. A film Garamszegh Sándornak „Matyólakodalom" cimü népdrámájából van filmre átültetve s maga a szerző játsza egyik főszerepét a bájos Murányi Bellával. E kép bemutatóná a még lehet elő-jegyezni a „Világ"-mozgóban.

Keresünk megvételre egy 8 lóerős
gőzlokomobilt
esetleg cseplőgarniturával együtt. Ajánlatok legkésőbb szept. hó 5-ig leadandók.
Városi közellátási üzemek.

Egy kitünő állapotban levő diófa **ebédlő kredenc,** két kép, egy divány és egy udvari vas lámpatartó eladó Batthyány-u. 10 sz.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudmására adni, hogy **Magyar u. 8. sz.** alatt
cipészüzletem megnyilott.
Megrendelések és javitások pontosan eszközöltetnek.
A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel
Papp Oszkár cipész.

ÉRTESITÉS.
Kimizsi-u. 21. sz. vendéglőben elsőrendű
ebéd, vacsora 32 koronáert kapható.
Tapolcai borok! Szobi és pesten kiszolgálás! — Ugyanott épületfa és egy vaslábba eladó.
Teljes tisztelettel **PESTI JÁNOS**

MAYER KLOTILD
gőzmosógyára Nagykanizsán.
Pézsdi: Hunyadi-utca 19. ◆ Gyűjtőtelep: Kálmán-utca 3.
Mindenféle mos, tukörfényesre vasal, fényesz és vagyilag tisztit.
Vidéki munkák is hetenként postaszállitmányok is elszállittatnak.

Tojást, babot,
borsót, lencsét, diót, mákot és egyébb élelmiszereket minden mennyiségben,
burgonyát és vöröshagymát
waggontételekben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon: 59.
Távirati cim: Trenadnnubla.

Világ Mozgó
Szerzés szálloda. — Telefon-szám 74
Péntektől, szombaton és vasárnap
René mester szalonja
Izgalmas amerikai dráma 4 felvonásban
Hétfőn és kedden
A sorsüldözött
Dráma 6 felv. — Csak felnőtteknek!
Péntektől, szombaton, vasárnap
? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
Előadások: Hétköznapokon 7 és 9 órakor
Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Gyermekcipők
kötőtalppal, 22-től 34-es számig, 40 koronán árban kapható
Hegyi Pál kereskedésében **Vasvár**

Tankönyvek, valamint mindennemű iskolai cikkek legjutányosabb árban
Schless Testvérek
könyv- és papirkereskedésében (Deák-tér 10.) **szerezhetők be.** Iskolakönyvek bekötése a legolcsóbb árban.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító és javító üzeme
Elvállal és szakszerűen tisztit, javit mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, nő és gyermek ruhákat, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz. Üzem: Teleky-ut 15.** Telefon: 319.
Felhivjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu- és gyermekruha raktárunkra.
Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.
Elegáns női divatos öltönyöket gyapjuszövetből készitünk, jutányos árban.
Szives pártfogást kér
Dunántuli Ruháaruház
Erzsébet-tér 20.

URANIA
mozgókepszínház. — Rozgonyi-utca 4.
Hétfőn és kedden, augusztus 30. és 31-én.
Csak felnőtteknek!
A senki leánya
Richard Skowronek regénye
Főszereplő Reinhold Schünzel
Előadások kezdete: Hétköznapokon 7 és 9 órak. Vasárnap és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Nyomatott a tapiulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.